

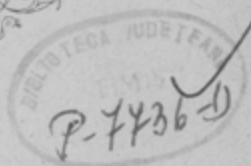
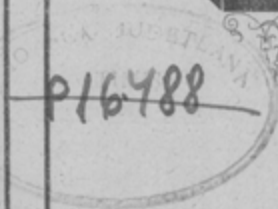

Calendarul Românului

Pe anul comun
dela Christos

1933

anul al XLV

Editura și Tiparul
Tipografiei și Librăriei Diecezane, Caransebeș.

PM 8783

CRONOLOGIE

PE ANUL 1933

	Anii
Dela facerea lumii după socoteala bisericeii noastre	7441
Dela facerea lumii după socoteala bisericeii apusene (romano-catolice)	6646
După c. v. al evreilor (4005 înainte de Christos)	5937
După calculul comun	5916
După calculul nou al evreilor	5693
Dela fondarea Romei (după Varro 24 Aprilie 753 înainte de Christos)	2691
Dela moartea lui Alecsandru cel Mare	2264
Dela îndreptarea calendariului iulian prin Sosigene (1 Ianuarie 45 înainte de Christos)	1978
Dela nașterea Domnului nostru Iisus Christos	1933
Dela risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Chr.)	1864
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub împ. Traian	1828
Dela cel dintâiu sinod a toată lumea din Nicea	1608
Dela căderea imperiului roman de apus (după ce a stat 1231 de ani, întâmplată în 476 după Christos)	1456
Dela desbinarea bisericeii apusene de cea resăriteană	880
Dela reînțemeierea statului țării românești prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului	643
Dela reînțemeierea statului Moldovei prin Bogdan Dragoș	588
Dela înființarea metropoliei Moldovei de Iuga Vodă	532
Dela moartea lui Ștefan cel mare	529
Dela aflarea artei tipografice	491
Dela luarea Constantinopolului de Turci	479
Dela descoperirea Americii (11 Octombrie 1492)	441
Dela reformațiunea lui Luther	416
Dela căderea Ungariei la Mohaciu	407
Dela desrobirea limbei române de cea slavonă prin întâia carte română	362
Dela moartea lui Mihai Viteazul	333

Dela aflarea mașinelor cu abure	234
Dela venirea Transilvaniei sub casa austriacă	233
Dela răpirea Bucovinei	158
Dela prima răpire a Basarabiei	120
Dela revoluția lui Tudor Vladimirescu	112
Dela ștergerea iobăgiei în Ardeal, Dumineca tuturor sântilor 6/18 Iunie 1848	85
Dela unirea principatelor române	74
Dela improprietărirea țăranilor	69
Dela reînființarea metropoliei noastre gr. or. române (12/24 Decembre 1864)	69
Dela reînființarea episcopiei noastre din Caransebeș (12/24 De- cembre 1864)	69
Dela abdicarea principelui Alexandru Ioan Cuza	67
Dela întemeierea dinastiei de Hohenzollern în România prin suirea pe tron a principelui, mai târziu regelui, <i>Carol I.</i>	67
Dela sancționarea Statutului organic 16/28 Maiu 1869) . .	64
Dela moartea arhiepiscopului și metropolitului Andreiu Baron de Șaguna (16 Iunie 1873)	60
Dela proclamarea independenței României	56
Dela răpirea din nou a Basarabiei	55
Dela realipirea Dobrogei	55
Dela recunoașterea independenței României de către puteri.	54
Dela proclamarea regatului român sub primul rege <i>Carol I</i> la 14 Martie 1881	53
Dela încoronarea regelui României <i>Carol I</i> (10 Mai 1881) .	53
Dela proclamarea unirei Basarabiei cu România (27 Martie 1918)	15
Dela proclamarea Unirei Bucovinei cu România (15 Novem- bre 1918)	15
Dela adunarea din Alba Iulia a poporului român, când s'a ho- tărit alipirea românilor din Ungaria și Transilvania la România (18 Novembre, 1 Decembre 1918)	15
Dela împreunarea tuturor teritoriilor române într'un stat (Ro- mânia mare)	15
Dela încoronarea Majestaților <i>Lor, Regelui Ferdinand I și</i> <i>Reginei Maria</i> , în Alba Iulia, ca Rege și Regină a României întregite (2/15 Octombre 1922)	11
Dela introducerea calendarului Iulian <i>îndreptat</i> (1/14 Octombre 1924)	8
Dela înființarea Patriarhatului român (investit 1/IX 1924) .	7

DATE CRONOLOGICE PE ANUL 1933*).

Indictul	1
Litera pascaliei	2
Ciclul luni	12
Temelia luni	15
Ciclul soarelui	21
Măna anului	5
Epacta mare a anului	12

REGENTUL ANULUI 1933.

SOARELE.

Regentul anului 1933 este *Soarele*. El este cel mai mare dintre toate Plantele ce alcătuiesc Sistemul Solar și centrul lor de gravitate (atracție, putere). Este de 1.301.200 ori mai mare ca Pământul și de 150.000.000 Kilometri departe de noi. El ne trimite razele sale de lumină, de căldură și de viață, căci fără Soare nu ar putea trăi viețuitoarele pe Pământ. Soarele și cu Plantele ce se învârtesc împrejurul său formează în Universul nesfârșit o grupă, care se numește *Sistemul Solar* sau *Planetar*. Planetele ce alcătuiesc Sistemul Solar sunt: *Mercur, Venera, Pământul, Marte, Joie, Saturn, Uran, Neptun și Pluton*. Acesta din urmă a fost descoperit de astronomi în anul 1930.

În Mitologie Soarele, *Apolone* la Greci era zeul focului (căldurei) și al luminei, *Phoebus* la Romani era închipuit pe un car aurit tras de patru cai înaripați. El era socotit ca fiu al lui Jupiter (Joe) și al Latonei.

În Astrologie el stăpânește pe cei puternici, pe Regi, pe cei cu înalte științe, pe lei și pe vulturi. Cei născuți supt această Planetă vor fi vrednici de cinste pentru faptele lor mari și generoase, vor fi buni și drepti, iubitori de adevăr, îndreptători cu mare pricepere în toate.

Sub stăpânirea Soarelui va fi pace în lume. Anul va fi roditor și îmbelșugat în toate. Vor fi însă furtuni și călduri mari, dar nici lipsă de ploi nu va fi. Primăvara ploioasă și rece, vara cu arșiță multă, dar și cu ploi mari, toamna timpurie, cu brumă, iarna geroasă și vânturoasă (viforoasă) cu zăpadă multă.

CELE PATRU ANOTIMPURI.

Primăvara începe în 21 Martie, la 3 oare și 43 min. dimineța.

Vara începe în 21 Iunie, la 11 oare și 12 min. seara.

Toamna începe în 23 Sept. la 14 oare și 12 min. după amiazi.

Iarna începe în 22 Decembre, la 8 oare și 58 min. dimineța.

ECLIPSE (INTUNECIMI)

în anul 1933.

În anul 1933 vor fi două întunecimi (eclipse) de Soare. Luna nu se întunecă anul acesta.

1. *Eclipsă inelară de Soare*, La 24 Februarie. Mărimea eclipsei: $0,992=1$ (Diametrul Soarelui luat ca unitate. Zona de centralitate, de pe care se observa faza inelară, începe la răsăritul Soarelui, pe $79^{\circ}55'$ Longitudine Occidentală de Greenwich și $39^{\circ}7'$ Latitudine Sud de Equator, la 5° West de coasta Republicii Chili, pe Oceanul Pacific, trece pe continentul Sud-American dela Valdivia (Chili) la Patagonas (Argentina), unde ese pe Oceanul Atlantic, pe care îl traversează dela SW spre NE, intră în Africa prin Congo Francez, trece statul liber Congo, Sudanul Englez, Abazinia, Eritreea, strâmtoarea Bab-el-Mandeb, Aden și se sfârșește, la apusul Soarelui, pe coasta de Sud a Arabiei, la $52^{\circ}52'$ Longitudine Orientală de Greenwich și $14^{\circ}44'$ Latitudine Nord de Equator.

Ca eclipsă parțială se observă din jumătatea de Sud a Americii Mexidionale, Sudul Oceanului Atlantic, Africa Centrală, de Sud și de Est (afară de Denegal, Maroc și Algeria), partea de Est a Mediteranei, Turcia, Siria, Mesopotonia, Arabia și Persia și parte din Oceanul Indian.

2. *Eclipsă inelară de Soare*, la 21 August. Mărimea eclipsei, $0,990=1$ (diametrul Soarelui luat ca unitate). Zona de centralitate: de pe care se va observa eclipsa inelară, începe, la răsăritul soarelui, pe $24^{\circ}1'$ Longitudine Orientală de Greenwich și $29^{\circ}55'$ Latitudine N. de Equator, în Tripoli (Barca), trece peste Delta Nilului, pela Alexandria, Canalul Sueg, la Port Said, Siria pe la Ierusalim, Bagdad, Persia pe la Sud de Teheran, pe la Ispahan, prin India, pe valea Gangelui, pe la Delhi, Alaqabad, Benares și Calentta, prin golful Bengal spre coasta Birmaniei. prin Regatul Siam și Golful Tiam spre coasta Indochinei Franceze, prin partea de Sud a Insulei Borneo, Insula Glora din grupa micelor Sonde, Insula Timor, trece prin Nordul Australiei, pe la Palmerston, golful Carpenteria și sfârșește la apusul Soarelui pe $151^{\circ}12'$ Longitudine Orientală de Greenwich și $20^{\circ}45'$ Latitudine Sud de Equator, la Toronsville în Queensland.

Ca eclipsă parțială, se vede din: Europa Centrală, de Nord-Est și Sud-Est, Asia, afară de Nord-Estul Siberiei și Japonia, din Australia, Insulele Malegiei și Nord-Estul Oceanului Indian.

În România eclipsa se va observa parțial în faza de scădere, adică dela mijlocul eclipsei până la sfârșit. Soarele răsare în București (T. O. R.) la 5 ore și 25 minute, pe jumătate eclipsat (întunecat).

A. Z. C.

SEMNELE CERESTI ȘI CARACTERUL LOR:

Soarele și celelalte planete		Douăsprezece zodii ale ceriului	
Soarele	☉	Berbecule	♈
Mercurie	☿	Taurul	♉
Vinerea	♀	Gemenii	♊
Pământul	♁	Racul	♋
Marte	♂	Leul	♌
Vesta	♄	Fecioara	♍
Junone	♃	Cumpăna	♎
Palade	♅	Scorpia	♏
Cerere	♄	Săgetătorul	♐
Joie	♃	Capriorul	♑
Saturn	♄	Udătorul	♒
Urania	♁	Peștii	♓

SĂRBĂTORILE ȘI ALTE ZILE SCHIM- BĂTOARE DE PESTE AN.

Nașterea Domnului nostru Iisus Christos, Luni.

Măncare de carne 7 săptămâni 6 zile.

Triodul începe în 5 Februarie.

Lăsatul de carne în 19 Februarie.

" " brânză în 26 Februarie.

Bunavestire, Sâmbătă, a patra săptămână din Post.

Sfintele Paști, în 16 Aprilie.

Înălțarea Domnului, în 25 Mai.

Dumineca Rusaliilor, în 4 Iunie.

Postul SS. Apostoli 17 zile (lăsatul de carne în 11 Iunie) ziua
lor Joi.

SĂRBĂTORILE

prevăzute în Legea Repausului Duminical și Decrete Regale.

1. Toate Duminecile de peste an.
2. Anul nou, 1 Ianuarie.
3. Botezul Domnului, 6 Ianuarie.
4. Unirea Țărilor Românești, 24 Ianuarie.
5. Sf. M. M. George, 23 Aprilie.
6. Paștile 2 zile, 16 și 17 Aprilie
7. Sărbătoarea Muncii, 1 Maiu.
8. Independența României, 10 Maiu.
9. Proclamarea de Rege a M. S. Carol II. 8 Iunie.
10. Înălțarea Domnului, Ziua Eroilor Neamului Românesc, 25 Mai.
11. Nașterea Domnului (Crăciunul) 2 zile, 25 și 26 Decembre.

SĂRBĂTORI NAȚIONALE.

- 24*) Ianuarie, aniversarea Unirii Principatelor române (1859).
10**) Maiu, Proclamarea independenței României (1877).
8 Iunie, Proclamarea de Rege a Majestății Sale Carol II.
25 Mai, Înălțarea Domnului, Ziua Eroilor.
22 Iulie, ziua numelui Majestății Sale Reginei Maria.
16 Octombrie, ziua nașterii Majestății Sale Regelui Carol II. (1893)
25 Octombrie, ziua nașterii Mariei Sale Marelui Voevod de Alba Iulia Mihai, Moștenitoriu al Tronului (1921)
29 Octombrie, ziua nașterii Majestății Sale Reginei Maria. (1875)
8 Noembrie, ziua numelui Mariei Sale Marelui Voevod Mihai.
18 Novembrie (1 Decembrie) Unirea Transilvaniei, Banatului și părților ungurene (Maramurăș, Crișana) (1918) cu Patria Mamă.

ZILE MARI ALE NEAMULUI ROMÂNESC**).

- 11/24 Iulie, Bătălia dela Mărăști (1917).
6/19 August, Bătălia dela Mărășești (1917).
14/27 August, Întrarea României în Războiul pentru întregirea Neamului (1916).
12/25 Octombrie, Marea Bătălie dela Oituz (1916).
18 Novembrie (1 Decembrie) Proclamarea Unirii Transilvaniei, Banatului și părților ungurene (Maramurăș, Crișana) cu România (vechiul Regat), săvârșită în marea Adunare din Alba Iulia. (1918)

POSTURILE IN BISERICA RĂSĂRITEANĂ DREPTMĂRITOARE.

1. Zilele de Mercuri și Vineri de peste an. — 2. Ajunul Botezului 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 27 Februarie până în 15 Aprilie — 4. Postul SS. Apostoli Petru și Pavel din 12 până în 28 Iunie. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Taierea capului S. Ioan 29 August. — 7. Ziua Crucii 14 Septembrie. — 8. Postul Crăciunului din 15 Novembrie până la 24 Decembrie.

*) Datele sunt cele ale c. Iulian vechiu din considerare la datul calendaristic din trecut.

**) Se folosesc și datele calendaristice vechi din punct de vedere istoric al trecutului.

DESLEGAREA POSTULUI.

Miercuri 4 Ianuarie
 Mercuri 8 Februarie
 Vineri 10 Februarie
 Mercuri 19 April'e

Vineri 21 April'e
 Mercuri 7 Iunie
 Vineri 9 Iunie
 Mercuri 27 Decembre
 Vineri 29 Decembre

Săptămâna brânzei: 20—26 Februarie deci deslegarea la ouă, lapte, unt, brânză: Mercuri în 22 și Vineri în 24 Februarie.

Însemnare. S. însemnează Sfânt; SS. Sfinții; P. sau Păr. Părinte; PP. Părinți; C. Cuvios; Ca Cuvioasa; CC. PP. Cuvioșii Părinți; Ca. m. Cuvioasa maică; M. Martir (Mucenic); Ma Martira (Mucenița); Ap. Apostol; SS. Ap. Sfinții Apostoli; Arhep. Aep. Arhiepiscop; Ep. Episcop; Arhid. Arhidiacon; Pat. Patriarh; MM. Marele Martir (Mucenic); MMă. Marea Martiră (Muceniță); M. Martirii (Mucenicii); Mle Martirele (Mucenițele); Pr. Profet (Proroc); Ev. Evangelist; Mat. Mateiu; c. M. cel Mare; f. d. m. făcătoriu de minuni; Ad. m. Aducerea moaștelor; G. d. a. Gură de aur; înv. învierii; gl. glas; c. cap. v. vers.

Lună noaună ☾

Pătrariul întâiu ☾

Lună plină ●

Pătrariul din urmă ☾

Zilele Săpt. Zilele Săptămânii.

Vezi: Sărbătorile cele însemnate cu (+) roșie sunt sărbători împărătești, iară cele cu (†) neagră sunt sărbători bisericești.

Ianuarie,

are 31 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 oare

Gerariu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
-----------------	-------	---	-------	------------------------------------	-------	-------------------------

Duminea înainte de Botezul Domnului, Marcu c. 1, v. 1-8: „Începerea evangheliei lui Iisus Christos...”; ev. inv. 6; gl. 3.

Dum.	1	(†) Taiera impr. Vasile C. M.	1	(†) Anul nou		7.42 4.24
Luni	2	S. P. Silvestru	2	Macarie		7.42 4.25
Mărți	3	Pr. Malachia ; M. Gordie	3	Genoveva		7.42 4.26
Merc.	4	Sob. celor 70 Ap.; C. P. Teoctist (hărți)	4	Titu		7.42 4.28
Joi	5	SS. Mi Teopemt și Teona; Ca Sinclitca	5	Telesfor		7.42 4.29
Vin.	6	(†) Botezul Domnului n. Iisus Christos	6	(†) Cel trei Regi		7.42 4.30
Sâm.	7	(†) Sob. S. Ioan Botez.	7	Valentin		7.42 4.31

Duminea după Botezul Domnului, Matei c. 4, v. 12-17: „În vremea aceea auzind Iisus, că Ioan s'a prins...”; ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	8	Gm. Dumnica: Citi P. George Emilian m.	8	Severin		7.41 4.33
Luni	9	S. M. Polieuct	9	Iulian		7.41 4.34
Mărți	10	S. P. Grig. Ep. Nisiei; Citi Dometie Ep. M.	10	Pavel Pustn.		7.41 4.35
Merc.	11	C. P. Teodosie	11	Higin		7.40 4.36
Joi	12	Ma Tațiana	12	Ernest		7.40 4.37
Vin.	13	SS. Mi Ermil și Stratonic	13	Ilarie		7.40 4.38
Sâm.	14	CC.PP. uciși în Sinai și Rait	14	Felix		7.40 4.38

Duminea Leproșilor, cea din Duminea a 29-a după Rusalii, Luca, c. 17, v. 12-19: „În vremea aceea intrând Iisus într'un sat, l'au întâmpinat pe el 10 bărbați leproși...”; ev. inv. 8; gl. 5;

Dum.	15	CC.PP. Pavel Tebeul, Ioan Colibașul	15	Maurus		7.40 4.39
Luni	16	Închinarea cinst. Iamț al Ap. Petru	16	Marcel		7.39 4.40
Mărți	17	C. P. Antonie cel mare	17	Antonie pustn.		7.38 4.41
Merc.	18	PP. Atanasie și Chiril Aep. Alexand.	18	Prisca		7.37 4.42
Joi	19	CC. PP. Macarie și Arsenie	19	Canut		7.36 4.44
Vin.	20	C. P. Eutimie cel mare	20	Fab. și Seb.		7.36 4.46
Sâm.	21	C. P. Maccim măr; M. Neofit	21	Agnes		7.35 4.47

Duminea orbului, cea din Duminea a 31-a după Rusalii, Luca c. 18, v. 35-43: „În vremea aceea a fost, când s'a apropiat Iisus de Ierihon...”; ev. inv. 9; gl. 6.

Dum.	22	S. Ap. Timoteiu; M. Anastasie	22	Vincentiu		7.35 4.48
Luni	23	SS. Mi Climent și Agatangel	23	Logod. Mariei		7.34 4.49
Mărți	24	Ca maică Xenia	24	Timoteiu		7.33 4.50
Merc.	25	(†) Grigorie Teol. Aep. Const.	25	Întoarcerea lui Pavel		7.32 4.52
Joi	26	C. P. Xenofon	26	Policarp		7.31 4.53
Vin.	27	(†) Ad. m. S. Ioan Chrisostom (G. d. a.)	27	Ioan Chrisost.		7.30 4.55
Sâm.	28	C. P. Efrem Sirul	28	Carol cel Mare		7.29 4.57

Duminea lui Zacheu, cea din Duminea a 32-a după Rusalii, Luca c. 19, v. 1-10: „În vremea aceea trecea Iisus prin Ierihon...”; ev. inv. 10; gl. 7.

Dum.	29	Aduc. moașt. S. M. Ignatie	29	Francisc Sal.		7.28 4.58
Luni	30	(†) SS. Trei Ierarhi Vas. Grig. Ioan	30	Martina		7.27 5.00
Mărți	31	SS. fără de arg. f. d. m. Chir și Ioan	31	Petru N.		7.26 5.02

Ianuarie.

Povețe economice.

Cară gunoiu, că locurile altcum sărăcesc și nu-ți resplătesc munca. Drege uneltele de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutreț învrăstat, că-l mănâncă și mistue mai bine. Numără săptămânile până la Sân-George și vezi cum stai. Curățește pomii de mușchiu, coajă bătrână, crengi uscate și pe timp umed de iască. Unge ranele cu o amestecătură de balegă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună neaua cu lopata grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă. Din pivniță depărtează legumile putrede.

Prevestirea timpului.

1 ceață, 2 senin și vânt moale, 3, 4 vânt, 5, 6 ger, 7 nor, 8—9 frig
10—15 moină, 16 zăpadă, vânt și frig, 17—19 amestecat, 20 zăpadă cu vifor
21—26 ger tare, 27—31 ger.

Notițe:

Februarie,

are 28 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 ore

Faur.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Merc.	1	S. M. Trifon		1 Ignat		7.24	5.03
Joi	2(+)	Întâmpinarea Domnului		2(+) Înt. D-lui		7.23	5.05
Vin.	3	Sf. și dreptul Simeon Pr. Ana		3 Blasius		7.22	5.06
Sâm.	4	C. P. Isidor		4 Verorica		7.21	5.07

Triodul. Dumineca Vameșului și a Fariseului, Luca a 16-a (cea din Dumineca a 33-a după Ev.) c. 18, v. 10—14: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Doi oameni s'au suit în biserică...”; ev. în v. 11; gl. 8.

Dum.	5	S. Ma Agata		5 Agata		7.20	5.08
Luni	6	C. P. Vucol Ep. Smirnei		6 Dorotea		7.19	5.10
Mărți	7	C. P. Partenie Ep. Lampsac.		7 Romuald		7.17	5.11
Merc.	8	M. M. Teodor Stratilat, Pr. Zaharia (hărți)		8 Ioan		7.16	5.13
Joi	9	S. M. Nichifor		9 Apolonia		7.15	5.15
Vin.	10	S. M. M. Haralampie (hărți)		10 Scholastica		7.13	5.17
Sâm.	11	S. Sfințitul M. Vlasie		11 Desideriu		7.12	5.18

Dumineca Fiului răstăcit, Luca c. 15, v. 11—32: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi feciori...”; ev. în v. 1; gl. 1.

Dum.	12	C. Păr. Meletie Aep. Ant. M. Crâstea		12 Eulalia		7.11	5.19
Luni	13	C. P. Martinian		13 Ecaterina		7.09	5.21
Mărți	14	C. P. Auxentie		14 Valentin		7.07	5.22
Merc.	15	S. Apost. Onisim		15 Faustin		7.06	5.24
Joi	16	M. M. Pamfilie; Mii Ier. Sam. și Isaia		16 Iuliana		7.04	5.26
Vin.	17	M. M. Teodor Tiron		17 Constanția		7.01	5.28
Sâm.	18	S. P. Leon		18 Flavian		7.00	5.29

Dumineca lăsatului de carne, Mateiu c. 25, v. 31—46: „Zis-a Domnul: Când va veni Fiul omului într'u mărirea sa...”; ev. în v. 2; gl. 2.

Dum.	19	S. Apostol Archip		19 Conrad		6.58	5.31
Luni	20	C. Păr. Visarion și Leon		20 Eleuteriu		6.57	5.33
Mărți	21	C. P. Timoteiu și Eustație		21 Eleonora		6.55	5.34
Merc.	22	Afl. moașt. SS. Mii d. Eng. des. ouă și brânză		22 Petru C.		6.53	5.36
Joi	23	S. Sfințitul M. Policarp Ep. Smirnei		23 Romana		6.50	5.38
Vin.	24	(+) An. c. S. Ioan Bot. des. ouă și brân.		24 Ziua intercalară		6.48	5.39
Sâm.	25	C. P. Tarasie Aep. Const.		25 Matia ap.		6.46	5.41

Dumineca lăsatului de brânză, Mateiu c. 6, v. 14—21: „Zis-a Domnul: De veți ierta oamenilor greșelele lor...”; ev. în v. 3; gl. 3.

Dum.	26	S. P. Porfirie Ep. Gaziei.		26 Valburga		6.44	5.42
Luni	27	C. P. mărț. Procopie Decapolitul		27 Alexandru		6.43	5.44
Mărți	28	C. P. Vasile mărțurisorul		28 Leandru		6.42	5.44

Februarie.

Povețe economice.

Cerne bucatele de sămânță. Cară încă și împrăștie gunoiu, ca pe când se desgheață, zama lui să intre în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaua împrejurul pomilor. Curățește livezile de mușinoaic, petri și mărăcini, și pe unde locul e pleș samănă iarbă. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neauă, căci cele de a fâta pierd mielul, — iar celor fătate li-să strică laptele. Taie mlădiță de altoit din partea despre mează-zi a pomilor, le implântă în năsip ori pământ umed, până la folosință. Sfârșește curățirea pomilor de omide, și când timpul e frumos poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși. Fă resadniță și samănă țeler, ceapă, sălată, călărabe, crastaveți și altele, pe cari le vei apăra prin un acoperemânt în contra gerului.

Prevestirea timpului.

1—11 ger; 12—15 timp schimbăcios; 16—25 bine și vreme moale; 26 nor; 27 zăpadă și vânt; 28 frig.

Notițe:

Martie,

are 31 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 ore

Germenar

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Merc.	1	Ca Mă Eudochia	1	Albin		6.38	5.47
Joi	2	S. M. Teodot Ep. Chirinea	2	Simpliciu		6.37	5.48
Vin.	3	S. Mi Eutropie. Cleonic, Vasilisc	3	Cunigunda		6.35	5.49
Sâm.	4	C. P. Gherasim	4	Casimir		6.33	5.51

Duminea 1-a din Post, Ioan c. 1. v. 44—52: „În vremea aceea voia Iisus să meargă în Galilea...”;
ev. inv. 4; gl. 4.

Dum.	5	S. M. Conon	5	Eusebiu		6.31	5.52
Luni	6	SS. 42 M. din Amorea	6	Frideric		6.29	5.54
Mărți	7	Mii Vasil, Efrem, Capiton, Eug., Eterie	7	Toma Acuin.		6.27	5.55
Merc.	8	C. P. Teofilact mărturis.	8	Ioan		6.25	5.57
Joi	9	(†) SS. 40 M. din Seb.	9	Francisca		6.24	5.58
Vin.	10	S. M. Codrat	10	Cei 40 mart.		6.22	5.59
Sâm.	11	S. P. Sofr. Patr. Ier.	11	Eracliu		6.21	5.59

Duminea a 2-a din Post, Marcu c. 2, v. 1—12: „În vremea aceea intrat-a Iisus în Caper-naum...”; ev. inv. 5; gl. 5.

Dum.	12	C. P. Teofan mărturisit.	12	Grigorie		6.19	6.00
Luni	13	Ad. m. s. Nichifor Pat. Const.	13	Rosina		6.18	6.02
Mărți	14	C. P. Benedict, M. Alexandru	14	Matilda		6.16	6.03
Merc.	15	S. M. Agapie	15	Longin		6.14	6.04
Joi	16	S. M. Sabin și Papie	16	Heribert		6.12	6.06
Vin.	17	C. Alexie omul lui D-zeu	17	Gertruda		6.10	6.07
Sâm.	18	P. Ciril Aep. Ierusal.	18	Eduard		6.09	6.08

Duminea a 3-a din Post, Marcu c. 8, v. 34—38: „Zis-a Domnul: Celace voește să vină după mine...”; ev. inv. 6; gl. 6.

Dum.	19	S. S. Mi Chrisant și Daria	19	Iosif		6.07	6.10
Luni	20	CC. PP. ucși în mân. s. Sava	20	Nichita		6.05	6.11
Mărți	21	C. P. Iacob mărtur. Ep. Cataniei	21	Benedict		6.02	6.13
Merc.	22	S. M. Vasile preotul din Anchira	22	Octavia		6.00	6.14
Joi	23	C. M. Nicon și învățăceli lui	23	Victorin		5.58	6.15
Vin.	24	C. P. Zaharie	24	(†) Gavril arh.		5.57	6.16
Sâm.	25	(†) Bunavestire	25	(†) Bunavestire		5.55	6.18

Duminea a 4-a din Post, Marcu c. 9, v. 17—31: „În vremea aceea, a venit un om la Iisus...”;
ev. inv. 7; gl. 7.

Dum.	26	Sob. mai mar. voev. Gavriil	26	Emanuil		5.53	6.19
Luni	27	S. Maică Matrona din Tesalonic	27	Rupert		5.51	6.21
Mărți	28	C. Stefan f. d. m. Ilarion cel nou	28	Guntrad		5.49	6.22
Merc.	29	C. P. Marcu Ep., Ciril diac. (Denie)	29	Eustațiu		5.47	6.24
Joi	30	C. Ioan Scăriariul	30	Cuirin		5.45	6.26
Vin.	31	C. P. și f. d. m. Ipatie Ep. Gang. (Denie)	31	Amos pr.		5.44	6.26

Martie.

Povețe economice.

Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovės, mazere, mazărică și lucernă. Grăpează locurile de lucernă și trifoiu samănat din alți ani, ca să crească mai bine. Printre samănăturile tomatice, ce au eșit rari, aruncă samănță de trifoiu. Sădesce legumile menite pentru a-ți face samănță. Ca să le aperi în contra omidelor, pune în apropiere câteva samănțe de cânepă. Mirosul acesteia alungă fluturii. Cartofii înghețați ferbe-i și scurge apa de pe ei, apoi îi dă la vite, altcum se vor bolnăvi, că-s otrăvicioși. Macină bucate pe timp mai îndelungat. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legumi și le samănă.

Prevestirea timpului.

1—5 senin și bine, 6—12 nor și moină, 13 zăpadă, 14—16 frig, 17—19 zăpadă, 20—23 bine, 24 vânt cald, 25—26 ploaie, 27—28 vânt cu zăpadă, 29—31 bine.

Notițe:

Aprilie,

are 30 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 oare

Prier.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Sâm.	1	C. Mă Maria Egipteanca	1	Hugo		5.42	6.27

Duminică a 5-a din Post, Marcu c. 10, v. 33-45: „În vremea aceea, luând Iisus pe cei doisprezece...”; ev. inv. 8; gl. 8.

Dum.	2	C. P. Tit f. d. m.	2	Francisc		5.40	6.28
Luni	3	C. P. Nichita mărturisit.	3	Crist.		5.38	6.30
Mărti	4	C. P. Iosif scriit. de cânt.	4	Isidor		5.36	6.31
Merc.	5	SS. Mi Serapion, Teodul, Agatopod	5	Vinc.		5.34	6.32
Joi	6	C. P. Eutichie Aep. Const.	6	Sixtus		5.32	6.33
Vin.	7	C. P. George Ep. Militinei	7	Herman		5.31	6.34
Sâm.	8	SS. Ap. Irodion Agav, Ruf.	8	Dionisie		5.29	6.36

Duminică a 6-a din Post, a Floriilor, Ioan c. 12 v. 1-18: „Mai înainte de Paști cu 6 zile...”

Dum.	9	(+) Florile M. Eupsichie din Cesarea	9	Ezechiel		5.27	6.37
Luni	10	SS. Mi Terentie și Pompie	10	Maria		5.25	6.39
Mărti	11	S. M. Antipa Ep. Pergamului Asiei	11	Leon		5.23	6.40
Merc.	12	C. P. Vasilie mărtur.	12	Iuliu		5.21	6.41
Joi	13	S. M. Artemon (Denie)	13	Hermen		5.18	6.43
Vin.	14	(+) Vin. Patimilor C. P. Martin mart.	14	Tibur		5.19	6.42
Sâm.	15	SS. Apli. Arist, Pud, și Trofim	15	Anastasia		5.16	6.45

Duminică Sfinților Paști, Ioan c. 1, v. 1-17: „Întru început era cuvântul...”

Dum.	16	(+) S. Paști; M. M. Agapia, Irina, Chionia	16	(+) In. Dni Turibius		5.14	6.46
Luni	17	(+) L. Paști; C. P. Simeon și Acachie	17	(+) L. Paști. Rudolf		5.12	6.48
Mărti	18	(+) M. Paști. C. P. Ioan Inv. sf. Grig. Dec.	18	Apolon		5.10	6.49
Merc.	19	C. P. Ioan din Peștera veche (harti)	19	Crescentia		5.08	6.50
Joi	20	C. P. Teodor Trichina	20	Sulpiciu		5.07	6.52
Vin.	21	Mii Ianuarie și Teodor (harti)	21	Anselm		5.06	6.53
Sâm.	22	C. P. Teodor Sichieotul	22	Soter și Caiet		5.04	6.54

Duminică a 2-a după Paști, a Tomii, Ioan c. 21, v. 19-31: „Fiind seara în ziua aceea...”; Ioan c. 15 v. 17 c. 16 v. 2: „Zis-a Domnul învățăcelilor săi: Aceasta poruncesc vouă, să vă iubiți unul pe altul...”; ev. inv. 1; gl. 1.

Dum.	23	(+) S. M. M. George	23	Adalbert		5.02	6.55
Luni	24	S. M. Sava Strat, Ca Elis.	24	George		5.00	6.57
Mărti	25	S. Ap. și Ev. Marcu	25	Marcu ev.		4.58	6.58
Merc.	26	S. M. Vasilie Ep. Amasiei	26	Cletus		4.56	6.59
Joi	27	S. M. Simeon fratele Domnului	27	Peregrin		4.55	7.01
Vin.	28	Aplii Iason și Sosipatru	28	Vitalis		4.54	7.02
Sâm.	29	SS. Mi din Chizic C. Memnon f. d. m.	29	Petru M.		4.52	7.03

Duminică a 3-a după Paști, a Mironosiefelor, Marcu c. 15, v. 43-53: „În vremea aceea venit-a Iosif din Arimatea...”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	30	S. Ap. Iacob al lui Zevedei	30	Ecatarina		4.50	7.04
------	----	-----------------------------	----	-----------	--	------	------

Aprilie.

Povețe economice.

Plivește sămănăturile de buruene înainte de a fi cu paiu. Samănă cucuruz (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivește și sapă școala de pomi. Grăbește cu altoirea pădureților, ca să nu întârziezi. Grijește, ca să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde; dă-le fân înainte de a le scoate la pășune. Resadnițele cu acoperemânt se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de înghețat. Se începe lucru de viie. În lipsă de ploaie udă grădina de legumi, mai bine dimineața. După Săn-George vitele se scot la pășune. Întoarce grânele și ca să le mântui de gărgărițe, pune lână nespălată în apropierea coșurilor de grâu, căci mirosul ei le alungă. Grăul întins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că-și perde mirosul.

Prevestirea timpului.

1—9 ploaie; 10—20 timp frumos dar noaptea frig cu brumă; 21—22 nor cu soare; 23—28 senin cu răceală; 29—30 ploaie.

Notițe:

Maiu.

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 ore

Florariu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Luni	1	Pr. Ieremia	1	Filip		4.49	7.06
Mărți	2	Aduc. m. s. Atan. c. m.	2	Atanasie		4.47	7.07
Merc.	3	S. Mi Timoteiu și Maura	3	Afl. s. cruci		4.47	7.08
Joi	4	S. Mă Pelaghia	4	Florian		4.44	7.10
Vin.	5	M. Mă Irina	5	Piu V.		4.43	7.11
Sâm.	6	Dreptul Iov	6	Ioan		4.42	7.12

Dumineca a 4-a după Paști, a SiAbânogului, Ioan c. 5, v. 1-15: „În vremea aceea s'a suit Iisus în Ierusalim...”; ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	7	Pomen. s. †; Mii Acachie și Codrat	7	Stanislau		4.40	7.13
Luni	8	(†) Ap. și ev. Ioan; C. P. Arsenie c. m.	8	Mihail		4.39	7.15
Mărți	9	Pr. Isaia, M. Christofor	9	Grigorie		4.37	7.16
Merc.	10	S. Ap. Simeon Zilotul	10	Izidor		4.35	7.17
Joi	11	M. Mochie	11	Gangolf		4.34	7.18
Vin.	12	PP. Gherman Aep. Const. Epifanie al Cip.	12	Pancrațiu		4.33	7.19
Sâm.	13	S. Ma Glicheria	13	Servațiu		4.32	7.20

Dumineca a 5-a d. Paști, a Samarinenței, Ioan c. 4, v. 5-42: „În vremea aceea, venit-a Iisus în cetatea Samariei...”; ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	14	S. M. Isidor din Chios	14	Bonifaciu		4.31	7.21
Luni	15	C. P. Pachomie cel mare	15	Sofia		4.30	7.23
Mărți	16	C. P. Theodor Sfințitul	16	Ioan N.		4.29	7.24
Merc.	17	S. A. Andronic	17	Paschal		4.28	7.25
Joi	18	S. M. Teodot, Mle Crist. Alex. Eufrosina	18	Venant		4.27	7.26
Vin.	19	S. M. Patrichie Ep. Prusiei	19	Celestin		4.26	7.27
Sâm.	20	(†) S. M. Talaleu	20	Bernhard		4.25	7.28

Dumineca a 6-a d. Paști, a Orbului, Ioan c. 9, v. 1-38: „În vremea aceea trecând Iisus...”; Ioan c. 10 v. 1-9: „Zis-a Domnul către Iudeii cari veniseră la dânsul...”; ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	21	(†) SS. Constantin și Elena	21	Felix	Zile de rug.	4.24	7.29
Luni	22	S. M. Vasilisc	22	Iulia		4.23	7.30
Mărți	23	C. P. Mihail märt. Ep. Sinadieii	23	Desideriu		4.22	7.32
Merc.	24	C. P. Simion	24	Ioana		4.22	7.33
Joi	25	(†) Înăl. Dni; a 3-a afl. a. cap. S. I. B.	25	(†) Iul. Dni		4.20	7.34
Vin.	26	S. Ap. Carp	26	Filip	Urban	4.19	7.35
Sâm.	27	S. M. Terapont	27	Ioan		4.18	7.36

Dumineca a 7-a după Paști, a SS. Părinți, Ioan c. 17, v. 1-13: „În vremea aceea, ridicând Iisus ochii săi la cerul...”; ev. inv. 10; gl. 6.

Dum.	28	C. P. Nichita Ep. Calcedon	28	Wilhelm		4.17	7.37
Luni	29	C. Mă Teodosia	29	Maxim		4.16	7.38
Mărți	30	C. P. Isachie	30	Ferdinand		4.15	7.39
Merc.	31	S. Ap. Ermie; S. M. Ermei	31	Angela		4.15	7.40

Maiu.

Povețe economice.

Udă altoii cât mai des, și la cei prinși le slăbește nițel legătura. Samănă cânepă și in. Pe timp liniștit afumă pomii băntuiți de omide cu pucioasă presărată pe jeratic, că vor peri toate. Cucuruzul se sapă, când e în patru frunze. Cosește lăpterna înainte de înflorire, dar grijește, să n'o tai prea pe jos, că pierde multă din ea. De o dai verde la vite, svântează-o mai întâiu și o amestecă cu paie mănunțelate. Pe la mijlocul lunei se resădește tutunul (tăbacul) înmuindu-i-se mai nainte rădăcina în zamă de gunoiu și năsip. Ogoritul trebuiește sfârșit. Gândacii de Maiu se scutură dimineața, se adună și omor cu piciorul, ori se dau la galițe. De pe cartofii ce-i dăm la animale, colțul trebuiește depărtat, că acela e veninos.

Prevestirea timpului.

1 frig și brumă, 2—3 nor, 4—5 bine, 6 ploaie mare, 7 bine, 8—12 ploaie, 13 vânt, 14—15 bine, 16—21 ploaie, 22 senin și vânt, 23—24 ploaie, 25—26 amestecat, 27—31 senin.

Notițe:

Iunie,

are 30 zile

Ziua are 15 și noaptea 9 ore

Cireșeriu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
Joi	1	S. M. Iustin filosoful	1	Grațiana		4.15 7.41
Vin.	2	P. Nichifor mărturistorul Patr. Const; M. Ioan cel nou din Suc.	2	Erasm		4.14 7.42
Sâm.	3	S. M. Lucian, Ma Paula	3	Clotild		4.14 7.42

Dumineca Rusalilor, Ioan c. 7, v. 37—53: „Iar în ziua cea de pe urmă, cea mare a praznicului...”

Dum.	4	(†) Pog. Dun. Sf. M. Mt. Patr. C. SS. Maria și Marta	4	(†) Rusal.; Florian		4.13 7.43
Luni	5	(†) Lun. Rusal.; M. Dorotei Ep. Tirului	5	(†) L. Rus. Bonifac.		4.12 7.44
Mărti	6	CC. PP. Visarion f. d. m. și Ilarion	6	Norbert		4.12 7.45
Merc.	7	S. M. Teodot Ep. Anchirei (harti)	7	Inima Dnui, Lucreția		4.11 7.45
Joi	8	S. M. M. Teodor Stratilat	8	Medard		4.11 7.46
Vin.	9	P. Chiril Arhiep. Alex. (harti)	9	Primus		4.11 7.47
Sâm.	10	S. M. Timoteiu Ep. Prusiei	10	Margareta		4.11 7.48

Dumineca 1-a după Rusalii, a Tuturor Sfinților, Mateiu c. 10, v. 32—33, 37—38: „Zis-a Domnul învățăcelilor săi: Tot ceea ce va mărturisii pentru mine...”; ev. inv. 1; gl. 8.

Dum.	11	SS. Apli Bartolomeu și Varnava	11	Varnavas		4.11 7.48
Luni	12	C. P. Onufrie, C. P. Petru din Aton	12	Ioan Fac.		4.11 7.49
Mărti	13	S. Ma Achilina, S. Trifilie, Ep. Leucusiei	13	Antonie Pad.		4.10 7.51
Merc.	14	Pr. Eliseiu și Metodie Patr. Const.	14	Ioan Novi		4.10 7.50
Joi	15	Pr. Amos și Metodie	15	Ioia verde; Vitus		4.10 7.50
Vin.	16	Tihon f. d. m. Ep. Amatun.	16	Beno		4.10 7.51
Sâm.	17	S. Mii Manoil, Savel și Ismail	17	Adolf		4.10 7.51

Dumineca a 2-a după Rusalii, Mateiu c. 4, v. 18—23: „În vremea aceea umblând Iisus pe lângă marea Galileei...”; ev. inv. 2; gl. 1.

Dum.	18	S. M. Leontie	18	Gervasie		4.10 7.51
Luni	19	S. Ap. Iuda fratele Domnului	19	Iuliana		4.10 7.51
Mărti	20	S. M. Metodie Ep. Patarilor	20	Silverius		4.10 7.51
Merc.	21	S. M. Iulian din Tarsis	21	Alois		4.10 7.51
Joi	22	S. M. Eusebie Ep. Samosatelor, Ioana Mir.	22	Paulin		4.11 7.51
Vin.	23	S. M. Agripina	23	Edeltrud		4.11 7.51
Sâm.	24	(†) Nașt. Sf. Ioan Botezat.	24	Ioan Botez.		4.11 7.51

Dumineca a 3-a după Rusalii, Mateiu c. 6, v. 22—33: „Zis-a Domnul: Luminătorul trupului este ochiul...”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	25	Ca Mă Fevronia	25	Prosper		4.11 7.51
Luni	26	C. P. David din Tesalonic	26	Vigilius		4.12 7.51
Mărti	27	C. P. Samson prim. de străini	27	Ladislau		4.12 7.52
Merc.	28	Ad. moast. SS. Chir și Ioan	28	Leo II.		4.12 7.52
Joi	29	(†) SS. Ap. Petru și Pavel	29	(†) Petru și Pavel		4.12 7.52
Vin.	30	(†) Adun. (Sob) SS. Apostoli	30	Pavel		4.14 7.52

Iunie.

Povețe economice.

Când e ferbințeală scutește vitele, adăpostindu-le la umbră. Oculează pădurea mai bine după ploaie, și cu deosebire sara și dimineața. Samănă ridichi de toamnă. Când iarba e mai în floare, cosește-o. De pătimeș porcii la grumaz din cauza căldurei, dă-le leacuri pentru stomac. Astfel este în apotecă pulberea de *Heleborus albus*. La cei mari le dai cât ține vârful cuțitului, la cei mici pe jumătate. Sapă viile a 2-a oară înainte ori după înflorire. De umblă furnici la coșnițe, închide calea, ungând cu petrolu scândura pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și strugurei pentru iarnă. Samănă rapița.

Prevestirea timpului.

1 frumos și cald, 2—3 vânt, 4 ploaie, 5 vânt, 6 ploaie mare cu piatră (grindină). 7 ploaie, 8—10 vânt și răceală, 11—12 ploaie, 13—16 bine, 17 vânt, 18—19 ploaie, 20 vânt, 21—22 ploaie, 23—30 timp schimbăcios cu vânt.

Notițe:

Iulie,

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 ore

Cuptoriu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
Sâm.	1	SS. Cosma și Damian f. d. m.	1	Teobald		4.14 7.52
Dumineca a 4-a după Rusalii Mateiu c. 8, v. 5-15: „În vremea aceea intrând Iisus în Capernaum”: ev. inv. 4; gl. 3.						
Dum.	2	Vestmântul Născ. de D-zeu	2	Cercet. Mariei		4.15 7.52
Luni	3	S. M. Iachint, P. Anatolie P. Const.	3	Eliodor		4.16 7.52
Mărti	4	S. P. Andrei Aep. Critului S. Marta	4	Udalrich		4.16 7.51
Merc.	5	(†) C. P. Atanasie al Atonului	5	Domițiu		4.17 7.51
Joi	6	C. P. Sisoe cel mare	6	Pr. Isaia		4.17 7.50
Vin.	7	C. P. Toma, Acachie M. Mă Chiriachi	7	Vilibald		4.18 7.50
Sâm.	8	S. M. M. Procopie	8	Chilian		4.19 7.49
Dumineca a 5-a după Rusalii. Mateiu c. 8 v. 28-34: „În vremea aceea, trecând Iisus de ceea ce era în pământul Gherghesenilor...” ev. inv. 5; gl. 4.						
Dum.	9	S. M. Pancrație Ep. Tavromeniei	9	Anatolia		4.20 7.49
Luni	10	SS. 45 Mi din Nicopole	10	Amalia		4.21 7.48
Mărti	11	Ma Eufemia	11	Piu I.		4.22 7.48
Merc.	12	SS. Mi Proclu și Marie; C. P. Mihail	12	Henrich		4.23 7.48
Joi	13	(†) Sob. Archang. Gavril	13	Margareta		4.24 7.47
Vin.	14	S. Ap. Achila	14	Bonaventura		4.24 7.47
Sâm.	15	SS. M. M. Chirie și Iulita mama lui	15	Împ. Apostol.		4.25 7.46
Dumineca a 6-a d. Rusalii, a SS. Părinți. Mateiu c. 6, v. 18: „În vremea aceea intrând Iisus în Corabie; Ioan c. 17, v. 1-13: „În vremea aceea ridicând Iisus ochii săi la cerul...”; ev. inv. 6; gl. 5.						
Dum.	16	S. M. Antinogen	16	Maria B.		4.26 7.45
Luni	17	(†) M. Mă Marina	17	Alexie		4.27 7.44
Mărti	18	SS. Mi Iachint și Emilian	18	Frideric		4.28 7.43
Merc.	19	C. P. Die și C. Mcă Macrina	19	Aurelia		4.29 7.42
Joi	20	(†) Prorocul Ilie	20	Pr. Ilie		4.30 7.41
Vin.	21	CC. PP. Ioan și Simeon; Pr. Iezechil	21	Olga		4.31 7.40
Sâm.	22	(†) Mironos. Maria Magdalena	22	Maria Magd.		4.32 7.39
Dumineca a 7-a d. Rusalii, Mateiu c. 9, v. 27-35: „În vremea aceea, trecând Iisus, au mers după dânsul doi orbi...” ev. inv. 7; gl. 6.						
Dum.	23	SS. Mi Foca, Trofim, Teofil	23	Apollinarie		4.33 7.38
Luni	24	S. M. Mă Christina	24	Christina		4.34 7.37
Mărti	25	(†) Adorm. s. Ana; Olimpiada Eupraxia	25	Iacob ap.		4.35 7.36
Merc.	26	S. Ermolae, C. Mă Paraschiva	26	Ana		4.37 7.35
Joi	27	(†) S. M. M. Pantelimon	27	Pantelimon		4.38 7.34
Vin.	28	S. Ap. Prohor, Nicanor, Timon, Parmena	28	Victor		4.39 7.32
Sâm.	29	S. M. Calinic; Ma Teodota	29	Marta		4.40 7.31
Dumineca a 8-a după Rusalii, Mateiu c. 14, v. 14-22: „În vremea aceea a văzut Iisus popor mult...” ev. inv. 8; gl. 7.						
Dum.	30	S. Apli Sila și Silvan	30	Abdon și S.		4.41 7.30
Luni	31	S. Dreptul Eudochim	31	Ignatie Loiola		4.42 7.29

Iulie.

Povețe economice.

Curățește șura și podurile, că e aci secerișul, pecând poartă grijă, să ai bani, ca să poți aduna grânele când sunt bune, însă nu rescapte, că să scutură o mulțime de grăunțe și nici făina din ele nu e cu sporiu la aluat. Pe când te apuci de secerat, cucuruzul să fie săpat de a 2-a oară. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedece strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemână. Aruncă de-asupra ei pae, ca să nu se înece. La cărat pune rogojinii în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Acestea țin-le de sămânță, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul băntuit de omide cu apă de rășun.

Prevestirea timpului.

1—9 bine, 10—14 ploaie cu soare, 15—24 schimbăcios, 25 bine, 26 vânt
27 ploaie mare cu furtună și trăsnete, 28—29 ploaie, 30—31 bine.

Notițe:

August,

are 31 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 ore

Masălarium.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Marti	1	Scoaterea c. † și SS. Mi Macavei	1	L.s. Petru	♌	4.43	7.28
Merc.	2	Aduc. moaștelor s. arhid. Ștefan	2	Porțiuncula	♌	4.44	7.26
Joi	3	CC. PP. Isachie, Dalmat, Faust	3	Ștefan	♌	4.46	7.25
Vin.	4	SS. 7 Tineri din Efes	4	Dominicus	♌	4.47	7.24
Sâm.	5	S. M. Eusignie	5	Maria Schnee	♌	4.48	7.22

Dumineca a 9-a după Rusalii Mateiu c. 17 v. 1-9: „In vremea aceea a luat Iisus pe Petru și Ioan fratele lui...” ev. inv. 9; gl. 8.

Dum.	6(+)	Schimbarea la față	6	Schimb. la față	♌	4.49	7.20
Luni	7	C. M. Dometie	7	Caietan	♌	4.50	7.19
Marti	8	S. Emilian märt. Ep. Chizicului	8	Chiriack	♌	4.51	7.18
Merc.	9	S. Ap. Matia	9	Roman	♌	4.52	7.17
Joi	10	S. M. și Arhid. Laurentie	10	Laurențiu	♌	4.54	7.16
Vin.	11	S. M. și Arhid. Euplu	11	Susana	♌	4.55	7.14
Sâm.	12	S. Mii Fotie și Anichit	12	Clara	♌	4.57	7.12

Dumineca a 10-a după Rusalii, Mateiu c. 17, v. 14-24: „In vremea aceea s'a apropiat cătră Iisus un om ingenunchind inaintea lui...” ev. inv. 10; gl. 1.

Dum.	13	C. P. Macsim mărturisit. ☩	13	Casian	♌	4.58	7.10
Luni	14	Pr. Michea	14	Eusebie	♌	4.59	7.09
Marti	15(+)	Adormirea Născ. de Dumnezeu	15(+)	Înălț. Mariei	♌	5.00	7.08
Merc.	16	Ad. icoanei Dlui; S. M. Diomid	16	Rochus	♌	5.01	7.06
Joi	17	S. M. Miron	17	Bertram	♌	5.03	7.05
Vin.	18	SS. Mii Flor și Lavru	18	Elena	♌	5.04	7.03
Sâm.	19	S. M. Andreiu Stratilat	19	Ludovic	♌	5.05	7.01

Dumineca a 11-a d. Rusalii, Mateiu c. 18, v. 23-35: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemănatu-s'a împărăția cerului omului împărat...” ev. inv. 11; gl. 2.

Dum.	20	Pr. Samuil	20	Bernhard	♌	5.06	6.59
Luni	21	S. Ap. Tadeu și S. Ma Vassa ☩	21	Anastasia	♌	5.07	6.57
Marti	22	S. M. Agatonic și Severian	22	Timoteiu	♌	5.08	6.56
Merc.	23	S. M. Lup și Irineu	23	Filip	♌	5.10	6.54
Joi	24	S. M. Eutihie	24	Bartolomeiu	♌	5.11	6.52
Vin.	25	Înt. m. ap. Vartolomei; Ap. Ti	25	Ludovic	♌	5.12	6.50
Sâm.	26	SS. Mii Adrian și Natalia	26	Zefirin	♌	5.14	6.48

Dumineca a 12-a după Rusalii, Mateiu c. 19 v. 16-27: „In vremea aceea s'au apropiat cătră Iisus un tânăr...” ev. inv. 1; gl. 3.

Dum.	27	C. P. Pimen	27	Iosif Calas	♌	5.15	6.46
Luni	28	C. P. Moisi Arapul ☩	28	Augustin	♌	5.17	6.44
Marti	29(+)	Tăcerea cap. Sf. Ioan Botezătorul	29	Tăc. c. s. Ioan	♌	5.18	6.42
Merc.	30	Alexandru, Ioan, Pavel Patr. Const.	30	Rosa	♌	5.19	6.40
Joi	31	Brăul Preacuratei Mariei	31	Raimund	♌	5.20	6.39

August.

Povețe economice.

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă sălătă iernatică. Adună sămânțele de legumi coapte acuma, le curățește și acată în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovăsul, ce-l mai ai. Samănă rapița. De vezi albinele că prea mult șed pe afară, e semn, că n'au ce să lucre. Ridică coșnițele punând sub ele niște bucăți de scânduri potrivite. Stupii fără matcă să împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Altoii oculați, văzând că nu s'au prins, trebuiesc din nou oculați. Proptește pomii prea încărcăți și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capătul lunii poți și sămăna. Adună simburi de toate poamele.

Prevestirea timpului.

1—2 bine și vânt moale, 3—4 ploaie, 5—6 bine, 7—8 ploaie, 9—14 noros și vânturos, 15—21 schimbăcios, 22—27 ploaie și vânt, 28—31 bine.

Notițe:

are 30 zile

Septembrie, Răpciune.

Ziua are 12 și noaptea 12 oare

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Vin.	1	(†) C. P. Simeon stâlpnicul	1	Egidiu		5.21	6.37
Sâm.	2	S. M. Mamant și C. P. Ioan Pustn.	2	Stefan		5.23	6.35

Duminea a 13-a după Rusalii, Mateiu c. 21 v. 33—43: „Zis-a Domnul pilda aceasta: „Un om era stăpân al casei...“ ev. inv. 2; gl. 4.

Dum.	3	S. M. Antim Ep. Nicomidiei	3	Serafina		5.24	6.33
Luni	4	S. M. Vavila Ep. Ant. și Moisi Pr.	4	Rosalia		5.25	6.31
Mărți	5	Pr. Zacharia	5	Laurent		5.26	6.30
Merc.	6	Minunea Archang. Mihail	6	Magnus		5.27	6.28
Joi	7	S. M. Sozont	7	Regina		5.29	6.26
Vin.	8	(†) Nașt. Născ. de Dumnezeu	8	(†) Nașt. Născ.		5.30	6.24
Sâm.	9	(†) SS. PP. Ioachim și Ana	9	Gorgonie		5.31	6.22

Duminea a 14-a d. Rusalii, înaintea înălțării sfintei Cruci, Ioan c. 3, v. 13—17: „Zis-a Domnul, Nimenea nu s'a suit la ceruri...“; ev. inv. 3; gl. 5.

Dum.	10	S. Mle Minodora, Mitrodora, Nimfodora	10	Nicolae Tol.		5.33	6.20
Luni	11	Ca Mcă Teodora; S. M. Diodor	11	Protus		5.34	6.18
Mărți	12	S. M. Avtonom	12	Macedoniu		5.35	6.16
Merc.	13	S. M. Corneliu Sutașul	13	Matern		5.36	6.14
Joi	14	(†) Înălțarea Sfintei Cruci	14	Înălț. Crucei		5.37	6.13
Vin.	15	S. M. M. Nichita; Cuv. Visarion	15	Nicodem		5.38	6.11
Sâm.	16	S. M. Mă Eufemia	16	Ludmila		5.40	6.09

Duminea a 15-a după Rusalii, după înălțarea sfintei Cruci, Marcu c. 8; v. 34—c. 9, v. 1: „Zis-a Domnul: Celace voește să vină după mine, să se lapede de sine...“; ev. inv. 4; gl. 6.

Dum.	17	S. M Mă Sofia și ficele ei	17	Hildegard		5.41	6.07
Luni	18	C. P. Eumenie făc. de minuni	18	Toma Ap.		5.43	6.05
Mărți	19	S. Mi Trofim, Savatie, Dorimedont	19	Ianuarie		5.44	6.03
Merc.	20	S. M. Eustatie și fiii săi	20	Eustachie		5.45	6.02
Joi	21	S. Ap. Codrat din Magnesia	21	Mateiu ev.		5.46	6.05
Vin.	22	S. M. Foca făcăt. de minuni	22	Maurițiu		5.47	5.07
Sâm.	23	(†) Zăm. S. Ioan Botezăt.	23	Tecla		5.49	5.55

Duminica a 16-a d. Rusalii, Luca 1-a (cea din Duminea a 18-a după Ev.) c. 5, v. 1—11: „În vremea aceea sta Iisus lângă mare...“; ev. inv. 5; gl. 7.

Dum.	24	S. M. Tecla	24	Rupert		5.50	5.53
Luni	25	C. mcă Eufrosina d. Alex.	25	Cleopa		5.52	5.51
Mărți	26	(†) Adormirea S. Ioan Ev.	26	Ciprian		5.53	5.49
Merc.	27	S. M. Calistrat	27	Cosma și Dam.		5.54	5.47
Joi	28	C. P. Chariton Mărturisit.	28	Vencisl. reg.		5.55	5.46
Vin.	29	C. P. Chiriack Sihastrul	29	Mihail Arhan.		5.56	5.41
Sâm.	30	S. M. Grigorie Aep. Armeniei	30	Ieronim		5.58	5.44

Septembre.

Povește economice.

În luna aceasta se începe culesul poamelor. Soiurile iernatice se culeg cu mâna și se împărțesc în clase după mărime și frumusețe, să aibă un preț mai bun. Înainte de a le așeza în pivniță se întind la soare, ca să ese umezala din ele. — Fă gropile pentru altoii, ce voiești a-i sădi mai târziu în toamnă. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui să-i poată străbate. Samănă bucate tomatice. Nu fi sgârcit la sămănat, că te vei căi la secerat. Pe la capătul lunii să ia miera de la stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să poată încă aduna. Livezile prăjite de arșița soarelui, pe unde vezi c'a secat colțul erbii, le samănă cu sămânță de iarbă și flori de fân.

Prevestirea timpului.

1—2 bine, 3 vânt și ploaie, 4—5 bine, 6—7 ploaie și vânt, 8—9 bine, 10 brumă, 11—18 bine, 19—22 ploaie, 23—27 vreme rea, 28—30 vânt și frig.

Notițe:

Octobre,

are 31 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 oare

Brumărel.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
Duminea a 17-a după Rusalii, Luca a 2-a (cea din Duminea a 19-a d. Ev.) c. 6, v. 31—36 „Zis-a Domnul: Precum voți să vă facă vouă oamenii...” ; ev. inv. 6 ; gl. 8.						
Dum.	1	S. Ap. Anania C. P. Roman cânt.	1	Remigiu		5.59 5.39
Luni	2	S. M. Ciprian; S. Ma Iustina fecioara	2	Leodegar		6.01 5.37
Marti	3	S. M. Dionisie Areopagitul	3	Candid		6.02 5.35
Merc.	4	S. P. Ieroteiu Ep. Atenei	4	Francisc Ser.		6.03 5.34
Joi	5	S. Mă Charitona	5	Placid		6.04 5.32
Vin.	6	(†) S. Ap. Toma	6	Bruno		6.05 5.30
Sâm.	7	SS. Mi Serghie și Vach	7	Iustina		6.07 5.28
Duminea a 18-a după Rusalii, a S. S. Părinți, Luca a 3-a (cea din Duminea a 20-a d. Ev.) c. 7, v. 1—16: „In vremea aceea mergând Iisus într-o cetate...” ; Ioan c. 17, v. 1—13: „In vremea aceea ridicând Iisus ochii săi la ceriuri...” ; ev. inv. 7 ; gl. 1.						
Dum.	8	Ca maică Pelaghia	8	Brigita		6.08 5.26
Luni	9	(†) Ap. Iacob al lui Alfeu și C. P. Andronic	9	Dionisie		6.10 5.24
Marti	10	SS. Mi Eulampie și Eulampia	10	Francisc Bor.		6.11 5.22
Merc.	11	(†) S. Ap. Filip; C. Teofan m.	11	Nicasiu		6.12 5.20
Joi	12	SS. Mi Prov. Tarah, Andronic	12	Maximilian		6.13 5.19
Vin.	13	SS. Mi Carp și Papil	13	Coloman		6.15 5.17
Sâm.	14	(†) Cuv. Paraschiva	14	Calistus		6.16 5.15
Duminea a 19-a după Rusalii, Luca a 4-a (cea din Duminea a 21-a după Ev.) c. 8, v. 5—15 „Zis-a Domnul pilda aceasta: Eșit-a sămănătorul...” ; ev. inv. 8 ; gl. 2.						
Dum.	15	C. M. Lucian Preotul Antiohiei	15	Teresia		6.18 5.13
Luni	16	S. M. Loghin Sutașul	16	Gallus		6.19 5.11
Marti	17	Pr. Osie ; C. M. Andrei din Crit.	17	Hedvig		6.20 5.09
Merc.	18	S. Ap. și Ev. Luca	18	Luca ev.		6.21 5.08
Joi	19	Pr. Ioil și S. M. Var	19	Petru d. Alc.		6.22 5.07
Vin.	20	S. M. M. Artemie	20	Felician		6.24 5.05
Sâm.	21	C. P. Ilarion cel mare	21	Ursula		6.25 5.03
Duminea a 20-a d. Rusalii, Luca a 6-a (cea din Duminea a 23-a d. Ev.) c. 8, v. 28—39: „In vremea aceea venit-a Iisus cu corabia in laturea Gadarenilor...” ; ev. inv. 9 ; gl. 3.						
Dum.	22	S. P. Averchie Ep. Ieropolei	22	Cordula		6.26 5.01
Luni	23	S. Ap. Iacob frat. Domnului	23	Ioan Cap.		6.28 4.59
Marti	24	S. M. M. Areta	24	Rafail Archan.		6.29 4.58
Merc.	25	SS. Mii Notarie, Marcian, Martirie	25	Chrisant		6.30 4.57
Joi	26	(†) Sf. M. M. Dimitrie	26	Amand		6.32 4.56
Vin.	27	S. M. Nestor	27	Frument		6.34 4.54
Sâm.	28	SS. Mi Terentie și Neonila	28	Sim. și Iuda		6.35 4.52
Duminea a 21-a după Rusalii, Luca a 7-a (cea din Duminea a 24-a d. Ev.) c. 8, v. 41—56: „In vremea aceea venit-a un om către Iisus...” ; ev. inv. 10 gl. 4.						
Dum.	29	S. Ma Anastasia ; C. P. Avramie	29	Narcis		6.37 4.51
Luni	30	SS. Mi Zinovie și Zinovia sora sa	30	Claudie		6.38 4.49
Marti	31	Ap. Stachie, Amplie, Narcis, Urban, Aristo.	31	Wolfgang		6.39 4.48

Octobre.

Povește economice.

Culesul poamelor ține încă. Grijește, nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrezesc. Straturile, din cari s'au scos legumile, trebuiesc săpate din nou, ca peste iarnă să degere. Resădește în straturi bine lucrate sălătă iernatică. Culege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, — se curățesc de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță ori groapă. Îndată ce am gătat cu săpatul se ară numai decât pământul menit a se sămăna de cu primăvară, gerul și frigul de peste iarnă îl îmbunătățește. Când e la culesul viilor, strugurii trebuiesc clasificați după cum sunt, unii putrezi, alții copți. Numai așa putem face bani cum se cuvine, dacă producem mai multe feliuri de vin.

Prevestirea timpului.

1—4 nor, 5—12 bine, 13 ploaie, 14—16 frig și brumă, 17—19 nor, 20—23 bine, 24—26 amestecat, 27—28 cald, 29—30 amestecat, 31 zăpadă.

Notițe:

are 30 zile

Novembre, Ziua are 10 și noaptea 14 ore **Brumariu.**

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
Merc.	1	SS. f. d. m. fără de arg. Cosma și Damian	1	(†) Toți sfinții		6.41 4.47
Joi	2	SS. Mi Achindin, Pigasie	2	Pomen. răpos.		6.42 4.45
Vin.	3	SS. Mi Achepsina, Aitala, Iosif	3	Hubert		6.44 4.43
Sâm.	4	C. P. Ioanichie c. m., Mii Nicandru, Ermeu	4	Carol Bor.		6.45 4.41

Dumineca a 22-a după Rusalii, Luca a 5-a (cea din Dumineca a 22-a d. Ev.) c. 16 v. 19-31: „Zis-a Domnul pilda aceasta: „era un om oarecare bogat...” ev. inv. 11 gl. 5.

Dum.	5	SS. Mii Galacteon și Epistimia soția sa	5	Emeric		6.46 4.40
Luni	6	S. P. Pavel mărt. Patr. Const.	6	Leonard		6.47 4.38
Mărti	7	SS. 33 M. și C. P. Lazar f. d. m.	7	Engelbert		6.49 4.37
Merc.	8	(†) Arh. Mihail și Gayril	8	Gottfried		6.51 4.36
Joi	9	SS. Mi Onisifor, Porfirie, Camă Matrona	9	Teodor		6.52 4.35
Vin.	10	S. Ap. Erast și Olimp; M. Orest	10	Andrei		6.54 4.34
Sâm.	11	SS. Mi Mina Victor și Vichentie	11	Martin		6.55 4.33

Dumineca a 23-a d. Rusalii, Luca a 8-a (cea din Dumineca a 25-a d. Ev.) c. 10, v. 25-37: „În vremea aceea venit-a un legiuitoriu la Iisus...” ev. inv. 1; gl. 6.

Dum.	12	S. P. Ioan milos.; C. P. Nil	12	Cunibert		6.57 4.32
Luni	13	(†) S. P. Ioan gură de aur	13	Stanislau		6.58 4.31
Mărti	14	(†) S. Ap. Filip	14	Venerand		7.00 4.30
Merc.	15	S. Mii Gurie, Salmona și Aviv	15	Leopold		7.01 4.29
Joi	16	(†) S. Ap. și Ev. Mateiu	16	Otmar		7.02 4.28
Vin.	17	P. Grigorie Ep. Neocesareei f. d. m.	17	Grigorie Teol.		7.03 4.27
Sâm.	18	SS. Mi Platon și Roman	18	Odo		7.05 4.26

Dumineca a 24-a după Rusalii, Luca a 9-a (cea din Dumineca a 26-a după Ev.) c. 12, v. 16-21: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Unui om bogat i-a rodit țarina...” ev. inv. 2; gl. 7.

Dum.	19	Pr. Avdie și S. M. Varlaam	19	Elisabeta		7.06 4.25
Luni	20	C. Proclu Aep. Cons.; Grigorie Decap	20	Felix		7.08 4.24
Mărti	21	(†) Intrarea în biserică	21	(†) Într. în biser.		7.09 4.23
Merc.	22	S. Ap. Filimon	22	Cecilia		7.10 4.23
Joi	23	S. P. Amfilochie Ep. Iconiei	23	Clement		7.11 4.22
Vin.	24	M. Mă Ecatarina; S. M. M. Mercurie	24	Ioan		7.12 4.21
Sâm.	25	SS. Mii Clement și Petru din Alex.	25	Ecatarina		7.14 4.20

Dumineca a 25-a după Rusalii, Luca a 13-a (cea din Dumineca a 30-a după Ev.) c. 18, v. 18-27: „În vremea aceea un om oarecare s'a apropiat către Iisus ispitindu-l...” ev. inv. 3 gl.; 8.

Dum.	26	CC. PP. Alimpie și Nicon.	26	Conrad		7.15 4.19
Luni	27	S. M. M. Iacob Persul	27	Virgil		7.17 4.19
Mărti	28	C. P. Stefan c. n. S. M. Irinarch	28	Sosten		7.18 4.18
Merc.	29	SS. Mi Paramon și Filumen	29	Saturnin		7.19 4.17
Joi	30	(†) S. Ap. Andrei	30	Andrei ap.		7.20 4.17

Novembre.

Povește economice

Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voești a-i sădi în primăvară. Curățește ouăle de omidă. Apără altoii mai tineri în contra lepurilor. Spoiește trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balebă de vită și sânge, amestecă-le toate împreună. În grădina de legumi lucrările trebuiesc terminate. În jurul pomilor să pune gunoiu putred și să întrupează pământului. — La fertul mustului trebuie să fim luători de seamă, ca să nu se întâmple nici prea repede, dar nici prea încet. În cazul dintăiu acoperim butea cu o haină de lână, în cel din urmă o stropim cu apă rece. Curățenia face foarte mult. Buțile să le ținem tot pline. Poamele ce dau spre putrezire trebuiesc delăturate. — Frunzele picate se adună și se pun grămadă, amestecându-se cu gunoiu ori pământ. Din ele se face un gunoiu foarte bun.

Prevestirea timpului.

1—4 ger, 5 moină, 6—14 senin cu brumă, 15 zăpadă, 16—20 nor, 21—30 ger.

Notițe:

Decembre, are 31 zile

Ziua are 9 și noaptea 15 oare

Andrea.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Vin.	1	Pr. Naum și Filaret îndur.	1	Natalia		7.21	4.17
Sâm.	2	Pr. Avacum	2	Bibiana		7.22	4.17

Duminică a 26-a după Rusalii, Luca a 14-a (cea din Duminică a 31-a d. Ev.) c. 18 v. 35-43: „În vremea aceea a fost când s'a apropiat Iisus de Ierihon, un orb ședea lângă cale...” ev. inv. 4; gl. 1.

Dum.	3	Pr. Sofronie	3	Francisc Xav.		7.23	4.19
Luni	4	(†) S. Ma Varvara; C. P. Ioan Damascen	4	(†) Barbara		7.25	4.16
Marti	5	P. S. Sava cel sfințit	5	Sava		7.26	4.15
Merc.	6	(†) Părintele Ier. Nicolae	6	(†) S. Nicolae		7.27	4.15
Joi	7	S. P. Ambrosie Ep. Mediolanului	7	Ambrosie		7.28	4.15
Vin.	8	C. P. Patapie	8	(†) Zămisl. Născăt.		7.29	4.15
Sâm.	9	Zămislirea S. Anei	9	Leocadia		7.30	4.15

Duminică a 27-a după Rusalii, Luca a 10-a (cea din Duminică a 27-a după Ev) c. 13, v. 10-18: „În vremea aceea învăța Iisus într'una din Sinagoge Sămbăta...” ev. inv. 5; gl. 2.

Dum.	10	SS. Mi. Mina, Ermogen. Eugraf	10	Iudita		7.31	4.15
Luni	11	C. P. Danil Stălpnicul	11	Damasus		7.32	4.15
Marti	12	(†) S. P. Spiridon f. d. m.	12	Maxentie		7.33	4.15
Merc.	13	SS. Mi Axenta, Eug., Orest, Ma Lucia fec.	13	Lucia		7.34	4.15
Joi	14	SS. Mi Tirs, Calinic, Fiimon, Apolon	14	Spiridon		7.35	4.15
Vin.	15	S. M. Elefterie; S. P. Pavel cel din Latro	15	Celian		7.36	4.16
Sâm.	16	Pr. Agheu	16	Adelaida		7.37	4.16

Duminică a 28-a după Rusalii, a Strămoșilor. Luca a 11-a (cea din Duminică a 28-a după Ev.) c. 14, v. 16-24: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecare a făcut cină...” ev. inv. 6; gl. 3.

Dum.	17	Pr. Danil și cei 3 coconi	17	Lazar		7.38	4.16
Luni	18	S. M. Sebastian; S. P. Modest Aep.	18	Gratian		7.38	4.17
Marti	19	S. M. Bonifacie	19	Nemesiu		7.39	4.17
Merc.	20	S. M. Ignatie purtătorul de Dzeu	20	Liberat		7.39	4.17
Joi	21	S. Ma Iuliana din Nicomidia	21	Toma		7.39	4.18
Vin.	22	S. M. Mă Anastasia	22	Dimitrie		7.39	4.18
Sâm.	23	Sfinții 10 M. din Crit	23	Victoria		7.39	4.19

Duminică a 29-a după Rusalii înainte de Nașterea Domnului, Mateiu c. 1, v. 1-25: „Cartea neamului lui Iisus Christos...” ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	24	C. Mă Eughenia	24	Adam și Eva		7.40	4.20
Luni	25	(†) Nașterea Domnului	25	(†) Nașt. Domnului		7.40	4.21
Marti	26	(†) Soborul Preacuratei	26	(†) Ștefan		7.41	4.21
Merc.	27	(†) Arhidiaconul Ștefan (harti)	27	Ioan ev.		7.41	4.21
Joi	28	SS. 20 mii Mi arși în Nicomidia	28	Pruncii nevin.		7.42	4.22
Vin.	29	SS. 14 mii prunci uciși de Irod (harti)	29	Toma		7.43	4.22
Sâm.	30	S. Ma Anisia; C. Zotie preotul	30	David		7.43	4.23

Duminică a 30-a după Rusalii, după Nașterea Domnului, Mateiu c. 2, v. 13-23: „Iar după ce s'au dus Magii, iată Îngerul Domnului s'a arătat în vis lui Iosif...” ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	31	C. mcă Melania Romana	31	Silvestru		7.43	4.23
------	----	-----------------------	----	-----------	---	------	------

TAXELE OBIECTELOR POȘTALE, INTERNE ȘI EXTERNE, SIMPLE ȘI INREGISTRATE.

Inclusiv taxele de avion interne, puse în aplicare pe data de 1 Iulie 1930 și timbrul aviației***) pus în aplicare pe data de 15 Maiu 1931.

	Pentru interiorul României	Pentru Austria, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria	Pentru toate celelalte țări	Suprataxa poștală aeriană	Timbrul aviației (taxă nepoștală)
	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
O scrisoare locală, până la 20 grame	4	—	—	1	1
iar de fiecare 20 grame sau fracțiune de 20 grame în plus câte	2	—	—	—	—
O scrisoare nelocală, până la 20 grame	6	7,50	10	2	1
iar de fiecare 20 grame sau fracțiune de 20 grame în plus, câte	2	6	6	2	—
Carte poștală, simplă	3	4,50	6	1	0,50
„ „ ilustrată	3	4,50	6	1	1
„ „ militară	1	4,50	6	1	0,50
„ „ cu răspuns plătit	6	9	12	2	1
Imprimare, de fiecare 50 gr. sau fracțiune de 50 gr.	1	2	2	1	0,50
Cărți didactice, literare sau științifice, inclusiv cataloagele și prospectele de librărie și editură, de fiecare 10 grame, sau fracțiune de 50 grame	0,50	2*)	2*)	0,50	—
Ziare și reviste, periodice de fiecare 10 grame, sau fracțiune de 10 grame	0,25	2**)	2**)	1	—
Imprimare, în relief pentru uzul orbilor de fiecare 1000 grame	0,25	2	2	5	—
Hărți de afaceri, până la 250 grame	5	10	10	5	0,50
iar de fiecare 50 grame, sau fracțiune de 50 grame, în plus câte	1	2	2	1	—
Probe de marfă, până la 100 grame	1	4	4	2	—
iar de fiecare 50 grame, sau fracțiune de 50 grame în plus câte	1	2	2	1	—
Pachete mici, de fiecare 50 grame, sau fracțiune de 50 grame	—	6	6	—	—
cu un minimum de taxă de	—	20	20	—	—
Taxa de expres, pentru oricare din obiectele dela scrisoare locală—probe de marfă	20	20	20	—	—
Taxa de recomandare, pentru oricare din obiectele de mai sus în afară de taxele ordinare	10	10	10	—	—
Taxa avizului de primire, la obiectele recom.: a) cerut la depunerea obiectului	10	10	10	—	—
b) cerut ulterior depunerii	10	35	35	—	—
Taxa unei foi de reclamație	10	35	35	—	—

*) Această taxă se reduce cu 50% pentru cărțile (nu și cataloagele) expediate în următoarele țări: Africa equatorială franceză: Gabon, Congo de mijloc, Oubangui, Chari și Tchad, Albania, Algeria, Argentina, Austria, Belgia, Biurourite postale spaniole din Tanger, Chili, Coasta de Ivoir, Coasta franceză a Somaliei, Colombia, Colonia Rio de Ore, Coloniile portugheze din Africa: Angola, Capul Verde, Guineea Portugheză, Mozambique, St. Tomas și Príncipe (insule), Coloniile portugheze din Asia și Oceania: India portugheză, Macao și Timor portughez, Coloniile spaniole: Colonia Golfului Guineei, cuprinzând teritoriul Muni, Congo belgian, Cuba (republică), Dantzie, (oraș liber), Egypt, El Salvador (republică), Elveția (cuprinzând prin ipatul Liechtenstein), Ecuador, Estonia, Etiopia, Franța, Germania, Grecia, Guineea franceză, Guyana Olandeză (Surinam), Haiti (rep.), India (stabilimente franceze), Letonia, Luxemburg, Maroc (fără zona spaniolă), Maroc (zona spaniolă), Niger, Oceania (stabilimente franceze), Olanda, Portugalia, Republica Libaneză, Reuniunea, St. Pierre et Miquelon, Sarro, Uniunea republicilor Sovietiste Socialiste (Rusia).

Taxa unei cărți de indentitate
 Suprataxă pentru obiectele înregistrate pre-
 zentate oficiilor Dumineca și în sârb. legale
 Drept fix postal de vâmuire pentru obiectele
 ce urmează să fie prez. la sos. org. vamale
 Minimum de taxă pentru obiectele nefrancate
 sau insuficient francate
 Taxa unui cupon-răspuns

Pentru interiorul României	Pentru Au- stria, Celo- slovacia Po- lonia, Ung.	Pentru toate celelalte țări	Suprataxa poștală aeriană	Timbrul aviatic (taxă necostală)
Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
35	35	35	—	2
5	—	—	—	—
—	18	18	—	—
2	4	4	—	—
12	—	—	—	—

**) Această taxă se reduce cu 50% pentru ziarele și publicațiunile periodice expediate în următoarele țări: Africa equatorială franceză: Gaben, Conge de mijloc, Oubangui, Chari și Tchad, Albania, Algeria, Argentina, Austria, Belgia, Bulgaria, Biurourile poștale spaniole din Tanger, Cehoslovacia, Chili Coasta de Iveriu, Coasta franceză a Semaliei, Colombia, Colonia Rio de Ore, Coloniile portugheze din Africa: Angola; Capul Verde, Guineea Portugheză, Me-zambique, St. Thomas și Prince (insule), Coloniile portugheze din Asia și Oceania, India Portugheză, Macao și Timer portughez, Coloniile spaniole: Colonia Golfului Guineei cuprinzând teritoriul Munt. Conge belgian, Cuba (republică), Dantzig (oras liber), Dominica (republică), Egypt, El Salvador, (republică), Elveția (cuprinzând principatul Liechtenstein), Equator, Estonia, Etiopia, Franța, Germania, Grecia, Guineea franceză, Guyana olandeză (Surinam), Haiti (republică), Hedjaz, Nedjde și Dépendances (regat), India (stabilimente franceze), Lettonia Louxembourg, Maroc (fără zona spaniolă), Maroc (zona spaniolă), Martinica, Mauritania, Niger, Oceania, (stabilimente franceze), Olanda, Paraguay, Persia, Polonia, Portugalia, Republica Libaneză, Reuniunea St. Pierre și Miquelon, Sarro (teritoriu) Seudanul francez, Spania, Syria, Togo, Tunisia, Turcia, Ungaria, Uniunea Republicelor Sovietiste Socialiste (Rusia) Uruguay Vatican (Statul Cetății), Yougoslavia.

1. A se vedea în circulara No. 662780/930 buletin 11/930 (supliment) țările cari admit pachete mici.

Taxele din coloana 4-a se aplică numai corespondențelor interne destinate a fi trans-portate prin avion.

Taxele din coloana 5-a se aplică numai corespondențelor interne conform legii pentru crearea Fondului Național al Aviației.

Fiecare carte poștală ilustrată, internă, în afară de taxele respective mai trebuie să poarte un timbru cultural de lei 2.

Imprintate fără adresă se admit conform art. 4 din tarif.

Taxele pentru străinătate se înfeleg câte lei 2 pentru fiecare 50 grame sau fracțiune de 50 grame.

**) Această taxă se aplică numai ziarelor și revistelor expediate în țările: Africa de Sud, Britania mare, Camerun, Canada, China, Coloniile portugheze, Danemarca, Finlanda, Cuatemala, India britanică, Indiile olandeze, Indochina, Irlanda, Islanda, Lituania, Mexic, Norvegia, Noua Zelandă, Peru, Siam, Statele Unite ale Americii și Suedia. Pentru toate celelalte țări taxa de mai sus se reduce cu 50 la sută.

***) Timbrul aviației nu are legătură cu suprataxele aeriene care se aplică numai pe corespondențele destinate a fi transportate prin avion. Deci timbrul aviației se va aplica pe lângă taxele poștale ordinare și timbrul aviației.

MANDATE POSTALE.

Lei b.

Cartonul până la 1000 Lei 3, dela 1000—100000	4.—
Până la 5000 Lei de fiecare sută sau fracțiune de sută	1.—
Dela 5000—10000 Lei inclusiv, în afară de 50 Lei pentru cele 5000 Lei de fiecare mie sau fracțiune de mie câte	5.—
Mandate telegrafice, pe lângă taxele mai sus indicate, o taxă telegrafică fixă de 40.—	
Pentru plata mandatelor la domiciliu se plătește	
Până la 200 Lei	1.—
" " 1000 Lei	3.—
" " 5000 Lei	5.—
" " 10000 Lei	10.—
" " 30000 Lei	20.—

VALABIL DELA 1 IUNIE 1932.

MESAGERII.

Greutate kgr.	ZONA I interiorul județului			ZONA II județul limitrof			ZONA III celelalte județe		
Cate- goria	1 Lei	2 Lei	3 Lei	1 Lei	2 Lei	3 Lei	1 Lei	2 Lei	3 Lei
1	8	4	8	8	4	8	8	4	8
2	8	4	8	12	6	12	16	8	16
3	12	6	12	18	9	18	24	12	24
4	16	8	16	24	12	24	32	16	32
5	20	10	20	30	15	30	40	20	40
6	24	12	22	36	18	33	48	24	44
7	28	14	24	42	21	36	56	28	48
8	32	16	26	48	24	39	64	32	52
9	36	18	28	54	27	42	72	36	56
10	40	20	30	60	30	45	80	40	60
11	44	22	32	66	33	48	88	44	64
12	48	24	34	72	36	51	96	48	68
13	52	26	36	78	39	54	104	52	72
14	56	28	38	84	42	57	112	56	76
15	60	30	40	90	45	60	120	60	80
16	64	32	42	96	48	63	128	64	84
17	68	34	44	102	51	66	136	68	88
18	72	36	46	108	54	69	144	72	92
19	76	38	48	114	57	72	152	80	96
20	80	40	50	120	60	75	162	80	100

Categoria 1 sunt coletele ordinare

" 2 " " " conținând cărți, ziare, sau publicațiuni.

" 3 " " adresate militarilor grade inferioare încazarmați, elevilor

în școli și institute și bolnavilor în spitale și sanatorii.

Taxa pe valoare pentru toate zonele și categoriile 3 Lei, pentru fiecare mie până la 10.000 lei, 1 leu pentru fiecare 1000 — ce trece peste 10.000 lei.

Taxa de Ramburs pentru toate zonele și categoriile:

până la 200 lei inclusiv 1 Leu

până la 500 lei inclusiv 3 Lei

până la 1000 lei inclusiv 5 Lei

până la 30.000 lei inclusiv 10 Lei

În sărbători și Duminici pentru fiecare obiect să încasează o suprataxă de 5 Lei

Pentru trimiterile voluminoase sau fragile taxele pe greutate se sporesc cu 50%.

Coletele distribuite prin expres o suprataxă 20 Lei

se admit până la 5 kgr.

Aviz de primire lei 10 prin timbre franco pe foaie exp.

Taxa de reclamație 10 Lei.

Taxa de magazin 2 lei pe zi cu un maximum de 200 Lei.

Pentru obiectele de mesagerii retrase înainte de expediere se restituie toate taxele

încasându-se un drept fix de înregistrare de 5 Lei.

Foaie de expediție, timbru fiscal de 5,25 Lei.

TELEGRAME. (SERVICIUL INTERN)

Taxă minimum Lei 20.— de cuvânt	2.—
Pentru telegrame urgente de cuvânt	2+20
Pentru telegr. prezentate între oarele 21—8, Duminici și sărbători legale afară de taxele de sus, o suprataxă de	5.—
Pentru copii după telegrame se va percepe, pe lângă timbrul fiscal, de fie- care 100 cuvinte sau fracțiune câte	20.—
Taxă de înregistrare pentru fiecare telep.	2.—
Pentru fiecare telegramă se va percepe Timbru aviație	2.—

Observare. Pentru obiecte recomandate, mandate și colete, destinate pen-
tru interiorul țării, dacă sunt prezentate în Duminici sau sărbători
legale se mai percepe în afară de taxele normale un drept fix de câte 5.—

2) E X T E R N

	Scrisori simple	Cărți post. simple
America	10.—	6.—
Ungaria	7.50	4.50
Iugoslavia	0.—	6.—
Polonia	7.50	4.50
Italia	0.—	6.—
Bulgaria	0.—	6.—
Grecia	0.—	6.—
Austria	7.50	4.50
Cechoslovacia	7.50	4.50
Francia	0.—	6.—
Anglia	0.—	6.—

Şematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Mitropolie
şi special al diecezei Caransebeşului.

METROPOLIE.

(REŞEDINŢA : SIBIIU).

1. Ierarhii Mitropoliei.

Arhiepiscop şi Metropolit :

Înalt Prea Sfinţia Sa Domnul **Dr. Nicolae Bălan**, membru al senatului.

Episcopii diecezani :

Prea Sfinţia Sa Domnul **Dr. Iosif Traian Badescu**, episcopul Caransebeşului, membru al senatului.

Prea Sfinţia Sa Domnul **Roman Ciorogariu**, episcopul Orăzii mari, membru al senatului.

Prea Sfinţia Sa Domnul **Nicolae Ivan**, episcopul Vadului şi Feleacului cu reşedinţa în Cluj, membru al senatului.

Prea Sfinţia Sa Domnul **Dr. Grigorie Comşa**, episcopul Aradului, membru al senatului

Arhierei :

Prea Sfinţia Sa Domnul **Dr. Andrei Magier Crişanu**, arhieru, vicariu episcopesc în Oradea.

Dr. Vasilie Stan, de Răşinari, arhieru, vicariu arhiepiscopesc în Sibiiu.

2. Sinodul episcopesc metropolitan.

Preşedintele : Arhiepiscopul şi metropolitul.

Membrii : Episcopii diecezani, Arhierul **Dr. Andrei Magier Crişanu**, vicariu episcopesc în Oradea şi **Dr. Vasilie Stan**, arhieru, vicariu arhiepiscopesc în Sibiiu.
Consilieri : Dignitarii metropolitani.

3. Dignitarii metropolitani.

Dr. Eusebiu R. Roşca, arhimandrit, rector al acad. teologice din Sibiiu în retragere
Policarp Moruşca, arhimandrit, egumenul Sf. Mănăstiri Hodoş-Bodrog.

Dr. Iustin Suciu, arhimandrit, profesor de teologie în Arad.

Ghenadie Bogoieviciu, arhimandrit, paroh în Budapesta.

Dr. Vasilie Lazarescu, protosincol, Oradea mare.

Consiliul metropolitan.

Președinte: *Arhiepiscopul și metropolitul.*

Membrii naturali: Episcopii și Arhieriei din Mitropolie.

Consilieri:

a) În secția bisericească.

Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit, rector al acad. teologice în retragere, Sibiu.

Dr. Ioan Lupaș, protopresbiter, profesor universitar în Cluj, fost ministru.

Procofiu Givulescu, protopresbiter în Radna.

Andrei Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.

Dr. Vasile Lazarescu, protosincol în Oradea-mare.

Un loc vacant.

Suplenți:

Fabriciu Manoilă, protopresbiter în Lipova.

Iovian Mureșan, protopresbiter în Turda.

Traian Oprea, protopresbiter în Vârșet.

Dr. Vasile Bologa, prot. în Sibiu.

Două locuri vacante.

b) În secția culturală.

Dr. Iosif Blaga, protopresbiter în Brașov.

Dr. George Ciuhandu, protopresbiter, consilier eparhial în Arad.

Vasile Goldiș, președintele Asociațiunii „Astra”, fost ministru al cultelor.

Dr. Silviu Dragomir, profesor universitar în Cluj.

Două locuri vacante.

Suplenți:

Trandafir Scorobet, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.

Dr. Petru Barbu, protopresbiter, directorul acad. teologice în Caransebeș.

Dr. Nicolae Comșa, medic, fost prefect în Sibiu.

Dr. Ioan Bunea, director liceal în Sibiu.

Nicolae Colan, rector al Academiei teologice în Sibiu.

Petru Drăghici, senator, Sibiu.

c) În secția economică

Mateiu Voilean, consilier arhiepiscopesc în retragere, Sibiu.

Petru Păff, protopresbiter în Beiuș.

Dr. George Dobrin, fost prefect, avocat în Logoj.

Ioan I. Lăpădat, fost ministru de finanțe, București.

Dr. Iustin Marșeu, avocat în Arad.

Octavian Goga, fost ministru de culte și interne, Ciucea

Suplenți:

Dr. George Proca, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.

Dr. Mihail Gropșian, avocat, fost procuror general în Timișoara.

Dr. Lucian Borcia, avocat în Sibiu.

Dr. Valeriu Moldovan, prof. univ. Cluj.

Două locuri vacante.

Consistorul spiritual apelativ Mitropolitan.

Membrii Consistorului apelativ în ordine după Eparhii:

1. Sibiu: titular: *Dr. Nicolae Stinghe*, paroh, Braşov, preşedinte.
2. Arad: titular: *Ioan Popescu*, paroh, Pecica-Română.
suplent: *Ioan Popoviciu*, paroh, Sânt-Nicolau-Mare.
3. Caransebeş: titular *Dr. Iosif Ieremia*, paroh, Reşiţa.
suplent: *George Olde*, profesor de religie în Logoj.
4. Oradea: titular: *Ioan Paş*, protopresbiter milit. în pens., Topa-de-sus.
suplent: *Ioan Bonafiu*, profesor de religie, Oradea.
5. Cluj: titular: *Dr. Ioan Pasca*, prof. la Acad. Teologică, Cluj.
suplent: *Vasile Maximilian*, capelan prot. Turda.

Cancelaria metropolitană.

Consilier referent: *Traian Petrişor*, protopresbiter.
Consilier referent: *Ieronim Grovu*, protopresbiter.
Director provizor: *Dr. Lucian Borgia*, avocat în Sibiu.
Jurisconsult: *Dr. Lucian Borgia*, adv. în Sibiu.
Impiegat: *Ioan Dinu*, diacon.

Delegaţiunea congresuală.

Pentru cazurile pendinte întru mitropolia română şi cea sârbească:
Prezident: Mitropolitul.

Membrii:

Dr. Grigorie Comşa, episcopul Aradului.
Traian Oprea, protopresbiter în Vêrşeţ.
Dr. George Dobrin, fost prefect, avocat în Logoj.
Dr. Mihail Groşşian avocat, fost procuror general în Timişoara.
Dr. Cornel Iancu avocat în Arad.
Trei locuri vacante.

Reprezentanţa fundaţiunii Gojdu.

Sub preşedinţia Arhiepiscopului şi Mitropolitului.
Episcopii diecezani.
Dr. Silviu Dragomir, profesor universitar în Cluj.
Vasile Goldiş, fost ministru, preş. Asociaţiunii în Sibiu.
Ioan I. Lăpădat, fost ministru de finanţe. Dir. Banca Naţională, Bucureşti.
Dr. Antonie de Mocsonyi, proprietariu mare în Bulci.
Dr. Nicolae Pojnăr, avocat în Aleşd.
Dr. Constantin Popasu, medic în Caransebeş.
Dr. Nicolae Zigre, fost subsecretariu la interne, avocat în Oradea.
Dr. Gheorghe Dobrin, avocat în Logoj.

Cancelaria fundaţiunii Gojdu.

Notar ref. *Traian Petrişor* cons. mitrop. în Sibiu.
Cassariu şi Controlor: Cei dela Consiliul metropolitan.
Administrator al realităţilor fundaţiunii: *Ghenadie Bogoeviciu*, arhimandrit în Budapesta.

Dieceza Caransebeşului

Dieckhoff's

Şematism.

Dieceza Caransebeşului şi Ierarhii ei.

Banatul este locuit de Români din timpurile străvechi, colonizaţi de împăratul Traian. Ei sunt cei mai vechi creştini ai Banatului. Toate popoarele ce au venit asupra Banatului i-au aflat aici pe Români, cari erau avuţi, în stare materială înfloritoare. Deci, Turcii şi Sârbi! i-au aflat aici.

Fiind Românii Banatului cei mai vechi creştini, e de sine înţeles, că ei aveau şi organizaţie bisericească.

Episcopia noastră a Caransebeşului s'a înfiinţat în timpuri străvechi; originea ei e acoperită de negura încă nestrăbătută a trecutului. Ea se estindea asupra districtelor vechi: Logoj, Cavaraneş (Caransebeş), Mehadia, Almăj, Craşova, Iladia, Vârşeţ şi Palanca. Ba se susţine, că până la venirea şi aşezarea sârbilor pe marginile Banatului — anii 1481 şi 1490, a fost mai lăţită. Ea s'a ținut de metropolia veche română de Alba-Iulia şi se estinde aproape asupra întregului Banat.

Episcopii îşi aveau reşedinţa în Caransebeş. Domnul profesor Dr. Stefan Pop, dela teologia noastră ne spune, că fostul episcop al Vârşeşului-Caransebeşului Emilian Kengyelacz în o hârtie oficială adresată locotenenţii împărăteşti din Timişoara la 1860, raportează, că după tradiţiune şi după documente sârbeşti, Caransebeşul încă în veacul al 13-lea avea scaun episcopesc, sufragan metropoliei din Belgradul ardelean (Alba-Iulia); şi sunt scriitori, cari spun, că la sfârşitul veacului al 15-lea era un episcop Partenie al Caransebeşului. Intre anii 1716—1727 rezida în Caransebeş un episcop cu numele Moise Petrovici¹⁾ Atât după tradiţiuni cât şi după cartea funduară compusă în 1804, Episcopia Caransebeşului a avut în vechime mai multe case şi peste 50 jugere de pământ în Caransebeş, din care avere însă în 1865, la reînfiinţarea, sau mai bine zis la reactivarea Episcopiei, nu s'a aflat decât o casă ruina'tă, o moară, pentru care a trebuit să se poarte proces cu arendaşul, şi 20 jugere de pământ. Această despoiere e urmarea strămutărei reşedinţei episcopoeşti dela Caransebeş la Vârşeţ. Strămutarea, întâi provizorie, apoi definitivă, s'a întâmplat

1) Dr. Stefan Pop, „Foaia Diecezană” Nr. 47 din 1931.

între anii 1760—1770, când s'a înființat și granița militară bănățeană (regimentul romano-banatic Nr. 13 s'a înființat în 1767), și de atunci episcopii nu au mai purtat deosebită grijă de realitățile Episcopiei, și așa acelea au fost în mare parte ocupate de privați, iară la compunerea cărților funduare în 1804, resp. 1808 nereclamând nimenea, ocupătorii au fost trecuți în cărțile funduare ca proprietari*).

Reședința episcopescă se afla și pe timpul când s'a reînființat episcopia, la venirea episcopului Ioan Popasu, dară era în stare ruinată, nelocuibilă. Aci a fost adăpostit în 1865 institutul teologic, mai apoi în 1876 și cel pedagogic, pânăce sub episcopul Nicolae Popea s'a dărâmat și s'a clădit zidirea nouă, în care a fost instalată bolta societății pe acții „Severineana“. Această societate desființându-se edificiul s'a adaptat pentru bolte mai mici.

Ca reședință episcopescă fericitul episcop Ioan Popasu, dupăce mai întâiu a locuit în casă cu chirie, a câștigat dela erariul militar actuala reședință, ce a servit mai nainte ca locuință generalului comandant din Caransebeș.

Episcopia Caransebeșului era independentă și dupăce pe sama sărbilor s'a înființat episcopia Vârșetului, după venirea sârbilor sub metropolitul lor, numit Patriarh, Arsenie III. Cernoieci; a ajuns însă, după încetarea metropoliei de Alba-Iulia, cauzată prin apostasia întâmplată în 1698 a metropolitului Atanasie, mai întâiu prin usurpațiune sub administrarea episcopilor sârbești din Vârșet, mai apoi s'a contopit cu cea din Vârșet, — pânăce în urma străduințelor marelui Andrei baron de Șaguna, s'a înfăptuit despărțirea ierarhică a Românilor de sârbi, și așa s'a readus la viață independentă și episcopia Caransebeșului, reînființându-se.

Reînființarea episcopiei Caransebeșului s'a decretat prin rezoluțiunea împărătească din 12/24 Decembre 1864 dându-se ca sufragană împreună cu dieceza Aradului, reînființatei noastre metropolii.

Reînființându-se episcopia (dieceza) Caransebeșului, Caransebeșul a devenit iarăși sediul episcopilor acestei dieceze.

*

Dacă Eparhia Caransebeșului își are originea, începutul în negura trecutului, apoi nu mai puțin vechiu e și orașul Caransebeș. Se susține, că aici a fost o cetățuie romană. În documente istorice se face amintire de acest oraș mai întâiu în 1289 și resp. 1290, când a petrecut aici Regele Ungariei Ladislau IV Cumanul. În acest document orașul se numește Caransebeș, ca și acum. A fost reședință a Banilor și Vicebanilor Severinului cu însemnată nobilime, cu cetățeni în drepturi egale cu cetățenii din Buda.

*) Acte și documente din trecutul Episcopiei ortodoxe răsăritene române a Caransebeșului, Foaia Diecezană Nr. 13 din 1886.

Pentru fixarea însemnătății Episcopiei Caransebeșului este de interes să urmeze numele episcopilor vechi, pe cât ne este astăzi posibil a-i cunoaște*).

Refugiindu-se în 1690 vr'o 30.000 familii sârbi și albanezi din Turcia în Ungaria sub metropolitul numit și patriarh Arsenie III Cernoieviciu, acesta hirotoni în 1690 episcop pe un preot venit din Albania, cu numele Spiridon Stibița, care se așază cu reședința în Vârșeț. Acesta a fost confirmat de împăratul-rege Leopold în 4 Martie 1695, și a ocupat și eparhia Caransebeșului, fiind aceasta fără îndoială văduvită. Lui Stibița, după unii răposat pela sfârșitul anului 1695, i-a urmat episcopul Gerasim, carele și-ar fi strămutat în 1700 reședința la Caransebeș, ajungând Vârșețul în mâna Turcilor. După Gerasim a urmat în 1722 Moise Stanoevici, confirmat în 8 Aprilie 1722 pentru Vârșeț. Despre acesta susține istoricul Tincu Velea că este un document autentic că în 1723 locuia în Caransebeș și de aci a condus și dieceza Vârșețului. Acesta ca și înaintașii lui au usurpat dieceza Caransebeșului, căci se așinti mai sus, că dânsul a fost confirmat pentru dieceza sârbească a Vârșețului. Usurparea li-s'a ușurat episcopilor sârbi prin încetarea metropoliei române din Alba-Iulia, în urma apostasiei metropolitului Atanasie. În 1726 a urmat Nicolae Dimitrievici, iară acestuia în 1728 Maxim Nestorovici, întărit în 1 Maiu 1728, a fost întărit prin curtea din Viena de Episcop numai al Caransebeșului**.) A reposat în 1738***). Se crede că pe timpul păstoririi lui M. Nestorovici în Caransebeș, în Vârșeț a fost Episcop Eutimie Damianovici, care după moartea episcopului Nestorovici a administrat și dieceza Caransebeșului, a răposat în 1739****). Răposând Eutimie Damianovici Episcopul diecezei Aradului Isaia Antunovici la cerere proprie a obținut dela curtea împărătească și dieceza Caransebeșului, fiind numit Episcop al Caransebeșului în 1741, introdus fiind în 1742. Deci Dieceza Caransebeșului a fost 7 ani împreună și cu a Aradului. Deoarece prin moartea episcopului Eutimie Damianovici a devenit vacant și scaunul episcopesc din Vârșeț, se pare că Isaia Antunovici a fost episcop și al Vârșețului.

Episcopul Isaia Antunovici, fiind ales în 29 Ianuarie 1748 metropolit după Arsenie Ioanovici de Șacabent, călătorind la Viena pentru a se prezenta împărătesei-regine Maria Teresia și a depune jurământul prescris, a reposat în 2 Februarie 1749, deunde a fost adus la Buda și înmormântat aci în cimiteriul Taban.

*) Se folosește chiar și textual în unele locuri:

a) Studiul „Șirul cronologic al Episcopilor de Caransebeș — Vârșeț (1690—1865) „Foaia Diecezană” (Nr. 45, 47, 48, 49) din 1887, de secretariul Ioan Bartolomei.

b) Istoria bisericească de Nicolae Tincu Velea.

**) Istoria: Nicolae Tincu Velea pag. 152.

***) După Tincu Velea în 1739.

****) După Tincu Velea în 1740.

După episcopul Isaia Antunovici a urmat episcopul Timișoarei Ioan Georgevici, carele a strămutat reședința iară la Vârșeț. După istoricul Nicolae Tincu Velea, Ioan Georgevici n'a fost episcopul Timișoarei, căci iată ce zice el: „Ioan Georgevici încă în anul 1744 denumit prin sinod episcop sufragane, dar fără dieceză, în anul 1748 a cerut dela împărăteasa Maria Teresia dieceza Caransebeșului și în 14 Iulie 1750, poate la alt rugămînt, a căpătat și aceasta, și cea a Vârșetului întărindu-se prin diploma confirmatorială: „pro Episcopatu Versetz et Caransebes cum appertinentibus eo districtibus Lugos et Ujpalanka“.

Ioan Georgevici, fiind ales, apoi întărit metropolit, în 14 Septembrie 1768 a fost ales în 1769 Episcop pentru Vârșeț—Caransebeș Vincențiu Popovici, unii istorici îl numesc cu numele de botez „Ioan“, dară dînsul circularele sale le semnează cu numele „Vichentie Popovici“. Alegerea lui de Episcop s'a întărit abea în 1774. A răposat în Decembrie 1785. În sedisvacanță a administrat eparhia arhimandritul Ghenadie.

După o sedisvacanță de aproape un an a urmat în Septembrie 1786 episcopul din Pacraț apoi Neoplanta Iosif Ioanovici de Șacabent, reposat în 19 Decembrie 1805. După moartea acestuia a administrat dieceza scurt timp arhimandritul mănăstirei Ghergheteg Iosif de Putnik¹⁾ E interesant, că acest Episcop a pus în titulatura sa Caransebeșul înainte de Vârșeț, numindu-se Episcop al Caransebeșului și Vârșetului, pe când Iosif Raiacici se numea al Vârșetului și Caransebeșului.

Mitropolitul Stefan Stratimirovici comunică în 1 Noembrie 1806, că monarhul a mutat și întărit pe Episcopul Călopolei (Karlstadt) din Croația Petru Ivanovici de Vidak, de Episcop la Vârșeț. În 23 Noembrie 1806 a fost intronizat în Vârșeț²⁾; a reposat în 9 Decembrie 1818.³⁾ După moartea Episcopului Petru Ivanovici de Vidak a administrat dieceza din 1819 până la 1829

1) În circulare se semnează: „Al mănăstirei Sfântului Nicolae Ghergheteg din muntele Fraschii Arhimandrit; Arhiepiscop mitropolicescului Consistoriu al Sremului și Slavitudii Comitat al Sirmiei Tabuli de judecată Asesor, și Eparhiei Vârșetului Caransebeșului Administrator Iosif de Putnik“.

2) Pastorală de Crăciun e dată în 30 Noembrie 1806. Acest episcop a comunicat, că în școala cea clericească îndată după sărbătoarea Nașterii Domnului se va începe, și că tînării din conștiința militară numai cu știrea și permisiunea dela regiment se vor primi.

În 8 August 1811 din nou încunoștințază că școala clericească a curții sale dela 1 Noembrie se începe, și că și diaconii se vor rîndui să meargă la Vârșeț la învățătură.

Episcopului Vidak i-s'a conferit demnitatea de consilieriu întâiu al împăratului.

În 1812 a făcut intervenire pentru ameliorarea convenției în ce privește granița militară.

3) S'a îmbolnăvit în 1 Decembrie sara în prîpă — cum zice Consistorul — în 9 la 3 oare noaptea a reposat, 7 zile a fost espus privirii credincioșilor, iară în 15 Decembrie a fost înmormîntat în catedrală lângă Episcopul Șacabent.

arhimandritul Mesiciului Sinesie Radivoevici, când s'a ales episcop arhimandritul mănăstirei Hopova, Maxim Manuilovi. Acesta a fost hirotonit în 21 Ianuarie 1829, intronizat în 25 August, dară conducerea eparhiei a luat-o cu mult mai înainte, căci sunt circulare încă din Iunie.⁴⁾ A păstorit eparhia până în 1833, respective și un timp în decursul anului 1833, când a trecut la Timișoara. Se pare că câțva timp episcopul Maxim Manuilovici a condus din Vârșeț eparhia Timișoara, căci Consistoriul din Vârșeț comunică sub 24 Octomvrie 1833 că episcopul s'a mutat cu totul la eparhia Timișoara.

Lui Maxim Manuilovici i-a urmat Iosif Raiacici, a cărui primă Pastorală de Crăciun poartă data de 18 Decemvrie 1834; dănsul a urmat imediat, fără ca eparhia să fi avut vr'un administrator, și a păstorit până în 1842, când a fost ales și întărit de arhiepiscop și Metropolit.⁵⁾ Pentru conducerea eparhiei Raiacici a numit ca mandataru al său pe arhimandritul mănăstirei Mesiciului Arsenie Ivanovici de Șacabent. Sedis vacanța a durat însă abea patru luni, căci Consistoriul din Vârșeț comunică sub 24 Februarie 1843 că Monarchul Ferdinand I a numit pe Episcopul Pacrațului Stefan Popovici de Episcop al Vârșețului, întărit fiind ca atare cu diploma împărătească din 9 Februarie 1843.⁶⁾ E

4) Episcopul Maxim Manuilovici a administrat și eparhia Aradului, căci în Pastorală de Crăciun din 1832 să intitulează „Maxim din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Vârșețului, Logoșului, Caransebeșului, Orșavo-Mehadie și a vacantei Eparhii a Aradului administrator“.

5) A adresat credincioșilor Pastorală de despărțire cu datul de 26 Octomvrie 1842, datată din Vârșeț.

6) Episcopul Pacrațului Stefan Popovici numit fiind Episcop al Vârșețului, Consistoriul a hotărât în 24 Februarie 1843 ca să fie întâmpinat la anumite locuri de patru deputații preoțești însoțindu-l dela Carloveș la Vârșeț:

Prima deputație, care să i-se prezinte în Corloveș a fost cuprinsă din: Andreiu Șaguna, arhimandritul Hopovei, ca președintele deputației, apoi igumenul Slatiției, protopresbiterul Palanchei, fiscalui și notariul consistorialnic parohiei Teodor Popovici al Ulmului, Trifon Popovici al Fizeșului, Teodor Milosavlevici al Socolovașului, Cuzman Piacul al Nicolintului, George Popovici al Iamului, și Sava Vașcovici al Izbistei.

Deputația a 2-a în Alibunar: protopresbiterul Varadiei, ca presesul, protopresbiterul Mehadie, parohii Adam Botoș al Lațunașului, Trifon Popovici al Mărcinei, Nicolae Stoicovici al Lescoviții, Simeon Raiți al Vlaicovățului, Ioan Gruici al Voivodintului și Teodor Pavlovici al Coșteiului.

Deputația a 3-a în Ulmu, Gedeon Zsivanovici namesnecul mănăstirei Mesiciului ca preses, parohii Ignatie Vuia al Logoșului, Constantin Alexandrovici al Saschi, Constantin Petrovici al Sredistei mari, Iosif Ianoșevici și Stefan Lucaciu ai Ritișorului, Nicolae Popescu al Marcoveșului și Pavel Luncovici al Bereleștii.

Deputația a 4-a și cea din urmă în Vârșeț, arhiepiscop mitropolicescul mandatar domnul Arsenie Ivanovici de Șacabent, arhimandritul Mesiciului, ca presesul deputației, după aceea domni protopresbiteri al Vârșețului, Logoșului și al Caransebeșului, parohii Vârșețului și ceealaltă spre acest scop atunci adunată preoțime.

Episcopul a ajuns în 15 Aprilie 1843 în Vârșeț; în ședința Consisto-

interesant, că acest Episcop urmând timpurile tulburi ale revoluției din 1848/9, congresul național sârbesc ținut în 13 Maiu 1848 în Carlovet a hotărât ca metropolitul Raiacici și urmașii lui în metropolie să aibă demnitatea de patriarh al Sârbilor, ceea ce împăratul Ferdinand I a și încuviințat trecând Raiacici cu croații săi pe partea împăratului, Palatinul Ungariei, arhiducele Stefan, locțiitoriu al împăratului, cu decretul său ddo 2 August 1848 îl ridică din demnitatea de arhiepiscop și metropolit și rânduiind în locul lui de administrator pe Platon Atamațcoviți Episcopul Bacidiei. Cu toate acestea metropolitul Iosif Raiacici și-a exercitat direcția sa. Fiind dupăcum zice metropolitul Iosif Raiacici, episcopul Stean Popovici în mâinile neprietenilor, dânsul, metropolitul Iosif Raiacici, rânduiește sub 8 Noemvrie 1848 de administrator pe Patrichie Popescu, arhimandritul sfintei mănăstiri Hopova, cu aceea, ca sesiile consistoriale să le țină în Caransebeș, în reședința episcopescă, unde va fi locuința. Episcopul Stefan Popoviciu a păstorit în Vârșet până în 23 Ianuarie 1849 când a fost trimis cu escortă la mănăstirea Fenek, sub pretext că a simpatizat cu guvernul revoluționar. A răposat scârbit după câteva luni în 21 Iunie 1849 în satul Vojnia de unde în 22 Iunie s'a transportat la mănăstirea Fenek. Răposând episcopul Stefan Popovici, Raiacici a numit administrator pe arhimandritul mănăstirii Mesiciului Arsenie Ioanovici de Șacabent.

Ținându-se în Logoj în 15/27 Iunie 1848 adunarea generală a poporului, convocată de Eutimiu Murgu, acesta ca Românii să se scape de ierarhia sârbească, a ales de vicariu pentru eparhia Caransebeșului pe fostul paroh în Logoj și profesor de

riului din 17 Aprilie a primit conducerea eparhiei, iară în 20 Aprilie a plecat la dieta din Pojon.

Episcopul a comunicat, că arhipăstoreasca scrisoare ce a gândit să o trimită silit e se o amâne până la reîntoarcere. S'a dispus să se facă rugăciune pentru norocoasa scrisoare.

Ce frumoasă primire și ce sfârșit tragic!

7) Raiacici în circulara din 8 Noemvrie 1848 încheie că Patrichie Popescul să fie recomandat ca un „născut către nația și naționalitatea sa infocat zelos și spre înaintarea conaționalilor săi sârguitori Români, cu dragoste să-l primească în mijlocul lor, pe el ca pe un frate al lor să-l atarne către sâmurile sale, lui, ca duhovniceștilor căpetenie și locțiitorului nostru toată cinstea, slujba, dragostea și aplecarea să-i dea”.

Arhimandritul Patrichie Popescu dispune din Caransebeș sub 22 Noemvrie 1848 publicarea dispozițiilor metropolitului patriarh și acesta să se pomenească la slujbă, iară nu Episcopul Stefan.

Semnează: Patrichie Popescu arhimandritul sfintei mănăstiri Hopova, și administrator diecesei Caransebeșului.

Iară sub 27 Decemvrie 1848, tot din Caransebeș, comunică, că „Măestatea Sa Monarhul a dăruit pe Preasfințenia Sa Domnul Patriarh și Episcopul și Metropolitul nostru Iosif Raiacici, cu ordul coroanei de fer cl. I și că patriarhul îi poruncește în 15 a. c. Luni sub Nr. 4261 se publice aceasta. Aici semnează: Patrichie Popescu... și administrator diecesei Vârșetului”

teologie în Vârșet Ignatie Vuia⁸⁾, iară ca vicariu general metropolitan pentru eparhia Timișorii pe protopopul Lipovei Dimitrie Stoichescu alias Petrovici, pe cari guvernul unguresc i-a și înțarit. În funcție a intrat Ignatie Vuia în lunie 1849 în urma ordinului ministeriului unguresc (revoluționar) din Debrețin, după ce în Maiu 1849 a ajuns Vârșetul în mâinile guvernului unguresc⁹⁾. Vârșetul reocupat fiind de trupele împărătești, Ignatie Vuia a fugit în Sârbia, unde în Negotin a și reposat.

În 13 Maiu 1851, la propunerea patriarhului Raiacici, împăratul a numit de administrator al eparhiei Vârșetului pe arhimandritul Bezdinului și mandataru al patriarhului în Timișoara Samuil Mașirevici, care a condus eparhia până în 1853, în care an s'a ales episcop arhimandritul Emilian Kengyelacz. Acesta a fost intronizat în 10 Iulie 1853 și a păstorit dieceza Caransebeș-Vârșet până la despărțirea ierarhică, când a rămas numai în fruntea eparhiei sârbești a Vârșetului¹⁰⁾

**

Episcopii dela reînființarea (reactivarea) Eparhiei Caransebeșului:

1. Ioan Popasu a fost primul episcop al reînființatei episcopii. S'a născut în anul 1808 în Brașov. După ce a absolvat studiile gimnaziale, a studiat teologia romano-catolică dela universitatea din Viena. Episcopul Ardealului Vasilie Moga l-a numit secretariu al său, apoi hirotonindu-l ca celib a fost ales paroh la biserica sfântului Nicolae din Brașov și în 1837 a fost numit de protopresbiter al tractului al doilea, iară în 1838 de protopresbiter al tractului întâilea din Brașov.

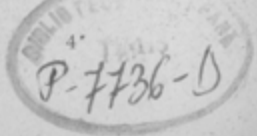
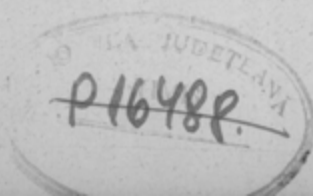
În 1863 a intrat în tagma monahală și așa a fost înaintat la demnitatea de arhimandrit.

Reînființându-se episcopia Caransebeșului împăratul Francisc Iosif I la propunerea fericitului metropolit Andreiu Baron de Șaguna

8) După raportul lui Eutimie Murgu făcut ministerului unguresc adunarea a ales vicar al episcopescului scaun de Caransebeș Ignatie Vuia protopopul Vârșetului. Teodor Păcățan „Cartea de aur pag. 353”. De unde a condus eparhia dacă a condus-o.

9) Unde a locuit și funcționat, și cum a funcționat, nu e stabilit. Patriarhul Iosif Raiacici scrie din Viena Consistoriului din Vârșet, sub datul de 28 Septemvrie 1849 că cu nemărginită neplăcere a înțeles că administratorul diecezan Vuia pus prin nelegiuitul rebel guvern maghiar a adus eparhia în cea mai mare nerânduială, a alcătuit Consistoriu din persoane de un simțiu cu dânsul, a pus protopresbiteri, administratori protopresbiterali, parohi și capelani, a trimis pe unii la episcopul Aradului Gherasim Rațiu pentru hirotonire; a numit noui asesori consistoriali, a dăruit brâne roșii, a desfăcut căsătorii legitime, și așa dânsul, Raiacici, toate lucrările, hotărârile lui Vuia și a Consistoriului lui le declară nelegitime și fără putere și declară lipsiți de brâne roșii pe cei distinși cu aceștia; cere ștergerea asesorialor puși de de Vuia și delăturarea protopopilor și a preoților din beneficiile lor.

10) Se susține că episcopul Kengyelacz ar fi fost român de origine, și că ar fi regretat, că la despărțirea ierarhică nu s'a declarat pentru ierarhia română.

și respective a sinodului episcopesc ținut în 6 Martie 1865, l-a numit cu rezoluțiunea ddto 6 Iuliu 1865 de episcop al acestei eparhii. În 15 August 1865 a fost hirotonit de episcop prin metropolitul Șaguna și episcopul Aradului Procopiu Ivacicoviciu în biserica cea mare din Reșinari. După hirotonire a grăbit la dieceza sa, unde în 23 Septembrie 1865 a ținut ședință conzistorială plenară, organizatoare, după ce mai înainte cu pastorală sa ddto 26 August 1865 Nr. 20 a făcut cunoscut credincioșilor, că a primit conducerea diecezei. Întronarea festivă a avut loc abia în 31 Octombrie 1865 st. v. cu întervenirea mandatarului metropolită Procopiu Ivacicoviciu, Episcopul Aradului, și în prezența comisarului împărătesc pentru actul de instalare, generalmajorul din Biserica-albă Anton baron Benko de Boinic, brigadirul trupelor grănicerești.

Episcopul Ioan Popasu a fost organizatorul diecezei. El îndată a pus la cale deschiderea institutului teologic aducând secțiunea românească dela Vârșet aici; în 1866 a înființat conferințele învățătoarești, iar în 1876 a înființat institutul pedagogic. A pus bază dezvoltării culturale, morale și materiale a diecezei. Deși însuș lipsit, a jertfit mult din pușinul seu numai ca să cruțe mijloacele materiale ale diecezei.

În 1874, după trecerea metropolitului Procopiu Ivacicoviciu la sârbi, congresul național bisericesc l-a ales metropolit, dară această alegere n'a întâmpinat consămțământ la locurile mai înalte și așa a ramas mai departe în fruntea diecezei sale spre binele acesteia.

În 9 Martie 1887 și-a serbat iubileul de 50 ani al preoției sale, iară în 5/17 Februarie 1889 a adormit în Domnul. S'a înmormântat în 7/19 Februarie 1889 în biserica sf. Ioan din cimiteriu.

2. Nicolae Popea. S'a născut în 17 Februarie 1826 în Satulung la Săcele lângă Brașov, primind în s. botez numele „Neagoe”. După absolvirea studiilor gimnaziale a studiat drepturile în Cluj, apoi teologia la facultatea teologică din Viena, unde l-au aflat tulburările anului 1848.

A intrat în serviciul statului funcționând în 1849 și 1850 ca practicant la guvernul țării din Sibiiu, în 1850—1852 ca concepist la pretura din Deva, iară în anii 1852—1856 ca actuar și adjunct la pretura și judecătoria din Șomcuta-mare.

În 1856 marele Andreiu Șaguna l-a chemat în serviciul bisericeii, cărei chemări dând ascultare a ocupat postul de secretariu; apoi marele Andreiu l-a tuns într-un monah primind numele „Nicolae”. După un an l-a hirotesit protosincel. A funcționat și ca profesor de teologie și ca asesor consistorial; a administrat câțva timp și protopresbiteratul Nocrichiului. În 1870, în sinodul arhidiecezan, când se organizează Consistorul pe bazele Statutului organic, marele metropolit îl numi vicariu arhiepiscop-

copesc, iară în 1871 îl hirotesii într-un arhimandrit. Ca vicariu a condus arhidieceza în două rânduri, adică după reposarea fericitului metropolit Andreiu și după trecerea metropolitului Ivacicovicu la sârbi.

După moartea fericitului episcop Ioan Popasu a fost ales episcop în sinodul eparhial electoral ținut în 27 Martie 1889, Nicolae Popea, care în 20 Maiu, în urma intervenției personale, hotărâte și dârse a metropolitului Miron Romanul, care l-a prezentat după alegere în persoană ministrului președinte Coloman Tisza, a obținut întărirea prea înaltă. În 11 Iunie a fost hirotonit în Sibiu de Episcop, iară în 2 Iulie 1889 a avut loc întronizarea.

Fericitul Episcop Nicolae Popea a fost activ și pe terenul literar și așa Academia română l-a ales în 1899 membru ordinariu, iară recepțiunea a avut loc cu multă solemnitate în primăvara anului 1900 în prezența și sub presiunea regelui Carol I. În 1901 a primit vizita metropolitului primat al României Iosif Georghian.

Fericitul Episcop Nicolae Popea, ca bărbat cruțătoriu a dezvoltat starea materială a diecezei, s'au acuirat pământ, bunul dela Visag, Dezești și Marghita-Mare, și sub păstorirea lui blândă s'au făcut multe îmbunătățiri. Însuș cruțătoriu fiind, a cruțat și mijloacele diecezei, așa că aceasta s'a întărit. A jertfit dela sine pentru ținerea în stare bună a edificiului reședinței și pentru unele îmbunătățiri la aceasta, apoi a devenit un mare binefăcătoriu al diecezei sale, lăsându-i întreaga avere agonisită (la vr'o 250.000 coroane).

A adormit în Domnul în 26 Iuliu 1908, iar în 29 a fost înmormântat în cripta zidită din lăsamântul său în cimiterul bisericii sfântului Ioan.

Pentru alegerea noului episcop sinodul eparhial electoral s'a întrunit în 21 Septembrie (4 Octombrie) 1908 sub presiunea P. S. Sale, a Domnului Episcop Ioan I. Papp al Aradului, ca mandatar metropolitan, și a ales de episcop pe:

a) *Filaret Musta*, asesor ordinariu, arhimandrit-vicariu episcopesc.

Prea Sfinția Sa e născut din familie preoțească în 20 Martie 1839 și a primit în sf. botez numele Filip. Tatăl său Adam, de origine din Răcășdia, era atunci capelan în Văliug, mamă-sa fiica parohului din Văliug Dimitrie Dobromirescu, de origine din Dubova. Clasele gimnaziale le-a terminat în Beiuș, a studiat apoi drepturile la Academia din Debrețin iară teologia în Caransebeș fiind apoi trimis de fericitul episcop Ioan Popasu pentru continuarea studiilor teologice la Lipsca. Ca profesor a fost aplicat cu începutul anului școlar 1870/1 cu salariu de 399 fl., fiind apoi încredințat și cu direcțiunea institutului teologic, în care situație a rămas până în 1 Septembrie 1888.

În 21 Novembre 1871 a fost hirotonit de fericitul episcop Ioan Popasu întru diacon, în 16 Aprilie 1872 sărbătoarea Paștilor, hirotesit protodiacon, în 9 Maiu 1874, înălțarea Domnului, hirotonit presbiter, în 4 Februarie 1875 a fost tuns întru monah primind numele Filaret, în 13 Aprilie 1875, sărbătoarea sfintelor Paști, hirotesit protosincel, în 25 Decembre 1891, hirotesit arhimandrit de fericitul episcop Nicolae Popea. A fost asesor onorar la senatul școlar apoi la cel bisericesc, la acesta și ca ordinar ales în 1886. Asesor la Consistorul metropolitan, deputat sinodal și congresual. Cu ocaziunea sinodului eparhial din anul 1902 episcopul Nicolae Popea l-a numit vicariu episcopesc.

După terminarea marelui războiu mondial din anii 1914—1918 alăturându-se la România, vechiul Regat, și Banatul cu excepțiunea unei părți a comitatelor Timiș și Torontal, care s'a încorporat Sârbiei, acum Iugoslavia, sinodul episcopesc al provinciei noastre metropolitane a hotărât ridicarea arhimandritului vicariu episcopesc la demnitatea de Arhiereu și astfel în 5/18 Octomvrie 1921 a fost hirotonit Arhiereu în catedrala metropolitană din Sibiu. În 1929 facultatea teologică a Universității din Cernăuți l-a promovat doctor în teologie „honoris causa”.

În două rânduri a fost ales senator și în această calitate a intrat în Senat cu ocaziunea deschiderii primului parlament întrunit după unificare respective după alipirea noastră la vechiul Regat câștigându-și simpatii între membrii senatului.

A fost activ până la îmbolnăvirea sa întâmplată în sara Floriilor, 24 Martie 1929. În timpul boalei s'a făcut nemuritoriu și prin nobleța inimei sale, în urma căreia averea sa, cu multă economie și cruțare câștigată în lunga și laborioasa sa activitate (un milion lei) a lăsat-o diecezei ca fundațiune, care să poarte numele lui, cu destinație hotărâtă de dânsul, predându-o, încă în viață fiind, Consiliului eparhial.

A adormit în Domnul în sara zilei de 14 Octomvrie 1930, sărbătoarei Cuvioasei Maice Paraschiva dându-și sufletul la 9¹/₄ oare.

Dânsul s'a bucurat de mare autoritate și a avut simpatii între fruntașii eparhiei. Reposând fericitul episcop Ioan Popasu spre dânsul s'au îndreptat privirile. Dânsul a declinat însă dela sine demnitatea de Episcop din considerare la persoana arhimandritului vicariu episcopesc de atunci, Nicolae Popea, și însuș, mulțumindu-se cu demnitatea sa de protosincel, a rugat pe cei cari nu se puteau împăca cu retragerea sa, ca să voteze pentru arhimandritul Nicolae Popea, și așa a fost acesta cu unanimitate ales.

În timpul sedisvacanțelor a condus Consistoriul ca președinte.

Această alegere neobținând aprobarea prea înaltă, sinodul eparhial electoral s'a întrunit de nou în 29 Iunie (12 Iulie)

1909 sub presidiul arhimandritului-vicariu episcopesc Filaret Musta, ca mandatariu metropolitan și a ales de episcop pe:

b) *Dr. Iosif Traian Badescu*, protosincol, asesor ordinariu al senatului bisericesc.

Neobținând nici această alegere aprobarea prea înaltă, sinodul eparhial electoral s'a întrunit a treia oară în 21 Novembre (4 Decembre) 1909, iarăș sub presidiul arhimandritului-vicariu episcopesc Filaret Musta și a ales de episcop pe:

3. **Dr. Miron Elie Cristea**, asesor consistorial, protosincol în Sibiiu, actualul Patriarh, care s'a născut la s. Ilie 1868 în Toplița-română. După absolvarea studiilor gimnaziale a studiat teologia în Sibiiu, apoi în 1890—91 a funcționat ca învățătoriu în Orăștie. În toamna anului 1891 a mers la universitatea din Budapesta unde a studiat filozofia, obținând în 1895 titlul de doctor.

După absolvarea studiilor filozofice a funcționat ca secretariu consistorial. În această funcțiune fiind, a fost trimis la Budapesta, unde în ministerul cultelor a lucrat la regularea întregirii dotațiunii preoțești a parohiilor din arhidieceză. A fost redactor al Telegrafului Român dela 1 Ianuarie 1898 până la 31 Decembre 1900. În 30 Ianuarie a fost hirotonit arhidiacon, iară în 23 Iunie 1902 a fost tuns într-un monah. Tot în 1902 sinodul arhidieceșan l-a ales asesor pe viață și salarizat. Având a conduce întocmirile interne din catedrală, Consistorul arhidieceșan l-a trimis în o călătorie de studii, ca al cărei rezultat a apărut în 1905 opul „Iconografia și întocmirile din interiorul bisericii răsăritene”. I. P. S. Sa este autorul mai multor broșuri de interes. La propunerea sa sinodul arhidieceșan a hotărât înființarea unei bănci culturale și așa s'a înființat banca „Lumina”.

În ziua de Rusalii 1908, a fost hirotesit protosincol, apoi ales fiind Episcop, a fost hirotonit în 20 Aprilie 1910, iară în 25 Aprilie, Dumineca Tomei, s'a îndeplinit actul instalării pe lângă bucurie generală.

În 20 Novembre (1 Decembre) 1918 narea adunare națională din Alba-Iulia, care a enunțat alipirea la România, l-a ales de vicepreședinte al Consiliului național dirigent și membru în deputațiunea, carea avea să prezenteze Majestății Sale Regelui Ferdinand I hotărârile marei adunări naționale. Cu ocaziunea acestei prezentări a fost decorat cu marele ord „Steaua României”. Atât Academia Română cât și institutul geografic din București au ales pe I. P. S. Sa membru onorar.

În 18/31 Decembre 1919, în marele colegiu electoral, a fost ales Metropolit-Primat al României, iară în 19 Decembre (1 Ianuarie 1920) a primit investitura din partea Majestății Sale regelui Ferdinand I, în urma cărui fapt a intrat sedisvacanță în dieceza Caransebeșului.

Pe sărbătorile Nașterii Domnului Î. P. S. Sa a venit la fosta sa reședință, și în ziua a doua a Nașterii Domnului și-a luat ramas bun în catedrală.

În anul 1925 rădicându-se biserica noastră ortodoxă a României la rangul de Patriarhat, Înalț Prea Sfinția Sa a devenit primul Patriarh al bisericii noastre autocefale române. Pe timpul dela repozarea fericitului Rege Ferdinand I până la venirea pe tron a Majestății Sale Carol II, 8 Iunie 1930, a fost membru al Înaltei Regențe.

4. Dr. Iosif Traian Badescu, asesor ordinariu al senatului bisericesc, a fost ales a doua oară în sinodul eparhial extraordinariu întrunit în 8/21 Martie 1920. Această alegere s'a făcut în înțelegere și cu consensul arhimandritului vicariu Filaret Musta, și însuși alesul a declarat în vorbirea sa după actul alegerii, că primește alegerea sciind, că și arhimandritul vicariu e mulțumit cu ea. Alegerea fiind confirmată de Majestatea Sa regele Ferdinand I, a fost hirotonit și instalat în catedrala din Caransebeș în 27 Septembrie (10 Octombrie) 1920; eară în 29 Martie 1921 a avut loc investitura din partea Majestății Sale Regelui Ferdinand I.

S'a născut în 15 Maiu 1858 în Șopotul vechiu primind numele de botez „Traian”. A intrat în serviciul diecezei ca secretariu consistorial în 23 Septembrie 1889. Hirotonit, — ca celib — diacon în 21 Octomvrie 1890, hirotesit protodiacon în 6 Ianuarie 1893, iară presbiter hirotonit în 6 Ianuarie 1899. A servit deci ca diacon preste opt ani. Terminat actul hirotonirii intru presbiter fericitul episcop adresându-se arhimandritului, mai apoi Arhiereu, Filaret Musta, îi zice: „acuma nu mai avem diacon”. În calitate sa de secretariu, care post l-a ocupat până în 7 Februarie 1909 a lucrat și la senatul bisericesc, pe lângă asesorul ordinariu (referent), Filaret Musta, atunci protosincol, mai apoi arhimandrit, devenit și Arhiereu. În acest senat a fost ales asesor onorariu, 1900, iară, în 1903 ca asesor ordinar.

Din 31 Martie 1898 a servit și ca cassariu până în 2 Decembrie 1906. A purtat și sarcina de referent în senatul școlar din anul 1899 până în 17 Februarie 1904. Deci a fost timp când a plinit servicii deodată ca secretariu, cassariu, referent școlar și în senatul bisericesc. În 1902 Dumineca Sfinților Părinți, a intrat în tagma monahală, primind numele „Iosif”, iară în 1903, Marția Sfințelor Paști, a fost hirotesit protosincol, tot de fericitul episcop Nicolae Popea.

În anul școlar 1917/18 pe lângă agendele sale de asesor ordinar (referent) la senatul bisericesc a provăzut și agendele de director la institutul teologic, propunând dogmatica și exegeza testamentului nou în cursul al III-lea și celui vechiu în cursul I.

În 25 Decembre, Nașterea Domnului 1919, a fost hirotesit arhimandrit de I. P. S. Sa metropolitul primat, actualul Patriarh Dr. Miron E. Cristea, când a venit la Caransebeș spre a-și lua ramas bun dela Eparhia Caransebeșului.

1. Deputații din dieceza Caransebeșului la congresul metropolitan din Sibiu

Deputații preoțești:

1. În cerc. electoral I Caransebeș: Dr. Petru Barbu, protopresbiter, directorul Academiei teologice în Caransebeș;
2. în cerc. electoral II Logoj; Dr. Aurel Mihăescu, paroh în Logoj, adm. protopresbiteral.
3. în cerc. electoral III Gătaia: Romul G. Ancușa, protopresbiter, consilier-referent eparhial, fost senator, în Caransebeș.
4. în cerc. electoral IV Oravița: Andreiu Ghidiu, fost senator, protopresbiter în Caransebeș.
5. în cerc. electoral V Vêrșeț: Traian Oprea, protopresbiter în Vêrșeț.

Deputații mirenești:

1. în cerc. electoral I Caransebeș: Ilie Orzescu, fost deputat și director al școalei norm. din Caransebeș și fost președinte al comunității de avere din Caransebeș.
2. în cerc. electoral II Logoj: Dr. George Dobrin, fost prefect al județului Caraș-Severin, fost senator, avocat în Logoj;
3. în cerc. electoral III Gătaia: Dr. Vasile Loichița, profesor universitar în Cernăuți;
4. în cerc. electoral IV Sasca-montană: Dr. Mihail Gropșian, fost senator, fost procuror suprem, avocat în Timișoara;
5. în cerc. electoral V Oravița: Dr. Ioan Țicu, fost prefect în Oravița;
6. în cerc. electoral VI Bogșa-montană: Dr. Cornel Bojincă, fost deputat de Caraș, avocat în Timișoara;
7. în cerc. electoral VII Bozovici: Romulus Boldea, fost prefect al jud. Severin în Logoj, loc.-col. i. r. Borlovenii-noi;
8. în cerc. electoral VIII Mehadia: Aurel Moaca, consilier eparhial în Caransebeș.
9. în cerc. electoral IX Satul-nou: Dr. Ioan Jian, avocat în Timișoara;
10. în cerc. electoral X Vêrșeț: Găvrilă Mihailov, colonel în pens. în Vêrșeț.

2. Adunarea eparhială.

Membrii aleși pe periodul 1932-1937

- Valeaboul : *Nicolae Cornean*, paroh în Apadia.
Dr. Virgil Budințian, fost prefect jud. Severin, medic Caransebeș.
 Un loc vacant.
- Logoj : *Dr. Aurel Mihaescu* paroh, administrator protopresbiteral în Logoj.
Dr. Constantin Morariu, medic în Logoj.
Dr. Alexandru Birescu, medic în Logoj.
- Zgribești : *Sabin Evufian*, protodiacon, șeful serviciului instrucțiunii și cultelor,
 Directoratul VII. Timișoara.
Cornel Mircea, subrevizor școlar.
Dimitrie Sgâvârdea, avocat, director eparhial în Caransebeș.
- Făget : *Sebastian Olariu*, fost senator, protopresbiter în Făget.
Dr. Titus Popoviciu, avocat, Logoj.
 Un loc vacant.
- Coșava : *Ioan Muntean*, capelan în Românești.
Simeon Ionașiu, învățător Marginea.
 Un loc vacant.
- Buziaș : *Ioan Geția*, protopresbiter în Buziaș.
Dr. Victor Mercea, avocat în Timișoara.
Dr. Dimitrie Borca, medic, Buziaș.
- Jebel : *Dr. Dimitrie Cioloca*, presbiter, profesor de teologie în Caransebeș.
Dr. Vasile Loichița, profesor universitar în Cernăuți.
Petru Savii, fost subrevizor de control învățător în Timișoara.
- Ciacova : *Augustin Ghilezan*, fost senator, protopresbiter în Ciacova.
Dr. Iuliu Coste, fost prefect, avocat în Timișoara.
Dr. Alexandru Iancu, avocat, Ciacova.
- Fizeș : *George Olde*, preot în Ferendia.
Patrichie Râmneanu, fost senator. inv. în penz. Timișoara.
Dr. Ioachim Miloia, directorul Muzeului arheologic, Timișoara.
- Vârșeț : *Traian Oprea*, protopresbiter în Vârșeț.
Gavrilă Mihailov, colonel în penziune în Vârșeț.
Dr. Alexandru Butoarcă, avocat, Vârșeț.
- Răcăjdia : *Romul G. Ancușa*, deputat, protopresbiter, cons. ep. în Caransebeș.
Mihail Drugarin, director de liceu, Oravița.
Dr. Ioan Fira, medic, Oravița.
- Sasca-mont : *Ioan Oravițan*, paroh în Moldova nouă.
Dr. Mihail Gropsian, fost senator. fost procuror suprem, avocat în
 Timișoara, membru activ în consiliul superior legislativ.
Dr. Cornel Dăneș, medic în Sasca-montană.
- Oravița-m.: *Virgil Musta*, protopresbiter în Oravița.
Dr. Petru Cornean, avocat în Oravița.
Dr. Pavel Liuba, avocat în Oravița.
- Recița-mont.: *Dr. Iosif Ieremia*, fost deputat, paroh în Recița mont.
Ioan Marila, inspector revizor școlar, Logoj.
George Molin.
- Bocșa-mont.: *Petru Ieremia*, administrator protopresbiteral preot în Călnic.
Octavian Furlugean, fost prefect în București.
Danilă Iliescu, inspector, revizor școlar, Oravița.
- Caransebeș : *Andrei Ghidiu*, protopresbiter, Caransebeș.
Dr. Cornel Cornean, fost prefect, fost senator, director de bancă
 Caransebeș.
- Teregova : *Aurel Moaca*, consilier referent eparhial în Caransebeș.
Vasile Paica, preot în Feneș.
Petru Fotoc, inginer în Caransebeș.
Dr. Octavian Jucu, subprefect, Logoj.

- Mehadia :** *Iosif Câmpian*, administrator protopresbiteral, preot în Prigor.
Dr. Mihail Lalescu, medic, Mehadia-
Visanție Murgu, ingineriu silvic în Orșova.
- Bozoviciu :** *Gheorghe Noaghea*, presbiter, profesor de liceu, Caransebeș.
Damaschin Stroca, inginer silvic, Caransebeș.
Pavel Goanță, inginer, președintele Comunității de avere, Caransebeș.
- Satul-nou :** *Ioan Murgu*, protopresbiter în Satul-nou.
Nicolae Șofariu, inv. în penz., Petrovaselo.
Stefan Ardelean, inginer, Timișoara.

3. Delegații Adunării eparhiale la Congresul național bisericesc

ce se întrunește în București.

Sabin Evuțian, protodiacon, șeful serviciului Instrucțiunii și Cultelor, Invățământul local Timișoara.

Virgil Musta, protopresbiter în Oravița.

~~*Dr. George Dobrin*, fost prefect al Căraș Severinului, fost senator, fost avocat în Logoj.~~

Dr. Cornel Cornean, fost prefect și senator, director de bancă în Caransebeș.

Dr. Mihail Gropșian, avocat, fost procuror suprem în Timișoara, fost senator, acum membru activ în consiliul superior legislativ.

Dr. Vasilie Loichița, profesor universitar în Cernăuți.

Octavian Furlugean, fost prefect, București.

4. Consiliul Eparhial.

Președinte: Episcopul diecezan.

a) Secția administrativă-bisericească.

Consilier stabil :

Romul G. Ancușa, protopresbiter, deputat.

Consilieri onorifici :

Andrei Ghidiu, fost senator, protopresbiter în Caransebeș

Sebastian Olariu, fost senator, protopresbiter în Făget.

Traian Oprea, protopresbiter în Vêrșet.

Ioan Geția, protopresbiter în Buziaș.

Virgil Musta, protopresbiter în Oravița.

Suplenți :

Filip Pop, presbiter, profesor la liceul „Traian Doda” în Caransebeș.

Isaia Popoviciu, paroh în Silha.

Dimitrie Popoviciu, preot în Pecenișca.

b) Secția culturală.

Consilier stabil :

Nicolae Cornean.

Consilieri onorifici :

Sabin Evuțian protodiacon, șeful serviciului Instrucțiunii și Cultelor, Invățământul local Timișoara.

Dimitrie Soceneanțu, profesor de religie în Caransebeș.

Ioan Marila, inspector. revizor școlar în Logoj.

Patrichie Râmneanțu, fost senator, învățător pensionat Timișoara.

Dr. Dimitrie Borca medic, Buziaș.

Suplenți :

Eugen Popoviciu, preot, Mărcina.
Matei Armas, directorul liceului „Traian Doda” Caransebeș.
Pavel Jumanca, învățător, fost deputat, Caransebeș.

c) Secția economică.

Consilier stabil :

Aurel Moaca.

Consilieri onorifici :

Dr. Aurel Mihaescu, paroh, administrator protopresbiterial în Logoj.
Ioan Murgu, protopresbiter în Panciova.
Dimitrie Sgăverdia, avocat, director eparhial în Caransebeș.
Dr. Cornel Cornean, fost prefect și senator, director de bancă în Caransebeș.
Dr. Titus Popoviciu, avocat în Logoj.

Suplenți :

Iosif Cămpian, preot, administrator protopresbiterial în Prigor.
Romul Boldea, locot.-colonel în retragere, fost prefect, Borloveni-vechi.
Iuliu Vuia, profesor în pensiune, fost deputat, Caransebeș.

5. Consistoriul spiritual.

George Noaghea, presbiter, profesor la liceul „Traian Doda” în Caransebeș.
Liviu Cornean, paroh în Caransebeș.
Ioan Muntean, preot capelan în Românești.

Suplenți:

Iosif Drăgoiu, paroh în Globureu.
George Sperlea, preot în Zăguzeni.

Cancelaria Consiliului Eparhial.

Secretar : *Dimitrie Sgăverdia*, avocat.
 Fiscal : *Dr. Nicolae Ionescu*, fost senator, avocat în Caransebeș.
 Defensor matrimonial : *Dimitrie Sgăverdea*, avocat, cons. epar. în Caransebeș.
 Expert tehnic : *Mihail Cloșan* ing. silv. la Com. de avere în Teregova.

6. Oficiul de contabilitate și de casă.

Controlor : vacant.
 Contabil : *Melania Beuca*.
 Contabil ajutător : *Iacob Crețiu*, candidat de preoție.
 Cassar : *Teodor Roșca*, diacon episcopesc.
 Esactor : *Nicolae Miel*.
 „ ajutătoriu *Pavel Bogoviciu*, preot.

7. Academia teologică.

Profesori :

Dr. Petru Barbu, protopresbiter, director.
Dr. Dimitrie Cioloca, presbiter.
Ioan David, protodiacon.
Dr. Stefan Pop, protopresbiter.
Zeno Muntean.
Dr. Constantin Popasu profesor de igienă.
Isaia Suru.
Constantin Vladu, profesor de cântare și tipic.

8. Institutul pedagogic.

(Școala normală)

În urma statificării profesorilor cuiează până la timp mai oportun.

9. Comisiunea examenului de cvalificațiune preoțască.

Președinte: P. S. Sa Episcopul diecezan.

Membrii esaminători:

Dr. Petru Barbu, protopresbiter, director al Academiei teologice în Caransebeș.

Andrei Ghidiu, consilieriu eparhial, protopresbiterul Caransebeșului.

Un loc vacant.

10. Reprezentanța fundațiunei Dimitrie Peța.

Episcopul diecezan.

Fiscalul cons.

Ilie Orzescu, fost deputat și fost director al școalei norm. fost președinte al Comunității de avere din Caransebeș.

Un loc vacant.

Mănăstiri.*)

Fiind Românii cei mai vechi locuitori ai Bănățului, și având ei, precum este și lucru firesc, organizație bisericească, este de sine înțeles, că a trebuit să aibă și mănăstiri, precum au și avut. Nu vorbim de cele și astăzi existente, cari sunt în posesiunea Sârbilor, pentru cari s'a fost pus în curgere proces ierarhic, ci atingem pe câteva din cele dispărute, de pe teritoriul diecezei; așa:

*

Mănăstirea dela Srediște-mică. După tradițiune în Sredișteamică a fost mănăstire. În urma acestei tradițiuni la cazuri de boale, bolnavii și din depărtări năzuiau la biserica de aci. Nicolae Tincu Velea în istoria sa bisericească face amintire de un document despre această mănăstire, pe care preotul Vichentie Neagoe l-a dat igumenului mănăstirei dela Mesiciu, să-l citească, dela care apoi, — răposând acesta — nu l-a mai reprimat. Acel document ar fi demonstrat, că mănăstirea aceasta ar fi fost mai veche de șase sute de ani.

*) Datele despre mănăstiri sunt luate și expuse după inimosul și învâțatul Nicolae Tincu Velea.

Această mănăstire să se fi desființat, la propunerea sinodului sârbesc din 1774, de împăratul Iosif II.

*

Mănăstirea dela Vărădia numită de popor și dela „Chilii“ probabil dela chiliile (odăile, celulele călugărești) ale călugărilor de odinioară, în depărtare de $\frac{1}{2}$ km. de comună, lângă cimiteriu, era foarte veche după tradițiune. Ea își avea, după tradițiunea comunicată de protopresbiterul Petru Șutu, începutul din timpul dupăce toți colonii aduși de Traian s'au încreștinat. A existat deci înainte de a fi fost ocupat Banatul de Turci. A fost înes-trată cu moșii, apoi a fost devastată de Turci, și așa părăsită a zăcut în ruini 200 de ani, până când a scăpat Banatul de sub stăpânirea Turcilor. Încă episcopul Spiridon Stibița, care a păstorit în anii 1690—1695, auzind despre această mănăstire a poruncit, ca mănăstirea să se desgroape din ruini, care desgropare a suferit însă întârziere până în 1754. Protopopul Petru Șutu istorisește, că restaurându-se mănăstirea, în 1773 el însuși a sfințit-o cu hramul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, fiind asistat de preoții locali Iancu Șutu Gruici, Marcu Iorgovici-Brancovan și Ioan Miucico Constantinovici. Sfințirea bisericei în 1773, se constată și prin inscripția cu litere cirile, ce se află și astăzi pe fruntarul bisericei și care sună: „Hramul Adormirii Precestei. S'a aflat această Biserică în anul 1754. S'a sfințit în anul 1773“. La începutul anului 1800 (după o versiune locală în 1800 ar fi reposat ultimul călugăr, după a cărui moarte ar fi rămas mănăstirea pustie) a venit un călugăr trimis de episcopul Iosif Șacabent, care a trăit mai mult din darurile creștinilor. Mănăstirea a recăpătat din moșiile sale 45 de jugere. După moartea călugărului mănăstirea a rămas părăsită; capela s'a reparat în 1836—1839. Mai târziu proprietarul mare sârb, Baich venit din Sârbia, a luat-o în posesiunea sa. Poporul s'a plâns la episcopie și metropolie, dară fără rezultat.

La anul 1855 reparându-se biserica parohială din Vărădia, preoții de pe acel timp, între cari și preotul Nicolae Juica a ținut în timpul reparării bisericei serviciile dumnezeiești în mănăstirea dela „Chilii“.

Murind proprietarul mare Teodor Baich, moșul baronului Petru Baich, s'a înmormântat în 1860 în biserica dela „Chilii“, din slăbiciunea oamenilor, tutori ai bisericei pe acele vremuri unul dintrânșii Vitomir Mihailovici. Mai târziu a fost ocupată

de următorii lui Petru Baich, Miloş şi Atanasie Baich, cari au început a folosi ca loc de înmormântare (criptă) familiară.

Din 1920 preoţii fac din când în când servicii dumnezeieşti şi părăstase întru odihna celor înmormântaţi acolo.*)

În Vărădia s'a născut învăţatul Paul Iorgoviciu Brancovanu (1764—1808) şi protopopul Petru Şuflu, devenit protopop al Vărădiei

Mănăstirea dela Şemlac sau Morava, cunoscută sub numirea de „mănăstirea săracă”. O biserică singuratică între Butini şi Şemlac, numită de popor mănăstire probabil fiindcă a fost despoiată de toate bunurile sale, în vechime însă purta numele de „Semloc”, adică un loc sfânt, unde peregrinau creştinii nu numai din părţile bănăţene ci şi din Sârbia şi Bulgaria. După tradiţiune e de o vechime cu celelalte din Bănat, fondate în veacul al treisprezecelea sau patrusprezecelea, la Vărădia, Ciclova şi Logoj. Tot după tradiţiune, după alungarea Turcilor din Banat, în 1721 fiind aproape de ruinare a restaurat-o un domn român Giuriscu; apoi după 50 de ani s'a desfiinţat şi această mănăstire, iară moşiile ei s'au dat mănăstirii S. Giorgiului. Călugării acestei mănăstiri au trăit din cerşit, pânăce împăratul Iosif II li-a interzis petrecerea aci, fiind avizaţi să meargă în mănăstiri. Poporul cercetează această biserică ca pe un loc sfânt. Mai nou e admirată de pricepători atât din punct de vedere arhitectonic (de zidire) cât şi al picturei. Sub ea se află cripta familiei Ostoici.

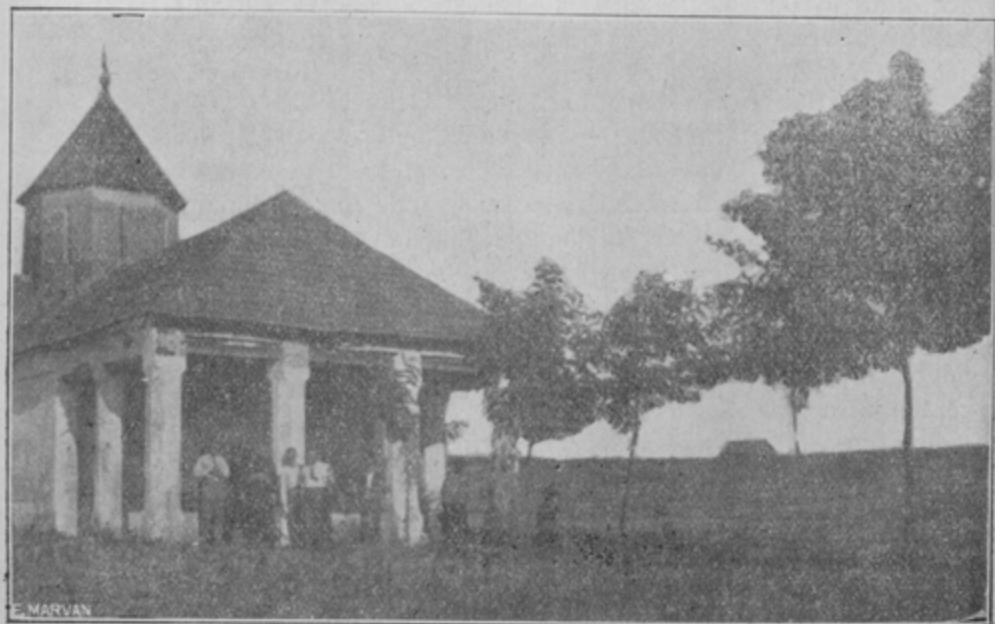
În această sf. biserică se afla pe vremuri o icoană făcătoare de minuni, carea dispăruse, afirmative transportată la mănăstirea Sf. George, de sub ierarhia sârbească, de unde apoi în chip miraculos s'a înapoiat. Acum în timpul războiului a dispărut iarăşi.

După constatările făcute mai nou şi în special în 1923 se stăvareşte prin spusele oamenilor bătrâni că pământul mănăstirii 40-70 jug. la ocupat familia Osztóici, a căreia moşie era în nemijlocită vecinătate. Mănăstirea a fost împrejmuită cu zid de cărămidă în rază de 30 metri, care zid familie Osztóici l-a demolat şi l-a folosit spre scopuri proprii tot aşa a spart şi fântâna ducând cărămida din ea; ba a zidit o fântână proprie din materialul adus din fundamentul zidurilor împrejmuitoare ale Mănăstire.

*) Pe lângă datele din Istoria lui Nicolae Tincu Velea s'au folosit şi raportul parohului Pavel Mioc ddto 1 Martie 1921; la Consistoriu se află sub No. 881 E/921,

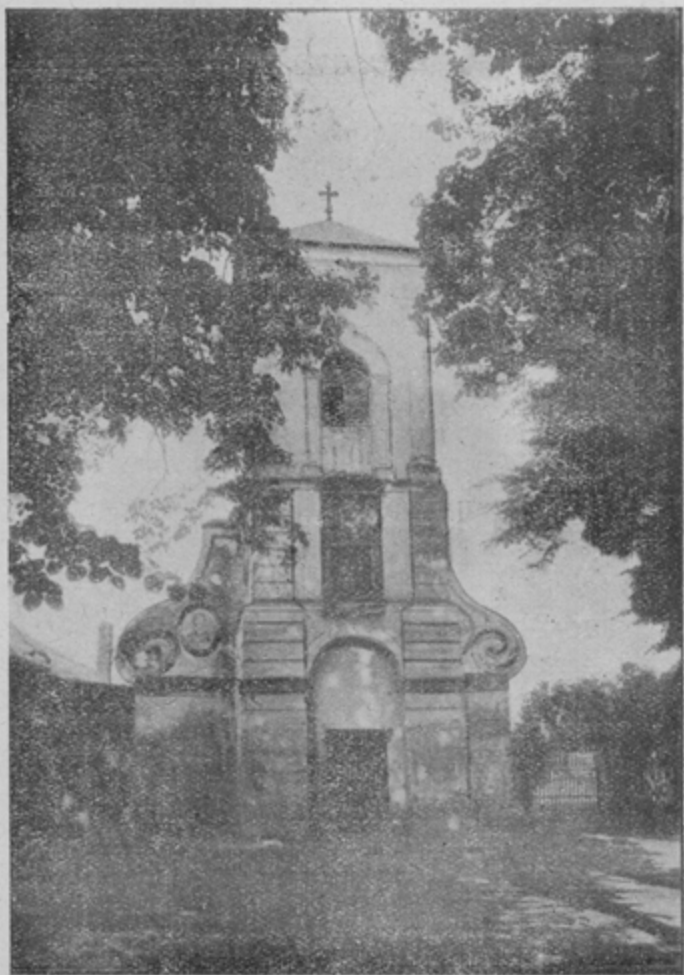

„Mănăstirea Seracă” dela Șemlac-Morava

„Mănăstirea Seracă” dela Șemlac-Morava

Biserica veche din Logoj, numită „mică“, se află în o depărtare de 200 stânjani de cetate, era zidită în singurătate în chip de mănăstire, de aceea încă s'a numit mănăstire. Ea era asemenea celei din Şemlac şi Vărădia. Se afla pe terenul curţii

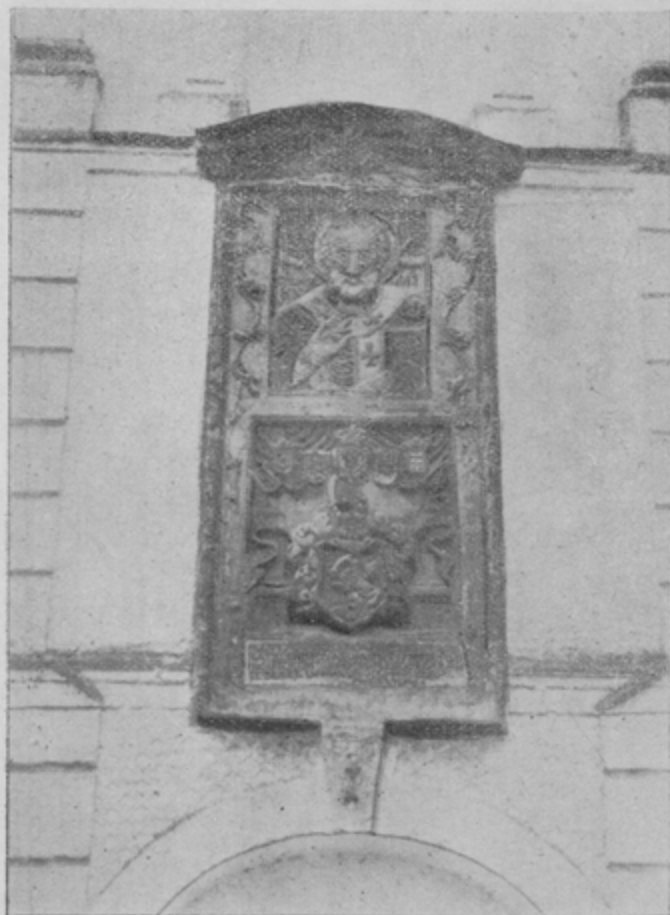

Biserica veche din Logoj, frontispiciul.

(avliei) actualei biserici mari din Logoj, şi înconjurată de morminte; semn că aci era şi cimiteriul. Se susţine că ar fi fost zidită în veacul al patrusprezecelea. S'a demolat lăsându-se numai frontispiciul. Acest frontispiciu poartă inscripţia: „*Aedificata haec*

ecclesia per me Ioannem Ratz de Mehadia supremum prefectum inclitorum districtum Lugos, Caransebeș et Lipa, anno Domini 1726 die 17 Iuny.*) Biserica demolată a avut hramul Sf. Nicolae.

Inscripția afirmă că s'a zidit în 1726 prin Ioan Ratz, de unde însă putem deduce, că Ioan Ratz a restaurat numai bise-

Icoana sf. Nicolae dela biserica veche din Logoj rămasă după demolare.

rica veche mănăstirească și aceasta cu atât mai vârtos, că biserica mare a Logojului s'a zidit în 1759, deci după 33 de ani

*) S'a zidit această biserică prin mine Ioan Ratz de Mehadia supremul prefect al inclitelor districte Lugoj, Caransebeș și Lipa anul Domnului ziua 17 Iuni.

dela zidirea bisericii prin Ioan Ratz. Dacă această biserică ar fi fost o zidire nouă nu se arăta abea după 33 de ani necesitatea zidirii bisericii celei mari. Credem deci, că Ioan Ratz a renovat numai biserica veche și a folosit în inscripție un cuvânt impropriu, „zidit” în loc de „renovat”, precum impropriu este data de 17 Iunie, căci nu s'a putut zidi în o zi, ci acest dat va însemna data terminării restaurării.

„Biserica aceasta „mică” an stat și sub stăpânirea Turcilor și era în timpul acela părăsită, nefiind iertat din partea guvernului turcesc de a se renova, pentru că se afla pe locul cetății, și prinții Ardeleni, cari erau atunci supuși turcești voiau cu puterea să ducă pe Români la calvinism, până ce prefectul suprem al districtelor Logoj, Lippa și Sebeș, Ioan Raț de Mehadia în anul 1726 o restaură, lăsând a treia oară a se zugrăvi. . . .

. . . Această sfântă casă a avut mult de a suferi, deoarece de 3 ori fu renovată, iară în 9 Iulie 1842 fu mistuită de focul de atunci, și astăzi se află cu totul părăsită, și dovedește prin ici colea încă mai cetitoarele inscripțiuni, cumcă dela urzirea ei, întrânsa numai limba română s'au întrebuințat“*)

S'a demolat în 1882 spre ireparabila pagubă a bisericii noastre atât din punct de vedere monumental, câtă și istoric național. Demolarea vechilor monumente sfinte — fie din orice interes — nu face onoare. Logojul nu trebuia să facă aceasta și autoritatea bisericească nu trebuia să permită.

*

În Caransebeș, biserica sfântului George, acum catedrală, încă se numia mănăstire. Locuința călugărilor se afla pe partea stângă a ierugei, numită mai nainte apa monahilor, aproape în dreptul bisericei, afirmative în casa devenită mai apoi a renumitului protopresbiter Tomiciu. Odăile și arătau forma de celule. Astăzi renovată și adaptată, e proprietatea avocatului Dr. Nicolae Ionescu. Faptul, că din sus de biserică se află moara episcopescă, iară din jos lângă biserică, o moară, care pe timpuri era proprietatea unui preot Bona, acuma ajunsă în proprietatea privată a actualului Prea Sfințit Episcop Dr. Traian Badescu, încă demustră, că acest teritoriu întreg a fost sau proprietatea episcopiei, sau a mănăstirii.

*

*) Așa cetim în o broșurică cu data de 4/16 August 1859, despre Logoj și zidirea bisericei mari, „ridicată prin zeloșii cetățeni români sub manuducerea Obercnezelui a orașului Logoj Gabriil Gureanu la A. 1759 și s'au săvârșit la A. 1766”. (Aceiaș broșură).

Mănăstirea dela Partoș e încă foarte veche, dinainte de veacul al cincisprezecelea. În vechea capelă a mănăstirii e înmormântat Iosif II. metropolit al Timișoarei. Deasupra mormântului să află un tablou, chipul unui episcop având în partea de sus inscripția: „*Sveti tel Iosifa novi biosi Metropolita Temesvarschi*“, iară de desubt se găsește formula de jurământ ce trebuiau să depună călugării la intrarea lor în monahism. Afară de mormântul metropolitului Iosif se mai află patru icoani foarte vechi pictate și sculptate.

Mănăstirea dela Partoș.

Acesta trebuie să fie fost român; el nu ocure între arhierii sârbești. El trebuie să fie avut reședință în Timișoara înainte de venirea Turcilor. Această mănăstire încă a fost desființată cu

celelalte, iară moșiile ei au fost luate de erariu, cămară, dela carea primia în schimb mănăstirea Mesiciu 400 meți de grâu. Prin 1778 călugării au părăsit sf. Mănăstire retrăgându-se unii la mănăstirea Sf. George, iară alții la cea din Voilovița.

*

Mănăstirea dela Partos.

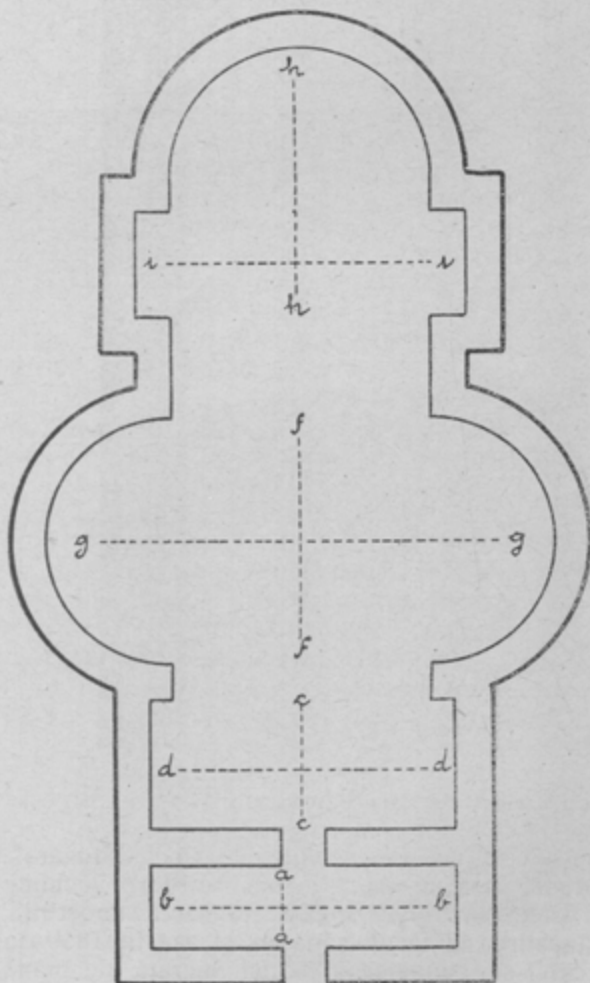
Mănăstirea dela Ciclova. Pe dealul păduros „Călugăra“, lângă Ciclova-montană, încă a fost o mănăstire de o vechime cu celelalte. Aflând Ciclovenii niște icoane și având cunoștință, că acolo a fost mănăstire, au făcut săpături și așa în 1859 au dat de o peșteră, care se cunoștea a fi fost lucrată de mână omenească și că a fost locuința unui pustnic. S'au aflat aci, afară de icoane, și alte obiecte bisericești și așa peștera s'a în-

tocmit în capelă. Popor din toate părțile cercetează acest sfânt locaș, care acum e pe cale a se desvolta. Mănăstirea veche se pare a fi reinviat, căci astăzi funcționează aci ca stareț ieromonahul Vartolomei Durăin, preot însofletit pentru chiemarea sfântă. Afară de aceste mănăstiri au fost și altele mai neînsemnate.

*

Mănăstirea dela Ogradena-vechie, „Mrăcunea“, din care a rămas numai fundamentul bisericii și respective zidul descoperit.

Mai nou, s'au luat dispoziții pentru restaurarea acestei mănăstiri.

*

a-a lungimea sub turn 1°; b-b lățimea sub turn 2°; c-c lungimea între turn și biserică 1°; d-d lățimea între biserică și turn 2°; f-f lungimea scaunelor până vis-à-vis de celelalte 2°; g-g lățimea scaunelor 4°; h-h lățimea în altariu 2^{1/2}°; i-i lungimea în altariu 2°; zidul e gros 2^{1/2}° de tare; zidul turnului de dinafară e de 3^{1/2}° tare*).

*

Planul fundamental al bisericii Mănăstirii dela „Mrăcunea“

*) Acestea sunt explicațiile după planul bisericii.

Referitoriu la această mănăstire se află o istorisire din o „cronografie“ scrisă de protopresbiterul Mehădiei Nicolae Stoica de Hatzeg, „scrise fără ochelari în limba germană în 1829 când era de 79 ani*)“.

Se istorisește că: „dupăce în bătălia dela Cossova sârbii sub Cneazul lor Lazar și-au pierdut regatul, iară turcii ca răsbunare pentru omorârea sultanului lor au procedat barbar cu sârbii și bulgarii, cu deosebire însă după bătălia nefericită dela Varna în anul 1444 și după ocuparea Constantinopolului în anul 1453, frica și spaima de turci s'a lătit prin sârbii și bulgarii refugiați; că sârbii afară de cei puțini refugiați prin păduri, mănăstirile devastate și călugării, între alții și călugării dela Covilova (vis-a-vis de Orșova) s'au refugiat dincoacea, apoi cu locuitorii s'au îndreptat spre Ungaria, după aceea și călugării mănăstirei din valea Mrăcunia și-au părăsit mănăstirea împreună cu bunurile ei și s'au refugiat la Oravița, ca să zidească acolo mănăstire și să exploateze mine (ocne), dară alungați de Banul Banatului s'au dus în Ungaria deasupra Budei. Aceasta ne dă dovadă că mănăstirea Mrăcunia exista încă la sfârșitul veacului al 14-lea, deși din timp în timp a fost dărâmată, totuș în anul 1788 era locuită. „Dela peștera Veterani în josul Dunărei e comuna Dubova (locul gorunului). În valea pârâului Mrăcunia (întunecat) se află ruinele unei mănăstiri sârbești**) din carea biserica și turnul e bine zidită și boltită cu peatră.

Încă înainte cu 30 de ani 1800 tenciuiala (malterul) înăuntru era binișor conservată; se afla și masa altarului, acuma totul e ruinat și numai zidurile stau, și servesc de grajd pentru capre. Această mănăstire a fost în 1788 la apropierea turcilor părăsită, de inimici dărâmată și nu s'a mai restaurat.

Aceasta e totul ce în este cunoscut***) despre această zidire interesantă. În lucrările de istorie nu obvine numele. Imprimatul de sigil (pecetul) ce mi s'a trimis poartă anul 1735“.

Mai sunt în Bănat mănăstiri în posesiunea sârbilor de origine românească, pentru cari s'a pus în curgere proces ierarhic. Așa Mesici, Sângiorgiu, Bezdin, bine situate, iară mai modeste Zlatița, Baziaș, Voilovița.

*

În timpul mai nou, sub arhipăstorirea fericitului episcop Nicolae Popea, s'a zidit din colectele întreprinse de zelesul monah Macarie Gușcă, o frumoasă bisericuță cu două turnuri în Valea Godinova la „Izvor“, lângă Bocșa-montană, cu menirea ca să devină un însemnat loc de închinare. Aci s'a instituit ca ieromonah Macarie Gușcă, zelului căruia poate a se mulțami rezultatul frumos, zidirea bisericeii.

*) Descrierea ce o avem se pare a fi o copie din acea „cronografie“.

**) Se pare că o numește sârbească din împrejurarea că ne aflăm sub ierarhie sârbească.

***) Zice protop. Stoica.

Păcat numai, că înainte cu câțiva ani, așa zicând împrejurul bisericii, pe pământul (grădina) a bisericii (mănăstirii) cumpărată dela un particular de ieromonahul Macarie, care funcționează aci s'au așezat corturari cărora li-s'a fost vândut acest

pământ. Un lucru acesta, care nu poate să ne facă cinste, și e de regretat. Poate s'a avut în vedere nobilitarea colonilor.

*

Izvorul Miron. Apă tămăduitoare, în hotarul comunei Românești

în tractul Făget. I-s'a dat numele „Miron“ cu ocaziunea vizitațiunii canonice a actualului I. P. Sfințit Patriarh Dr. Miron E. Cristea, în timpul arhipăstoririi sale ca Episcop al Eparhiei noastre a

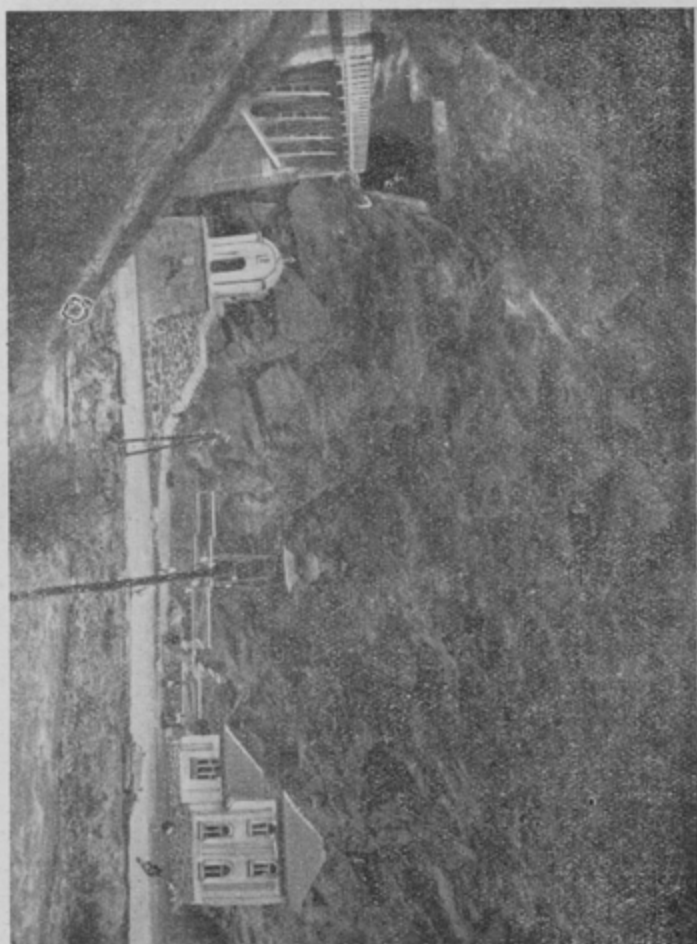
„Piatra Scrisă“

Caransebeșului. Prin colecte s'a pus baza zidirii unei biserici care acum e terminată și sfințită. În jurul zidirii acestei biserici mult a ostenit P. O. protopresbiter al Făgetului Sebastian Olariu. Aci e instituit ieromonahul Romulus Opreșani, care încă arată mult

înteres și zel. Lucrările nu sunt încă pe deplin terminate. E de regretat că nu se află personalul monahicesc corespunzătoriu.

*

Peatra scrisă. Loc de peregrinaj, pe teritoriul comunei Armeniș.

Această capelă cuprinde icoana Sfintei Treimi.

Alături, Consiliul eparhial a zidit o casă pe seamă paznicului; în vârful unui stativ un clopot de aramă chiamă lumea la rugăciune și reculegere.

PROTOPRESBITERATELE.

Tractul Bisericei-albe.

Reședința protopresbiterală acum Răcăjdia. Numărul sufletelor : 38.976.

Administratorul protopresbiteral: *Ioan Gropșan*, paroh în Cărbunari.

Judecătoria protopresbiterală.

Mem b r i :

Un loc vacant.

Teodor Panciovan, par. în Iertof.

Petru Danescu, paroh în Berliște.

Pavel Brinzei, paroh în Macoviște.

Nicolae Balmez, paroh în Vrani.

Membri suplenți :

George Simu, par. Petrila.

Augustin Gruescu, par. Ciorda

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: vacant.

Ioan Gropșan, par. în Cărbunari.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Berliște, 882, o biserică reparată în 1890, hramul : Înălțarea Domnului; Petru Danescu, paroh, George Danescu, capelan, Ioan Gropșan învățător. O capelă 1889.

Berzasca, 1592, biserică zidită în 1836, hramul : Sfinții Arhangeli Mihail și Gavril; Arsenie Golumba, paroh., N. Tutunariu inv., Platon Armanca învățător, Maria Draghici inv.

Bogodini, 741. (p. Slatina), biserică zidită ? , hramul : Sf. Ierarh Nicolae, Aurel Ciulin adm. par., Traian Secoșan inv.

Cărbunariu, (p. Sasca-montană), 1872, biserică reparată în 1926, hramul : Pogorirea Sf. Duh; Ioan Gropșan, paroh, Constantin Părvan, Maria Pencu, Pascota Victoria, Emanuil Moldovan și Ioan Croitorul inv. populație fluctuantă.

Ciorda, (p. Iam), 551, biserică zidită din nou în 1906, hramul : Învierea Domnului, Augustin Gruescu paroh. Ioan Ursu inv.

Ciuchici, 1614, biserică zidită în 1871, hramul : Sf. Proroc Ilie. Traian Simu și Brutus Belcea parohi Gheorghe Resteanu și E. Resteanu inv.

Coronini, (p. Moldova), 880, biserică zidită în 1895, hramul : Sf. Proroc Ilie; Pavel Bufan, adm. par. Elena Iancu inv., Vasile Miulescu inv.

Gornea Liubcova (p. Sichevița) 969, biserică zidită în 1836, hramul : Sf. Ierarh Nicolae; Valeriu Popescu, adm. paroh. Nicolae Popescu, Aurora Popescu inv.

Iam, 747, biserică zidită în 1896, hramul : Înălțarea Domnului; Ștefan Otonoga paroh. Toma Surlaș inv. Maria Firca inv.

Iertof, (p. Vrani), 571, biserică zidită în 1883, hramul : Înălțarea Domnului; Teodor Panciovan, paroh, Corneliu Panciovan capelan, I. Dărăbanț inv.

- Iladia, (p. Răcășdia), 1490, biserică zidită în 1797, hramul: Pogorirea Sf. Duh. Stefan Ania adm. paroh, Dimitrie Ania paroh, Eremia Verca inv., Ilie Murgu inv., Ecaterina Balaban inv.
- Langenfeld, filie la Biserica-albă. Sofronie Pavelescu inv. și Virginia N. Ionescu învățătoare.
- Macoviște, (p. Răcășdia), 649, biserică zidită în 1896, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Pavel Brinzeiu, paroh. Emanuil Imbri inv.
- Mircovaș, (p. Berliște), 923, biserică zidită în 1835, hramul: Sf. Proroc Ilie; Coriolan I. Roșca paroh, Petru Bena inv., Eugenia Bena inv.
- Moldova-nouă, (Boșneag) 3667, biserică zidită în 1776, hramul: Sf. Mucenic George; Ioan Orăvițeanu paroh, C. Popescu capelan, Alexandru Vladulescu, Alexandru Moisi, Constantin Arcan, Nicolae Mihale inv., Aurelia Negrea și A. Diaconescu inv.
- Moldovița, (Carlsdorf) filie la Moldova-nouă, (p. u. Moldova-nouă) 473, Atanasie Mitroi inv.
- Naidăș, (p. Slatina), 2293, biserică zidită în 1909, hramul: Sf. Ierarh Nicolae, Petru Muntean administrator parohial, Gheorghe Tutunariu paroh Romul Pitic, Valeria Sucaci, Constantin Sbenghe, Popescu G. Constantin inv.
- Nicolinț, (p. Ciuchici), 1013, biserică zidită în 1842, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; George Runcan paroh, Sofronie Puia, paroh. Teodor Murgu inv., M. Murgu inv.
- Padina Mateiu, 1057. Filie la Moldova-n. împreună cu Moldovița, (p. u. Moldova-nouă, biserică zidită în 1872, hramul Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Constantin Popescu capelan, Dimitrie Ianculovici inv.
- Petrila, (p. Ciuchici), 830, biserică zidită în 1910. O capelă 1930, hramul: Pogorirea Sf. Duh; George Simu, paroh., Petru Peica inv.
- Pojejena-rom, 961 biserică zidită în 1906, hramul Constantin și Elena; Vasile Blașiu, adm. par. Atanasie Cojocariu și Valeria Cojocariu inv.
- Potoc (p. Slatina) 1207, biserică zidită în 1906, hramul: Înălțarea Domnului; Aurel Popoviciu paroh, Stelian V. Roman și Maria Bojincă inv.
- Răcășdia, 2570, biserică zidită în 1778, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Gh. Simion paroh, Iancu Berlogia paroh. O parohie vacantă. George Guga inv. dir., Silvia Guga inv. Cornelia Bălan inv. Ștefan Bălan inv.
- Rusova-nouă, (p. Berliște), 387, biserică zidită în 1830, hramul: Înălțarea Domnului; Constantin Dămian paroh, Constantin Borcean inv.
- Rusova-veche, (p. Berliște), 374, biserică zidită în 1832, hramul: Înălțarea Domnului; Pavel Vișan paroh, Simeon Muia inv.
- Sasca-montană 1161, biserică zidită în 1770 hramul: Sf. Ap. Petru și Pavel; Gheorghe Târba paroh. Ioan Izvernariu, inv. dir. Alois Conciatu inv. Florentina Lațcu inv., Minodo Zăria cond. grădinei de copii. Populație fluctuantă.
- Sasca-rom., (p. Sasca-montană) 1180, biserică zidită în 1776, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu. Aurel Mihailoviciu adm. paroh., Valeriu Stoian inv.
- Slatina, 1189, biserică zidită ?, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Teodor Iorga, paroh, Nistor Trandafir inv. Ana Nemoian învățătoare.
- Socolari, (p. Răcășdia), 1365 biserică reparată în 1920, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel. Ilie Micu paroh., Tcma Radulea, inv., Elena Gheorghinoiu inv.
- Sichevița, 2781, biserică zidită în 1836, hramul: Sfânta Treime, Valeriu Popescu adm. paroh., I. Voiculescu inv.
- Șușca, (p. u. Pojejena-rom. 701, biserică zidită în 1913, hramul: Înălțarea Domnului; Parohie vacantă. Constantin Angelescu inv., M. Angelescu învățătoare.
- Vrani, 1454, biserică zidită în 1804 hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Nicolae Balmez, paroh, Traian Constantin, paroh. Iosif Răta capelan, Mihail Anca inv. Maria Anca, inv.
- Vrâniuț, (p. Răcășdia), 1282, biserică zidită în 1794, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Simeon Bartolomeu, paroh, Cornel Petroviciu, paroh. Maria Popoviciu învățătoare, Ilie Ivanov inv.

Tractul Bocșei-montane.

Reședința protopresbiterală Bocșa-Montană. — Numărul sufletelor 37.449.

Adm. Protopresbiteral: *Petru Ieremia.*

Îndecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Solomon Andreescu, paroh în Biniș. Petru Ieremia, paroh în Călnic. Coriolan Zuiac par. în Vasiova	Augustin Aldan par. în Vermeș. Ioan Vida par. Recița-rom. Un loc vacant.
---	--

Membrii suplenți:

Petru Vuc, paroh în Bocșa-română. <i>Defensor matrimonial:</i> Vacant.	Lazăr Voin paroh în Ezeriș.
---	-----------------------------

Notariu: Cornel Ișfan Stan paroh, Bocșa română.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Barbosul, (p. Berzovia), 822, biserică zidită în 1825, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Pompil Costea paroh., N. Bălean inv.

Biniș, (p. Bocșa-română) 1517, biserică zidită în 1855, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Solomon Andreescu, par., Elena Fărcășescu învățătoare de stat, Florin Jivoinoviciu inv.

Bocșa-montană, 1688, biserică zidită în 1751, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Parohia vacantă. Lazăr Ciorman, Dimitrie Zgriban inv. și Elena Loga măritată Cazan inv, Margareta Lisi inv.

Bocșa-română, 2676, biserică zidită în 1751, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Petru Vuc par., George Muntean paroh., Cornel Ișfan Stan paroh, Miron Popoviciu, Cornelia Ioanovici măr. Pancan și Cornel Pancan inv. de stat.

Călnic, 1905, biserică zidită în 1794 hramul Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Petru Ieremia paroh., Petru Albean paroh, Solomon Modor, Valeria Mizulescu și Stefania Mureșan inv.

Cuptoare, (p. Recița), 595, biserică zidită în 1822 și biserica nouă din 1929 hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Mihail Belcea, administ. paroh, Gheorghe Pasere inv.

Dezești, (p. Furlug), 920, biserică zidită în 1912, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Parohia vacantă, un post de inv. vacant.

Doclin, (p. Tirol), 956, biserică zidită ?, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; P. Drăgan, adm. par., Petru Ghița paroh. Ion Boulescu inv.

Dognecea, 2280, biserică zidită în 1795, hramul: Sf. M. M. George; Patriciu G. Lugojan paroh. Avram Căprița director, Valeria Căprița, Viorica Crețu, Ecaterina Tăran inv. de stat.

Doman, (p. Recița), 532, biserică zidită în 1782, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, Ioan Oprea, adm. par., Ioan Popescu inv. de stat.

Duleu, (p. Vermeș), 781, biserică zidită în 1908, hramul C. M. Paraschiva; Petru Dămșa, adm. paroh. Ion Todorescu inv de stat.

Ezeriș, (p. Bocșa-montană), 1299, biserică zidită în 1790, hramul: Adormirea Născ. de Dumnezeu; Lazăr Voin și Ioachim Jurca parohi. Ioan Pătrașcu, Ioan Turcu inv. de stat.

Fizeș, 1164, biserică zidită în 1235 hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril Victor Sciopoane paroh, Teodor Plițcu parch, Ioan Chernescu, Valeria Măgureanu inv.

Fărlug, 1836, biserică zidită ?, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Aureliu Avramescu, adm. par. Maria Ionescu și Elena Stanescu inv. de stat.

Iersig, (p. Berzovia) 470, biserică foarte veche, din lemn; hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; George Nicorescu adm. par. Victor Trailovici inv. de stat.

- Jidovini, (p. Berzovia), 1261, biserică zidită în 1812, hramul: Înălț. Domnului; George Ogârlaci paroh, Petru Sfera inv.
- Moniom, (p. Călnic), 464, biserică zidită în 1904, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Ioan Simu adm. paroh. Ioan Roșu inv. de stat.
- Ocna de fer, (p. Bocșa-mont.), 945, biserică zidită în 1815-16 hramul: Adormirea Născ. de Dumnezeu; Aurel Simu paroh. N. Belu, Olga Boulescu inv. de stat.
- Râmna, (p. Berzovia), 1622, biserică zidită în 1770, hramul: Învierea Domnului; Teofil Bucșa paroh, Pavel Sârbu și Ioachim Dragoescu inv. de stat.
- Recița-montană, 3049, biserică zidită în 1818, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, (pop. fluctuantă) Dr. Iosif Ieremia paroh. Sofronie Mârșu director, Stela Șimic, Aurelia Vladescu, Aurelia Fârdeanu, Gheorghe Stoiculescu, Simeon Tomescu director, Vasile Lugoian, Valeria Lugoian, Coriolan Cocora, Dumitru Petcu, Ecaterina, Șerbanescu, Constantin Chirișescu inv. Maria Pincu la grădina de copii.
- Recița-română, 1674, biserică zidită ?, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Ioan Vida, paroh, Trandafir Lugoienel director, Nicolae Gogoș inv.
- Soceni, (p. Recița), 938, biserică zidită în 1822, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Antoniu Foiăș paroh, Ioan Dorca inv. de stat.
- Surdutul-mare, (p. Forotic), 577, biserică zidită ?, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; parohia vacantă. Nicolae Șola și Maria Florescu inv. de stat.
- Târnova, (p. Recița), 2435, biserică zidită ?, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Turnea, par. O parohie vacantă. Pavel Muntean sen. director, Pavel Muntean junior, Constantin Popescu, Maria Velceanu, Danița Tăran inv. de stat.
- Terova, (p. Recița), 882, biserică zidită în 1877, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Ion Franț adm. paroh, Florin Uzum inv. de stat.
- Valeamare-Pogănești, (p. Fărlug), 578, biserică zidită în 1800, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; parohia vacantă. Victor Semenescu inv. de stat.
- Valea-paii, (p. Vermeș), 1032, biserică zidită în 1834, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Emil Stoian, par. Cornel Crainicescu inv. de stat.
- Văliug, (p. Recița) 1053, biserică zidită în 1887, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Sofronie Manescu paroh, Grigorie Pungă, Elvira Pungă inv.
- Vasiova, (p. Bocșa-mont.), 760, biserică zidită în 1775, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Coriolan Zuiac, par. Iacob Bosică inv. de stat.
- Vermeș, (p. Berzovia) 564 biserică zidită în 1853, hramul Înălțarea Domnului; Augustin Aldan paroh, Achim Mărgărie director, Aurelia Mărgărie, Melania Gașpar inv.

Tractul Buziașului.

Reședința protopresbiterală Buziaș. — Numărul sufletelor 28.086.

Protopresbiter: Ioan Geția.

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Ioan Gherga, preot în Icloda.	Avram Ciocoiu, paroh în Vucova.
Aron Moise, paroh în Silagiu.	Vichentie Pirtea, preot în Sinersig.
Moise Barbulescu, par. Cheverușul-mare.	Moise Alecsiu, paroh în Sacoșul-turcesc.

Membrii suplenți:

Isaia Suru, paroh Dubos. | Petru Bohariu paroh în Șoșdea.

Defensor matrimonial: Dr. Victor Mercea, avocat în Timișoara.

Notariu: Petru Bulgă, inv. în Buziaș.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Berini, (p. Stamora-română), 983, biserică de lemn foarte veche, hramul: Adormirea Născ. de Dumnezeu; Emanuil Georgescu, paroh, Ioan Patrașcu și Petru Micșă inv. de stat.

- Berecuța, (p. Birda) 340, biserică zidită în 1925, hramul: Învierea Domnului; Zaharie George, adm. par., Pavel Ramneanu inv. de stat.
- Birda, (p. Birda), 419, biserică zidită în 1911—1912, hramul: Nașterea Născ. de Dumnezeu; Ioan Mărgineanțu, paroh. Vasile Radui inv. de stat.
- Blaiova, (p. Nichișoara), 430, biserică de lemn foarte veche reparată în 1921, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Aureliu Gherga adm. par. Ioan Dunca inv. de stat.
- Buziaș, 1064, biserică zidită în 1834—1839, reparată în 1910, hramul: Sfinții Apostolii Petru și Pavel; Ioan Geția protopresbiter. Iuliu Hârșan inv. dir., Matei Tuskan inv. Irina Hârșan și Iconia Lugoian inv. de stat, Elena Păunescu inv. prov.
- Cadar, (p. Tormac), 616, biserică zidită în 1904, reparată în 1921, hramul: Învierea Domnului; Tovie Perian, par. Ioan Verman inv. de stat.
- Căpăt, (p. Sinersig), 514, biserică construită în 1736 de lemn, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; a doua biserică zidită în 1925. Parohia vacantă, se administrează prin Valeriu Blajovan capelan în Hodoș, Ioan Rușescu inv. de stat.
- Cerna, (p. Stamora-română), 740 biserică zidită în 1903, reparată în 1924, hramul: Duminica tuturor Sfinților; Silviu Mioc paroh, Gheorghe Ghilezan inv. de stat.
- Chevereshul-mare, 1526, biserică zidită în 1801, reparată în 1925, hramul: Înălțarea Domnului, George Popescu par., Moise Barbulescu paroh, Valeriu Minea inv. și Iuliana Popoviciu învățătoare de stat.
- Dragșina, (p. Chevereshul-mare), 394, biserică reparată în 1869 și 1922, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Ioan Buliga, paroh. Traian Matei inv. de stat.
- Dubos, (p. Tormac), 700, biserică zidită în 1925, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; a doua construită din lemn, foarte veche, sfințită în 1799, Isaia Suru, paroh. Moise Băcila învățătoriu de stat.
- Folia, 583, biserică zidită în 1926, hramul: St. Ierarh Nicolae; Liviu Șandru, par. Traian Gavria inv. de stat.
- Hitiș, (p. Băile Buziaș) 1233, biserică zidită în 1900, hramul: Învierea Domnului; Georgiu Ciocoiu, paroh, Alexandru Ivanoviciu capelan, Titus Toma inv. și Ana Toma inv. de stat.
- Icloda, (p. Sacoșul turcesc), 489, biserică zidită în 1901, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Gherga, adm. par., Grigorie Horhoianu inv. de stat.
- Jebel, 2558, biserică zidită în 1750, hramul: Sf. Proroc Ilie; Ioan Ionescu, par. Ioan Russu paroh, Liviu Surlașiu paroh Eftimie Crașovan inv. dir., Adrian Pitic Trăilă Păpaș inv., Florea Petru inv. Slovița Petru inv. de stat.
- Liebling, filie la Stamora-română. 48.
- Mănăstirea, (p. Birda) 268. Biserica în stadiu de zidire, hramul: Pogorirea Duhului Sfânt; Se administrează prin preotul Iuliu Crainic, Simeon Ghisa inv. de stat.
- Morișfeld (Mauren) 148. O capelă; hramul: Înălțarea Domnului. Se administrează prin parohul Dimitrie Botâu din Uliuc.
- Opațița, (p. Deta) 834, biserică zidită în 1863, reparată la 1929, hramul: Învierea Domnului; Tiberiu Mărgineanțu paroh., Ioachim Imbroane inv. de stat. Iconia Ciublea învățătoare de stat.
- Racovița, (p. Băile Buziaș). 1109, biserică zidită în 1862, reparată în 1928, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Remus Cloambeș paroh. Simeon Ildvorean, Vichentie Gurban inv. prov.
- Sacoșul-turcesc, 930, biserică zidită în 1926—1927, hramul: Sf. Proroc Ilie; Moise Alexiu, par., Aureliu Alexiu cap., Simion Paulescu, Titu Alexiu inv. de stat.
- Sacoșul-mare (Sacoșul-unguresc), (p. Băile Buziaș) 2729, biserică reparată în 1925, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Emanuil Pirtea paroh, Zaharia Humița paroh, Aurel Crăinicescu inv. dir., Constantin Scarlat inv. de stat, Dimitrie Bireescu inv. Ana Crăinicescu învățătoare de stat.
- Sân-George, (p. Birda), 190 biserică în stadiu de zidire. Hramul: SS, Arhangheli Mihail și Gavril; Iuliu Crainic adm. par., Constantin Verman inv. de stat.
- Sculea, (p. Gataia), 482, biserică zidită în 1862, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Dimitrie Botâu, par., Valeriu Petanec inv. dir. și Minerva Mihai inv. de stat.
- Colonia Sculea-Gataia (p. Gataia), filie la Sculea, 203.

Silagiu, (p. Buzias), 988, biserică zidită în 1835, reparată în 1922, hramul: Înălțarea Domnului; Aron Moise paroh, Ignatie Petroviciu, Nicolae Moise inv. de stat și Iconia Moise inv. de stat.

Sinersig, 640, biserică zidită în 1913, reparată în 1922, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Vichentie Pirtea adm. par., Augustin Ruffu inv. Maria Iacob inv. de stat.

Șipet, 2059, biserică zidită în 1891, acum în rezidire, hramul: Dumineca Tuturor Sfinților; Nicolae Stoia, paroh. Toma Porumb paroh, Iosif Pataki inv. dir., Mihail Barbu inv., Etelca Pataki inv. de stat., Solomon Faur inv. de stat.

Sirbova (p. Bacova), 759, biserică zidită în 1909, reparată 1920, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Emanoil Pirtea, adm. par., George Andraș învățător de stat.

Șoșdia, 1280, biserică zidită în 1926, hramul: Dumineca Tuturor Sfinților; Petru Bohariu paroh. Andronic Botoș inv. dir. George Jurca inv. de stat.

Stamora-rom., 861, biserică zidită în 1861, reparată în 1922, hramul: Învierea Domnului; Valeriu Petroviciu, paroh. George Clecan, capelan. Traian Alasu inv. Tormac, filie la Cadar, 106.

Uliuc, 761, biserică zidită în 1922—1923, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Dimitrie Botâu paroh. Victor Preda inv. prov.

Unip, (p. Uliuc), 587, biserică zidită în 1912, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Farcașescu paroh, Petru Morariu inv. de stat.

Vucova, (p. Nichișoara), 515, biserică zidită în 1888, reparată în 1901, hramul: Sf. M. M. George; Avram Ciocoiu par. Pavel Drinca inv. de stat.

Tractul Caransebeșului.

Reședința protopresbiterală Caransebeș. — Numărul sufletelor 57.457

Protopresbiter: *Andrei Ghidiu.*

Judecătoră protopresbiterală.

Membrii:

Ilie Pepa, paroh în Armeniș.
Treis locuri vacante.

Nicolae Cornean. paroh în Apadia.

Membrii suplenți:

Ioan Popoviciu, preot în Iaz

Ioan Jucos, preot în Zervești.

Defensor matrimonial: Dr. Petru Barbu, dir. Acad. teol.

Notariu: Vacant.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Apadia, (p. Delinești), 850, biserică zidită în 1897, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Nicolae Cornean. paroh., Ioan Cârdaș, Eugenia Meda inv.

Armeniș, 2883, biserică zidită în 1822, hramul: Înălțarea Domnului; Ilie Pepa, par. Adrian Georgescu inv. dir., Florica Georgescu, George Suciu și Ioan Nediu învățători și învățătoare.

Bolvașnița, (p. Cârpa), 782, biserică zidită în 1832, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Muntean adm. par. și învățător.

Borlova, (p. Caransebeș), 1590, biserică zidită în 1885, hramul: Înălțarea Domnului; Nicolae Cojocariu paroh, Nistor Bocicai învățător, Dumitru Popescu și Emilia Manusi născ. Vuia inv.

Brebul, (p. Zorlențu-mare), 1492, biserică zidită în 1808, reparată în 1913, hramul: Înălțarea Domnului; Adrian Cioloca adm. paroh., Adrian Franț inv. Ana Panescu inv.

Buchin, (p. Cârpa) 604, biserică zidită în 1855, reparată în 1913, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Iova Drăghina adm. par.

Bucoșnița, (p. Cârpa), 952, biserică zidită în 1836, hramul: Sf. Proroc Ilie; Pantelemon Domil, paroh. George Suru și Petru Domil inv.

Caransebeș, 5794, o biserică zidită în 1796, hramul: Sf. M. M. George și o biserică zidită în 1781, hramul: Sf. Ioan Botezătorul; Andrei Ghidiu, protopresb., Liviu Cornean paroh, Petru Bancea paroh. Gheorghe Neamțu inv. dir., Ioan Adam,

- Mihail Jumanca, Pavel Jumanca, Romul Pârveu, Victoria Frișilă, Elena Feneșan, Livia Popa, Cornelia Popoviciu și Ioan Popa-Curescu înv.
- Cârpa**, 962, biserică zidită în 1837, hramul: Sf. Proroc Ilie; Victor Suru, par. Miron Corici și Victoria Suru înv.
- Cicleni**, (p. Caransebeș), 181, filie la Dalci. O capelă cu hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Traian Mreaia înv.
- Cireșa**, (p. Regele Ferdinand) 589, biserică zidită în 1831—1832, reparată în 1900, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Ioan Turcan, par. Romulus Boc, înv.
- Ciuta**, (p. Obreja), 664, biserică zidită înainte de 1800, hramul: Sf. M. M. George; Ioan Ostrovan adm. paroh, Ioan Lungulescu înv.
- Cornuțel** (fost Ruginosu II., colonie), 463, biserică din lemn construită în 1923; hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; ieromonah Anania Rosocha adm. par.
- Crăjma**, (p. Obababistra), 660, biserică zidită în 1823, reparată în 1912, hramul: Sf. Apostoli Petru și Pavel; Nicolae Bogdan adm. paroh, Nicolae Neagoe înv.
- Dalci**, (p. Caransebeș), 495, biserică foarte veche, hramul: C. M. Paraschiva; Parohia vacantă. Eugen Varlaam înv.
- Delinești**, 995, biserică zidită în ?, hramul: Învierea Domnului; Teodor Muntean adm. par. Dimitrie Iacobescu înv.
- Feneș**, (p. Armeniș), 969, biserică zidită în 1840, reparată în 1910, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Vasile Paica par., Petru Șandru înv. și Maria Șandru înv.
- Ferdinand**, (p. Regele Ferdinand) 383, filie la Cireșa. Ioan Gander, Gheorghe Roja și Iren Ștefan înv.
- Glimboca**, (p. Ferdinand), 2195, biserică zidită în 1800, reparată în 1911, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; George Frățilă, paroh. Nicolae Simeria, Iuliana Simeria născ. Dittert, Matei Zantelici și Victoria Crâșnic învățători.
- Goleț**, (p. Cârpa), 874, biserică zidită în 1839, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; filie la Bucșnița. Zaharia Bedelici învățătoare.
- Iaz**, (p. Obreja), 805, biserică zidită în 1796, reparată în 1896, hramul: Dumineca Tuturor Sfinților; Eftimie Jianu administrator parohial. Trandafir Buru învățător,
- Ilova**, (p. Slatina-mică), 1144, biserică zidită în 1840, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. Ioan Coșariu adm. paroh, Elisabeta Roșu învățătoare.
- Jupa**, (p. Caransebeș), 451, biserică sfințită în 1853, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Iosif Mircea, paroh. Solomon Bistrean, înv.
- Maciova**, (p. Căvâran), 491, biserică zidită în 1819, reparată în 1904, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Borlovan, paroh. Cornel Roșca, înv.
- Mal**, (p. Obababistra), 500, biserică zidită în 1904, hramul: Duminica Tuturor Sfinților; filie la Crăjma. Simeon Bogdanescu înv.
- Marga**, (p. Rusca-montană), 1723, biserică zidită în 1830, hramul: Sf. M. Prooroc Ilie; Nic. Ivanescu, par. Iosif Olariu, Emilia Olariu și Ioan Băloi înv.
- Mărul**, (p. Ferdinand), 1611, biserică zidită în 1792, hramul: Pogorirea Sf. Duh; George Popoviciu, paroh, Petru Lugoienel și Teodor Anca, învățători și Muți Simeria învățătoare.
- Mutnicul-Mare**, (p. Căvâran) 791, biserică foarte veche, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Parohia vacantă. Postul de învățător vacant.
- Obreja**, 2047, biserică veche, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Parohia vacantă Pavel Cepău, Ioan Șoma și Paraschiva Șoma și George Dobrescu înv.
- Obababistra**, (p. Ferdinand), 931, biserică zidită în 1845, reparată în 1913, hramul: Sf. M. M. George; Ioan Țerovan paroh. Natalia Drăguți înv.
- Obabamutnic**, (p. Zăgujeni), 703, biserică zidită în 1867, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Lăpăduș, par. Ilie Cornean înv.
- Ohabița**, (p. Delinești), 309, biserică veche de lemn, construită înainte de 1800, hramul: Sf. M. M. George; Petru Dalea adm. par. și învățător.
- Peștere**, (p. Căvâran), 483, biserică zidită în ?, reparată în 1894, hramul: C. M. Paraschiva; Bujor Borlovan adm. paroh, Alexandra Șoșdean învățătoare.

- Petroșnița, (p. Cârpa), 1296, biserică zidită în 1834—1836, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Remus Suru adm. par. Ilie Bugariu și Ioan Anderca învățători.
- Poiana, (p. Caransebeș), 1380, biserică zidită în 1856, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Dumitru Anușoiu adm. paroh, Ion Stanciu și Anica Ursulescu învățători.
- Prisaca, (p. Zăgujeni), 600, biserică zidită în 1863, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Ioan Daicoviciu, paroh, Pavel Maroievici învățător.
- Prisian, (p. Cârpa), 462 filie la Buchin. Simion Vornic inv.
- Rueni, (p. Caransebeș), 725, biserică foarte veche, hramul: S. Apostol Toma; Mihut Seracin, adm. par. Valeriu Tătucu și Nicolae Romănu inv.
- Rugi, (p. Caransebeș), 732, biserică zidită în 1901, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Petru Suru, paroh. Petru Bernat inv.
- Ruginosu, (p. Zăgujeni), 322, biserică de lemn construită în 1864, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril. George Bria adm. par. Vasile Roșu învățător.
- Rusca, (p. Teregova), 1526, biserică zidită în 1844, reparată în 1912, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Ilie Sârbu paroh; P. Humița și Mariți Călinescu inv.
- Rusca-montană, 1460, biserică zidită în 1858, reparată în 1913, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Ștefan Bololoiu adm. paroh, Ioan Oprea dir., Florica Oprea și Dimitrie Angelescu inv.
- Ruschița, 214, filie la Rusca-montană. Margareta Covaci inv.
- Sadova-nouă, (p. Slatina), 535, biserică zidită în 1863, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Simion Șandru, adm. par. Dimitrie Ștepanescu inv.
- Slatina-mică, 950 filie la Sadova-nouă, biserică zidită în 1895, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Mihail Spunei, Toma Suru, Ioan Draghia și Antoneta Drăghia inv.
- Teregova, 3073, biserică zidită în 1798, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Dimitrie Stoichescu paroh. O parohie vacantă. Ioan Turlea inv. dir., Ioan Roescu, Ofelia Deac, Emilia Stoichescu, Elena Radulescu și Maria Roescu inv.
- Turnul, (p. Caransebeș), 449, filie la Rueni.
- Valeaboul, (p. Caransebeș), 740, biserică veche, reparată în 1906, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ilie Mihuța paroh. Aurel Dimcea, inv.
- Valeadeni, (p. Delinești), 1052, biserică zidită în 1906, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Ivan adm. paroh., Nicolae Zgârcea inv.
- Valeamare (p. Regele Ferdinand), 512, filie la Voislova. Alexandru Moica inv.
- Vălișoara, (p. Cârpa), 1069, biserică zidită în 1884, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Valeriu Suru adm. par., Mihail Anderca și Ana Damșescu, inv.
- Vamamarga, 83, (p. Rusca-montană) filie la Marga.
- Var, (p. Obreja), 1010, biserică zidită în 1824—1830, reparată în 1910, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Sinesie Bistreanu, paroh. Nicolae Sirbu, Florica Sușoi inv.
- Vêrciorova, (p. Cârpa), 1099, biserică zidită în 1796, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Parohia vacantă. Ioan Dința inv. și Florica Mihușoiu învățătoare.
- Voislova, (p. Rusca-montană), 614, biserică zidită în ?, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; George Adam, par. Valeria Ștefanigă, inv.
- Zăvoiu, (p. Regele Ferdinand), 530, filie la Cireșa. Ilie Bătu inv.
- Zăgujeni, 445, biserică zidită în 1851, hramul: Sf. M. M. George; George Sperlea adm. par. Nicolae Cornean, inv.
- Zervești, (p. Caransebeș), 761, biserică zidită în 1884, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Ioan Jucos, adm. par. Mihai Draghici inv.
- Zlagna, (p. Caransebeș) 559, biserică zidită în 1907, hramul: Sfinții Arhangheli Petru Mihail și Gavril; Nichifor Lazar adm. par., Nicolae Bojin inv.

Tractul Ciacovei.

Reședința protopresbiteratului: Ciacova. — Numărul sufletelor 20.898.

Protopresbiter: *Augustin Ghilezan.*

Judecătoria protopopiatului.

Membrii:

Nicolae Popa, paroh în Foeni.	Dimitrie Țieran paroh în Ghilad.
Nicolae Chicomban, paroh în Ghilad.	Nicolae Țuca paroh în Macedonia
Trifon Cocora paroh în Partoș.	C. Tismonariu par. în Pădureni (Lieghed)

Membrii suplenți:

Aureliu Maghețiu paroh în Toager	Două locuri vacante.
----------------------------------	----------------------

Defensor matrimonial: Dr. Alexandru Iancu.

Notariu: Ioan Pincu, preot ajutor, Ciacova.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Banloc, 2174, biserică zidită în 1869, hramul: Înălțarea Domnului; Constantin Doboșan, Eliseiu Mureșian parohi, Petru Chiu, Agata Negru, Ana Velcelean inv. de stat.

Cebza, (p. Ciacova), 1324, o biserică zidită în 1880, reparată în 1911, hramul: Sf. Ioan Botezătorul și o biserică foarte veche de lemn numită „mănăstire”; Tiberiu L. Buru paroh, Gheorghe Treța adm. paroh. Simeon Bosica și Ana Micu inv. de stat.

Ciacova, 1058, biserică zidită în 1899—1900, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Augustin Ghilezan, protopop, Ioan Pincu preot ajutor, Ioan Gruescu, Vasile Rebigea, Ida Velcean și Magdalena Olariu inv. de stat.

Denta, 1182, biserică zidită în 1884, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Aurel Bota paroh, Vasile Stoica, Spasie Crâsta inv. de stat.

Detta, 477, o capelă adaptată în 1924, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Petru Bizerea adm. par. și învățător.

Dolaț, 247, o capelă deschisă în 1928, hramul: Sf. M. M. Dimitrie. Parohia vacantă. Achim Obradovici inv. de stat.

Foeni, 1245, biserică zidită în 1875, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Popa par. Romulus Pop capelan, N. Mioc inv. Lucia Paica învățătoare.

Gad (Rudna) 468, biserică zidită în 1928 hramul: Pogorirea Sf. Duh; Dimitrie Petcu adm. par. și învățător.

Gaiul-mic, (p. Stamora), 545, biserică zidită în 1828, reparată în 1923, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Atanasie Reja adm. paroh. Ilie Albu inv.

Ghilad, 2445, biserică zidită în 1762, reparată în 1914, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Nicolae Chicomban par. Dimitrie Țieran par., Ana Paulescu, Ștefan Crețu, Const. Ciocărlie inv. de stat.

Giulvăz, 1007, biserică zidită în 1750—1760, reparată în 1912, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Brănuțiu, paroh, Pavel Rotariu, Maria Țițoni, inv. de stat.

Ivanda 51 filie la Giulvăz.

Macedonia, (p. Ciacova), 868, biserică veche reparată în 1904, hramul: C. M. Paraschiva; Nicolae Țuca par., Aurel Miloș și Ersilia Stoica inv. de stat.

Obad, (p. Ciacova), 604, biserică zidită în 1899; hramul: Înălțarea Domnului; George Lungu paroh, Dimitrie Buzătoi inv. de stat.

Omor, (p. Denta), 342, biserică zidită în 1924—1925, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Valeriu Mărgineanțu adm. par., Maria Vuian inv. de stat.

Pădureni (Lighed), (p. Jebel), 1223, biserică zidită în 1837, reparată în 1912 hramul: Sf. Ioan Botezătorul; Constantin Tismonariu, paroh. Emilia Matei învățătoare de stat.

- Partoș, (p. Banloc), 716, o biserică zidită în 1730, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril și o biserică (mănăstire) de lemn din veacul al XV-lea. Trifon Cocora, paroh. George Crețu, Sofia Crețu inv. de stat.
- Peciu nou, 93 filie la Giulvăz.
- Petroman, (p. Ciacova), 1162, biserică zidită în jumătatea întâia a sec. XVIII-lea, reparată în 1911, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Vasile Terebențiu, paroh. George Terebențiu capelan, Aurel Bălan Auro: a Sorbun, Milan Constantinovici, Iuliana Câmpian inv. de stat.
- Rudna, 924, o capelă des. hisă în 1926, hramul: Sf. Proroc Ilie; Aurel Popoviciu adm. par., Aurora Ionescu inv. de stat.
- Toager, (p. Giera), 927, biserică zidită în 1908, hramul: C. M. Paraschiva; Aureliu Maghețiu par., Gheorghe Gulea inv. de stat.
- Tolvadia, 1014, biserică zidită înainte de 1821, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Aureliu Gătăianțu paroh, Ioan Dehelean, Sabina Cercel inv. de stat.
- Voiteg, 802, biserică zidită în 1907, hramul: Sf. M. M. George; Ștefan Țieran, adm. paroh. Ștefan Teretean capelan, Alexandru Țieran, Ionel Băcală inv. de stat.

Tractul Făgetului.

Reședința protopresbiterală Făget. — Numărul sufletelor 25.426.

Protopresbiter: *Sebastian Olariu.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Serafim Băian, paroh în Margina.
Alex. Popovici, paroh Bucoveț.

Virgil Lugoșan, preot în Botinești.
George Gerbacea, preot în Brănești.
Teodor Baianțu, paroh Românești.

Membrii suplenți:

Eug. Sudreșianu, paroh Coștei.

Ioan Stefanovici, paroh Cliciova.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: vacant.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

- Baloșești, (p. Tomești), 234, Filie la Jupanești.
- Băsești, (p. Făget), 549, biserică zidită în 1905, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Victor Iclozan, paroh, Ioan Petrescu învăț.
- Bătești, (p. Făget), 521, biserică veche de lemn, hramul: C. M. Paraschiva; Romul Raduloviciu adm. par. Post inv. vacant.
- Bichigi, (p. Făget) 707, biserică zidită în 1927, hramul: Sfinții App. Petru și Pavel; Patriciu Micleuș paroh, Elena Banfi inv.
- Birna, (p. Bujor), 422, biserică zidită ?, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Parohie vacantă. Post inv. vacant.
- Botestei, (Bujor), 220. Filie la Jurești.
- Botinești, (p. Bujor), 419, biserică zidită în 1871, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Virgil Logojan, adm. par. Post inv. vacant.
- Brănești, (p. Făget) 671, biserică zidită în 1864, hramul: C. M. Paraschiva; George Gerbacea adm. paroh. Elisaveta Garoiu inv.
- Brezova, (p. Curtea), 453, biserică de lemn ridicată în 1818, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Ioan Alesandrescu, adm. par. Bujor Anghel inv.
- Bucovețiu, (p. Bujor), 744, biserică veche de lemn, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Alex. Popoviciu, paroh., Ioan Sferdeanu inv.
- Bujor, 613, biserică zidită în 1884, hramul: C. M. Paraschiva; Cornel Faraș adm. par., Dionisie Dragulescu, inv.

- Cliciova, (p. Bethausen), 917, biserică zidită în 1908, hramul: Învierea Domnului; Ioan Stefanovici paroh, Titus Crisciu paroh, Coriolan Belgia, inv., Eleonora Lungu inv.
- Coșava, 561, biserică de lemn ridicată în 1894, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Tiberiu Gerga, paroh. Valeria Gerga n. Furdian inv.
- Coșavița, (p. Coșava), 159, biserică veche de lemn, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Filie la Homojdia.
- Coșteiu, (p. Coșava), 507, biserică zidită în 1903, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Eugeniu Sudreșan, paroh. Victoria Hațegan inv.
- Crivina, (p. Curtea), 292, biserică veche de lemn zidită în 1778, hramul: C. M. Paraschiva; Parohia vacantă. Post inv. vacant.
- Curtea, 1184, biserică de lemn ridicată în 1794, hramul: C. M. Paraschiva; Filimon Titel, adm. par. Petru Iana capelan. Eleonora Sârbu inv.
- Drăgsinești, (p. Făget), 320, biserică de lemn ridicată ?, hramul: C. M. Paraschiva; filie la Mutnicul-mic.
- Drinova, (p. Bujor), 382, biserică zidită în 1909, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Samson Logojan par. Post inv. vacant.
- Făget, 1304, o biserică zidită în 1889, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu și o biserică zidită în 1900, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Sebastian Olariu, proto-presb. Vasile Olariu, Ana Seracin inv. și Trifon Udrescu inv.
- Fărășești, (p. Curtea), 466, biserică zidită în 1926-1927, hramul: C. M. Paraschiva; Nic. Gherga adm. par. și inv.
- Furdia, (p. Făget) 803, biserică zidită în 1859, hramul: Pogorirea Sf. Duh; George Garoiu, Emil Damșa, par.
- Gladna-română, (p. Făget), 652, biserică zidită în 1894, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Iosif Unipan adm. par. Postul inv. vacant.
- Gladna-montană, (p. Făget), 262, biserică de lemn ridicată în 1894, hramul: Tăierea cap. s. Ioan Botez, filie la Gladna-română.
- Goizești, (p. Tomești), 173, filie la Romanesti.
- Hauzești, (p. Făget), 289, biserică zidită în 1883, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; filie la Furdia.
- Homojdia, (p. Coșava), 343, biserică veche de lemn, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Emeric Balla adm. paroh.
- Dumbrava, 18, filie la Băsești.
- Jupanești, (p. Tomești), 290, biserică veche de lemn, hramul: C. M. Paraschiva; George Goroiu iun, adm. paroh. Post inv. vacant.
- Jupani (p. Bujor), 687, Petru Lascu, par. Aurel Arone inv.
- Jurești, (p. Bujor), 269, biserică zidită în 1898, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Dimitrie Sândor par. Post. inv. vacant.
- Luncani, (p. Tomești) 721, biserică de lemn ridicată în 1872, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Jula, preot și inv.
- Margine, (p. Coșava), 690, biserică veche de lemn construită în 1734, hramul: C. M. Paraschiva; Serafin Băian, paroh. V. Brașovan inv.
- Mutnicul-mic, (p. Făget), 361, biserică zidită în 1912, hramul: Nașt. Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Marinescu adm. paroh.
- Nemeșești, (p. Coșava), 163, biserică foarte veche de lemn, hramul: Sf. Mare Mucenic Nichita Romanul; filie la Coșava. Post inv. vacant.
- Petroasa, (p. Curtea), 520, biserică veche de lemn, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. Parohia vacantă Post inv. vacant.
- Poeni, (p. Curtea), 577, biserică veche de lemn, hramul: C. M. Paraschiva; Alex. Luchici adm. par.
- Pogănești (p. Bujor), 431, biserică zidită în 1879-1880, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ilie Serafin paroh. Post inv. vacant.
- Povărgina, (p. Făget), 390, biserică veche de lemn, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril. Parohia vacantă. Postul de învățător vacant.
- Românești, (p. Tomești), 628, biserică veche de lemn, hramul: Nașterea Sf. Ioan Botezătorul; Teodor Baianțu, paroh. Ioan Muntean, capelan. Cornelia Radu inv.

Sărăzani, (p. Bujor), 465, biserică zidită în 1877, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Petru Vasilescu adm. par. Postul inv. vacant.

Seceni, (p. Bujor), 192, biserică de lemn ridicată în 1791, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Parohia vacantă.

Sintești, (p. Făget), 865, biserică zidită în 1711, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Partenie Mateiu par. Coriolan Ionescu cap. Ioan Faur inv.

Sudriaș, (p. Bujor), 604, biserică de lemn ridicată în 1883, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Grigorie Vasilescu adm. paroh. Ioan Toma inv.

Surdicul-mic, (p. Bujor), 683, biserică zidită în 1859, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Nicolae Brândeu, paroh.

Susani, (p. Bujor), 598, biserică zidită în 1912, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Samson Petric, adm. parohial. Miron Petric cap. Ioan David inv.

Temerești, (p. Făget), 959, biserică zidită ?, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Nicolae Cibian, par.

Tomești, 515, biserică veche de lemn construită în 1796, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Aureliu Barboniu adm. par. și inv.

Zolt, (p. Făget), 373, biserică de lemn ridicată în 1780, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Parohia vacantă. Ioan Udrea inv.

Zorani, (p. Coșava), 250, filie la Margine.

Tractul Logojului.

Reședința protopresbiterală Logoj. — Numărul sufletelor 32.094.

Adm. protopresbiteral: *Dr. Aurel Mihaescu.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Isaia Popoviciu, paroh în Silha.

Aureliu Spătan, adm. paroh. în Sacul.

Corneliu Biro, paroh în Herendești.

Dr. Aurel Mihaescu, paroh în Logoj.

Ioan Enuica, paroh în Oloșag.

Gheorghe Vior, paroh în Jdioara.

Membrii suplenți:

Dimitrie Lupea, paroh în Jena.

Mihuți Jigorea, paroh în Logoj.

Defensor matrimonial: Dr. Titu Gh. Popoviciu adv. în Logoj.

Notariu: Petru Laietiu diacon în Logoj.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Armadia, (p. Logoj), 378, biserică zidită ?, hramul: Sf. M. M. George; Ioan Popovici adm. par. Emil Vasilescu inv.

Boldur, (p. Logoj), 800, biserică zidită în 1868, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Vasile Vodă, paroh. Filip Răduțiu inv.

Căvâran, 718, biserică zidită în 1844, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Eftimie Lăpăduș, paroh, Damian Neagoe inv.

Cireșul, (p. Criciova), 440, biserică zidită în 1837, hramul: M. M. Dimitrie; Toma Birescu, par. Dimitrie Secoșan, inv.

Criciova, 839, biserică zidită în 1892, hramul: Adormirea Născ. de Dumnezeu; Silviu Secoșan și Aurel Lazăr Rusulescu, parohi, Aurel Doboșan și Victoria Olariu inv.

Criciova II (p. Criciova), 392, biserică zidită în 1910, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; ieromonahul Dositei Vasile Popovici adm. par.

Cireșul II (filie la Criciova II) 324, biserică zidită în 1925, Postul de preot vacant.

Crivina, (p. Criciova), 467, biserică zidită în 1854, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Postul preotesc vacant. Ioan Ciocanu inv.

Copăcele (filie la Zgribești) 177. Postul preotesc vacant. Teodor Glindă și Margareta Popescu inv.

Dragomirești, (p. Furlug), 603, biserică veche de lemn construită în 1754, hramul: Nașterea Sf. Ioan Botezătorul; Ioan Jurca paroh. Ioan Basarab inv.

Gavojdia, 1225, biserică zidită în 1928, hramul: Înălțarea Domnului; Samson Petricu și Aurel Marta parohi. Simion Sârbu, Elena Sârbu și Maria Andrei n. Haidu inv.

- Herendești, (p. Logoj), 927, biserică zidită în 1792, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Corneliu Biro par. Corneliu Suru cap. Petru Lădăriu inv.
- Hezeriș, (p. Bethausen), 517, biserică veche de lemn, hramul: Adormirea Născătoare de Dumnezeu; Traian Gaspar, adm. par., Alice Stroe Sârbelescu inv.
- Hodoș, (p. Logoj), 680 biserică zidită în 1897, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Simeon Blajovanu adm. paroh. Ioan Stanciu inv.
- Honoriciu, (p. Logoj), 763, biserică zidită în 1904, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; George Biberia par. Gherasim Popoviciu inv.
- Jdioara, (p. Gavojdia), 1091 biserică zidită în 1908, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; George Vior, paroh. Lazăr Daminescu și Savela Daminescu inv.
- Jena, (p. Gavojdia), 516, biserică zidită în 1820, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Dimitrie Lupea, paroh; Constantin Vieru inv.
- Logoj, 7820, o biserică zidită în 1759—1766, hramul: Adormirea Născ. de Dumnezeu; o capelă în cimitir zidită în 1884, hramul: Sf. Constantin și Elena. Dr. Aurel Mihaescu, adm. protopresb.-paroh; Mișuș Jigorea și Nicolae Sintescu parohi, Petru Laieșu diacon, Constantin Dure, Petru Olde și Damaschin Daicoviciu presbiteri prof. de religie; Constantin Liuba și Simion Mătăsariu inv. directori; Vasile Cărpinișanu, Armin Bodor, Benno Häussler, Tiberiu Stan, Francisc Weber, Adrian Ardeleanu, Gheorghe Onae, Nicolae Alexă, Ioan Popescu Traian Cărăbaș, și Pavel C. Iacob învățători; Aurelia Dobrin inv. directoare, Sofia Băiaș, Maria Vărtosu Bobiș, Veronica Bălăngianu, Sidonia Vidu, Livia Russu, Sidonia Stan și Aurora Simu învățătoare; Cristina Dragomir, Constanța Mărgineanu, Septimă Murariu și Lucia Zăvoianu cond. la grădinile de co.ii.
- Logojel, (p. Logoj), 1185, biserică zidită în ?, hramul: Sf. Constantin și Elena; Ioan Alexandrescu și N. Vânău par. I. Bunesu și V. Bălăngianu inv. un post vacant.
- Măguri, (p. Logoj), 773, biserică veche de lemn, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu Iulian Bălăngianu, adm. par. postul inv. vacant.
- Nădragu, 437, biserică zidită în 1900, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Constantin Popoviciu adm. par., Francisc Mihaly, Zeno Zăvoianu și Olivia Zăvoianu inv.
- Oloșag, (p. Logoj), 697, biserică zidită în 1767, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Enuica, paroh. Petru Halas inv.
- Remetea Pogănicu, (p. Furlug), 574, biserică zidită ?, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Alexandru Voșcinaru, adm. par. Constantin Căpățâ.ă inv.
- Sacul, 1059, biserică zidită în 1838, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Aurel Spătan, administ. paroh. Vasile Soceneanțu capelan, un post inv. vacant Natalia Drechsler inv.
- Satmic, (p. Logoj), 582, biserică zidită în 1908—1909, hramul: Nașterea Sf. Ioan Botezătorul; Ioan Danciu, paroh, Aurora Danciu inv.
- Scăiuș, (p. Furlug), 847, biserică foarte veche, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. Const. Dănescu adm. par. Nicolae Popoviciu inv., un post de inv. vacant.
- Selbăgel, (p. Gavojdia), 573, biserică zidită 1879, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Ion Bucovan adm. par. Aurel Aldan inv.
- Silha, (p. Coșteiu), 784, biserică zidită în 1867, hramul: Sf. M. M. George; Isaia Popoviciu și Victor Popoviciu parohi. Petru Turcu și Olga Dobrin inv.
- Tapia, (p. Logoj), 500, biserică zidită în 1875, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Mareș Humița, adm. paroh. Traian Miși, învățător.
- Tincova, (p. Sacul), 804, biserică zidită în 1802, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Petru Adam adm. par. Andrei Rachitovanu și Victoria Păunescu inv.
- Visag, (p. Petroasa mare), 886, o biserică zidită în 1932 și o bis. veche, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; P. Murgoiu adm. par. Gh. Truia inv. un post de inv. vacant.
- Zgribesti, 805, biserică zidită în 1848, hramul: C. Chiriac Sihastrul Romul Șandru par. Oprea Boartă și Elena Boartă inv.
- Zorlențu-mare, 2230, biserică zidită în 1785, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Antoniu Atnagea și Iacob Dabiciu parohi. Gheorghe Țapu, Martin Voin și Aurora Țapu inv.
- Zorlencior, (p. Zgribesti), 576, biserică zidită în 1830, hramul: Nașterea Născ. de Dumnezeu; Corneliu Țucu adm. paroh. Nicolae Băltărețu, inv.
- Zorile (p. Zgribesti), 108, filie la Zgribesti, biserică zidită în 1928, hramul: Pogorirea Duhului Sfânt. Stefan Popa inv. Un post de inv. vacant.

Tractul Mehădiei.

Reședința protopresbiterală Orșova. — numărul sufletelor 61.531.

Adm. protopresbiteral: *Iosif Câmpianu*, paroh în Prigor.

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Nicolae Novacoviciu, par. în Gârbovăț.	Ioan Grozăvescu, paroh în Cornereva.
George Tătucu, paroh în Iablanța.	Dimitrie Popoviciu, adm. par. în Pecenișca.
Dionisie Goanță, paroh în Lăpușnic.	Ilie Imbrescu adm. paroh. în Mehădiea.

Membrii suplenți:

Simion Răsvan, paroh în Domașnea	Un loc vacant.
Nicolae Vălean, paroh în Cornea.	

Defensor matrimonial: Iosif Dragoiu, preot în Globurău.

Notariu: Constantin Vladu, preot în Eșelnița.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii:

Bănia, (p. Bozovici), 2021, biserică zidită în 1780 hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Pavel Bogoeviciu, paroh, Silviu Novacovici, par., Nicolae Găvan, inv. Adela Novacovici și Maria Bacilă învățătoare.

Baia nouă, filie la Plavișevița, (p. Orșova.)

Băile-Erculane, 181, biserică zidită în 1863, hramul: Schimbarea la față; filie la Pecenișca. Dimitrie Martinescu, inv.

Bârza, (p. Topleț), 457, biserică veche zidită în 1808, hramul: Sf. Apostoli Petru și Pavel; filie la Topleț. Iosif Târziu și Filotea Florescu inv.

Bogoltin, (p. Mehădia), 1620, biserică zidită în 1853, hramul: Sf. Proroc Ilie; Parohia vacantă. Simion Temeș inv. Petronela Vladuceanu inv.

Borloveni-noul, (p. Prigor) 672, biserică zidită 1877 hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Traian Călțun, par., Gheorghe Brânzan inv.

Borloveni-vechi, (p. Prigor), 922, biserică zidită în 1807, hramul: Adormirea Sf. Apostol Ev. Ioan; Timoteiu Borchescu, adm. par. Ioan Țigăreanu învățător. Iconia Grivei inv.

Bozoviciu, 3298, biserică zidită în 1798; hramul: Înălțarea Domnului; Ioan Goanță par., o parohie vacantă. Mihail Șuveți, George Mihailovici, Ioan Ieva și S. Lazar inv. Hermina Teodorovici, Maria Novacovici și Flearea Matei inv.

Canicea, (p. Domașnia), 478, biserică zidită în 1827, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; filie la Domașnia. Victor Barbeș inv.

Coramnic, (p. Orșova), 233, filie la Tuferiu.

Cornea, 1449, biserică zidită în 1779, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Vălean, par., Nicolae Aron, inv. Ecaterina Aron, învățătoare.

Cornereva, 3735, biserică zidită în 1800-1805, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Grozăvescu și George Belcota, par., Ioan Stanescu, Ion Brânzan, Petru Roșu și Elena Gherescu inv.

Crușoveț, (p. Cornea), 724, biserică zidită în 1793, hramul: C. M. Paraschiva; filie la Cuptoare. Ion Cornean inv.

Cuptoare, (p. Cornea) 938, biserică zidită în 1828, hramul: Înălțarea Domnului; Nicolae Goanță, adm. par., Petru Coca inv. Un post de inv. vacant.

- Dalboșă (p. Bozovici), 2318, biserică zidită în 1828, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Badioi, par., Petru Budescu, Vasile Grozav înv. și Eufrosina Drăgăla, învățătoare.
- Domașnia, 2041, biserică zidită în 1817, hramul: Sf. Atanasie al Atonului; Simeon Răsvan, paroh. Vasile Usonescu par., Mihaile Vlăducean, Borchia Horescu învățătoare și Ilie Romănu înv.
- Dubova, (p. Ogradena), 529, biserică zidită în 1878, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; filie la Ogradena. Enache Mărșu, preot și înv.
- Eșelnița, (p. Orșova), 1229, biserică zidită în 1842, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Constantin Vladu adm. par., Iosif Moacă și Maria Gropșan născ. Vladu înv.
- Gârbovăț, (p. Bozovici) 1508, biserică zidită în 1873, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Novacovicu paroh. Ilie Micicoi, Maria Bihoi, născ. Micicoi și Danil Pistrilă înv.
- Globucraiova, (p. Iablanța), 900, biserică zidită în 1836, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Zacharie Popovicu, adm. par. Grigorie Popovicu, capelan. Nicolae Fișteag, Elena Șandru înv.
- Globurău, (p. Mehadia), 597, biserică zidită în 1775, hramul: Sf. Arhangheli Mihai și Gavril; Iosif Drăgoi, paroh. Rafael Letea înv.
- Iablanța, 1645, biserică zidită ?, hramul: Nașterea Sf. Ioan Botezătorul; George Tătuțu, paroh, Ioan Terfaloagă, înv. Viorica Harambașa învățătoare, Nicolae Domănean înv.
- Jupălnic, (p. Orșova), 1594, biserică zidită în 1830, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Pavel Magdescu, paroh. Dimitrie Meioi dir., Maria Mihulescu și D. Sirbu înv.
- Lăpușnicel, (p. Iablanța), 983, biserică zidită în 1841, hramul: Sf. Apostol Toma; Felician Nemoian, adm. par., Florea Cioroianu și Ion Dragalina înv.
- Lăpușnicul-mare (p. Bozovici), 2162, biserică zidită în 1770, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Dionisie Goanță, paroh., Constantin Munteanu, Ioan Crainiceanu învățători și Tațiana Goanță învățătoare.
- Luncavița, (p. Teregoa), 1295, biserică zidită în 1831, hramul: Sf. Proroc Ilie; Parohia vacantă. Petre Ghiță și A. Böhur înv.
- Mehadia, 2008, biserică zidită în 1771, hramul: Sf. ier. Nicolae; Aurel Colojoară, adm. par. Iancu Băcilă, Nicolae Papava învățător și Melania Nemoian învățătoare, Ioan Băcilă și Florica Crăciunescu înv.
- Mehadica, 2299, biserică zidită în 1796, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ilie Imbrescu, administrator par., Mihail Ienea adm. par., Mihail Cristescu și Gheorghe Uzonescu, înv., Floarea Sireacu învățătoare și M. Imbrescu înv.
- Moceriș, (p. Bozovici), 1199, biserică zidită în 1802, hramul: Sf. M. M. George; Petru Suciu, paroh., Ioan Roșca înv.
- Ogradena-veche (p. Orșova), 854, biserică zidită în 1823, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Ienache Mărșu adm. par. Nicolae Duduka și E. Șișcu înv.
- Ogradena-nouă (p. Orșova), filie la Ogradena-veche.
- Orșova, 1784, biserică zidită ?, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Cornel Suru adm. paroh, Vasile Balanescu, Iancu Străin, Ștefania Smădescu, Nicolae Foiș, Nicolae Schiopu, Natalia Lányi și Irma Feneșan, înv.; Danilă Țunea și Cornelia Drăgan n. Băiaș, înv. la școala C. F. R. Maria Ionescu, înv. la grădina de copii.
- Pătaș, (p. Prigor), 1171, biserică zidită ?, hramul: Sf. Proroc Ilie; Petru Popovicu adm. par., Zaharie Lazarescu înv. Lucreția Lazarescu învățătoare.
- Pecenișca, (p. Băile Erculane), 674, biserică zidită în 1885, hramul: Sf. Apostol Toma; Dimitrie Popovicu, adm. par. Ioan Băcilă înv.
- Pârvoa (p. Iablanța) 1090, biserică zidită în 1842, hramul: Sf. Proroc Ilie; Parohia vacantă. Iacob Berzanesu și Ilie Draghiciu, înv.
- Petnic, (p. Iablanța), 1151, biserică zidită în 1824, hramul: Sf. Vasile cel Mare; Traian Nemoian par., C. Giurginca și G. Jurchescu înv.
- Plugova, (p. Mehadia), 1424, biserică zidită în 1846, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Trifon Adamescu, adm. paroh., Nicolae Vlăducean, Alexie Adamescu înv.

- Plavișevîța, (p. Orșova), 478, biserică zidită în 1823, hramul: Sf. M. M. George Parohia vacantă; Alexandru Dumitrașcu inv.
- Prigor, 1465, biserică zidită în 1805, hramul: Adormirea Sf. Apostol Ev. Ioan; Iosif Câmpian, paroh, Iosif Toader inv., Sofia Zarva, învățătoare.
- Prilipăt, 1510, biserică zidită în 1834-1838, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Eremia Borchescu par., Ion Brânzan inv. Vioara Moacă învățătoare.
- Putna, (p. Prigor), 458, biserică zidită în 1896, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; filie la Prigor. Dimitrie Valușescu, inv.
- Rudăria, (p. Bozovici), 2348, biserică zidită în 1820, hramul: Înălțarea Domnului; Nicolae Careba, par., Tiberiu Șuta paroh, Vasile Nemeș. Alimpie Rădulea, Alexandru Dinu inv. și Elena Dinu învățătoare.
- Șopotul-nou, (p. Bozovici), 1460, biserică zidită în 1845-1850, hramul: Sf. apostol Toma; Ioan Goanță adm. par. Ștefan Geambaș inv. și Dimitrie Serafin inv. subst.
- Șopotul-vechiu, (p. Bozovici), 1368, biserică zidită ?, hramul: Înălțarea Sf. Cruci; Emil Chimbir, par., Iosif Grozav inv. Viorica Dragilă învățătoare.
- Tisovița, (p. Plavișevîța) 320, biserică zidită în 1892 hramul: Pogorirea Sf. Duh; filie la Plavișevîța. N. Moleanu inv.
- Topleț, 1962, biserică zidită în 1816, hramul: Sf. Arhidiacon Ștefan; Alecsandru Dărăbanț, paroh, Zaharia Blidarju, Ilie Bălțean inv., Savela Bălțean și Ioana Blidariu învățătoare.
- Tufări, (p. Orșova), 769, biserică zidită în ?, hramul: Înălțarea Domnului; Toma Nicolici adm. par., Aurel Moaca învățător.
- Valeabolvășnița (p. Mehadia), 1200, biserică zidită în 1835, hramul: Sf. M. M. George; Zacharia Grozavescu, adm. par., Nicolae Roșet, Ana Motea învățătoare.
- Verendin, (p. Mehadica), 2197, biserică zidită în 1840 hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Toma Suru, paroh. Martin Velescu, inv., Emilia Ciclovan măr. Velescu, învăț. și Cornel Ștepanescu inv.

Tractul Oraviței.

Reședința protopresbiterală Oravița — Numărul sufletelor 24.601.

Protopresbiter: *Virgil Musta.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membri :

Accentie Popovici, paroh în Gêrliște.
George Neda, par. în Oravița-rom.
Ilie Ciorei par. în Broșteni.

George Popa, paroh în Greovaș.
Aurel Iana, paroh în Maidan.
Petru Bernaz, paroh în Secaș.

Membrii suplenți:

Două locuri vacante

Defensor matrimonial: Postul neîndeplinit.

Notariu: Ilie Ciorei, paroh în Broșteni.

Cômunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

- Agadici, (p. Oravița) 684, biserica zidită în 1772, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Alesandru Dobrescu, paroh adm. Aurelia Dobrescu inv. prov.
- Anina, 580, capelă, Se adm. prin preotul Nicolae Câmpianu, Ioan Ștefan dir. inv. Livia Balanescu, Ludovica Balanescu, Elena Antalescu, Petru Cristea, Petru Dima, Valeria Lazarescu, Emilia Turnea, Cornel Mihailoviciu, Maria Muia, Ion Apostolescu inv.
- Broșteni, (p. Oravița), 1366, biserică zidită în 1778, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ilie Ciorei, paroh., Simion Alexiu paroh, Gheorghe Doga Spiridon Popescu inv.

- Cacova, 1548, biserică zidită în 1490, hramul: Sf. M. M. George; Valeriu Dabiciu paroh, Ilie Hergan capelan, una parohie vacantă, Ochianu Ion inv., Sidonia Crețan căs. Szocsec învățătoare.
- Calina, (p. Cacova), 589, biserică veche de lemn, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Teodor Drugărin adm. par. Ion Bălan inv. prov.
- Cârnecea, (p. Cacova), 635, biserică zidită în 1833, hramul: Adormirea Născăt. arei de Dumnezeu; Toma Simu, paroh. Nicolae Blaj, inv.
- Ciclova-montană, (p. Oravița), 1371, biserică zidită în 1783, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Vasile Crețu paroh, Iosif Crețu, Fometescu Gheorghe, Elena Iașinschi, Eugenia Suboni inv.
- Ciclova-rom., (p. Oravița), 2736, o biserică zidită în 1851—1859 și o biserică zidită în prima jum. a veacului XVII, hramul: Înălțarea Domnului; Ioan Stoia, par., Petru Lungu, par., Ioan Mărgan, Elena Neagoe, Ciocorlie Dumitru inv.
- Ciudanovița, (p. Oravița), 446, biserică zidită în 1904, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ioan Toader, par. Constantin Mirescu inv. prov.
- Comoriște, (p. Forotic), 1074, biserică zidită în 1800—1820, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Petru Șușan, par., Iosif Nicolaeviciu, paroh. Petru Floroi, Maria Neamțu inv.
- Forotic, 1239, biserică zidită în 1760, hramul: Învierea Domnului; Ioachim Dabiciu paroh, Mitrofan Ciorei, paroh. Ioan Dabiciu și Pavel Frențiu, Aurora Hazu inv.
- Gârliște, (p. Crașova), 1416, biserică zidită în 1825, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Ascentie Popoviciu, par. Antonie Gropșian, Misa Maria inv.
- Goruia, (p. Crașova), 669, biserică zidită în 1800, hramul: Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Lazar Ștefan paroh. Ion Truia învățator.
- Gurgiova, (p. Cacova), 552, biserică zidită în 1770, hramul: Sf. M. George. Pavel Beutură paroh, Gheorghe Buru inv.
- Greoni, (p. Cacova), 1186, biserică zidită înainte de 1777, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Gheorghe Popa par. Ioan Lupinca adm. parohial. Ioan Popa capelan, Constantin Rusovan, învățator.
- Jitini, (p. Cacova), 378, biserică veche de lemn, Construită în 1792 primită dela comuna Măidan și Ticvanul-mic hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Filip Voina, adm. par. Vasile Davițoi inv. prov.
- Măidan, 1042, biserică zidită în 1750—1770, hramul: Înălțarea Domnului; Aureliu Iana, paroh., Nicolae Câmpian, par., Pavel Micles, Mihail Băleanu inv.
- Mărcina, (p. Cacova), 1119, biserică zidită în 1792 hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Iosif Caragea paroh, Eugen Popoviciu par. Ersilia Gerga m. Polgár, învățătoare.
- Oravița-mont., 1088, biserică zidită în 1784, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Virgil Musta, protopresbiter, Ioan Lazăr capelan protopresbiterial, Ion Cioc inv. dir. Maria Corneanu inv.
- Oravița-rom., (p. Oravița), 970, biserică zidită în 1745, hramul: Sf. Proroc Ilie; George Neda, par., Cornel Jurca, paroh. Aureliu Farcă inv. tit. Carolina Fara inv.
- Răchitova, (p. Oravița), 800, biserică zidită în 1784, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Titu Ciorei paroh, Alexie Olariu, paroh. Teodor Țundre inv.
- Secaș, (p. Cacova), 943, biserică zidită în 1664, reparată în 1792 și 1926, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Petru Bernaz, paroh. Marius Bucătură, Maria Șdic inv.
- Ticvanul-mare, (p. Cacova) 302. Biserică zidită în 1814, hramul: Învierea Domnului, ocupată de greco-catolici. Se adm. de Ilie Hergan capelan în Cacova. Post. de inv. vacant.
- Ticvanul-mic, (p. Cacova), 715, biserică zidită în 1779, hramul: Învierea Domnului; Romulus Suciu, par., Liviu Cotărlă, învățator. Anghela Păsărică învățătoare.
- Varadia, 1153, biserică zidită pela începutul veacului al XVIII-lea, zidită din nou în 1754, hramul: Pogorirea Sf. Duh; O biserică, fost mănăstire, desgropată din ruine în 1754. Cuzman Jianu, paroh. Mihail Retezan paroh, Ștefan Dragulescu, inv. dirig. Ioan Treicu, inv. la școala de stat, Paraschiva Donciu și Elena Farca inv. Iosif Cjoloca inv. tit.

Tractul Panciovei.

Reședința protopresbiterală Satul-nou. — Numărul sufletelor 30.383

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Ioan Murgu*, protopresbiter.

Membrii:

Damian Popescu, paroh în Ofcea.
Victor Popovici paroh în Satul-nou.

Marcu Boldovină, par. în Doloave.
George Șdicu, paroh în Seleuș.

Membrii suplenți:

Nicolae Popoviciu, par. în Alibunar.
Ștefan Sperchez, par. în Petrovasela.

Valeriu Perin, paroh în Glogoni.
Alexandru Guga par. în Cubin.

Defensor matrimonial: Constantin Dimian, preot în Petrovasela.

Notariu: Victor Popovici, paroh în Satul-nou.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

- Alibunar, (Alibunar) 2120, biserică zidită în 1897, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Popoviciu, paroh. Simeon Lațcu, inv. de stat.
- Cubin, (Kovin) 993, biserică zidită în 1906, hramul: Sf. Proroc Ilie; Alexandru Guga paroh, Petru Bêla și Desideriu Cioc, inv. de stat.
- Deliblata, (Deliblato) 1692, capelă zidită în 1925, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Traian Popoviciu paroh, Sava Guțu și Virgil Mihailoviciu inv. de stat.
- Dobrița, (Dobrica) 170, capelă zidită în 1872, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Valeriu Filaret Perin adm. paroh. Postul de inv. vacant.
- Doloave, (Dolovo) 1642, biserică zidită în 1893, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Marcu Boldovina, paroh. Trei posturi de inv. vacante.
- Franzfeld, (Banatsko Kraljevicevo) 30, filie la Panciova.
- Glogoni, (Glogonj) 775, biserică zidită în 1911, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Valeriu Perin, paroh. Postul de inv. vacant.
- Iabuca, (Jabuka) 340, biserică zidită în 1901, hramul: Sf. M. M. Dimitrie; filie la Glogoni. Postul de inv. vacant.
- Mramorac, (Mramorak) 1015, biserică zidită în 1904, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Liviu Topală paroh, Savu Nicolaeviciu și Nicolae Bocșan, inv. de stat.
- Ofcea, (Ovca) 1371, biserică zidită în 1808, hramul: Sf. Constantin și Elena; Damian Popescu, par., Traian Popescu capelan. Două posturi de inv. vacante.
- Omolița, (Omoljica) 381, biserică zidită în 1915, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Pavel Topală, preot și învățător.
- Pagina 300 filie la Uzdin.
- Panciova, (Pancevo) 705, capelă, zidită în 1871 hramul: Sf. M. M. Dimitrie; Isidor Săberca adm. parohial. Postul de inv. vacant.
- Petrovasela, (Vladimirovac) 6360, biserică zidită în 1863, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Constantin Damian și Ștefan Sperchez, parohi, Valeriu Filaret Perin capelan, 8 posturi de învățători vacante.
- Satul-nou, (Banat Novoselo) 5127, biserică zidită în 1805, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Ioan Murgu protopresbiter, Victor Popoviciu paroh, Elena Drencea învățătoare de stat. 8 posturi de inv. vacante.
- Seleuș, (Seleus) 2641, biserică zidită în 1809 hramul: Pogorirea Sf. Duh; George Șdicu și Coriolan Suciu, parohi Nicolae Bagiu și Iuliana Boldovina inv. de stat. 3 posturi de inv. vacante.
- Uzdin, (Uzdin) 5051, biserică zidită în 1800, hramul: Sf. M. M. George; Traian Bojin Iulian Onciu parohi, Trifu Șocardă, Victor Bojin și Livia Ancuțici inv. de stat. 7 posturi de învățători vacante.

Tractul Vêrșeșului.

Reședința protopresbiterală Vêrșeș. — Numărul sufletelor 34.831

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Traian Oprea*, protopresbiter.

Membrii:

Corneliu Cure, paroh în St. Mihai. Pavel Stoian, paroh în Marcoveș. Ioan Naia, preot în Marghita-mare.	Teodor Petrica par. în Nicolințul-mare. George Olde, paroh în Ferendia. Ioan Mitâr, paroh în Straja.
--	--

Membrii suplenți:

Ștefan Balea, paroh în Grebenăț. Victor Trailoviciu, paroh în Coștei.	Adam Fiștea adm. par. în Grebenăț. Cuzman Lăpădat par. în Rețișor.
--	---

Defensor matrimonial: Lazăr Cârdu paroh în Sîn-Mihai.

Notariu: Cuzman Lăpădat paroh în Rețișor.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Biserica-albă (Belacrkvá) 676, biserică zidită în 1871, hramul: Pogorirea Sf. Duh; Iacob Dragulescu paroh. 2 posturi inv. vacante.

Butin, 299, o biserică veche de lemn cu hramul: Sf. M. M. George cumpărată dela comuna bisericească din Călnic pe la anul 1745 și o biserică zidită în 1925 cu hramul: Sf. M. M. George; Nicolae Călnicean adm. par. și inv.

Clopodia, 397, biserică zidită 1792, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Miron Bălean, par. Ioan Albai, inv.

Coștei, (Kuslij p. Vrsac) 1930, biserică zidită în 1779, hramul: S. M. M. Teodor Tiron; Victor Trailoviciu par. Octavian Trailovici par. O parohie vacantă. Maria Varga n. Lățcu învățătoare. Două posturi de inv. vacante.

Dejan, (p. Moravița), 229, biserică în zidire. Filie la Gherman. A. Iedu inv.

Ferendia, 1381, o biserică zidită în 1847, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu și o capelă zidită în 1898 cu hramul Cuvioasa Paraschiva; George Olde, paroh. Aurel Crăciun, Trifon Lunca învățător.

Gătaia, 1326, biserică zidită în 1797, hramul: Invierea Domnului; Petru Raica, par. Dumitru Supercean, director, Nicolae Catina, Ioan Copăcian, Ladislau Fuchs; Isidor Schulz, învățători, Maria Molnariu, învățătoare.

Gherman, (p. Jamul-mare) 561, biserică zidită în 1878, hramul: Înălțarea Domnului; George Pascu, paroh. Danilă Petrescu, învățător.

Gherteniș, 1272, biserică zidită în 1824, hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Petru Șandru, paroh. Postul de învățător vacant.

Grebenăț, (Grebenac p. Iesenova) 3040, biserică zidită în 1795, hramul: Înălțarea Domnului; Ștefan Balea, par., Adam Fiștea adm. paroh. Nicolae Oltean, inv., 2 posturi inv. vacante.

Iabuca, (Iablanka) (p. Vrsac), 773, biserică zidită în 1845, hramul: Pogorirea Sf. Duh; G. Băiașiu adm. par., Aureliu Danciu, capelan, Simeon Câmpean învățător.

Jamul-mic, (Mali Zam) (p. Vrsac), 844, biserică zidită în 1879, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Corneliu Șdicu, paroh. Postul de inv. vacant.

Jamul-mare, 307, o casă de rugăciuni. Moisi Mregea, adm. paroh și inv.

Karlsdorf, 45. Filie la Nicolințul-mare.

Lațunaș, (p. Jamul-mare), 294, o casă de rugăciuni, hramul: M. Mucenic Pantelimon; Parohia vacantă. Postul de inv. vacant.

Marcoveș, (Markovac) (p. Vrsac), 1105, biserică zidită în 1874, hramul: Sf. M. M. George; Pavel Stoian, par. Victor Bojin capelan și inv. 1 post de inv. vacant.

- Marghita-mare, (Margita) 1094, biserică zidită în 1899, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ion Naia, adm. par. Ioan Naea, inv. Un post de inv. vacant.
- Mesici, (Mesic p. Vrsac), 689, o casă de rugăciuni. Filie la Iabuca. Postul de inv. vacant.
- Nicolințul-mare, (Nikolinci) 3527, biserică zidită în 1912; hramul: Sf. M. M. George; Teodor Petrică paroh, Teodor Cioban paroh, 6 posturi de inv. vacante.
- Oreșat, (Oresac p. Straza), 727, biserică zidită în 1859, hramul: Bunavestire; Parohia vacantă. Postul inv. vacant.
- Parta, 52. Filie la Oreșat.
- Percosova (p. Butini) 521, o biserică zidită în 1700, cu hramul: Invierea Domnului, a doua zidită în 1910 cu hramul: Adormirea Născătoarei de Dumnezeu; Nicolae Ivu, paroh. Traian Iedu inv. de stat.
- Ritișor, (Ritisevo) (p. Vlaikovac), 976, biserică zidită în 1763, hramul: Sf. Ierarh Nicolae; Cuzman Lăpădat paroh. 2 posturi de inv. vacante.
- Sălcița, (Solcica) (p. Vrsac), 877, biserică zidită în 1832, hramul: Sf. M. M. George; Ioan Tătucu, paroh. Postul inv. vacant.
- Srediștea-mică, (Mala-Srediște) (p. Vrsac), 660, biseră zidită în 1878, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Alex. Vărădean, adm. par. Postul inv. vacant.
- St. Ianăș, (Sveti Iovan) (p. Mariolana), 1373, biserică zidită în 1832, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Ion Marina paroh., M. Melia inv.
- St. Mihailu, (Sveti Mihailo) 4033, biserică zidită în 1810, hramul: Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril; Corneliu Cure, Lazar Cărdu parohii. Maria Stanciu, inv., 7 posturi de inv. vacante.
- Straja, (Straza) 1753, biserică zidită în 1854, hramul: Nașterea Născătoarei de Dumnezeu; Ion Mităr, paroh. 3 posturi de inv. vacante.
- Șemlacul-mare, (p. Murava), 854, biserică zidită în 1881, hramul: Sf. M. M. George; Aureliu Lazăr paroh. O parohie vacantă. Constantin Baia și Ion Brezga, învățători.
- Vârșet, (Vrsac) 1094, biserică zidită în 1911, hramul: Înălțarea Domnului; Traian Oprea protopresb., Traian Petrică cap. protopresb. Un post de inv. vacant.
- Vlaicoveț, (Vlaikovac) 772, biserică zidită în 1819, hramul: Sf. M. M. George; Virgil Opiș paroh. Nicolae Boldea, învățător. 1 post de inv. vacant.
- Voivodinți, (Vojvodinci) p. Straja (Strază) 1321, biserică zidită în 1793, hramul: Sf. M. M. George; Octavian Păuța paroh, Livius Dée paroh, 2 posturi de învățător vacante.

Monachi.

- Vartolomeiu Cor. Durain, ieromonah și stareț la biserica „Călugăra” dela Ciclovamontană.
- Macarie Gușcă, ieromonah la biserica „Izvor” dela Valea Godinova.
- Anania Rosocha, ieromonah, păstorește pe Rutenii din colonia Cornuțel (fost Ruginos II).
- Vasile Popoviciu, ieromonah, adm. par. în Criciova II.
- Romulus Opișoni ieromonah la „Izvorul Miron” (Balta caldă).

Preoți Militari.

- Iosif Serafin, protopresbiter.
-

Partea Literară

[Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Faint, mirrored text, likely bleed-through from the reverse side.]

[Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

Dumnezeu a luat și Dumnezeu iarăși a dat.

Crearea fondului ruinelor.

Vor fi douăzeci de ani, de când mereu ne preocupă gândul zidirei unei biserici noi în comuna Visag, în locul celei vechi, care era pe aci să se despice de pela mijloc, încât amenința în câțva siguranța credincioșilor rugători lui Dumnezeu, de vreme ce ne mai prinzând nici cuile în lemnul bârnelor putrede, scândurile desprinse de pe boltitură atârnav în aer, iar zidul puternic al iconostasului se aplecase binișor dinspre altar către naia bisericii, având înfățișarea ca și când s'ar pregăti de prăbușire.

Acest gând însă l-am ținut în taină, nu l-am împărtășit nimănui până abia acum doi—trei ani, căci ne temeam, că toată lumea o să-l considere de un plan imaginar irealizabil, știind prea bine, că din puterile subțiri ale credincioșilor noștri din această comună mixtă nu o să se poată aduna mijloacele bănești, necesare la ridicarea unui lăcaș de închinare.

Și așa, de câte-ori coboram cu trăsura țărănească de pe plaiul numit „Toran” și treceam pe lângă biserica noastră cea veche din deal, situată la un loc, care în ce privește aspectul dominează valea presărată cu casele mărunte ale țăranilor gospodari, ne tot frământam în gând, cum s'ar putea duce la îndeplinire planul edificării unei noi biserici din temelie.

Dar ori câte combinațiuni îndrăznețe am fi făcut, era ca și eschis, ca să se ajungă la o soluție mulțumitoare în privința banului, care avea să se adune chită, pentru a se putea da drumul unei lucrări atât de însemnate.

Sub astfel de auspicii ce era de făcut? Am tot așteptat până cu vremea ni-au venit întru ajutor mărele evenimente istorice, cari s'au desfășurat în cei cincisprezece ani din urmă.

Ca să ne putem apropia de realizarea planului nostru a trebuit să se declare războiul croitor de soarte nouă a popoarelor, schimbând cu totul starea de lucruri de mai nainte.

A trebuit să izbucnească în toamna anului 1918 revoluția, nimicind falnicul castel din Visag, care se înălța în mijlocul comunei ca un semn trainic al culturii, împrejmuit de un parc domnesc, plantat și îngrijit cu multă pricepere.

Biserica cea veche din Visag.

Răufăcători, în scop de a se răsbuna asupra jandarmilor, cari erau încartirați în încăperile castelului, i-au dat foc, fiind pe de o parte încurajați, pe de altă parte acoperiți de sunetele multor pușcături, ce s'au auzit în apropierea castelului. Timp de patrusprezece zile a ars înădușit interiorul edificiului, răspândi

fumul prin crepăturile zidurilor, căci nime nu cuteza să se apropie de raza pușcăturilor, ca să salveze sau măcar să stinghă ce se mai putea.

Așa s'a prefăcut această zidire măreață într'o ruină completă, fiind lipsită de uși și ferestri, cu părți gardului ascunși prin vorețele vecinilor, cu plafonul camerelor prăbușit, încât intrând înăuntrul acestei ruine vedeai stelele prin acoperișul ciuruit, iar pe marginea fundamentelor crescuseră burueni în dragă voie.

Pentruca să ne putem apropia de înfăptuirea planului, ce-l purtam la inimă, a trebuit să vină asupra noastră o a doua revoluție, o revoluție socială, ce se chiamă „reforma agrară“, pentru a expropia dela dieceza noastră peste nouă sute jughere de pământ pe un preț derizoriu, pe care eparhia nici până în zi de astăzi nu l-a primit, căci rânduilele omenesci în mare parte așa sunt întocmite, ca scurtă să fie calea când trebuie să dai, dar vai ca lungă e întocmită, când ai să iai.

Cu alte cuvinte trebuit-au să se nimicească valori mari, ca din scrumul lor să răsară viață nouă, ca din scrumul lor să se înalțe zidurile unei nou zidite biserici.

Pe calea aceasta s'a creiat „fondul ruinelor“.

Biserică, din ziduri fumegânde.

Acolo unde odinioară pulsa în castel viața proprietarilor antecesorii, acolo după revoluție dintr'odată a amuțit glasul omenesc, în toamna anului 1918.

Parcul s'a tăiat, rămânând castelul pustiu și bătut de vânturi, în așteptarea unor vremuri mai bune, în cât cine trecea pe acolo nu se putea îndestul mira de starea de deplâns în care ajunsese curtea domnească de pe vremuri.

Ani dearândul au trecut, în cursul cărui timp ne-am zbătut în fel și chip, dar nu aflasem cum ar fi fost posibil să schimbăm înfățișarea tristă a acestor ruine.

În sfârșit după multă chibzuială a eșit la iveală planul de a se zidi un nou loc de închinare, după ce promisem autorizație să prezint un proiect de realizare.

Executarea planului a întâmpinat la început greutăți aproape de fiecare pas, căci la asemenea prilejuri în totdeauna se află de cei ce pun bețe în roate.

Prea Sfințitul nostru Episcop, luând cunoștință despre felul cum se intenționează edificarea bisericii, și-a dat consimțământul, ca zidurile acestei biserici în mare parte să se ridice din ruinele castelului. Astfel a fost posibil, ca să se înceapă lucrările, punându-se în primăvara anului 1931 piatra fundamentală în cadrele unei serbări înălțătoare.

Și pentruca greutățile să nu ne părăsească până la sfârșit, a trebuit să ne vină pe cap actuala criză economică - financiară, ca să ne cauzeze nopți nedormite, ca să ne dea mult de gândit sub întreaga durată a executării lucrărilor.

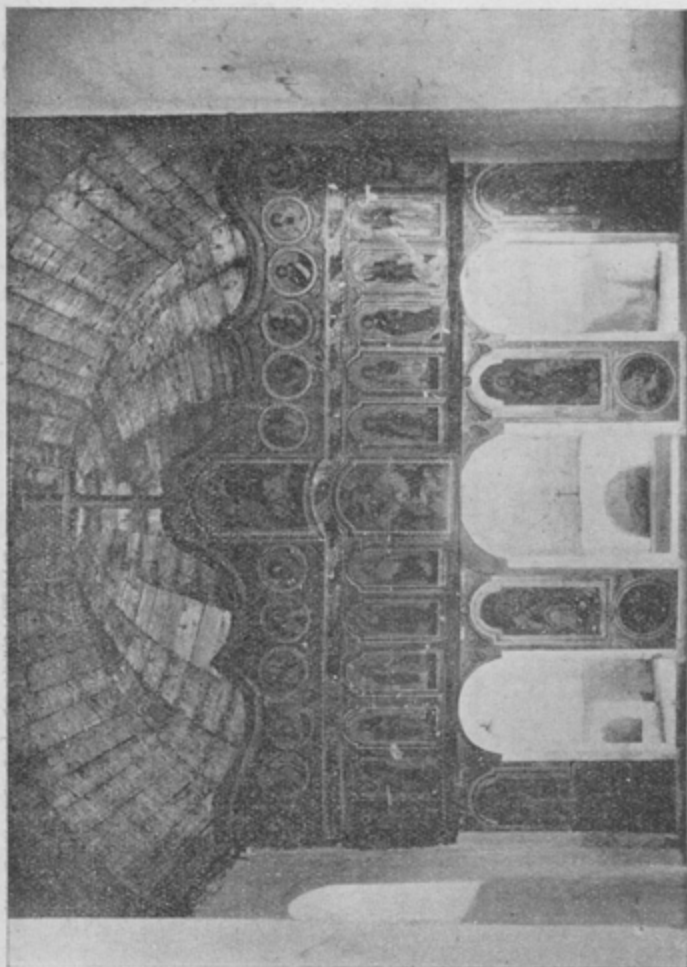

Biserica cea nouă din Viseg.

Terminându-se astă toamnă zidirea și cu ajutorul brațelor de muncă ale credincioșilor, ba chiar și a copiilor de școală, a fost sfințită în Dumineca Floriilor din anul acesta cu fastul cuvenit, într-o atmosferă de armonie perfectă.

Învățătura culeasă.

La visag răutatea câtorva oameni a prefăcut în cenușă ce era odată mareț și impunător, în cât în locul castelului, în locul casei boierești ne-am ales cu niște dărăpănături. Dar oricât de mare ruină devenise acest castel, puterea care l-a creiat și a

Altarul bisericii vechi din Visag.

rezidat odinioară în păreții lui nu se putea perde cu desăvârșire, cum își pusese în gând acei răufăcători. Puterea aceasta a rămas nevăzută, a rămas ca și acoperită sub spuză, așteptând dela Tatăl ceresc imboldul către oameni, ca să se refacă, să se trezească la viață nouă, în altă formă mai plăcută înaintea lui Dumnezeu.

Aşa s'a întâmplat, că în nemijlocita apropiere a acelor ruine s'a înălţat mult-puţin din cuprinsul lor o biserică, un loc de rugăciune a celor mulţi, săraci şi bogaţi de o potrivă. Căci aşa-i viaţa, ea una într'una dărmă, ca iarăşi să clădească.

Cei ce au distrus castelul din Visag şi-au primit pedeapsa încă în viaţă. Dar nu aceasta e lucrul de căpetenie, ci că scopul lor de nimicire nu a fost atins, căci voia lui Dumnezeu a înlocuit zidurile ruinelor, cu zidurile unui loc de rugăciune.

Dumnezeu a luat, spre a arăta omului firea lui de Cain, încolţită în sufletul rătăcit al unor oameni, şi tot Dumnezeu a înfăţişat apoi firea blândă a lui Avel, arătându-ne sămburele vieţii, arătându-ne lupta dintre rău şi bine, arătându-ne că această luptă întotdeauna se sfârşeşte cu biruinţa a tot ce este bun, nobil şi sublim.

AUREL MOACA.

AMINTIRI DIN RĂZBOIU.

— (Ofensiva VI-a dela Isonzo). —

Pe Karszt vara cu căldura ei este dogoritoare. Borșoanele mari de stâncă cenușie par că sunt jăratec ce împrăștie vâpaia. Sufere și pământul. Grămezile urieșe de piatră îi ard ca jeghiul, spatele învechite se deșală și ar vrea să se ascundă. Păduriile sădite cu multă osteneală de mâna omenească, sunt insule, cari fug și ele de fața focului alergând după vre-un cot prielnic, unde să se scutească la umbra frunzelor. Iarba e rară și se arată firicel singuratic. Pulberea este stăpânitoare fără rivală. Corpul acesta molatec se odihnește întins și leneș în brațele drumurilor croite în lung și latul ținutului. Frământat de picioare până bine mai sus de glesne, tăiat de trăsuri și scormonit de autocamioane grăbite, uneori se supără, se înfurie, se ridică și pornește pe aripi de vânt ușor, ori de vifor încruntat și apoi străbate fustia albește pădurea, se vără cu îndârjire în pieptul omului orânduit să trăiască în societatea lui. Și nu e nici măcar răcoros, e spuza înfocată, care sufoacă. Apa pe Karszt nu se vede șerpuind pe pământ, nici vărsată prin bălți. E ca și comoara lui Dalea, după care înzadar s'ar săpa, și care dacă totuși ar izbucni din vre-o stâncă, valoarea ei nu s'ar putea măsura. Ploaia de vară, bine-cuvântarea aceasta pornită din mila Ceriului, pe Karszt, este cea mai mare binefacere. Ea răcorește pământul și toată ființa de pe el, ea primenește apa cisternelor mari, cari țin locul fântânelor noastre.

În această vâpaie s'a iscat focul patimilor, al urei și al dușmăniei înarmate cu toate mijloacele de distrugere. În două focuri se muncea ființa omenească. În forme de schingiuire și de chinuire numai iadul va fi mai iscusit. Karsztul, gura Gheenei omenești, fără de fund și fără de sațiu. În ea au tânjit, aici s'au tânguit cu sfâșietoare glasuri de durere atâtea și atâtea trupuri cinstite. Aici a fost fixat și regimentul Nr. 61 din Timișoara, acum de un an de zile. Suntem în luna lui Cuptoriu din anul

1916. După vestita și neuitata ofensivă cu gaz din 29 Iunie 1916, lucrată în mare parte de regimentul 61, se tot povestea, că Italienii poartă sâmbetele acestui regiment cu parole verzi. Se zice chiar, că nici nu prea scăpau vii cei cu parola verde, ajunși în mânile Italienilor. — Care va fi fost adevărul nu știu, dar nici la noi nu prea era conștiința liniștită. În focul care ardea din partea alor noștri s'au aruncat lemne rele. — Nici când frontul italian nu a fost liniștit. Firea vioaie a acestui popor s'a manifestat și în luptele sale. Neîntreruptă mișcare, acțiune când aici, când în altă parte. Așa a fost și în vara anului 1916, nu prea era timp de odihnă tihnită. Puținele zile, cari păreau la noi mai pacinice, erau mai zgomotoase în altă parte, iar în fața noastră se curăteau uneltele pentru vre-o nouă mișcare.

Din partea comandamentelor mai înalte se dădu-se porunca ca preoții militari să cerceteze feciorii și în tranșee, până în liniile prime. Dela această poruncă nu m'am putut subtrage nici eu. Când era ziua fixată pentru acest serviciu, comandamentul regimentului trimitea o ordonanță, ca: e să mă conducă pe căile complicate ale frontului. Des de dimineață, de regulă pe la ora 4 porneau de „acasă”. În mână bățul călător, iar prin buzunare pachete de țigarete. Prezentarea la comandantul regimentului, precum și la comandanții de batalioane, era mai mult o vedere cordială și bine plăcută. Căile erau tăiate în stâncă, săpate până la înălțimea omului, iar unde nu se putea ajunge la această adâncime, ordonanța dădea ordin „decken”, ceea ce însemna pitește-te să nu ne vadă Tălianul. Prin doline erau ascunzișurile trupelor, în caverne mai mici sau mai mari, sau numai niște acoperișuri întărite. Partea mare a soldaților se odihnește. Străbătând unele cotituri, deodată mă izbește priveliștea asemănătoare unui cimitieru. Ordonanța îmi explică: este sătulețul San-Martino.

Din case nu se mai văd decât ruine și acestea au aspectul pietrilor de mormânt. În tranșeele din linia primă trăește viața cea mai îngrijorată. Sunt părți unde acestea sunt adânci de 2 m. și poate și mai mult, deasupra acoperite cu sârmă împletită, se zice ca apărătoare contra granatelor de mână, cari aruncate de italieni, lovindu-se de elasticitatea sârmei ar cădea în laturi micșorând pericolul pentru locuitorii subpământului. În față, către italieni, sunt așezate scuturile de oțel gros. După fiecare scut este cel puțin un soldat controlând și supraveghind pe Italiani, prin o deschizătură, care se poate mări. Dau bună dimineața în toate limbile pe cari le știu. Mai totdeauna am nimerit după fața omului și limba pe care o vorbește, dar mai des pe Românii, căci ei sunt mai mulți pe aici. Întreb ce fac — ca și când ar face ceva — de unde sunt, de acas are vre-o știre. Am pe aici și cunoscuți buni, prieteni din copilărie, chiar rudenii. „Părinte, și Sfinția Ta pe aici” așa mă întâmpină unii. Zâmbesc prietenește răspunzând așa mirărilor. Câteva țigarete bune de

„Ofiziersfassung“, o vorbă ieșită din inimă și mergem tot înainte urcând înspre San-Michele. Mi-se spune că pe aici distanța între fronturi esfe de 4—8 metri, încălciată cu sârmă ghimpată. Mi-rându-mă de această apropiere, mi se mai spune, că uneori se „restitue“ granatele de mână aruncate reciproc, joc destul de periculos. Când se începe acțiunea, patraule taie firele, apoi distruge artileria liniile și urmează invadarea și atacul cu baioneta. Ne ferim de Italiani, nici nu vorbim tare. Într'un loc aud sub picioare în pământ roscăind ceva. Sunt sfredele cu conductă electrică, subminează tranșeele italiene. Dar tot așa se aude și de câtră ei. Care va fi mai bărbat să termine, va arunca în aer pe contrar. Când și când ordonanța dispune „decken“, parte văzută de Italiani. În fața unui scut cu arma scoasă spre Tălian, unul dintre ai noștrii se mișcă agitat întocmindu-se și căutând o poziție suspectă și o țintă ca la vânătoare. În clipa, poate, cea mai critică am pus mâna pe umărul său. „Ce faci?“... Privirea zăpăsită aruncă ură, gura încheștată se desface clențănind „Un Italian își scutură chimeșă... și...“ Câteva țigarete, un prietenos salut de sănătate bună și poate Tălianul a scăpat cu viață. Mai încolo nu se poate sta de duhoare. Între tranșee, agățat și acoperit cu sârme încălcite zace unul sau mai multe cadavre rămase acolo dintr'un atac mai de demult. Au încercat să le tragă cu cârligele și ai noștrii și contrarii, dar nu au putut. Noaptea se aruncă în într'acolo din amândouă părțile, dar înzadar, duhoarea e chinuitoare. Deodată un tupăit astupat deșteaptă atenția și toate privirile se îndreaptă în sus. „Măță“ zic ai noștrii. O mină inaripată de a Italianilor, de dimensiuni considerabile, se rotogolea prin văzduh dându-și peste cap pe deasupra noastră. Explozia ei e crepătură zgărăitoare la auzi, zdrobitoare de nervi, sfârâie prin inimă și zdruncină creerii. E salut de dimineață, cam prea mânios. Nu cu puțină osteneală și mai întreținându-mă cu oficerii, am trecut dealungul liniei noastre săpată în tranșeu. În vremuri de liniște e bine îngrijită și stropită cu var în fiecare dimineață. La sfârșitul sectorului nostru spre San-Michele, salut un honved, care îmi răspunde românește. Cu înconjur pe la trupe de rezervă, odihnind pe la comandamente, încă înainte de amiază mă reîntorc la sălașul nostru încărcat cu multe salutări pentru corpul medicilor dela ambulanță, cu cari toată lumea ar dori să trăiască bine.

Eveniment de deosebită însemnătate pentru noi a fost, că regimentul nostru a fost impins mai spre mare în sectorul numit „Sagrado“. Pe urma acestei regrupări a trebuit să se mute și punctul ambulanței noastre înspre partea acea.

Părăsind viața dela Devetaki și trecând prin Visintini, ni s'a dat locul de lângă sătulețul Paljkisce. Din sanatoriul nostru — așa ziceam de caverna dela Paljkisce — în dimineața zilei de 2 August am plecat vre-o câțiva și trecând pe dinaintea cavernei

dela Devetaki, pe sub poalele Brestovakului, străbaterăm la sătulețul pustiit Rupa, apoi Merna, Biglia și cu înconjurul dela Ovcja Draga pe la St. Peter, coborâm pe o serpentină frumoasă în Porizia stăpânită de Citadella liniștită și adâncită în meditație nepătrunsă.

Ni se pare că această Citadellă e și cam ofensată, uneltele de luptă modernă nu au respectat bătrânețele, pe alocurea este mușcată de câte-o granată sau ciuruită de șrapnele. Oțelită de veacuri știe răbda. Mai încolo vedem case atinse de obuze, unele chiar ruinate. Vedem puțini civili sfioși și prăvălii mai mult goale. Militarii stăpânesc și aici. Eu nu mă pot orienta de unde amenință pericolul. Civillii își au și ei ascunzișurile prin pivnițe. Poziția frumoasă, deadreptul încântătoare, pe care o are orașul, ne îndeamnă, ca unanim să rostim sentința: nu merită să fie bombardat de ghiulele inconstiente. Atâta podoabă să se zdrobească, este fără rost și nu înțelegem de ce se face. Dar filozofarea nu este de lungă durată, nu pentru aceasta am făcut calea aceasta lungă. Suntem dornici să savurăm măcar un ceas numai o viață mai de țivilie. Târguim puțin, apoi trecem la restaurant, unde după mâncarea modestă stăm la o cafea și un pahar de vorbe. Scriem acasă, scriem la prieteni și cunoscuți. Aflăm ilustrate din oraș și jur, pe acestea le închinăm familiilor noastre iubite asigurându-le că trăim bine și fără de grijă, dovadă că ne permitem escurzii. Pentru prieteni aflăm ilustrate hazlii. Ne gândim la Dr. Pfanzagl medicul-șef dela reg. 39, pasionat vânător de fluturi. O ilustrată cu un profesor mic, dar cu ochelari mari și cu toate uneltele indispensabile, peripețioasei vânătoare de fluturi sclipitori, este menită iubitului nostru Dr. Pfanzagl și râdem înainte cu haz. Tot așa și pentru ceilalți am aflat câte ceva potrivit. La vreme toate și-au avut efectele de noi dorite și am convingerea, că îndeosebi Dr. Pfanzagl va păstra cu multă plăcere semnul nostru de amintire. Dupăce ne-am satisfăcut dorințele acestea, pornim din nou acelaș drum, îngreunat însă de regrete. E prea frumos la Görz și jur. Acolo ar trebui să înflorească viața, bucuria și veselia.

Într-o zi des de dimineață ne-am pomenit cu un vuiet vestitor de mari rele. În caverna noastră frumoasă, mare, luminoasă, bine aerisită, aș putea spune chiar luxoasă, căci dușumeaua de pe pereți era tapetată cu săculeți meniți pentru pietriș și nisip, așa zișii „Sandsäcke“, în această locuință plăcută și comodă, ni se părea așa că urlă vre-un balaur uriaș din fundul pământului.

Medicii de inspecție și feciorii noștri ne aduc vestea, că din nou s'a început ceva. Când am apucat cătră ieșirea sfintită de cele dintăiu oaze trimisă din răsăritul soarelui, simțeam cum pământul este frământat de pumnii uriași ai tunurilor de toate calibrele. „Trommelfeuer...“ cuvântul acesta infiorător trece din

gură în gură. Oftăm lung, ne privim deserați, să fie o nouă ofensivă... E dimineața zilei de 4 August 1916, ne-o însemnăm bine în memorie să știm începutul, la sfârșit nu prea cutezăm să ne gândim, nu se fac nici pronosticuri, ar fi prea riscat. Constatăm numai că în zorii zilei de 4 August ne-am trezit în „Trommelfeuer” și ne reamintim de escurzia de alaltăeri. Cine-ar fi gândit...

E lucru serios acolo sus. Din valea unde suntem noi și care se pleacă spre lacul Doberdo, privim ca la o panoramă pe sectorul satului San-Martino și a înălțimei San-Michele. Explozii singuratică nu se văd. Când se ridică bulgării e ca un zid enorm pe care îl aruncă pământul în vânății. Culoarele cele mai întunecate se împreună într-o negură infernală și fumul exploziilor surii e rânjetul satanic. Mătăhale uriașe se șupesc cu furie către pământ, îl scormonesc cu coarne și ghiare de oțel, pufuesc, tușesc, răgăie îndelung, răcnesc groaznic și se tăvălesc în luptă...

Un Hephaistos uriaș se zbuciumă cu un imens târnăcop infocat în brațele sale de fier, răscolind măruntaele pământului, ca și când s'ar pregăti să dovedească liniștei mării Adriatice dela țarmurul acestui pământ muncit, că focul lui este elementul creator. Deasupra capului lui ca un lan de fuioare zburătoare se întinde vâlvătoiu în valuri chinuite și mânioase fumul și pulberea... Par'că s'a deschis o gură de pământ infocat, din care cu vaiete prelungi se naște ființă înfiorătoare. Vedem, și dacă s'ar afla vre-un penel, care să combine pe pânză culorile cele mai imposibile în întunecime și în forme, tot n'ar fi în stare să redea aspectul acelor zile. Auzul prinde un vuiet, bubuit neîntreput, urlatul de uragan distrugător. Cu gurile încheștate, cu buzele strânse, cu privirile goale stăm, ne mișcăm fără scop, ca niște perduși. Deasupra capetelor noastre se adună gândurile și grijile, ca norii plumburii ce se ridică grei și încălciți, cu prevestiri triste. Am fugi, am zbura ca păserelele atunci, dar suntem legați de loc. Oricât ne-am obicinuit cu vedenii înfiorătoare, începuturi de felul celor din dimineața zilei de 4 August 1916, ne-am înfricoșat.

Din focul acela nu mai poate scăpa nimenea, așa ne ziceam noi. Și dacă totuși va mai rămâne vre-o viață, este numai din grația atotputernicului Dumnezeu, este adevărată minune. Așa vorbește toată lumea.

Ne vin răniți. Tremură de groază. Granate, mine de toate măsurile au întunecat cerul deasupra tranșeelor. Pe pământ curge foc și sânge.. Nu este numai o întreprindere trecătoare, ziua întreagă a urlat văzduhul fără încetare. Știrile ce ne vin sunt rele... Italienii au început ofensiva. *Este ofensiva a șasea dela Isonzo.* Toate semnele arată, că această ofensiva este mai intensă și că urmărește ceva mai mult decât numai o simplă rărire în rândurile noastre. Calibrele mari de tunuri eshauriază până la lun-

gimea cea mai îndepărtată puterea iușimei lor. Întreg teritoriul din spatele noastre se împănăază cu explozii și îndeosebi drumurile, serpentinele, încrucișările de căi și cunoscutele locuri de rezerve, între cari și „Lagăr S“, se bombardează cu sânguință. Astfel tot ținutul până peste Kostanjevica, este un pericol pentru viață. În vuiete fulgerătoare zboară peste noi solii ducătoare de peire. Altele se înlănță prin jurul nostru aruncându-ne în cavernă și stârnind nedescrise figuri în oasele noastre. Bieții răniți se încruntă și scrâșnesc din dinți revoltându-se, că nici aci nu le dă pace artileria dușmană.

Natural, că în așa împrejurări și chemării preoțești i-se impun îndatoriri mai grele. Ingrijirea ranelor trupești o fac cu multă istețime medicii și ajutătorii lor. Purtarea de grijă pentru ranele sufletești cade în sarcina preotului. Aceasta nu e așa ușoară. Singurul medicament este cuvântul, cu care se nizește preotul să îndrepte sufletul obosit spre nădejdea în ajutorul atotputernicului Dumnezeu. Celui ce suferă și tremură încă de fiorii morții groaznice, celui ce poartă în pânțelele său schijeală de fier arzător, sau sfârlete de peatră ascuțită, celui copleșit de durere, celui ce se usucă de sete, celui ce se topește în văpaia durerilor și a chinurilor ucigătoare, căruia nici o injecție nu poate să-i dea amorteală, preotul trebuie să-i trimită alinare. În loc de injecții cuvânt de credință, în loc de pansament mână binecuvântătoare și atâtea priviri desparate se liniștesc...

Străbat cu greu până la cimiteriul nostru dela Devetaki. Acolo deasemenea s'a înmulțit lucrul, ba a trebuit să se ceară ajutoare pe lângă patrula obicinuită, pentruca să se poată pregăti locul de vecinică odihnă pe seama tuturor celor căzuți. În loc de clopote deasupra noastră sună și răsună în calea lor granatele, altele tipă spărgându-se de priporul Valonei. Nu arareori pocnesc șrapnelele și după iluminăție de o clipă fumul lor se desface ca un trandafir în văzduh, vărsând moarte pe pământ. Reîntors la Paljkisce dela trista slujbă de înmormântare toți să mirau, că mai trăesc. Surprins în dreptul sătulețului Visintini de o „misiune“ mai însemnată italiană, am ajuns cu hainele rupte pe mine și tremurând de frică. E luptă grea. Ce se lucrează acolo sus nu este pământesc și ce se suferă și se prestează nu mai este omenesc. Gloanțele, granatele, șrapnelele, minele și alte instrumente, nu zboară singuratic, trimise din mii de guri, ele înaintează în coloane. Unde cad și unde se crapă de explozie, acolo par'că nu mai rămâne nici pământul. În fața noastră avem o perdea uriașă de fum de pulbere, agățată de văzduh și doborâtă pe pământ, după care se ascunde moartea. Italienii resfiră cu artileria lor în toate părțile neliniștind, descurajând și ucigând. Câteva avioane Caproni, cu corpul lor uriaș, plutesc maestos deasupra noastră și în toate părțile, se învârt, dispar și iar se întorc. Figura lor strălucitoare în culorile italiene, ne enervează.

Zborul lui cu cântec lin, e glas trăgănat de ison deasupra mormanului de atâtea chinuri și grozăvenii. Știrile cari ne vin de sus sunt tot mai rele. Regimentul 43 este comandat, ca cu cea mai mare grabă, ziua să se urce pe San-Michele, dând ajutor unor regimente de honvezi, cari au sângerat acolo și acum au fost silite să cedeze pozițiilor în mâna Italianilor. Atacul nu mai este așa izolat, pornesc coloane întregi cu număr covârșitor. Apărarea pozițiilor noastre este numai de scurtă durată. Sectoare întregi se pierd. Forței majore nu se poate rezista. Ofensiva este de intensitate necunoscută până acum, iar trupele noastre stau răzimate numai pe puterile lor proprii. Suntem acum în ziua patra sau a cincea și nu vedem nici un ajutor trecând pentru ai noștri, nu avem nici o nădejde dela spate, suntem descoperiți. Între răniții aduși la noi este și sublocotenentul Chevereșan. Rănit destul de grav, ne prevestește, că nu va fi bine.

În ziua de 9 August orele de după masă ni se destăinuiește situația. În noaptea de 9 spre 10 August liniile noastre se vor retrage în tranșeele noi, și anume linia Lokvica-Nova Vas. Începutul marșului de retragere ora 12 noaptea. Cam așa a sunat ordinul comandamentului regimentului 61, născând deprimare în toate piepturile, 13 luni de zile au discutat armele dreptul de proprietate al frontului dela Isonzo. Din front deschis ce a fost la începutul ostilităților, în cursul grelelor încercări s'a dezvoltat aci o situație și poziții, cari erau fortărețe în înțelesul adevărat al cuvântului. Munca aceasta uriașă, stabilizarea frontului pe o linie aproape neschimbată timp de 13 luni de zile, a cerut jertfe din ambele părți, mărimea cărora nu se poate exprima. Atâtea suferință, atâtea lipsuri, atâtea grozăvenii ce s'au succedat pe frontul dela Isonzo, presărate numai cu prea puține clipe de înșeninare, au născut oarecare legătură între pământ și suferință. Da, toată lumea voia, dorea cu căldură scăparea, dar nu în forma schimbării liniilor mult puțin ocrotitoare, cu alte deschisă și expuse. Unde, încotro, cum va fi, ce ascunzișuri, început nou pentru trasare, săpare, muncă prea grea. În fața acestui necunoscut cu atâtea întrebări fără de răspuns, era firesc ca deprimarea să se înstăpânească peste toate frunțile... Ne vin știri, că a căzut Görz-ul. Gorizia pe care am admirat-o acum câteva zile. Se dau lupte pe străzi sub privirea încremenită a Citadellei seculare. Așa fiind trebuie să retirăm.

Buimăciți începem să ne facem bagajele. Observări sinistre altele hazlii ori chiar vesele, se împreună cu sudalme și ne izbim unii de alții. Toți regretăm localul nostru dela Paljiskce, sanatoriul nostru.

Eu mai fug odată până la cimiteriul dela Devetaki. Mai am vre-o 18 „eroi” sfâșiâți, dintre cari unul italian Amodio Anecketto dela reg. 39 Fanteria. Vreme nu mai era pentru săparea mormintelor. În nemijlocita vecinătate este cimiterul regimentului

46, acolo vedem deschisă o groapă lungă, ca pentru douăzeci de persoane. Fără a mai întreba undeva, așezăm morții noștri în șir unul lângă altul în acea groapă. Pământul milostiv îi primește, nu respinge nici pe italian. Bulgării secați de secetă acopere osămintele schilodite. Cruci nu mai avem. Numele lor va rămâne pururea necunoscut înaintea celor, cari vre-odată ar trece pe acolo. Mai facem un ocol printre crucile morților noștri. Echipa care săvârșea înhumarea cetind literile albe de pe tăblițele negre fixate pe crucile simple de brad, își evoacă figurile prietenilor, cunoscuților, cari până acum s'au odihnit liniștiți în dolina lor. O privire lungă, un oftat și o lacrimă caldă, ca pentru ultimul adio și fugim, căci activitatea Italianilor e de tot aprigă. La Visintin ochii noștri induioșați mai îmbrățișează odată mulțimea crucilor din cimiteriul de acolo.

La Paljkisce e multă mișcare. Grupe de lucrători, trupe speciale cu uneltele lor, artilerie și trupe de infanterie trec pe lângă noi urcând serpentina drumului spre Oppachiasella. Umbra nopții se apropie mai sinistră. Răniții vin în număr mare. Ambulanța nu prea are la dispoziție material de pansare. Un oficer dela regimentul 46 este adus pe targă. O granată i-a rupt carnea și coastele lăsând plămâna goală. Nu mai este mijloc de transportare grabnică. Se vorbește să-l lase în cavernă, speranță de scăpare cu viață nu mai este. Acum știe toată lumea că ne retragem. Gura armelor nu a încetat. De șase zile urechile noastre au uitat tăcerea. Vuietul neîntrerupt al bubuiturilor furioase a luat liniștea de pe fața pământului nostru. În noapte frontul întreg este un zid de foc, care arde cu toate colorile văpaiei. San-Michele e vulcanul în deplină lucrare, din care lava înfocată se scurge strivind și pârjolind până la Adriatică. Ceriul înroșit par'că a închis ochii și ascultă îndurerat furia patimilor omenesci. Rachete luminoase în multe colori, zboară agitate spre cer, iar reflectoarele, cu ochii uriași cercetează cu razele lor taina nopții. Mie mi se par aceste raze ca niște brațe imense de polip înfocat, care sughe misterul ascunzăturilor. Noaptea e un foc...

Cătră ora 10 din noapte eu părăsesc punctul dela Paljkisce. Însoțit numai de feciorul Surescu, călcăm cu greu și îngândurați calea spre Oppachiasella. Pe drum ajungem pe alții, sau ne ajung alții pe noi, toți plecați spre un exod și nici unul spre front. În apropiere de satul Hudi-Log într'o baracă părăsită, acolo am dori să ne odihnim pentru restul nopții. Somn nu prea am avut. Des de dimineață am plecat în căutarea alor noștri. Ajunși la ei ne povestesc cu cât greu au părăsit ei locul acela. Dr. Pfanzagl, într'un acces pătimaș a dat foc materialului rămas în cavernă. În câteva clipe focul a cuprins bradul uscat și flăcări înalte se bălăbăneau în întunerecul nopții. Italianii au concentrat focul artileriei spre Paljkisce și regimentul nostru a avut mari pierderi în retragere. Din acest caz s'a născut o cercetare, în cursul

căreia a reeșit și plecarea mea mai înainte de ora fixată. Era să am neplăceri. Evenimentele cari s'au succedat cu multă grabire, precum și unele considerații pentru Dr. Pfanzagl, au stins și partea neplăcută pentru mine.

Ofensiva a șasea dela Isonzo s'a terminat cu gloria Italianilor... Pe Karszt e liniște, ca după războiu...

Ioan Geția

protopresbiterul Buziașului

LUMINA IN BISERICĂ.

Ochiul desmierdat al omului de astăzi, crescut în atmosfera orașelor, s'a obicinuit cu lumina electrică, ca și cu pâinea cea de toate zilele.

El vede arzând lumina electrică în locuința sa particulară, în birourile pe unde stă și calcă, o vede strălucind pela vitrine și de aceea nici nu-i putem lua în nume de rău, dacă se întreabă, de ce să nu o vadă în splendoarea ei și în interiorul bisericilor.

A o avea pretutindeni, numai în biserică nu, consideră unii de o stagnare în fața pașilor repezi ai progresului ce-l facem zilnic.

De aceea a început în timpul mai nou să se instaleze lumina electrică ici-colea, cam pe nesimțite, și în biserici de ale noastre.

Aderenții fervenți ai luminei electrice zic, că lumina electrică e intensivă și practică, se aprinde ușor, nu afumă pereții și organele de respirație ale credincioșilor, cari cercetează sfânta biserică.

Vor fi având ei dreptate din punctul lor de vedere laic, dar când e vorba, că ce lumină să ardă pe altarul Domnului sau în fața icoanelor sfinte, avem să judecăm în primul rând din punct de vedere bisericesc.

Departate de oricine gândul, să conteste luminei electrice puterea de a lumina mai intensiv, decât lumina modestă de ceară. Dar oricât de încântați am fi de lumina electrică, nu-i putem nega o scădere în raport cu trebuințele bisericești și anume, că are înfățișare teatrală, menită să producă efect pentru ochii lumii.

De o astfel de lumină bisericile noastre n'au iminentă necesitate. Și pentru că afirmațiunea aceasta sună cam ciudat la urechia omului modern, grăbesc să-i și dau explicația cuvenită.

O biserică sărăcios iluminată, o biserică ținută în dispoziție misterioasă a fost și va fi în toate vremurile mai aptă să pre-dispună, să îndemne pe credincioși la rugăciune, învălită în evlavie, decât o biserică iluminată feeric, iluminată pentru exemplu ca un varieteu, ca un cinematograf, sau ca o sală de dans, căci în biserică nu se cultivă exteriorul, ci interiorul omului. Biserica

nu e ridicată pentru corp, pentru desfătarea ochilor, ci pentru suflet, pentru mângăierea și inobilarea lui. Unde e invers, acolo sufletul e rătăcitor.

De aceea din punct de vedere bisericesc lumina de ceară cuprinde adevăratul înțeles, care trebuie să-l aibă lumina ce arde în biserică.

Privind cum arde lumina de ceară, involuntar 'ți vine în minte viața omului, care la început pornește din greu, ca și această lumină până se aprinde, apoi flacăra-i devine tot mai mare, ca și omul, care crește, și se întărește, în fine spre sfârșit flacăra se arată când mai lungă și subțire, când mai scurtă și apăsată, până începe să prerupă, ca răsufierea omului, când sufletul se pregătește a se despărți de corpul trecător.

Lumina de ceară prin flacăra ei neliniștită grăește către Dumnezeu și către tine și tu, care ai aprins-o, înțelegi graiul ei, până când lumina electrică e lumină artificială, vecinic pieronită, gata să-ți pună albeață pe ochi, e o lumină de paradă și reclamă.

Jertfa adusă de credincioșii noștri în forma luminei de ceară curată, ce arde în bisericile noastre, se mistue la văzul tuturor, până când luminei electrice îi lipsește această însușire, pe care e inomis să o aibă orice jertfă, adusă înaintea sfântului altar.

Lumina de ceară e aceea, care se potrivește la icoanele noastre din biserici, care se potrivește la cântările noastre bisericesti, la înfățișarea interiorului bisericilor noastre. Ea e ruptă din întregul acela, care trebuie să domnească între zidurile oricărei biserici de ale noastre. Adevărată biserică ortodoxă fără lumini de ceară curată nici că ne putem închipui.

Romanii scriau dorințele, făgăduințele lor solemne pe table cerate, lipindu-le cu ceară de genunchii chipurilor zeilor lor, fiind de credință, că genunchii sunt sediul milei și a îndurării.

Dar să vedem, de ce duc credincioșii noștri lumina la biserică?

O duc în semn de adâncă recunoștință, în semn de mulțumire deplină, că li-a dat bunul Dumnezeu belșug din bogățiile pământești, că li-a dat sănătate, că i-a mulțumit cu soarta. O duc în semn de dorință fierbinte, ca Tatăl ceresc să-i scape de năcazuri, de pacoste, cari s'au ivit deasupra capului lor, ca Atotputernicul să-i ducă la calea adevărului din vre-o încurcătură cu strâmtă nădejde de eșire. Cu alte cuvinte întocmai cu acelaș gând se duc acum luminile la biserică, ca pe vremea Romanilor, cari lipeau tablele cerate de genunchii zeilor.

Fiind rostul jertfei, ca să se mistue, ar fi mai mult ca ridicol, ca muribundului să-i puni un bec electric în mână, pentru că înțelesul acelei lumini sfințite, pe care mulți dintre bătrânii noștri

și acum o păstrează pentru cazul de moarte, — este, ca în clipa când corpul se desparte de cele vremelnice să dea ultima mulțumită lui Dumnezeu, că l-a plăsmuit, l-a ocrotit și condus pe calea vieții, exprimându-și dorința la flacăra tremurândă a luminei de ceară curată, ca sufletul să i-l așeze în corturile dreptilor.

De aceea lăsați să ardă lumina electrică în sala de spectacole, în vestibulul teatrelor și în orice alt local de desfătare, dar nu izgonireți lumina de ceară din bisericile noastre, pentru că „arderea luminilor de ceară e simbolul iluminării sufletului prin grația divină“.

AUREL MOACA.

DIN FAPTELE'NDURĂRII.

Știi, viața ta creștine
Nu e numai pentru tine,
Să te'mbraci, să mănânci bine.

Dacă ai și bogăție,
Dumnezeu ți-a dat-o ție
Spre folos cu bucurie.

Dar nu 'n lumea cea deșartă,
Carea Dumnezeu n'o iartă —
Altcum vrea El să se 'mpartă:

Dacă vezi un bolnav care
Nare mijloc de căutare,
Fă-i tu lui ajutorare.

Și să vezi, ce bucurie
Pentru tine o să fie
Creștinească doftorie.

Unui om ce-l vezi pe cale
Zdrengușos și 'n chip de jale,
Dă-i o haină de-ale tale.

De-i flămând, să-l chemi în casă,
Fă-i și lui un loc la masă,
Mulțumit apoi să iasă. —

Iară, dacă ești în stare,
Fă și-o danie mai mare
La biserica cutare.

Prunc sărac de-o fi să vină
Talentat pentru lumină —
Ea la școală să și-l țină.

Preot când va fi băiatul,
Lui Cristos urmându-l sfatul,
Din altar să-și nalțe satul.

Când la ceasul despărțirii
După rânduiala firii —
Treci în lumea fericirii,

Tu din ceri cu bucurie
Vei privi prin vecinicie,
Rodul tău de ctitorie.

G. B.

RUGĂCIUNEA DE DIMINEAȚĂ.

Lumină din lumină nesecată
Iubirea Ta cea-devărată,
Ce florile le faci ca să 'nflăcăască,
Și paserile să Te preamărească:
Ne dă și nouă din harul Tău divin
Puterea, ca Ție să trăim!
Ca ziua întreagă care vine
În fapte și cuvinte să Te slujim pe Tine.

1931

Mărioara Sinesia.

8*

Cum își petreceau săscânii.

De: **Damian Izverniceanu.**

Cu câtă dragoste și înduioșare mă gândesc la vremurile trecute, dispărute în neant, dispărute prea repede, așa că abia îmi pot da seama ce și cum eram pe atunci și ce și cum sunt în prezent. Cu duioșie îmi aduc aminte de vremurile apuse peste care tot mai mult se așterne cenușa uitării, îmi aduc aminte de tinerețile mele când viața era plină de farmec și de culoare trandafirie.

Și cu mult drag îmi aduc aminte de comuna Sască Montană, comună din Sudul Banatului, așezată într'un defileu de munți care tot mai mult se înfundă între stâncile prăpăstioase ale „Șușarei“, ori că o ia razna într'un serpentin bizar pe „Gheorghe“ în sus. Comună strâmtă și lungă, pornind de pe malul stâng al Merganului (râul Nera) șerpuiește printre coastele prăpăstioase ale dealurilor stâncoase, până ce i se pune de-a-curmezișul în cale muntele „Gheorghe“ în al cărui vârf dăinuiesc satele „Cărbunari“ și „Ștepanari“, grozav de sărace dimpreună cu locuitorii lor, descendenții Oltenilor emigrați pe premuri de grea cumpănă, din Mehedinți și Gorj.

Și îmi era dragă această comună locuită de „bufeni“ tot băștinași ai Oltenilor din Mehedinți și Gorj, unde la sărbători se cânta cu corul, se făceau petreceri culturale, concerte, se jucau piese teatrale de diletanți, la sărbătorile Nașterii Domnului se umbla cu steaua, iar la Paște când eșiau cu „Învierea“ se aprindeau focuri pe marginea drumului și pe coastele răpoase ale dealurilor și populațiunea întreagă în cântări duioase preamăria patimile și învierea Mântuitorului.

Și îmi mai era dragă această comună pentru ulița ei lungă, cât postul Paștelor, pentru „șleacna“ (sgură), „cuznița“ (tăpitoare, furnal) și „firizul“ (ferestrău) rămase în ruine, dar îmi mai era dragă și pentru vânturile de toamnă, adevărate uragane, care mi-au șterpelit o pălărie nouă-nouă și ducând-o în dealungul uliții, în loc să o treacă omeneste peste pod, mi-a asvârlit-o de-a-dreptul în volbura undelor râului, așa ca să nu o mai văd nîcicînd.

Cu cât drag nu-mi aduc aminte de săscani, descendenții ai oltenilor, popor blând, muncitor, înțelept, prietenos și petrecănos, de nevestele tănăre și fetele și mai tănăre pe care le întâlneam culegând surcele de pe „Pâța”, „La arsuri”, „La vultur” în timp de primăvară și care făceau să clocotească și frunzișul codrilor de curând înverziți. Iată dar de ce îmi era dragă această comună și de care sunt încătușate amintirile tineretelor mele.

Primăverile și verile erau pline de farmec acolo, acelaș lucru însă nu se poate spune și de toamnele cu ceață, cu uragane cumplite și cu ploile reci sbiciuitoare și nici despre iernile cu zăpadă troenită îndealungul străzilor de vertiginoasele vijelii. În serile reci, îngrozitor de plictisitoare, mai toată lumea să cuibărea, ori la „birtul lu' Vichi”, ori la „căfana lu' Văluțan” la câte un „preferanț” sau „mariaș”.

Într-o Sâmbătă seara de toamnă, de cum prinse a însera, par'că sunase cineva din corn, toată lumea se adunase la „căfana lu' Văluțan” ca să mai uite de greul vieții de peste săptămână și să inspire aerul îmbâcsit de fum de tutun de cea mai proastă calitate din cafenea.

Acolo venia și un bătrân penzionar, om de peste 70 de ani, unde își consuma șprițurile și citia gazeta regulat. Cu tănărimea nu se prea amesteca, pentru că una era concepția lui despre viață și alta era a tănăretului. Și pentru că nu mai avea oameni de vârsta lui îi plăcea să fie singur la masă și nu se amesteca cu ei. Aceștia însă nu gândiau la fel, ci se țineau de drăcii și mai totdeauna născoceau feluri și feluri de năsbătii ca să râdă de bietul pensionar. Așa odată citind gazeta, bătrânul a fost cuprins de moleșală, și mai căldura sobii care îl isbia, mai bătrânețele îl făcură să ațipească cu gazeta în mâni.

Un poznaș aprinzându-și țigarea, în loc să arunce chibritul aprins, l-a pus sub gazeta bătrânului. A fost cuprins de spaimă când se văzu înaintea nasului cu o mare de flăcări, în vreme ce ceilalți făceau haz.

În seara aceea își făcu și bătrânul apariția la „cafană”. Își ocupă locul la măsuta mică de lângă sobă și comandă șprițul obicinuit și luă gazeta. În sală ceilalți erau împărțiți pe la mese și frământau cărțile vorbind; vociferând, așa cum se obicinuește la jocul de cărți.

Bătrânul era pe la al treilea șpriț și aproape gata să termine și cu cititul anunțurilor din gazetă, când o moleșală îi cuprinse întreg corpul. Zadarnic lupta el să țină pleoapele deschise, căci acestea tot mai mult se îngreunau până îl învinseră. Un somn dulce îl învăli cu haina ei molatică, dulce și binefăcătoare. Bătrânul ațipise și-ți era mai mare dragul să-l privești; dormia ca un copil după scaldă.

Poznașul, care îi purta sâmbetele bietului penzionist, cu toate că juca cărți, nici un moment nu pierdea din vedere ori și

ce mișcare a bătrânului. Idată ce văzu că a ațipit, aruncă cărțile pe masă, șopti celorlalți câte ceva, porni apoi dela masă la masă și în urmă la lampa ce ardea deasupra mesei bătrânului. Făcu un semn, și în vreme ce el stângea lampa, ceilalți le stânsură deodată pe toate din sală. Pe atunci săscâni nu aveau lumină electrică ci numai lampe de petrol, așa cum au și azi.

O beznă desăvârșită se lăsă în sală. Cei dela mese remaseră nemișcați jucând cărți mai departe, mai bine zis strigau:

— Contra,... recontra,... adut roșu, verde ajută... Vezi calule, de ce nu ai pus zecica de roșu atunci când am cerut-o;... acum am pierdut amândoi...

— Ba, tu ești cal!...

— Ba, tu ești un măgar!...

Și la întunec se deslănțui o ceartă, un tărăboiu, până în cele din urmă, sgomotul asurzitor, îl trezi din ațipeală pe bătrânul penzionar.

Acesta, revenindu-și, privi în jur de sine, dar ce era să vadă în beznă? Ceialalți continuau cu gălăgia. Bătrânul și-a pipăit ochii, zadarnic însă că nu zăria pe nimeni, de auzit însă îi auzia. Desnădăjduit rosti ceva cu voce slabă. Sgomotul se mai potoli. Atunci strigă bătrânul mai tare:

— Domnilor,... domnilor,... am orbit!...

Cățiva pufniră încet.

— Domnilor am orbit!, se tânguia bătrânul, am orbit domnilor,... vă aud dar nu vă văd!... Indurați-vă de mine,... și mă conduceți acas!...

Un hohot de râs ca o furtună se deslănțui în sală și în acest timp aprinseră lămpile. Bătrânul penzionist cu brațele întinse, a ramas ca o statuie, ne mai știind ce să creadă ochilor, care... de astădată vedeau.

Mama și fata.

Frunză verde iedera
Pe din sus de Reșița,
Așa-mi cântă fetița:
— „Cât fu drăguța de vară
Nu ești la lucru afară,
Să mă ardă soarele
Să-mi negrească bucle.
Ci 'mpistream închisă 'n casă
Mă găteam ca o mireasă;
Cu câtrintă de mătăasă,
Și cu bluză de atlasă
Cu păpucei de jagrîn,
Cu cureauă pe sub sin.
Iar pe față mă spălam
Cu lapte de crin îmi dam.
Cocori pe frunte 'ncreștam,
Când se răcoria eșiam
Pe uliță mă suciam
Intr'un picior mă 'nvârteam,
Ca o mândră coconiță
Dam la cine vream guriță,
Altă dată mă băgam
In grădină și cântam.
Îmi puneam în piept o floare,
Și eșiam la preumblare;
Junii toți câți mă vedeau,
Cu mine stau și vorbeau
Îmi zimbiau și mă doreau.
Așa trecu an de an
Tot mai mândră mă făciam.
Când fu într'o toamnă așa
Mulți peșitori îmi venea
Dela mama mă cerea.
Și mama ce mi-ș lucra
lute 'n fugă mă și da
De-mi era voia ori ba
Num'atâta întreba
De mine că se scăpa.

Nici o lună nu 'mplinii,
Napoi la mama venii.

— „Bună ziua măicuță”
„Noroc bun dragă fătuță!”
— „Norocul, măicuța mea,
Nici nu'l am nici l-ai avea,
In toată viața mea.
Să ferească Dumnezeu,
De o viață cum am eu,
Și pe vrăjmașul cel rău;
Decât așa măritată,
Mai bine moartă ca fată.
Nu ști ce bărbat am eu,
Să'l lemnească Dumnezeu,
De toată lumea mă teme,
De totnatul ce mă vede.
Mă ține tot lângă el,
Cum ține oaia pe miel
Nu mă lasă la plimbare,
Cum mergeam ca fată mare.
Nici să nu port pană verde.
Să fiu dragă cui mă vede.
Apoi măicuță să ști,
Că așa nu pot trăi.
Mai bine mă prăpădesc,
Decât așa să trăiesc!”
— Maică-sa o asculta,
Apoi așa îi grăia:
— „Du-te-acasă fata mea
Du-te ascultă de bărbat
Șezi la el, unde te-am dat,
Că să ști fetița mea,
Că vina toată-i a ta;
A trecut cu pana verde
Să fi dragă cui te vede.
lubește-ți dragă bărbatu
Nu te mai gândi la altu.
Ascultă și lucră 'n casă
Că nu ești mai mult mireasă.
Fi harnică, fi bărbată,
Că nu ești la mă-ta fată
Cum crai la mine odată.
Așa să faci draga mea,
In toată viața ta.

Ș'atunci o să ai trai bun,
Du-te — alta nu'ți mai spun.

Din jurul Rășitei: George Cătană.

Masa Poganilor.

De: Dr. George Gârda.

Să umbli cu mîringie-n sac
Căfană ca „Concordia”¹⁾
Dă rumânească și pē plac
În lumie tu nu vei afla.

În grăgină-s plin dē mîesē,
Plin dē mîesē cu domnī mari;
Își-coliă cocoanīe-aliēsē,
Apăi domnī dē ghinārari.

Dar ca masa „Pogănească”²⁾
Nu măi iēsă alta-n țară...
Domnī dē viță rumânească
Is faloș, că o zaflară.

Briediștan³⁾ îi baș în frunce,
Taica Hațeg⁴⁾ lângă Iel,
Petroviș⁵⁾ cu mișșunī mulce,
Jurca, Vasi⁶⁾ și Cornīel⁷⁾.

Gaspăr⁸⁾, Vălean⁹⁾ și Florīescu¹⁰⁾,
Dobrin¹¹⁾ fișcal cāntărieț,
Raț¹²⁾ și popa Birălescu¹³⁾,
Doctor Barbu¹⁴⁾, hăl mărleț.

Thomici¹⁵⁾ hăl cu vorba rară,
Proșcean¹⁶⁾ cu fișloru-ăl mic¹⁷⁾,
Boieriu¹⁸⁾ „notarī dē țară”¹⁹⁾
Și Burīenșia²⁰⁾, hăl voinic.

Note esplanative. Pe vremea cānd trăia în Logoj marele luptător național Coriolan Brediceanu, intelectualii romāni din Logoj cari erau membri ai partidului național prin faptele lor sau cel puțin simpatizau cu mișcarea națională, se adunau seara — mai ales între orele 6-8 — iar altădată pela orele 12 din zi la un pahar două de bere și la o pereche de vorbe la vestita masă a „poganilor” din restaurantul-cafenea-hotel „Concordia”, care era proprietatea bisericeii ortodoxe romāne din Logoj.

La această masă se adunau aproape toți intelectualii romāni din Logoj și chiar din alte părți ale Bănățului, cānd se nimereau în Logoj. Aflai aici: advocați, medici, profesori, ingineri, preoți, învățători, funcționari. Era o societate aleasă și, ce e mai mult, curat romānească.

Multe lucruri mari s’au pus la cale la această masă a „poganilor”. Cuvāntul „pogan” era un cuvānt de mare cinste și nu însemna păgān, ci: viteaz, om dārz, naționalist înflăcārat, bun romān, bun camarad.

Ti-era mai mare dragul să ascultī vorbele cuminți ale lui Taica Hațeg, cuvintele calde, pline de foc și câteodată satirice ale lui Coriolan Brediceanu,

Ghiță: calfa la Brăniște²¹⁾,
 Hal dă-i maistor dă țaitunguri,
 Stă și pietrile să miște,
 Când vorbește ie l dă Unguri.

„Mai Donică²²⁾! Inc-o biêrfe!”
 „Mai Donică! Adă pica!²³⁾”
 „Mai Donică-asa nu miêrfe!”
 Strigă fiêst bagea Chirița²⁴⁾.

Numai Găliș²⁵⁾ șăgfe-acasă:
 Iel acum s'a modorat,
 Că n'evasta nu-l mai lasă.
 Șin-l-o pus dă s-o-nsurat?

Ș-apăi alți! Doamnfe sfincfe!
 Și d-ai cinări și bătrâni.
 Șinie-i poacfe țania mincie
 Dă atăcea săptămâni?

Gimineața-s tăț la masă,
 La amnădz-s acolo iară,
 Să mai duc la prândz p-acasă,
 Ș-apăi iar vin în dăsară.

Când înștep ief la poșmândrie,
 Când înștep ief la povleșci,
 Și păcâli d-ălle mai mândrie,
 Ridz dă mai cfe tăvăleșci.

Poșmândriesc, beau vin și biêrfe,
 Nu mai au grijă dă somn,
 N-au niși frică dă muferfe....

Apăi dzâși să nu fi domn!

glumele nesfârșite ale lui Dr. Ștefan Petroviciu, care te făceau „să te strici de răs”, cuvintele grave, serioase și uneori ironice ale lui Dr. Gheorghe Dobrin, povestirile pline de haz ale lui Ioan Vidu, marele meșter al doinelor și horelor bănățenești etc.

Pe vremea când exista „Masa poganilor” adecă pe vremea când trăia marele Coriolan Brediceanu, care știa să adune Români la olaltă, domnia între Români din Logoj o dulce armonie, o perfectă „concordie”, nu erau — sau cel puțin nu se observau — certe, desbinări și fricțiuni, din care cauză erau stimați și invidiați de străini. Dacă se iscau certe sau neînțelegeri între „pogani”, se alegea din sânul lor un consiliu de onoare, care judeca chestiunea și aducea sentința și care nu se supunea, era eschis dela masă.

E interesant să se știe și cum au ajuns Logojenii la numirea „Masa

poganilor". Era pe vremea instalării lui Carol Pogány ca prefect al județului Caraș-Severin. La solemnitatea instalării au asistat și Românii. Cu ocaziunea recepției oficiale Coriolan Brediceanu a rostit o cuvântare așa de frumoasă și de avântată, încât a entuziasmat pe toți: și pe Unguri și pe Români. A fost o însuflețire cum rar s'a văzut. După serbare când s'au adunat Românii la masa albă din restaurantul „Concordia” și au comentat evenimentul, unii din ei au exclamat: „Ce ni-e Pogány? Brediceanu e poganul nostru! Iar masa aceasta e „masa poganilor”! De atunci a ramas numele acesta până astăzi, în cinstea marelui român Coriolan Brediceanu.

Poetul bănățean Dr. Gheorghe Gârda, care acum e avocat în Făget și care era unul din cei mai îndrăzneți luptători români cu peana și cu cuvântul împotriva șovinismului unguresc, venia și el adeseori la „Masa poganilor”, pe care a și eternizat-o în frumoasa sa poezie publicată aci.

Pentru a o înțelege mai bine, dăm următoarele însemnări, note și explicări.

1) „Căfană ca „Concordia” e cafeneaua, împreună cu hotel și restaurant, care era proprietatea bisericii ortodoxe române din Logoj și era situată în Strada Făgetul în fața oficiului poștal din Logoj. După război s'a prefăcut în internat pentru elevii liceului „Coriolan Brediceanu”

2) Masa „Pogânească” = masa poganilor.

3) Briedișian = Coriolan Bredicianu, avocat renumit, mare luptător naționalist, fost deputat în dieta din Budapesta președintele partidului național român din Logoj, orator celebru, scriitor, colaborator al ziarului național politic „Drapelul”, al cărui fondator a fost împreună cu alți fruntași.

4) Taica Hațeg = Titu Hațeg, avocat ilustru, bărbat cu adânci cunoștințe juridice și enciclopedice. El era nestorul advocaților din Logoj. Fiind cel mai bătrân membru al „mesei” și al „societății românești” și fiind și om cumpănit la vorbă și învățat, poetul îl numește „taică”.

5) Petroviși = Dr. Ștefan Petroviciu, avocat în Logoj, mare naționalist care o suferit câteva luni temniță de stat la Seghedin pentru niște articoli ai săi publicați în foaia națională „Drapelul” din Logoj. A fost și deputat în dieta din Budapesta, unde s'a distins ca neînfricat luptător pentru drepturile Românilor bănățeni și ardeleni. Om învățat dar și plin de humor, povestirile hazlii și glumele lui erau gustate cu multă plăcere de ascultători. Mai târziu s'a mutat la Bocșa-montană ca avocat. După războiul mondial s'a mutat la Caransebeș, unde a funcționat ca avocat, mai apoi a fost numit notar public tot în Caransebeș, unde a și răposat.

6) Jurca Vasi (Vasile) = șefcontabilul băncii „Lugoșana”, care apoi a fuzionat cu „Albina” și ca filială a „Albinei” a funcționat mai departe în Logoj, unde e acum cel mai însemnat institut bancar din Banat. Vasi a fost fratele lui Dr. Conel Jurca.

7) Corniel = Dr. Cornel Jurca, avocat, fost redactor responsabil al ziarului național „Drapelul” din Logoj, care a suferit câteva luni temniță de stat la Seghedin pentru unii articoli din „Drapelul” în cari combătea șovinismul maghiar; mare luptător naționalist, frate cu Vasi Jurca.

8) Gașpăr = Mihail Gașpar fost diacon al bisericii ortodoxe române din Logoj, mai târziu protopop al tractului Bocșa Când a funcționat ca diacon, a fost și redactor responsabil al ziarului național politic „Drapelul”, de sub direcția lui Dr. Valeriu Branișce. A fost și el martir național suferind temniță la Seghedin timp de mai multe luni pentru niște articoli din „Drapelul”. După unire a ajuns senator și deputat în parlamentul din București. A fost și scriitor de romane istorice și de schițe și novele.

9) Vălean = Dr. Aurel Vălean, avocat în Logoj, mare luptător național, fost senator în parlamentul din București.

10) Floriescu = Dr. Dimitrie Florescu, fost primnotar, apoi primar al Logojului, corist (tenor) al „Reuniunii române de cântări” din Logoj, iar mai târziu președinte al acestei Reuniuni. Dânsul deși funcționar de sub administrație maghiară, a avut totdeauna curajul să vină regulat la „masa poganilor”, să cânte în corul lui Vidu, să primească președinția corului și să ia parte la toate manifestațiile culturale românești din Logoj.

11) Dobrin fișcal cântărieț = Dr. Gheorghe Dobrin, avocat în Logoj, fost prefect al județului Caraș-Severin după Unirea cea mare, fost senator în București, mare luptător național sub era ungurească care împreună cu vre-o câțiva fruntași români din Banat, cum a fost Coriolan Brediceanu, Dr. Ștefan Petroviciu, Dr. Cornel Jurca, Dr. Aurel Văleanu, Dr. Valeriu Branișce etc. a fondat în 1900 ziarul național politic „Drapelul” din Logoj. Dsa a colaborat regulat la „Drapelul” scriind articoli politici, sociali și culturali. A fost președintele „Reuniunii Române de cântări” din Logoj (corul lui Vidu), de aceea îi numește poetul „fișcal (advocat) cântărieț”.

12) Raț = Traian Raț, comerciant în Logoj, având prăvălia sa de coloniale în piața mare, lângă primărie.

13) Birălescu = Preotul Nicolae Birescu paroh în Logoj, mare cântăreț bisericesc și naționalist infocat.

14) Doctor Barbu = Dr. Petru Barbu, fost profesor al Institutului teologic din Caransebeș, iar acum director al Academiei teologice din Caransebeș, fost Director executiv (primul) al „Băncii Poporale” din Caransebeș, mare luptător național, autor renumit de cărți didactice pentru studiul Religiei, specialist în Catihetică și în Contabilitatea bisericească, fiul vestitului fruntaș logojan Hazi Barbu.

15) Thomici = Virgil Tomici, fost funcționar județean, mare proprietar.

16) Proșcean = Nicolae Proșcean, fost avocat, fost președinte al sedriei orfanale din Logoj.

17) Fișloru-ăl mic = feciorul cel mai tânăr al lui Nicolae Proștean, care e Dr. Nicolae Proștean, magistrat în Logoj.

18) Boteriu = Avel Boieriu, cancelist la fostul notar public Dr. Mihail Bejan din Logoj.

19) Notari de țară = notar public.

20) Burișnia = Ioan Iorga-Burencia, fost funcționar de bancă și proprietar în Logoj. După războiu a fost maior în armata română. El a aranjat în Logoj și în alte părți mormintele eroilor.

21) Ghiță, calfă la Brănișce = Gheorghe Noaghea, fost redactor intern și redactor responsabil al ziarului „Drapelul” din Logoj de sub conducerea lui Dr. Valeriu Branișce, director. Fost profesor la Institutul pedagogic din Caransebeș, fost profesor la „Liceul Andrei Șaguna” din Brașov. Acum profesor la „Liceul Traian Doda” din Caransebeș.

22) Donică = Dionisie Buciu, patronul hotelului „Concordia” unde se afla „Masa poganilor”.

23) Piesa = cutia (pinca) în care se puneau taxele de membru al „mesei” și cotizația zilnică. Din venitele acesteia se cumpărau haine pentru copiii săraci.

24) Badea Chirița = Isidor Chirița, fost perceptor șef al orașului Logoj, iar după unirea Banatului cu țara mamă fost administrator financiar în Logoj și Timișoara.

25) Găliși = Dr. Dimitrie Galiciu, fost avocat în Logoj, fost senator în parlamentul României întregite.

Mai erau și alți membri ai „mesei poganilor”, pe cari poetul nu-i amintește, cum au fost: Dr. Valeriu Braniște directorul ziarului rațional „Drapelul”, Dr. Pachomie Avramescu notar public în Logoj, frații Coriolan și Alexandru Birescu, primul preot într-o comună din jurul Logojului, al doilea avocat, fiii preotului Nicolae; apoi Iulian Ianculescu, fost director al băncii „Cărașana”, Dr. Avram Imbroane, fost diacon al bisericii ortodoxe române din Logoj, apoi deputat și vicepreședinte al camerei din București, Ioan Vidu dirigintele vestitului cor al „Reuniunii române de cântări”, fost senator în București, mai apoi inspector al tuturor corurilor din România; Ioan Franț, fost director al băncii „Concordia din Logoj și mulți alții.

Dintre aceștia mai sunt în viață Dr. Gheorghe Dobrin, Dr. Pachomie Avramescu, Dr. Petru Barbu, Dr. Nicolae Proștean (feciorul) și scriitorul acestor note

GHEORGHE NOAGHEA
calfa lui Braniște.

BARACA No. 3.

De: Damian Izverniceanu.

De multe ori stând în obicinuita mea singurătate, mă pipăi și îmi dau seama că trăiesc, că exist. Fac, mișcări mănânc, beau fumez, scriu, citesc, ascult radio, îl sucesc, îl răsucesc, cârăie, pârăie și toate acestea îmi dovedesc că nu am murit. Astfel de gânduri mă cuprind de atâtea ori, de câte ori cuget îndărăt la vremurile de restriște ale războiului. Și așa mi se pare că războiul cu ploaia lui de foc, de gloanțe și de schije de oțel ce sfârticau carnea vie și ucideau, sau deschideau răni cumplite din care gâlgăia sângele roșu, adăpând pământul uscat, nu m'a îngrozit așa de mult ca și timpul petrecut în Baraca No. 3 din Pardubice, Cehoslovacia.

După luni îndelungate petrecute în tranșeu, slăbisem, mă subțiasem, așa că mi se puteau număra coastele dela distanță. Sănătos eram, har Domnului, dar în urma multor suferințe, nu mai puteam să mă nutresc decât cu pâine și cafea neagră; de carne atât de mult mi se îngrozise, că nu-mi pria nici mirosul. Intr'o zi văzându-mă doctorul mi-a zis că ar fi bine să mă trimită într'un spital să-mi văd de sănătate.

Pardubice, orașul cehoslovac, era înzestrat cu cel mai mare spital al fostei monarhii austro-ungare, care se întindea pe o câmpie la marginea orașului, cuprinzând în sine 40 de blocuri, în fie care bloc cu câte 40 de bărci, fiecare baracă cu câte 40 de paturi pentru bolnavi, cu medici și cu surori de caritate ce îngrijiau pe bolnavi. Am ajuns în blocul IV. baraca No. 3. Față de medici îmi susțineam boala de stomac, altminterlea mă simțiam destul de sănătos. Și nu știam cum să-i mulțumesc bunului Dumnezeu, că m'a învrednicit să scap din iadul de pe Doberdo, unde erau cele mai înfricoșate chinuri și scrâșnirea dinților.

La început, când m'am așezat în baraca No. 3, nu bănuiam nimic. Eram împreună cu ceilalți bolnavi, care erau de diferite națiuni. Totuși observasem că surorile de caritate mă priviau cu un fel de compătimire. Nu știam că de ce, dar în cele din urmă am aflat că susțineau despre mine, că sunt și eu tuberculos, ca și ceilalți, cu toate că mă vedeau vecinic printre bolnavi și nici decum! legat de pat.

Baraca mea avea două despărțăminte, într'unul erau soldații cei grav bolnavi, care nu se mai puteau ridica din pat, iar în celălalt despărțământ, în care mă aflam și eu, erau bolnavii mai ușor. Într-o zi am cercetat celălalt despărțământ. O jale adâncă mi-a sguduit inima, acesta era despărțământul durerilor și al groaznicelor suferințe. Chipuri palide, străvezii plămădite par'că din ceară, cu ochi sgâioși ce străluceau ca niște sticle mate, se svârcoleau fără putere în paturile lor, de jumătate paralizați.

Toate privirile se îndreptară asupra mea și asupra samarinei, care mă conducea printre paturi și-mi explica diagnoza boalei fiecăruia, care nu era alta decât înfricoșata boală T. B. C. (tuberculoza). Le citeam numele scrise cu cretă albă pe tablele negre dela căpătâiu. Era un amalgam de naționalități; toate popoarele fostei monarhii austro-ungare își aveau tristeții reprezentanți în cele 40 de paturi. Sinistrelor buhăituri ale acceselor de tuse convulsive se auziau ca o muzică bizară a tuturor disperărilor, ce îmi înfiora carnea de pe mine. Și bieții bolnavi își ștergeau cu batista șuvoaiele de sânge ce li se prelingeau pe buzele învinețite.

Aproape toți bolnavii erau în cea mai fragedă tinerețe. Unora abia le mija mustăcioara, alții cu toate că erau mai vârstnici, totuși apăreau și ei clasei celor tineri; zisa ăluia: în cuier să văd mai multe piei de miel decât de oi bătrâne. Unii tot ne mai fixau, alții își îndreptau ochii aiurea și rămăneau cu privirile ținute în gol.

Unuia îi era fața acoperită cu plapoma. Întrebai pe sora de caritate:

- De ce își ține ăsta fața acoperită?... Doarme?...
 - S'a dus dintre cei vii și își doarme somnul cel vecinic...
 - Când a murit?...
 - Azi dimineață, la ora opt, și-a dat sufletul lin și liniștit.
- Încă de ieri mi-a spus medicul, că numai până azi o mai duce.
- Sărmanul băiat!... Și de unde e de origine?
 - E un Italian de pe lângă Triest.

Mai departe un altul cu fața străvezie și palidă, cu o barbă nerasă și cu priviri sticloase, ne privia cu un fel de melancolie în ochi. Li citii numele de tablă: Stângu, (de celălalt nume nu-mi mai aduc aminte).

- Asta e Român îmi zisei eu.
- De unde ești?... Îl întrebai.
- Dumneata ști românește?
- Știu că și eu sunt Român ca și dumneata... De unde ești?

- Tare de departe...
- Hm, poate că și Țara aceea îndepărtată va avea vr'un nume... Spune-mi cum îți cheamă țara?...
- Ai auzit dumneata de Banat?...

— Am auzit, căci din întâmplare și eu „mis“ bănățean.

— Și dumneata bănățean, făcu el plin de surprindere și ridicându-se cu mare anevoie în cotul mânei stângi, îmi întinse scheletul unei mâni osoase pe care erau întinse numai vinele albastre și o picile subțire și firavă. I-am întins și eu mâna după obiceiul nostru românesc, care când doi înși din partea locului, fără să se fi văzut vr'odată, fac legătură frățască, legătură de baștină.

— De unde ești?...

— Din comuna Cornereva, de lângă Caransebeș și am slujit la regimentul 43.

— Și nu te trimit acas?...

— Au zis doftorii că până mă fac sănătos și atunci mă vor trimite.

Fără să voiesc mi-a scăpat un suspin și m'am minunat de puterea credinței și speranței, pe care le nutrea în suflet, că nu peste mult își va duce acas, între ai lui, umbra ființei sale.

Din patul de alături, o altă umbră de flăcău tânăr mă agrăi.

— Și eu sunt Român...

— Tot bănățean?...

— Nu, ardelean și am făcut serviciul la coloanele de automobile și acum am ajuns aici. Mă numesc Andrei Moliț...

Acesta părea a fi și mai străveziu. În colțul gurii avea pete roșii de sânge obvenit din plămâni.

I-am mângâiat și zilnic îi cercetam și le spuneam vorbe de încurajare. Pe atunci intrase România în războiu (era în anul 1916) și le duceam vești despre înaintarea trupelor române în Ardeal. Din ochii lor vestezi tot mai licăreau scânteeri de bucurie când le împărtășeam în șoapte avântul soldaților români cu care au trecut Carpații.

— De ar da bunul Dumnezeu să se facă pace cât mai curând, grăiră ei, ca să ne vedem din nou acas.

Timp de două săptămâni am petrecut în baraca No. 3, printre umbrele acelor soldați, dintre care 2—3 înși luau zilnic calea veșniciei și a căror locuri erau ocupate de alții, destinați pentru acelaș drum, de unde nu mai era reîntoarcere. Și cu ochii vedeam cum se spulberau atâtea speranțe, se frângeau atâtea dorinți și planuri pentru viitor, se stângeau, ca niște candelă lipsite de oleu, atâtea vieți în floare. Popoarele subjugate sub sceptrul habsburgic și-au trimis din toate colțurile monarhiei jertfele lor pe fronturi și în spitale. Medicii cehoslovaci, oameni cinstiți, dornici și ei de a se emancipa de sub jugul unui popor asupritor își îndeplineau datoria cu scumpătate. Li vedeam cum se duceau dela pat la pat, cu inima strânsă de durere, că nu mai puteau da acestor nenorociți nici un fel de ajutor, atât doar că le îndulceau cu vorbe blânde puținele zile pe care le mai aveau de trăit.

Intr'o zi, bietul Andrei Moliș, bolnav așa cum era, simțindu-și sfârșitul, dorița de a trăi atât de mult l-a înviorat, încât a părăsit patul, a fugit. Cu multă osteneală a fost găsit rătăcind prin băracile altor blocuri. A fost adus înapoi. A mai dus-o așa câteva zile și într'o dimineață în revărsatul zorilor, s'a stins, singur, în tăcere.

Bietul Stângu, care susținea despre sine că nu e atât de bolnav și nu peste mult timp se va face bine și din nou va ajunge acas în satul lui, tot într'o dimineață, când le servea cafeaua la pat, el n'a mai întins mâna să o ia. Sufletul i-a părăsit corpul și poate că a sburat spre satul lui unde îl mâna o dorință neîmplinită.

Și așa se stângeau bieții oameni zi de zi în baraca No. 3. Cu sufletul strâns de durere de groaznicele priveliști ce zilnic mi se desvăluiau înaintea ochilor am rugat pe medicul primar să mă mute în altă baracă.

Și m'a mutat.

Jimbolia, 1932.

Din cuvintele Scripturii.

"Din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osândi" (Matei XII, 37).

*

"Nu vă grijiți de ziua de mâine, că ziua de mâine va griji de ale sale" (Matei VI, 34).

*

"Tot pomul bun roadă bună face, iar pomul rău roade rele face" (Matei VII, 17).

*

"Adevăr grăesc vouă: acela ce crede întru mine, are viață vecinică" (Ioan VI, 47).

*

"Adevăr grăesc vouă: orice veți cere dela Tatăl întru numele Meu, va da vouă". (Ioan XVI, 23).

Domn pe bolta ceriului de câtră apus un
 ș prevestitor de furtună. Un vânticel

...când, plecând încet căpșorul floricelelor,
 ...ului da un susur plăcut. Vitele se trag la rău în
 ...a arinilor, iar oamenii își șterg frunțile pline de sudoare.
 ...râu la umbra sălciilor se bălăbănesc o grămadă de copii,
 ...răcorindu-și trupșorul fraged în undele apei, și jucându-se în
 ...nășipul fierbinte depe margine.

Norul dela apus începe a-și mări forma, se ridică alt
 nouaș, apoi altul, încep a se goni unul pe altul, se mai ridică
 și alții, apoi se împreună toți și acopere în scurt timp ju-
 mătate ceriul.

Vântul începe se sufle mai cu putere. În depărtări se aud
 sunete nedeslușite. Căldura e de nesuferit, ca într'un cuptor.
 Deodată se aude pe cer o durduitură înfricoșată și prelungă.
 Ceriul întreg se acoperă cu nori negricioși ce ascund soarele.
 În acest întunerec te izbește un fulger orbitor și iar un sunet
 prelung, apoi scăpărări dese de fulgere urmate de trăsnete con-
 tinue. Pământul par'că se clatină, iar oamenii își fac cruci mari.

Vitele speriate își caută adăpost, iar lucrătorii de pe câmp
 simțind vremea grea ce se apropie, lasă lucrul și apucă care
 încotro prin șuri și colibi spre a nu fi udați de ploaie. Fulgerile
 și trăsnetele se înțeleg de gândești că e vremea de apoi.

Vântul suflă acum năprasnic și îndoaie arborii cu crengile
 până la pământ.

Nouri de pulbere de pe drumuri se ridică în văzduh, și-l
 întunecă de tot cu un vestmânt de jale. Lumea e cuprinsă
 de spaimă și gândul li se îndreaptă spre Dumnezeu cel tare și
 puternic, cerându-i milă.

În moara lui moș Dumitru se adăpostiseră mulți oameni,
 cari lucraseră în apropiere.

Stăpânul morii, un om lacom și iubitor de argint, locuia cu
 familia întreagă la moară. Aici își avea grajdurile, căzânăria,
 cămara, cotețul și alte acareturi economice.

Moara era sistem vechi, simplu, cu ciutură, ca și care erau
 dealungul Pogoniciului, mai demult o mulțime de ele, cu deose-
 bire în hotarul comunelor Valeadeni, Apadia, Dălinești și Ohabița.

Morile erau așezate în strâmtori, la repeziciunea apelor,
 aici numai așa învărți șuvoiul subțirel de apă, ce cădea într'un
 ălăior mic, pe care se conducea până la scobitura roții, numită
 utură, pe care o învărtea mereu, mereu. Deși morile măcinau
 et și puțin, totuș multe fiind, oamenii își făceau cu ele lipsu-
 Faina era bună, și ieșia la sac, nu ardea ca acum la morile
 bur. Aproape fiecare familie mai în stare își avea moara
 pie.

Moșu Dumitru își clădise moara sa la marginea satului din

lemn tare de stejar, înainte cu zece ani și locuia de atunci în moară, precum zisei mai înainte cu întreaga sa familie.

În ziua aceea, de care vorbesc, familia moșului Dumitru era la lucrul câmpului departe, iar vitele la pășune. Acasă era numai moșu singur, iar moara se învârtea mereu și făina cădea în ladă cu întreruperi și subțire ca firicelele de păianjen. Moșu o cerca de măruntă cum e și la larma ce o făcea „checherezul” nici nu băga de seamă că moara se umplu deodată cu oameni, femei și copii.

— Vine ploaia moșule, vine apă la moară zise Nicolae Stănescu salutând.

— Să vină Nicolae — zise moșu că eu asta o cer, o doresc, ploale și boabe, astea trebuie la murar.

Oamenii începură a vorbi mai despre una, mai despre alta, iar tinerimea râdea, glumea, cum e obiceiul la român când se adună grămadă.

Moara era scutită de vânt de o cunună de dealuri ce se întindeau de ambele laturi ale Pogoniciului. Valea aci era foarte strâmtă. Drumul pe acel loc fusese tăiat la poalele dealului din dreapta și mergea paralel cu râul. Dealurile erau înalte și piezișe, făcute numai din lespezi uriașe de piatră, bună de zidit. Pe coastele dealurilor erau pruni, meri și nuci; în alte locuri dealurile erau pleșuve și goale, adevărate stânci pe unde umblau numai caprele.

Deodată mulțimea înmărmuri și se făcu liniște. Un fulger orbitor ilumină văzduhul întunecat de nori, și după el urmă o detunătură puternică. Trăsnetul izbi un nuc uriaș din apropiere, și-l despică în două, culcând o parte la dreapta, și alta în stânga. Oamenii își făcură cruce și implorau ajutorul lui Dumnezeu. Numai moșu Dumitru nu-și făcea cruce și zise oamenilor.

— „Ce vă faceți aci la cruci, priviți la mine că nu-mi fac cruce, nu merg la biserică, nu cred în spusele popilor, cari prostesc numai, și vă poartă de nas cum vreau ei. Eu nu cred în prostii d'astea, și vedeți o duc mai bine ca ori care om din sat, mai bine chiar decât popa, că eu pot fără de el, el însă nu poate fără de mine. Eu am avere, am vite, am bani, la mine îi raui pe aici; dacă mor putrezesc în pământ și s'a gătat. Ce e asta sufletul, cu care vă nărozesc popii, ce e păcatul, e o înclăpăire, o minciună, e nimic, auziți nimic, mori ca și o vită și ești gata”.

— Nu vorbi așa moșule — zise Ghiță Stanciu, că ești cu un picior în groapă, ți'o fost „capățul” prea mare, vei fi făcut și D-Ta multe păcate și vei avea să dai odată seamă înaintea tronului Dumnezeu de faptele și vorbele D-Tale, deci nu vorbi așa, pocăște-te până mai este timp, căci nu ști câte îți sunt zilele, că vine ceasul și trebuie să pleci.

— Astea-s toate prostii, măi Ghiță, eu unul nu le cred, zise moșul. Apoi continuă. Uite! eu am avere și alta nu-mi trebuie,

când mi-ar lua cineva averea, să-mi ia și viața, că la mine viața fără avere nu are nici un rost.

Altă durduitură cutremură văzduhul și ploaia începu a cădea la început în stropi rari și mari, ce cădeau greu și izbiau cu putere geamurile ferestrelor, mai apoi se prefăcură în un adevărat torent de apă și vărsa ca cu ciubărul.

Apa Pogonicului începu a crește repede, și a se tulbura. Se vedea apa venind la vale cu putere mare, și valul de apă cuprinse deodată valea din deal în deal. Drumul deși era sus, mult mai sus ca albia apei, se acoperi deodată cu apă. Începură a veni pe apă țâpligi, lemne, bărne, grinzi, rădăcini uriașe, ce trozneau lovindu-se unele de altele, se afundau, iar se iveau la suprafață, și apoi se perdeau din vedere la câte o cotitură, ca iar să se ivească din nou. Și ploaia vărsa într'una. Oamenii erau ațintiți cu privirile afară la apă, carea se ridicase grozav. Valurile de apă se rostogoleau cu zgomot asurzitor și în spume clocotitoare formând adevărate cascade uriașe.

— Să fugim din moară oameni buni, zise Ghiță Stanciu — e primejdie, colo în deal s'a vărsat un nor, ești toți din moară, sus la coastă, iute!

Toți își deteră bobioc pe ușă afară și urcară coasta de unde priviau uimiți la potopul de ploaie, la undele turbate ale râului.

— Ești afară moș Dumitre — ziseră oamenii, nu vezi că te prăpădești, te ia apa cu moară cu tot.

Zicând astea Ghiță aprinsă o lumină de ceară ce o avea la sine și o lipi de coșul morii apoi ești afară trăgând de mână și pe moș Dumitru. El însă zise: Moara mea e tare, nu am frică și apoi de 'mi ia apa moara, să mă ia și pe mine că eu tot fără moară nu pot fi, nu vreau să trăesc.

O troznitură puternică se auzi în susul râului. Două poduri se rupseră și începură a se risipi pe undele turbate ale râului și o luară la vale cu o repeziciune amețitoare. Sfărâmurile de pod se izbiră puternic de o moară ce întâlneală în cale. Moara trosni din temelii, se deșcheiă și suprafața apei se umplu de bărne, grinzi, părți de coperiș, cari pluteau pe apă izbindu-se unele de altele cu un sunet trist. În calea lor se izbiră de a doua moară și valurile turbate o măturară și pe aceasta.

Acum era o adevărată mare de apă, acoperită de sfărâmurile morilor cari căzuseră jertfă puhoiului de apă. Și valurile de apă cari purtau pe spinarea lor atâtea oștiri distrugătoare se apropiau furioase de moara moșului Dumitru.

— Ești afară moșule, strigau tare oamenii de pe coastă, ești pierdut, scapă-ți cel puțin viața. Moșul însă nu are grija de aia, el păstra sânge rece, și aștepta liniștit primejdia, dar afară nu vru să iasă. De i se duce averea, să i să ducă și viața, tot una era la el. Ce-i păsa lui de viață

Deodată cele dintâi sfărâmături izbîră cu putere în coastele morii. Moara trosni, dar fiind bine încheiată, rezistă primului atac. Veniră apoi și alte bărne, grinzi, arbori zmulși din rădăcină și izbîră moara cu o putere și mai mare. Moara trosni din nou, se scutură par'că din temelii și se aplecă într-o parte. Urmează repede noi atacuri, lovături puternice din toate părțile, moara se aplecă în cealaltă parte, temelia morii se risipi în unde și moara lui moș Dumitru începu a înnota ca o găoace de nucă pe apă. Mergea țuțulându-se când într-o parte, când într'alta. O luaseră valurile în stăpânire. Luminița de ceară se vedea în lăuntru luminând cuprinsul morii în agonie.

Deodată la o cotitură moara se izbi puternic de un cleant de peatră și să desfăcu, iar necredinciosul moș Dumitru cu tot avutul său pieri în adânc. Valurile lacome înghițiră totul, apoi părțile de lemn iar le scoase la suprafață și cu o repeziciune uimitoare le mână în josul apei, până pieriră din zare.

Nu mult după aceea ploaia încetă, norii se risipiră, bolta ceriului se învâneți, și un soare vesel începu a încălzi lumea. Oamenii și vitele eșire de prin adăposturi, floricelele își ridicară voioase capetele, mii de păsărele se înălțau și cântau în aer, iar prin iarbă mișunau milioane de vietăți de tot soiul. Picurii de ploaie de pe frunzele tufilor și a arborilor sclipiau în bătaia razelor de soare, ca tot atâtea boabe de mărgăritar. Totul era în natură vesel, întinerit, răzător.

Apa începu a se retrage mereu în albia sa regulată, și acum se arătau bine urmele și semnele până la ce înălțime îngrozitoare se ridicase. Unde fusese mai nainte moara lui moș Dumitru nu se mai cunoștea nici locul, valurile apei măturaseră totul, nu mai rămăsese nici piatră pe piatră. Cât de mare e puterea lui Dumnezeu!

Auzind casnicii lui moș Dumitru cele petrecute, grăb'ra acasă și văzură cu groază, că din tot avutul lor de mai înainte nu mai rămăsese nimic, nici doară o petricică mică.

Își frângeau mâinile de durere, dar n'aveau ce face.

Căutară pe moșu Dumitru pe rău în jos, dar nu-l mai găsiră, cine știe sub ce piatră îl acoperise, năsipul și nămolul Pogoniciului.

Pierise ca o vită, — cum zicea el.

Bine că cel puțin a avut o luminiță, care să-i lumineze calea din urmă — ziceau oamenii, — încolo sufletul lui va vedea.

Valeadeni.

George Cătană

inv. penz.

La Crăciun.

Împăratul ceriurilor,
Cel ce-a fost și-odinioară,
Dela Duhul sfânt minune
Azi se naște din fecioară,

Ingerii cu bucurie
Preamăresc a Lui venire
Și vestesc la toată lumea
Pace, bună viețuire.

Iar păstorii din colibă
Deșteptați de sfinte soapte,
Lasă turmele și pleacă
Luminați de steauă 'n noapte.

Vin și Magii fără frică
De-a Irodului mânie
Și se 'nchină aducându-l:
Aur, smirnă și tămâie.

O, minune fără seamăn
Robilor cari sunt în plângeri,
Cum s'apropie cu duhul: *
Împărați, păstori și ingeri!

Pildă sfântă și nădejde,
Că din ieslea umilită
Va porni o lege nouă,
Pentru lumea năcăjită.

Carea va schimba viața
De acuma înainte
Și pe noi toți ne va face
Fii Cerescului Părinte

Veniți toate neamurile
La 'nțelegere frățească,
Să 'ndulcim viața noastră
Din comoara creștinească.

G. B.

Din primăvară.

Lumina dela soare,
Se varsă peste sat
Și 'ndeamnă să pornească
Plugarii la arat.

De mult s'așteaptă darul
Puterilor de sus,
Să milue pământul,
Că vremea e de pus. —

Mi-e drag să-i văd cu plugul.
În car, pe calea lor,
Având la munca sfântă
Un prunc de ajutor.

Cu semnul Crucii, iată-i
Pe luncă resfirați,
Cum trag întâia brazdă
Ai gliei noastre frați.

Ei nu știu multe 'n lume.
Dar au pe Dumnezeu
Tărie și nădejde,
La bine și la rău.

Că numai dela ceriuri
Așteaptă ajutor
Și nu știu înainte,
Ce-aleg din truda lor.

Și 'n inima lor bună
Nici n'au un dor mai sfânt.
Să fie pace 'n țară
Și roduri în pământ.

Aceasta e viața
Celor cari lucră 'n greu
Și ei, săraci cu duhul —
Îl văd pe Dumnezeu.

G. B.

BRADUL IN FLĂCĂRI.

Poveste-legendă, de „Bătrânul preot sătesc“.

Și de rândul acesta vreau să vă istorisesc ceva, dar sunt o leacă cam nedumerit, că nu știu ce numire să dau istorisirei: poveste ori legendă.

Vreau adecă să vă povestesc despre minunea unui arbore ce crește în codru; și Românul care trăește în apropierea codrului susține cu tărie că el e frate cu codrul. În naivitatea sa el afirmă că: bunul Dumnezeu a dispus să crească arbori și flori și le-a zis: să fiți frumoase! Și omului i-a poruncit: să fi bun! Și tot ce crește în codru, urmează întocmai hotărârei Creatorului; dar dar nu tot astfel e omul. A fi bun e de lipsă, dar cuminte a fi e ceva de căpetenie. Și ar fi de dorit ca omul, ființă aleasă a dumnezeirei, să fie tot atât de bun, precum e de frumos un arbore.

Orice vețuește în lumea asta, își dă la sfârșit puterea, vraga de viață. Celuia care l-a făcut și crescut, și s'a bucurat de viața aceasta, zic: o dă îndărăt lui Dumnezeu, că El apoi s'o folosească cum află de bine.

Dar ceea ce reîntoarce omul Făcătorului Dumnezeu, rareori e material nobil și de folos, și numai bunul Dumnezeu va vedea cum s'o scoată la cale c'un astfel de material.

Povestea mea se nimerește în Oltenia, în timpurile de neagră iobăgie, când sârmana țară românească era în robia unui popor păgân, când Turcul cucerise o parte din lume; iar acest păgân jefuia și prăda țara, și numai atunci o părăsea, când o știa sleită și stoarsă de orice vlagă.

Într'un sat, la poalele munților Carpați, era pe vremuri un boier, nu tocmai bogat, dar creștin cinstit și iubitor de neam și țară, anume Grigore Nițu. Era văduv și cu un unic copilăș, ce-l chema Stan; iar acesta semăna tătâne-său: vioi, sincer la vorbă și cam grabnic la fire.

Mai avea boierul și un servitor, mult credincios, pe carele îl supranumiau și călugărul Gherasim, că i se lățise vestea, că a fost când-va călugăr la o mănăstire din țara Ardealului, pe carea — din pricină de intrigi mănăstirești — o părăsise; iar

nimerind p'acest bun boier, îi se atășă ca servitor, dar și sincer tovarăș.

Boierul Grigore mai avea un frate, sortit lui după mama sa vitregă; iar acesta — în considerarea că partea mai mare din moșie îi revenise boierului — îl ura și-i purta gând rău; iar acest gând negru al fratelui vitreg își croi hotărârea ca la timp potrivit să-l despoaie pe boier de moșioară.

Știți zisa: Răutatea își soarbe însăș o parte din venin. Și apoi: Din însușirile rele nu se ivește vr'o virtute, tot așa din o răutate nu se naște vr'un bine; iar bunătatea și virtutea sunt una și aceeași.

Că m'am convins că virtutea nu derivă din darul firei, ci ea pretinde o artă și pregătire spre a fi bun; iar celce posedă virtute și încă prezența minții, acela e om ales.

Usurpătorului frate îi lipseau aceste însușiri alese; deci ca să-și ajungă scopul, se puse în intimă prietenie cu pașa turcesc, administratorul de plasă; iar acesta promise, că îndată ce se va da prilej binevenit, va ridica în boerie pe fratele vitreg al boierului.

Prilejul grăbește, că stăpânul împărăției turcești pornește război împotriva Rusiei; iar sârmana Muntenia duce ponosul, că aci se desfășură crâncenul măcel și tot ea e jefuită și devastată.

Limpezindu-se aretul de oștirile vrăjmașe, se dovedește că boierul Grigorie Nițu a pierit în vâlmășagul războiului, boeria trece în stăpânirea fratelui vitreg; iar acesta — din milă și teamă de păcat, ori pentru ochii lumii — dă voie credinciosului Gherasim, ca dimpreună cu copilașul Stan să folosească căsuța și un sfert de vie dinspre codru.

În spre hotarul viișoarei își avea bordeiul fostul pândar boeresc, moș Vasile, carele își ducea greul vieții dimpreună cu o nepoțică a sa orfană, anume Suzana.

Bătrân era Gherasim. Cine ar ști însă să spună: ce înseamnă a fi cineva bătrân? Dar văzutu-s'a vr'odată o pădure veche, un munte bătrân, ori o stea de mulți ani? Mă va întreba cineva: nu cumva sunt eu tânăr? Și — par'că — i-aș răspunde: că nu-s mai tânăr decât dânsul, căci pe vremea când eram în etatea sa, p'atunci n'aveam obiceiul să țin socoteală de e dimineaua ori de a înserat. Și tot ce numim noi timp e ca noaptea care durează neconținut, ori ca ziua ce nu mai încetează.

Acești doi copilași, Stan și Suzana, copii nimănui, din pricina că noul proprietar și proaspătul boier n'o vedea cu ochi prietenoși, erau strict opriți de bătrânul Gherasim a se ivi vr'odată în sat în tovărășia altor copii; iar urmarea e că ei sunt avizați a-și petrece copilăria singuri între dânsii.

Avea Gherasim creștineasca voință a-i face cunoscători de carte, că le descoperea tainele adânci și minunate ale legii creștine și se nevoia a le cizela inima și sufletul. Și îi admonia

adesea: „N'aveți voie a face cuiva vr'un rău, fie că ai câștiga o lume întreagă pentru acea faptă; dar de e lipsă ajutorarea altuia s'o faceți, fie că a-ți fi păgubiți prin aceea, că e știut. că ajutorând pe deaproapele, îndeplinim o faptă bună. Și s'o știți: Fără iubire orice faptă n'are înțeles, și că orice derivă din iubire e ceva mare și dă roade considerabile“.

Intr'o zi de primăvară, o zi calduță, că mugurii arborilor se desfăcuseră peste noapte și răspândeau un miros recreator, iar paserile ciripeau vesele și în întreaga fire se simțea o mișcare tainică, acești doi copilași — la îndemnul moșului Vasile — porniră spre codru, ca se câștige de cină o mână de ciuperci. Cu gândul bun, că puteau și ei fi încățva de folos, porniră cu zor la drum și se adânciră în codru căutând ciuperci. Și alergând ei — fără rost — ziua trecea și era cam pe înserate și ceriul se înoura mereu, nourii se alungau între sine, mai că întunecau soarele, așa că rar se mai iveau razele; iar în codru se întunecase binișor.

Adunaseră ei — în străicuța Suzanei — ciuperci indeajuns pentru o cină sărăcuță și hotărâseră să se reîntoarcă către casă, dar — din nenorocire — perduseră poteca. Stan, ca băiat și ceva mai răsărit, vrând să arăte pe iscusitul, striga poruncitor fetei: „Vino încoace!“ ori: P'aici sau: „Stai locului! ori: „Uite colea e potecă!“ — așa că fetița, deși urmărirea stăruitor poruncile sale, se zăpăcise. Cu toate acestea asculta cu blândețe și nu-i făcea vr'o mustrare, că el — nechibzuit la socoteală — se adância tot mai mult în codru, și micuța se împedeca în rădăcini și mărăcini, că-i venea să plângă. Unde mai pui, că îi era și tare frică!

Dela o vreme și Stan, cu tot curajul părut, își încetini pașul.

După o alergare obositoare, desnădăjduiți se așezară pe un butuc, fiecare cu gândurile sale.

Îngândurați ei astfel, observaseră cu surprindere că întreg codrul s'a iluminat ca de o strălucire deosebită. Se ridicară de pe buștean și nu departe observară că era un brăduleț — nu tocmai mare — dar avea niște vlăstari cari la vârf ofereau vederii o strălucire de lumină invisătoare. Și arborelul avea opt rămurele ca făclii ce străluceau ca soarele; iar copilașii îl priveau ca pe o vedenie.

Fetița își îmbinase mânuțele ca de rugăciune; iar băiatul simțea în spate un fel de fior, că abia cuteza să-și miște corpul și mai era în credință că însuși Dumnezeu e aci.

Desmetecindu-se el dela o vreme, prinse îndrăsneală și se apropie de arbore; iar mai apoi șopti fetei: „Auzi Suzano, să smulgem noi din rădăcină acest brad și să-l ducem acasă, că o să ne lumineze acolo“.

Zicând acestea, își întindea ambele mâni, dar arborelul tot mai luminos strălucea, flacăra se ridica tot mai sus și impunător;

„Să nu-l atingi; auzitu-m'ai? Ști tu cum ne învăța taica Gherasim' ca să crezi într'un Dumnezeu, făcător al lumii, cu toate ce sunt pe acest pământ: soare, stele și oameni. Să-i mulțumim mult că a făcut acest pământ atât de împodobit cu codrii verzi, ceriul auriu, apă limpede. Vântul care adesea adie, munții, viscole sălbătice, singurătatea și sărăcia noastră; iar în sfârșit să-i fim recunoscători că ne-a trimis pe blândul Iisus la noi, ca și El să cunoască durerea, suferința, chinurile, singurătatea și moartea. Lasă-l locului, Stanel!”

El, care dela moartea boierului, n'avuse teamă de nimeni, se supără, și deși flacărele se ridicau tot mai impunător, prinse cu mâna de arborel.

Fetița se opuse cu îndărătnicie și mânuțele ei slabe îi opăciră brațul.

„Să nu faci o astfel de nelegiuire! Lasă-l rogu-te!”

El o privi mirat de îndrăsneala ei, dar privindu-o la lumina ce resfira strălucitul brăduleț, parcă lângă el nu stătea nepoțica pândariului, cu coșița subțirică și fața slăbită și cu hăinuțele cârpite prost de moș Vasile. Da! Era în față-i o streină, și ea avea o înfățișare nobilă și o privire cuceritoare; iar acestea îl îndemnau la ascultare.

Amintindu-și el de povețele bătrânului Gherasim, carele zicea, că însuși Christos ne îndeamnă a iubi și nu a nimici, își făcu judecata că nimicind acest arborel strălucitor, într'adevăr greșește; deci prinzând de mână pe fetiță, ieșiră repede din acel cerc luminos și intrară în adâncimea pădurei, care însă nu mai era atât de întunecoasă, că „bradul în flăcări” le învedera calea așa că nimeriră poteca, ajungând acasă.

Vedenia cu „bradul în flăcări” le-a folosit luminându-le gândul bun; iar ei se hotărâră să nu mai spună nimănui nici chiar lui Gherasim, pășania lor.

**

Și Stan, fiul de boier, creștea sub îngrijirea credinciosului Gherasim și 'n casa cea dosnică, lucrând ziua la viișoara lor, iar pân' târziu noaptea muncind pentru dezvoltarea minții și îmblânzirea sufletului. În treacăt amintesc, că avea în prisosință câștigul de a sorbi din poca'ul cel amar al neajunsurilor, iar unicul prilej de mângâiere îi era convenirea cu fetița pândariului, cu care își împărțea neagra sărăcie.

Era într-o zi de toamnă și muncitorul stăruitor adunase — ce brumă avea — de pe țarină, și ceea ce mai rămase în urma dijmuelii nemilosului boier, iar soarele era spre apunere și codrul primise o înfățișare galbină, veștejită. Peste arăturile despoiate se așezase liniștea; păsările călătoare se pregăteau cu zor de drum. Această liniște e însă tulburată de sunetul buciului prevestitor că hainul turc tăbărâse cu oștire în mult încercata țară românească.

Ca un val de vifor uriaș, ca o undă de ape năprasnice trece păgânul și peste satul fostului boier Grigorie, jefuind și pustiind; iar după ce s'a potolit furia vrăjmașului se află că bătrânul Gherasim fu ucis de iatagan și băiatul Stan nu mai e nicăiera.

Guri rele susțineau că și fiul de boier ar fi mort, și că pașa, administratorul plasei, ar fi îndeplinit hatârul noului boier slobozindu-l de vedenia acestei odrasle boierești.

Pentru locuitorii satului, Stan e dat uitării, și unica care a își amintea de dânsul era Suzana, tovarăsa lui, și ea nu-l putea uita; căci încolțise în inima ei simțământul simpatiei și al iubirei; și celce iubește acela și suferă.

Boierul era acum scutit de privirile tânărului din casa doinică, că de altfel el era străin de noțiunea milă; iar știut este că: puterea milei e cea mai de seamă putere despre care susține omul că o posedă din voința dumnezeiască.

Anii își țin rândul lor firesc, vremea trece: iar nepoata pândarului pierduse și unicul sprijin moral, căci moș Vasile plecă să-și revadă feciorul și soția.

Suzana deveni fată mare; iar Dumnezeu îi dăruise minte și o înfățișare ademenitoare, că avea un corp svelt, sân rotunjior cu'n grumaz proporționat, obraz cu linioare fine ce se îmbinau într'un acord plăcut ochilor. Mănele-i vâjnoase, prin a căror piele se oglindea un sânge sănătos. Ochii cu pleopele de jumătate închise, ascundeau o viață vioaie și de o tainică deșteptăciune. De copilă crescută în lipsă și neajunsuri, viața nu i s'a strecurat în bucurii, și a creat în lăuntrul inimei o cămăruță a propriilor lor comori; iar zăsa hotărăște: iubirea și fericirea sunt cele mai prețuite comori a unei femei oneste. Că susține ea: iubirea și fericirea e ceva frumos și sfânt, e însuși cerul pe pământ, e cea mai desăvârșită grație cu care a înzestrat Făcătorul pe femeie.

Suzana, deși — în urma stării ei sociale — e puțin luată în seamă, avea și ea un ideal, pe fostul ei tovarăș de copilărie.

Era muncitoare și onestă, avea însă un unic cusur: era foarte tăcută, și rămasă singură în lume, e primită de o mătușă la sine.

Într-o zi de primăvară, când plugarul își drege plugul spre a-l adânci în brazdă, și femeile urzesc pânza, fetele cutreerău grădinele după urzici, așa că mai toată lumea era în necontenită și stăruitoare lucrare; iară de cătră codru se ivește un june înalt-subțirel, cu o privire scrutătoare și serioasă, cu mersul sigur. Avea o streicută animată de un ciomag pe umărul stâng, că în dreapta ținea o pălărieuță soioasă. Ochii săi negrii dovedeau o tristeță mare; iar fața-i suptă și îngustă înfățișa pe omul suferințelor.

Venea de câtră via boierească, d'acolo unde odinioară era casa cea dosnică, cea singuratică, precum și bordeiul pândarului; iar nemai aflându-le în ființă, fața îi trăda o durere sufletească și lacrimi îi brăzdau obrazul; dar își zecea: Lumea asta și orânduile ei sunt taine adânci și cu anevoie a le pricepe, și toate acestea nu mai au sfârșit.

Și cu pași hotărâți porni spre satul cu căsuțele și bordeele așezate în vale, iar casa boierească stătea falnică pe o colină împrejmuită de arbori.

În drum nimerește o bătrână, care văzându-l atât de îngândurat și înhăinat pe sărăcie, îl agrăi:

„Ești străin, măicuță, și-i fi ostenit, vino în bordeiul nostru, să te odihnești o leacă!“

„Mulțumesc de primirea creștinească, dar n'ai putea să-mi spuni: unde aş putea întâlni pe Gherasim călugărul, ori pe moșul Vasile pândarul?“

„D'apoi pe Gherasim l-au ucis Turcii, când tăbărăseră urma oară în țară, iar moș Vasile s'a dus la cei mulți, că era bătrân sârmanul!“

„Și nepoată-sa Suzana unde o fi?“

„E la mătușă-sa Ileana, și-i voinică și cuminte.“

„Oare cum aş întâlni-o?“

„Ușoară treabă, uite-o că vine dela țarină!“

Suzana pășia cu îndemn, dar privind pe străin, aruncă la o parte uneltele de muncă și împreunându-și mâinile la tâmpie, începu a plânge, strigând: „Tu ești, Stane! Oare mai reînvie morții, sau ești o vedenie înșelătoare?“

„Nu Suzano, nu sunt nici vedenie și nici mort n'am fost, ci hainul de Turc m'a luat în robie, că așa voia nelegiuitul din casele boierești, că își hotărâse să se scape de mine. Dumnezeu însă mi-a fost părinte bun, că a înblânzit inima stăpânului păgân și am plecat câtră casă, că doriaș să te revăd.“

„Aici însă nu e loc pentru tine, că unchiu-to, boierul trăește și te urăște și nu ești sigur de viața ta. Cuminte ar fi să pleci cât mai îngrabă.“

„Și singur, Suzano?!“

Se zice că: numai inima și nu și sufletul e sortită pentru iubire, că numai ea știe să iubească, iar celce într'adevăr are inimă, acela-i bogat.

Și Suzana rosti încet și cu o voce blândă și cu modestie feciorească:

„Merg cu tine și pân' la sfârșitul pământului!“

Stan, recunoscător par'că, o privea cucerit de o sinceră și inocentă iubire.

Tot în aceeași zi de primăvară, cam pe înserate, această

păreche de tineri, prizoniți de răutatea omului, luase drumul înstrăinării, drumul spre cei uriași de munți, spre Carpați, ca trecându-i, să-și caute adăpostire și o nouă patrie, în țara Ardealului.

Și mergeau pe nimerite, că n'aveau închipuire de poteci ori căi, dar aveau nădejde în ajutorul dumnezeesc.

Și ca odinioară, când erau mici copii, așa și de rândul acesta ajunseră în întunecatul codru, dar acum nu mai aveau teamă de necunoscutul, că peripețiile și neînchipuitele suferințe ce-i atinseseră îi oțelise, și fără grijă pășiau înainte.

Ei reflectau asupra unui mic episod din lume, dar fie că e neted or strâmb, ori că-i curat ca aurul sau întunecat ca rușinea, fie că-i nebun ori isteț: toate merg de-a valma, pornesc toate strună între cele șase scândurele, căci precum s'or ivit tot astfel pleacă, dar fără să le pricepem noi.

Se întunecase încât nu se mai distingea un copac de celalalt, dar deodată se luminează codrul de o lumină orbitoare, strălucirea devine tot mai puternică, așa că se înfățișează întreg codrul în flăcări.

Suprinși, ei se închinau acestei vedenii. Înainte-le era o poienită și aci un brad înalt și măreț carele resfira acea lumină strălucitoare, era „bradul în flăcări”.

Și își amintiră de copilăria lor, dar nu mai era acel brăduț micuț și numai cu opt ramuri, ci li se înfățișă un brad mare, înalt și gros, carele resfira lumina sa prin zeci de crengi, iar la tulpină-i stătea ghemuită o vedenie ca din altă lume, care — observându-le uimirea — se ridică și cu voace șoptitoare le zise:

„Dragii mei, să n'aveți teamă, că eu sunt sufletul răposatului boier Grigorie, și sunt viața acestui arbore și vă rostesc cuvânt de binețe. Și uitați-vă bine, că din acel micuț brăduț, pe carele tu băiat — grabnic la fire — voi ai să-l smulgi, deveni un copac atât de falnic, el e pomul vieții voastre. Voi sunteți aleșii norocului! Că arborele vieții voastre e un arbore luminând, e un copac rar, carele abia la un veac se ivește. Și s'o știți, că orice flăcă ră ce se ivește din crengile astea sunt menite spre buna norocire a voastră. Și tu tinere mulțumește providenței și acestei fete, că n'ai smuls brăduțu, că p'acea vreme nu-ți folosea la ceva, iar acum privește, ce multe sunt flăcările și mare e norocul vostru. Săpați deci cu stăruință la rădăcina sa, dar s'o faceți aceasta numai după ce s'or stâns flăcările, și smulgându-l să-l sădiți 'nainte casei voastre!”

Tinerii, amintindu-și de nenorocita lor stare, ziseră: „N'avem nici casă, nici masă, că suntem niște prizoniți de soarte!”

Vedenia însă pieri și flăcările — pe rând — pierau, pân'ce rămase o unică flăcă ră în vârful bradului, ce încet-încet lumina.

Stan cu cârjia și Suzana cu mânilor, după povața vedeniei,

scormoniau cu îndemn pământul în jurul bradului, așa că tot mereu și mai afund se adânciau brațele lor, iar scormonind ei cu stăruință, atinseră ceva tare, și pipăind scoăseră la iveală o lăduță de fier, care deschizându-o, spre uimirea lor, le oferea monede de aur și o grămejoară de pietre scumpe, mai în fund învăluit în pânză un teanc de scrisori: erau răvașe, hrisoave, contracte, prin cari se dovedea că răposatul boier Grigore Nițu era adevăratul stăpân a moșiei boierești.

Era o adevărată comoară și Stan devine boier și om bogat.

* *

Sfârșitul legendei este: Stan dovedește — domnitorului țării — că e moștenitorul boieriei, ridică case boierești, și dimpreună cu Suzana întemeiază o familie onestă, creștină și cu vază, iar pe frontul casei principale e gravat în marmore: „bradul în flăcări“.

Vorbe potrivite.

Sfătuind cineva pe un împărat să isbească pe vrăjmaș noaptea, împăratul îi răspunse: numai tâlharii și hoții își fură noaptea isbânda.

*

Unul zise: cutare te ocărăște!

Iar celalalt îi răspunse: când nu sunt de față, poate să mă și bată.

*

Un boer umflat în blăni întrebă pe un gol și despuiat în vreme de iarnă, de-i este frig la trup? Acela îi zise: Dar dumi-tale îți este frig iarna la frunte? — Ba nu, zise boerul. — Așa și mie, răspunse despuiatul, — că tot trupul meu îl socotesc gol ca o frunte.

(Vornicul Iordache Golescu).

CÂNTECE BĂNĂȚENE.

*Fost'a fost demult odată
Lumea veche ne 'nvățăta,
Oameni mulți ce din păcate
Nu prea știau ceti în carte
Scrișul nu l-au cunoscut
Socoteli n'au prea făcut,
Tot ce aveau ei de 'nsemnat
Pe un răboj era 'ncrestat,
Un biet lemn care spunea
Ce-i dator omul să dea
Și ce are drept să ia.*

*Dar a fost bună măsură
Nu mijloc de 'ncurcătură
Nu căută să 'nșele nime
Și o ducea lumea mai bine:
Bietul ban din greu muncit
Era mult mai prețuit
Cu sfințenie păzit.*

*Dar a fost pe atunci să știe
Cinste 'n lume și omenie,
De a fost omul mic ori mare
Le găsi ai la fie care,
Doauă bunuri ce dă mult
Lumea veche le-a avut
Și nu știm ce s'or făcut
Unde focul s'or fi dus
Că în lumea noastră nu's.*

*Astăzi facem școală multă
Și ni-e slova cunoscută,
Toată lumea știe carte
Răvășelele 's schimbate
În registre mari umflate
Toți știu contabilitate,*

*Reguli multe învățăm
Socoteli să încheiem,
Dar nu 's toate de jolos
Că prea multe ies pe dos,
Par' că nu-i lucru curat
Prea-i mult banu 'nstrăinat
Socoteala s'a 'ncurcat
Și 'ntru 'n fel și 'n celălalt
Piere cinstea și-i păcat.*

Zorlencior, Octomvrie 1932.

NICOLAE ȚUCU.

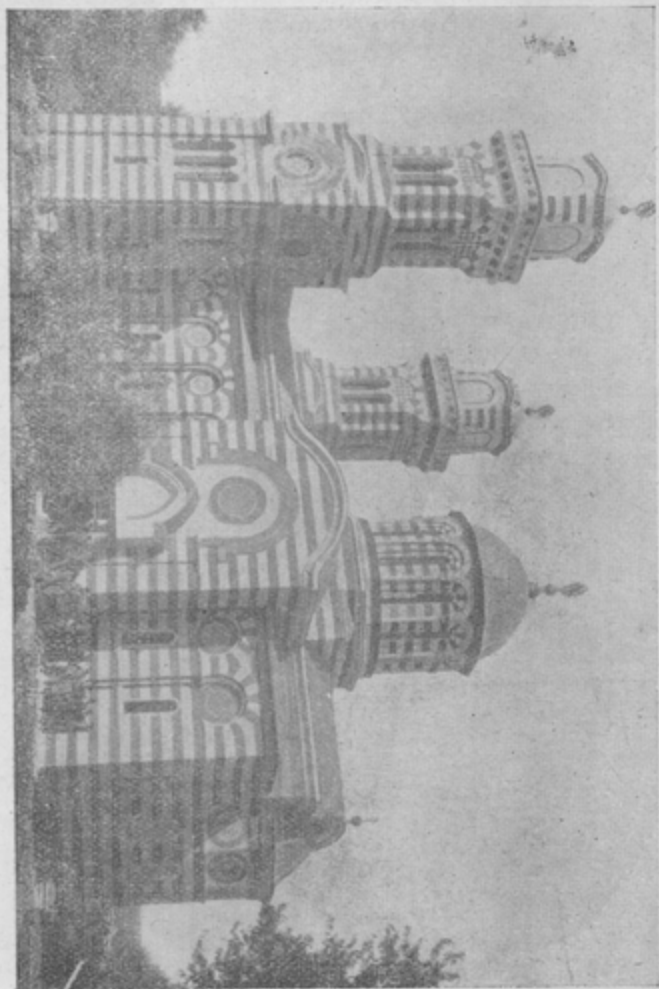
Fotografiile unor preoți nou hirotoniți.

Dela stânga la dreapta și de sus în jos :

Ilie Miciuru, paroh în Socolari. **Octavian Trailoviciu**, paroh în Coșteiu.
Mihail Copăcean, adm. parohial în Plavișevița. **Pavel Bogoeviciu**, presbiter
 al capelei episcopoești. **Liviu Dee**, paroh în Voivodinț.

Biserica nouă din Ofcea.

Cât timp poartă animalele agricole.

Epele poartă 48½ săptămâni sau 348 zile (extreme 330 și 419 zile);

Vacile: 40½ săptămâni sau 285 zile (extreme 240 și 321 zile);

Oile și caprele: aproape 22 săptămâni sau 154 zile (extreme 146 și 158 zile);

Scroafele; peste 17 săptămâni sau 120 zile (extreme 109 și 133 zile);

Cățelele: 9 săptămâni sau 63—65 zile.

Găina clocește 20—22 zile 16—20 ouă.

Curca " 27—29 " 15—20 "

Gâsca " 28—32 " 12—15 "

Rața " 23—32 " 15—18 "

Porumbița " 17—19 " 6—10 "

Începutul		Sfârșitul periodului de purtat la:				
datul		cai 340 zile	vacii 285 zile	oi și capre 154 zile	scroafe 120 zile	cățele 62 zile
1 Ian.	6 Dec.	12 Oct.	3 Iunie	30 Aprilie	4 Martie	
6 "	11 "	17 "	8 "	5 Maiu	9 "	
11 "	16 "	22 "	13 "	10 "	14 "	
16 "	21 "	27 "	18 "	15 "	19 "	
21 "	26 "	1 Nov.	23 "	20 "	24 "	
26 "	31 "	6 "	28 "	25 "	29 "	
31 "	5 Ian.	11 "	3 Iulie	30 "	3 Aprilie	
5 Febr.	10 "	16 "	8 "	4 Iunie	8 "	
10 "	15 "	21 "	13 "	9 "	13 "	
15 "	20 "	26 "	18 "	14 "	18 "	
20 "	25 "	1 Dec.	23 "	19 "	23 "	
25 "	30 "	6 "	28 "	24 "	28 "	
2 Martie	4 Febr.	11 "	2 Aug.	29 "	3 Maiu	
7 "	9 "	16 "	7 "	4 Iulie	8 "	
12 "	14 "	21 "	12 "	9 "	13 "	
27 "	19 "	26 "	17 "	14 "	18 "	
22 "	24 "	31 "	22 "	19 "	23 "	
17 "	1 Martie	5 Ian.	27 "	24 "	28 "	
1 Aprilie	6 "	10 "	1 Sept.	29 "	2 Iunie	
6 "	11 "	15 "	6 "	3 Aug.	7 "	
11 "	16 "	20 "	11 "	8 "	12 "	
16 "	21 "	25 "	16 "	13 "	17 "	
21 "	26 "	30 "	21 "	18 "	22 "	
26 "	31 "	4 Febr.	26 "	23 "	27 "	
1 Maiu	5 Aprilie	9 "	1 Oct.	28 "	2 Iulie	
6 "	10 "	14 "	6 "	2 Sept.	7 "	
11 "	15 "	19 "	11 "	7 "	12 "	
16 "	20 "	24 "	16 "	12 "	17 "	
21 "	25 "	1 Martie	21 "	17 "	22 "	
26 "	30 "	6 "	26 "	22 "	27 "	
31 "	5 Maiu	11 "	31 "	27 "	1 Aug.	

Inceputul		Sfârșitul periodului de purtat la:									
Datul		cai 346 zile		vacii 295 zile		oi și capre 154 zile		scroafe 120 zile		cățele 62 zile	
5	Iunie	10	Maiu	16	Martie	5	Nov.	2	Oct.	6	Aug.
10	"	15	"	21	"	10	"	7	"	11	"
15	"	20	"	26	"	15	"	17	"	26	"
20	"	25	"	31	"	20	"	12	"	21	"
25	"	30	"	5	Aprilie	25	"	22	"	26	"
30	"	4	Iunie	10	"	30	"	27	"	31	"
5	Iulie	9	"	15	"	5	Dec.	1	Nov.	5	Sept.
10	"	14	"	20	"	10	"	6	"	10	"
15	"	19	"	25	"	15	"	11	"	15	"
20	"	24	"	30	"	20	"	16	"	20	"
25	"	29	"	5	Maiu	25	"	21	"	25	"
30	"	4	Iulie	10	"	30	"	26	"	20	"
4	Aug.	9	"	15	"	4	Ian.	1	Dec.	5	Oct.
9	"	14	"	20	"	9	"	6	"	10	"
14	"	19	"	25	"	14	"	11	"	15	"
19	"	24	"	30	"	19	"	16	"	20	"
24	"	29	"	4	Iunie	24	"	21	"	25	"
29	"	3	Aug.	9	"	29	"	26	"	30	"
3	Sept.	8	"	14	"	3	Febr.	31	"	4	Nov.
8	"	13	"	19	"	8	"	5	Ian.	9	"
13	"	18	"	24	"	13	"	10	"	14	"
18	"	23	"	29	"	18	"	15	"	19	"
23	"	28	"	4	Iulie	23	"	20	"	24	"
28	"	2	Sept.	9	"	28	"	25	"	29	"
3	Oct.	7	"	14	"	5	Martie	30	"	4	Dec.
8	"	12	"	19	"	10	"	4	Febr.	9	"
13	"	17	"	24	"	15	"	9	"	14	"
18	"	22	"	29	"	20	"	14	"	19	"
23	"	27	"	4	Aug.	25	"	19	"	24	"
28	"	2	Oct.	9	"	30	"	24	"	29	"
2	Nov.	7	"	14	"	4	Aprilie	1	Martie	3	Ian.
7	"	12	"	19	"	9	"	6	"	8	"
12	"	17	"	24	"	14	"	11	"	13	"
17	"	22	"	29	"	19	"	16	"	18	"
22	"	27	"	3	Sept.	24	"	21	"	23	"
27	"	1	Nov.	8	"	29	"	26	"	28	"
2	Dec.	6	"	13	"	4	Maiu	31	"	2	Febr.
7	"	11	"	18	"	9	"	5	Aprilie	7	"
12	"	16	"	23	"	14	"	10	"	12	"
17	"	21	"	28	"	19	"	15	"	17	"
22	"	26	"	2	Oct.	24	"	20	"	22	"
27	"	1	Dec.	7	"	29	"	25	"	27	"
31	"	5	"	11	"	2	Iunie	30	"	3	Martie

Calendarul alfabetic.

A.

Acachie și Codrian martiri 7 Maiu.
 Acachie, Toma și Chiriachi mart. 7 Iulie.
 Adormirea Anei (mama Născăt.), 25 Iulie.
 Adormirea Născătoarei, 15 August.
 Adrian și Natalia martiri, 26 August.
 Aducerea icoanei Domnului, 16 August.
 Aduc. moașt. s. Atanasie cel m., 2 Maiu.
 " " " Chir și Ioan, 28 Iunie.
 " " " Ignatic, 29 Ianuarie.
 " " " Ioan Chrisost., 27 Ian.
 " " " Nichita, 13 Martie.
 " " " Stefan, 2 August.
 " " " Teodor Stratilat, 8 Iun.
 Adunarea, vezi Consiliu, Soborul.
 Adun. arhang. Gabriel, 26 Mart., 13 Iulie.
 Adun. apostolilor, 4 Ianuarie, 30 Iunie.
 Adun. s. martir Aitala, 1 Septembrie.
 Adun. s. Ioan Botezătorul, 7 Ianuarie.
 Aflarea cap. s. Ioa Botezătorul I. și II.,
 24 Februarie, III., 25 Maiu.
 Aflarea moaștelor s. celor din Eugenia,
 22 Februarie.
 Afxentie cuviosul, 14 Februarie.
 Agap, Irodion, Ruf și cei cu dănșii, apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agapi, Elpida și Pistis ficele Sofiei, 17
 Septemvrie.
 Agapia, Chionia și Irina surori, martire,
 16 Aprilie.
 Agapie, martir, 15 Martie.
 Agatangel și Climent martirii, 23 Ianuarie.
 Agatia fecioara martiră, 5 Februarie.
 Agatonie martir, 22 August.
 Agatopod și Teodul martiri, 5 Aprilie.
 Agav, Irodion Ruf și cei cu dănșii apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agheu profet, 16 Decembrie.
 Agripina martiră, 23 Iunie.
 Aitala, Achepsima și Iosif martiri, 3 Nov.
 Ajunul Crăciunului 24 Decembrie.
 Akepsima, vezi Aitala, 3 Novembre.
 Akindin martir și Pigasie, 2 Novembre.

Alex. Ioan și Pavel patriarhi, 30 August.
 Alexandru și Benedict, 14 Martie.
 Alex., Timot. și Antonina mart., 10 Iun.
 Alexie și Benedict, vezi Alex., 14 Mart.
 Alexie omul lui Dumnezeu, 17 Martie.
 Alimpie Stălpnic., Stilian și Nicon, 26 Nov.
 Ambrosie episcopul Mișanului, 7 Dec.
 Amfilochie episc. Iconiei și Grig., 23 Nov.
 Amos profetul, 15 Iunie.
 Ampleie apost., Narcis și Strachie, 31 Oct.
 Amun diaconul, dascăl celor 40 femei
 martire, 1 Septembrie.
 Ana, vezi Adormirea Anei, 25 Iulie.
 Ana și Simeon profeți, 3 Februarie.
 Ana și Ioachim părinții Născăt. 9 Sept.
 Ana zemisirea, 9 Decembrie.
 Ananie apost. și Roman cântăreț, 1 Oct.
 Ananie unul din cei 3 coconi cu Daniel,
 17 Decembrie.
 Anastasia martira, 22 Decembrie.
 Anastasia Rom. și cuv. Avramie, 29 Oct.
 Anastasie Persul cu 70 soți și apost. Ti-
 moteiu, 22 Ianuarie.
 Anatolie patriarhul Constantinopolei și
 Iachint, 3 Iulie.
 Andrea luna lui Decembrie.
 Andreiu apostol, 30 Novembre.
 " arhiep. Critului, 4 Iulie.
 " Criteanul și Osie, 17 Octobro.
 " Stratilatul martir, 19 August.
 Andronic apostol, 17 Maiu.
 Andronic cuviosul și Iacob a lui Alfeiu
 apostol, 9 Octombro.
 Andronic, Prob și Tarah mart., 12 Oct.
 Anichit și Fotie martiri, 12 August.
 Anisia mart. și Zotie preotul, 30 Dec.
 Antim episc. Nicomidiei și Teoctist, 3
 Septembrie.
 Antinogen ieromonahul martir, 16 Iulie.
 Antipa episc. Pergamului martir, 11 Apr.
 Antonina, vezi Alexandru 10 Iunie.
 Antonie cel mare, 17 Ianuarie.
 Anul are patru anotimpuri; 12 luni
 sau 52 săptămâni și una sau două
 zile. O sută de ani e un veac sau

un secol. Patru ani era la Grecii vechi o Olimpiadă.

Anul bisect are zile 366 și urmează după trei ani comuni. Anii cari au la final lor 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32 și 40 sunt biseți.

Anul comun are zile 365 și sunt trei unul după altul.

Anul dela facerea lumii până la Christos 5508.

Anul dela diluviu (potop) până la Christos 1722.

Anul intercalat, vezi anul bisect,

Anul n-u se număra mai înainte dela 1 Martie, Rușii numărau așa până la 1492, de aci până 1700 dela 1 Septembrie. Azi numără toți creștinii dela 1 Ianuarie.

Anul ordinar, vezi Anul comun.

Anul ordinar bisericesc 1 Septembrie.

Anul pascal începe cu Dumineca Paștilor și durează până la Paștile viitoare, el cuprinde trei timpuri însemnate: Timpul Triodului dela Dumineca Vameșului până la Dumineca Paștilor, timpul cincizecimii dela Dumineca Paștilor până la Dumineca după Rusalii și Timpul Octoiului, dela Dumineca după Rusalii până la Dum. Vameșului.

Anul solar, vezi Anul nou.

Anul visect, vezi Anul bisect.

Anutimpurile sunt: Primăvara, Vara, Toamna și Iarna.

Aquila apostolul, 14 Iulie.

Aquilina martira și Trifilie episc. Leuc., 13 Iunie.

Apolonie, Tirs, Calinic, Filimon și Lifchie martiri, 14 Decembrie.

Apostoli sunt 12 și 72 de învățăcei. Cei 12 să numesc: Petru care se numea Simon și fratele său Andreiu întâi chematul, amândoi erau pescari. Iacob a lui Zevedei și fratele său Ioan evanghelistul erau pescari, fură numiți Boanerges. ce însemn.: Fiii tunetului. Filip din Betsaida în Galilea. Vartolomeu care se numea Natanail. Mateiu vameșul să numea Levi. Toma să numea Didim, era pescar.

Iacob a lui Alfeiu

Tadeiu numit și Levi.

Simon Cananeul Zilot și

Iuda Iscariotul, carele a vândut pre Domnul Isus Christos, și după ce l'a vândut s'a spânzurat. In locul lui alese ră apostolii pe Matia.

Apostolii soborul celor 12, 30 Iunie.

Apostolii soborul celor 70. 4 Ianuarie. Aprilie a patra lună în an să numește și Prier, are zile 30.

Arangelul de iarnă, 8 Novembre.

Arangelul de vară, 13 Iulie.

Areta episcopul Etiopiei martir și Duma sau Reuma soția cu fiicele sale, 24 Oct.

Arătarea Domnului, vezi Botezul, 6 Ian.

Arhip apostolul, 19 Februarie.

Aristarh apost. Pud și Trofin, 15 Apr.

Arsenie arhip. Corfului și Macarie Eghipteanul, 19 Ianuarie.

Arsenie și Ioan Teologul apost. și evanghelist, 8 Maiu.

Artemie patriarh. Alexandriei marele martir, 20 Octombrie.

Artemon martir, 13 April.

Atanasie cel mare al Alexandriei și Chiril arhip. Alexandriei, 18 Ianuarie.

Atanasie patriarhul Constantinop., aducerea moaștelor, 2 Maiu.

Atanasie dela Aton și Marta, 5 Iulie.

August luna opta în an să numește și Măsălaru și Gust are 31 zile.

Autonom martirul, 12 Septembrie.

Auxentie părintele filozof, 14 Februarie.

Avacum profetul, 2 Decembrie.

Avdie profetul și Varlaam martirul 19

Novembre.

Averchie episcopul, 22 Octombrie.

Aviv, Gurie și Salmona, mart., 15 Nov.

Avramie cuv., vezi Atanasia, 29 Oct.

Avxentie, vezi Auxentie, 14 Februarie.

Axentie, Eustratie, Eugenie și ceilalți,

13 Decembrie.

Azarie unul din cei 3 soți ai lui Daniel,

17 Decembrie.

B.

(Ce nu afli sub B. caută sub V.)

Baba Dochia (Eudochia) zilele babelor 1 Martie.

Babele primele 9 zile ale lui Martie dela 1 până la 9 Martie.

Barnaba, vezi Varnava, 11 Iunie.

Bartolomeu, vezi Vartolomeu, 11 Iunie.

Bartolomeu reînțoar. moaștelor, 25 Aug.

Basileu episcopul Amasiei, 26 Aprilie.

Basilie mărturisit. episc. Pariei, 12 Apr.

Basilie preot al bisericei din Ancyra. 22 Martie.

Basiliu arhip. Cesariei și Capadochiei. 1 Ianuarie.

Basilisc, Eutropie și Cleonic mart., 3 Mart.

Benedict. vezi Alexandru 14 Martie.

Blasiu ieromonahul și Vlasie episc. Sevastiei 11 Februarie.

Bobotează, vezi Botezul Domn., 6 Ian.
 Bonifatie martirul, 19 Decembrie.
 Botezul Domnului (Boboteaza, Arătarea Domnului, Teofanie, Epifaniile), 6 Ian.
 Brăul Născătoarei de Dumn., 31 Aug.
 Brumar luna lui Novembre.
 Brumărel luna lui Octombro.
 Bunavestirea, 25 Martie.

C.

Calendaru e cartea în care să află împărțirea legală a timpului în ani, luni și zile și să numește așa după cuvântul latin „Calende” care însemna la Romani începutul lunii; după alții Calendarul să numește după cuvântul Colinda.

Calendarul Iulian sau vechi cu carele se servesc creștinii ortodoxi-catolici și greco-catolici e întemeiat de Iuliu Căsar la anul 40 a. C. și primit de creștini în anul 325.

Calendarul Gregorian sau nou e calendarul iulian îndreptat și prelucrat de Sosigenē pe timpul Papei Gregor XIII în anul 1582; cu el să servesc creștinii romano-catolici, Luteranii și Calvinii.

Calendarul ortodox-răsăritean e calendarul iulian cu puțină desclinire.

Calendarul israelit începe dela facerea lumii 3761 ani a. Ch.

Calendarul turcesc începe dela Hegira — fugirea lui Muhamed dela Meca la Medina 15—16 Iulie 622.

Calinic, vezi Apolonie 14 Decembrie.

Calinic și Teodota martiri, 29 Iulie.

Calista martira, Evod și Ermogen frați buni martiri, 1 Septembrie.

Calistrat martirul, 27 Septembrie.

Capul s. Ioan Botezătorul, vezi aflarea I, II și III, 24 Februarie, 25 Maiu.

Capiton episcopul, Vasileu, Eugen și Eugenia cei din Hersova, 7 Martie.

Carneval, Măncarea de carne, Cășlegiul, Carnelegiul dela Crăciun până la Lăsatul de carne.

Carp ap. stolul, 26 Maiu.

Carp episcop de Tiatira și Papil diacoul său, martiri, 13 Octobro.

Casian Romanul preot și stareț, 29 Febr.

Cășlegiul, vezi Carneval.

Catarina, vezi Ecaterina, 25 Novembre.

Chiona, vezi Agapia, 16 April.

Chiprian martirul și Iustina fecioara, 2 Octombro.

Chiriace Silastrul (Mioiu), 29 Septembrie

Chiriachi, vezi Acachie, 7 Iulie.

Chiric și Iulita mama lui, 15 Iulie.

Chiril, vezi Atanasie, 18 Ianuarie.

Chiril arhip. Ierusalimului, 18 Martie.

Chiril patriarhul Alexandriei, 9 Iulie.

Chir, vezi aducerea moaștelor, 28 Iulie.

Chir și Ioan doct. fără de argint, 31 Ian.

Chrisant, vezi Hrisant, 19 Martie.

Christina, vezi Hristina, 24 Iulie.

Christofor, vezi Hristofor, 9 Maiu.

Ciclul lunii (Crugul) lunii e un timp de 19 ani, începe 1 vn înaintea lui Christos și să află pentru ori care an dacă adaugem acestui an 1 și suma împărțim cu 19, restul care rămâne e ciclul lunii. O numără 19. Aceasta e pentru calendarul Iulian, iar pentru cel ortodox-răsăritean scădem doi și împărțim ca și la iulian.

Exemplu pentru anul 1908 după:

Calend. iulian = $1908 + 1 = 1909 : 19 = 100$ și rămâne 9.

Cal. ortodox = $1908 - 2 = 1906 : 19 = 100$ și rămâne 6.

Ciclul soarelui (Crugul soarelui) e un timp de 28 ani, începe după Calendarul iulian cu 9 ani, ar după Calendarul ortodox-răsăritean cu 20 ani înainte de Christos și să află pentru fiecare an dacă adaugem anului 9 ori 20 și suma o împărțim cu 28, restul e Ciclul. $0 = 28$. Exemplu pentru a. 1909 după Calendarul iulian $1909 + 9 = 1918 : 28 = 68$ și rămâne 14 = ciclul ortodox $1909 + 20 = 1929 : 28 = 68$ și rămâne 25 = ciclul.

Cinstitul lanț al s. Petru, 16 Ianuarie.

Cireșar luna lui Iunie.

Cleonic, vezi Basilisc, 3 Martie.

Cilment episcopul Ancirei, 23 Ianuarie.

Cilment și Petru papi ai Romei, 24 Nov.

Codrat apostol din Magnesia, 21 Sept.

Codrat din Corint martir, 10 Martie.

Codria, vezi Achacie, 7 Maiu.

Conon din Nazaretul Galileei martir, 5 Martie.

Conciliu, vezi Soborul, Adunarea.

Conciliuri ecumenice au fost șapte:

I în Nichea la a. 325, a fost 318 s. pâr.

II „C-nopole” 381, „ 156 „ „

III „Efes” 431, „ 200 „ „

IV „Halchidon” 451, „ 630 „ „

V „C-nopole” 553, „ 165 „ „

VI „ 680, „ 170 „ „

VII „Nichea la a. 787, a fost 367 s. pâr.

Constantin cel Mare împărat și Elena mama sa, 21 Maiu.

Gornilie sutașul 13 Septembrie.
Cosma și Damian doi frați doctori 1 Iulie
și 1 Novembre.

Crăciunul, vezi Nașterea Dom. 25 Dec.
Crăciunul mic e anul nou 1 Ianuarie.
Crucea mică e T. Cap. s. Ioan Botezătorul
29 August.

Crucea, Scoaterea, (Închinarea) ci și s. s.
șapte martiri Macavei 1 August.
Csenia Romana cuvioasa 24 Ianuarie.
Csenofont ca ceata sa 26 Ianuarie.
Cuptoriu luna lui Iulie.

D.

Dalmat arhiman. Faust și Isachie 3 Aug.
Damian și Cosma vezi Cosma 1 Iul. 1 N.
Daniel profetul cu cei trei cuconi: Ananie
Mișael și Azarie 17 Decembre.

Daniel Stălpnicul 11 Decembre.
David cel din Tesalonic 26 Iunie.
Decembre numit și Undrea luna două-
sprezecea în an, are zile 31.

Denia (Privighiu) Mercuri și Vineri în a
cincea săptămână a postului mare (de
la lăsatul de brânză) și Joi în săptă-
mâna mare (înaintea Paștilor).

Deslegarea postului: Săptămâna între
Paști și Dumineca Tomei; între Ru-
salie și începutul postului s. s. Aposto-
li și între Crăciun și Anul nou.

Deslegarea la ouă și brânză: Miercuri
și Vineri în săptămâna albă.

Deslegarea la Pește: 2 Februarie de nu
este postul mare; 25 Martie, 24 Iunie,
30 Iunie, 6 August, 14 Novembre, 21
Novembre și în Dumineca Floriilor.

Dia și Macrina făcători de minuni 19 Iul.
Dimitrie (Să Medru) marele martir 26 Oct.
Dionid din Tarsul Ciliciei martir 16 Aug.
Dionisie Areopogitul 3 Octombrie.

Ditla și 40 femei martire 1 Septembrie.
Douăzeci de mii martiri arși în Nicome-
dia 28 Decembre.

Dochia, vezi baba Dochia 1 Martie.
Dominica cuv. și George al Nisiei 8 Ian.
Dometie făcători de minuni 7 August.
Dometie și Grigorie Episcop. Nisiei 10 Ian.
Dorimedont, Savatie și marele martir Tro-
fim 19 Septembrie.

Doroteiu Episcopul Tirului martir 5 Iun.
Dumineca e sărbătoare și sunt în an 52
dintre care se numesc:

Dumineca înaintea Botezului.

Dumineca după Botez.

Dumineca Vameșului și a Fariseului și
Începutul Triodului e totdeauna a doua
Duminecă după luna nouă alui Ianuarie,

dela Dumineca aceasta, până la Paști
sunt 70 de zile.

Dumineca fiului răstăcit, între Dumineca
Vameșului și Dumineca Lăsat. de carne.

Dumineca Lăsatului de carne.

Dumineca Lăsatului de brânză.

Dumineca întâia din post sau Dumineca
Ortodoxiei. După s. Liturghie să afu-
risesc ereziacii și toți aceia cari să la-
pădă de ortodoxie. Să pomenesc scu-
titorii și apărătorii religiei.

Dumineca din post a 2. 3. 4. și a 5.

Dumineca Floriilor.

Dumineca Paștilor. Ziua cea luminată.

Dumineca Tomei când s-au arătat lisus
lui Toma, carele nu credea în Inv. lui.

Dumin. Mironosiților după Dum. Tomei.

Dumineca Slăbănogului (Paraliticului) a-
patra după Paști.

Dumineca Samarinenă, a 5 după Paști.

Dumineca Orbului, a șeasa după Paști.

Dumineca S. S. Părinți a șeptea d. Paști.

Dumineca Rusalilor.

Dumineca Tuturor Sănzilor totdeauna în-
taia după Rusalie. Lăsatul de carne
pentru postul s. s. Apostoli.

Dumineca înaintea Înălțării s. Cruci.

Dumineca după Înălțarea s. Cruci.

Dumineca Strămoșilor a doua înaintea
Crăciunului.

Dumineca înaintea Crăciunului.

Dumineca după Crăciun.

Dumineca tânără după Lună nouă.

Duminecele Triodului sunt: Dela Dumine-
ca Vameșului până la Paști.

Duminecele Pentecostarionului (Cincize-
cimci) sunt: Dumineca Paștilor până
inclusive Dumineca Tuturor Sănzilor.
Duminecele Octoichului sunt: Dumineca
a doua după Rusalie până la Triodion.

E.

Ecatarina mare Martiră, vezi Catarina
25 Noembrie.

Epifan arhidiacon și Nifon cuv. 11 Aug.

Epifanie din Cesarea martir 9 Aprilie.

Efrem cel din Hersonova martir. Vasileu și
alții 7 Martie.

Efrem Sirul cuviosul 28 Ianuarie.

Eftimie cel Mare cuviosul 20 Ianuarie.

Eufimie martirul 6 Aprilie și 24 August.

Elefterie martirul și Pavel cuv. 15 Dec.

Elena, vezi Constantin și Elena 21 Mai.

Elisaveta cuv. și Sava Stratilat martir 24
Aprilie.

Eliseiu profetul. fiul lui Săfat și învăță-
celul s. Ilie 14 Iunie.

Elpida, vezi Sofia 17 Septembrie.
Emanuel (Manuil), Savel și Ismail martiri 17 Iunie.

Emilian Episcopul Chizicului mart. 8 Aug.
Emilian și Iachint martiri 18 Iulie.

Epacta după Calendariul iulian e numărul carele arată câte zile a trecut dela Luna nouă a anului trecut până la 1. Ianuarie și poate să fie dela 0 până la 30. Să află dacă să înmulțește numărul de aur cu 11 și să împarte cu 30. Restul e Epacta. Exemplu: În anul 1907 a fost Numărul de aur $8 \times 11 = 88 : 30 = 2$ și rămâne 28 adică Epacta e 28. Aceasta Epactă din Calendariul iulian e Temelia Calendariului ortodox.

Epacta după Calendariul ortodox-răsăritean e numărul care adaus Temeliei face 21 ori 51. Exemplu: Temelia anului 1907 e 28 ca să căpătăm 51 mai trebuiesc 23 dar acest număr e Epacta Calendariului ortodox.

Epifanie Episcopul Ciprului și Gherman Patriarhul Constantinoplei 12 Mai.

Epifaniile, vezi Botezul 6 Ianuarie.

Epistimia și soț. ei Galact. mart. 5 Nov.

Erast apost. Olimp și Orest mar. 10 Nov.

Ermen, Ioanichie și Nicandru mar. 4 Nov.

Ermia și Ermie martiri 31 Mai.

Ermil diaconul și Stratonic 13 Ianuarie.

Ermogen, vezi Calista 1 Septembrie.

Ermogen eparhul, Mina și Eugraf 10 Dec.

Ermolae ieromonahul martir 26 Iulie.

Eudochia, vezi Baba Dochia 1 Martie.

Eufemia mare Martira 11 Iulie și 16 Sep.

Eufrosina cuv. din Alexandria 25 Sept.

Eugenie, vezi Capiton 7 Martie.

Eugenia cuv. (Ajun. Crăciunului 24 Dec.

Eugenie, Eustratie. Axentie, Mardare, Orest și Luca 13 Decembrie.

Eugraf, vezi Ermogen 10 Decembrie.

Eulampia și Eulampie martiri 10 Octomvrie.

Eumenic făcători de minuni 18 Septemvrie.

Euplu arhidiacon și Nifon 11 August.

Euphie, vezi Epsihie 9 Aprilie.

Eusebie episcop de Samosata 22 Iunie.

Eusignie martirul 5 August.

Eustatie-Placida și fiii săi 20 Septembrie.

Eustatie și Timoteiu din Simvoli 21 Feb.

Eustratie, vezi Eugenie 13 Decembrie.

Eutihie martirul 24 August.

Eutimie, vezi Eftimie 20 Ianuarie.

Eutropie, vezi Basilisc 3 Martie.

Eved, vezi Calist 1 Septembrie.

F.

Faust, vezi Dalmatie, 3 August.

Februarie să numește și Faur e a doua lună în an și are în anul comun 28, ear în cel bisect 29 zile.

Femei 40, vezi Amun 1 Septembrie.

Fevronia sfânta 25 Iunie.

Filaret îndurătorul și prof. Naum 1 Dec.

Filimon apostolul 22 Novembre.

Fillimon, vezi Apolonie 14 Decembrie.

Filip apostolul și Lăsatul de carne pentru Crăciun 14 Novembre.

Filip apost. și Teofan cuv. martiri 11 Oct.

Filumen și Paramon martiri 29 Novemb.

Flor și Lavru frați, martiri 18 August.

Florar luna lui Maiu.

Floriile, Dumineca Florilor, Staulele Florilor cade totdeauna o săptămână înainte Paștilor.

Foca facătoriu de minuni și Iona profetul 22 Septembrie.

Foca, Teofil, Trofim și alții martiri 23 Iul.

Fotie, vezi Anichit 12 August.

G.

Gabriel arhanghelul, soborul 26 Martie.

Gabriel și Mihail mai mari Voezozii-Arangelul de iarnă 8 Novembre.

Gabriel, soborul lui, Arangelul de vară, 13 Iulie.

Galaction și Epistimi soția sa martiri 5 N.

Gavril, vezi Gabriel.

George al Nisiei și Domenica 8 Ianuarie.

George Episcopul Mitilenei 7 Aprilie.

George marele Martir-Sân George 23 Apr.

Gerariu luna lui Ianuarie.

Germenariu luna lui Maiu.

Gerasim avă în Palestina 4 Martie.

German, vezi Epifanie 12 Maiu.

Glicheria martira 13 Maiu.

Gordie Capitan la Iulie 3 Ianuarie.

Grigorie arhiepiscopul Armeniei 30 Sept.

Grigorie Decapolitul și Proclu arhiepiscopul Constantinoplei 20 Novembre.

Grigorie episcopul Neocesariei 17 Nov.

Grigorie, vezi Domeție 10 Ianuarie.

Grigorie, vezi Amfilohie, 23 Novembre.

Grigorie și învățăcelul său Ioan cuviosul 18 Aprilie.

Grigorie Teologul ierarh 25 și 30 Ian.

Gurie, vezi Aviv 15 Novembre.

H.

Haralampie preotul martir 10 Februarie.

Haritina martiră 5 Octomvrie.

Hariton mărturisitorul 28 Septemvrie.

Harisant și Darie 19 Martie.

Hristina fiica Stratilatului din Tir mare martiră 24 Iulie.

Hristofor prof. și Isaia martir 9 Maiu.

I.

Iachint, vezi Anatolic 3 Iulie.
 Iachint, vezi Emilian 18 Iulie.
 Iacob a lui Alfeiu unul din cei 12 apostoli 9 Octombrie.
 Iacob apostolul fratele Domnului 23 Oct.
 Iacob episcop și martir 21 Martie.
 Iacob fiul lui Zavedeu unul din cei 12 apostoli 30 Aprilie.
 Iacob Persul martir 27 Novembre.
 Ianichie, vezi Ermen 4 Novembre.
 Ianuarie—Gerariu luna primă în an, are 31 zile.
 Ianuarie episcopul 21 Aprilie.
 Iara anutimp, durează 90 zile dela 9. Decembrie până la 9 Martie.
 Iason apostolul și Sosipatru 28 Aprilie.
 Icoana Domnului vezi Aducerea ei 16 Aug.
 Ierarhi trei, Marele Vasile, Grigorie Teologul și Ioan Chrisostomul 30 Ianuarie.
 Ieremia profetul 1 Maiu.
 Ieronim și Policarp episcopi Smirnei 23 Feb.
 Ieroteiu episcopul Atenei martir 4 Oct.
 Iezechiel profetul, Simeon și Ioan 21 Iulie.
 Ignatie arhiepiscopul Antiochiei și purtător de Dumnezeu 20 Decembrie.
 Ignatie, vezi Aducerea moaștelor s. Ignatie 29 Ianuar.
 Iisus Navi și Începutul indictului 1 Sept.
 Ilarie, Proclu și Mihail martiri 12 Iulie.
 Ilarion cel mare 21 Octombrie.
 Ilarion egumenul și Stefan făcător de minuni 28 Martie.
 Ilarion și Visarion 6 Iunie.
 Ilie profetul 20 Iulie.
 Înălțarea de toată lumea a cinstitei și de viață făcătoarei Cruci (Ziua Crucii) 14 Septembrie.
 Înălțarea Domnului — Ispasul, cade totdeauna la 40 de zile după Paști și la 10 zile naintea Rusaliilor.
 Începutul Indictului, vezi Indict. 1 Sept.
 Închinarea cinstului lanț al s. Petru Săn Petru de iarnă, 16. Ianuarie.
 Indictul era la Romani timpul de 15 ani în care să facea repartitia tributului și să numește Numărul român. Indicturi sunt mai multe, însă biserica noastră primi în anul 312 Indictul împărătesc sau grecesc carele începe cu 3 ani înaintea lui Cristos și să află pentru oricare an dacă adaugem anului 3 și suma împărțim cu 15, apoi restul care rămâne e Indictul. Exemplul pentru anul 1882: $1882 + 3 = 1885$
 $15 = 125$ și rămâne $10 = \text{indict.}$)

Înnumărătoarea praznicului — Mezul păresimilor, totdeauna Mercuri în mijlocul postului mare, 24 de zile înaintea Paștilor.
 Întâia și a două aflare a cinstului cap al s. Ioan Botezătorul 24 Februarie.
 Întempiarea Domnului Is. Chr. 2 Febr.
 Întoarcerea moaștelor s. Apostol Bartolomeu 25 August.
 Întrarea în biserică a Prea Sănteii Născătoare de Dumnezeu 21 Novembre.
 Întunecimea luni — Eclipsă să întâmplă numai la luna plină, pe timpul acesta să află pământul între soare și lună și umbra pământului acopere luna ori total, ori partial ori inelar.
 Întunecimea de soare să întâmplă numai la Luna nouă pentru că atunci să afla luna între soare și pământ și ne acopere vederea soarelui ori total, ori partial ori inelar.
 Întunecimi de soare și de lună sunt în 18 ani și ceva mai bine 70, dintre care sunt 41 de soare și 29 de lună, dar întrun an poate să fie 7. întunecimi, dintre aceste sunt mai puțin 2 de lună.
 Învieria Domnului — Paștile. Sărbătoare mare să serbează 3 zile și poate cădea pe Duminecele dela 22 Martie până la 25 Aprilie dar totdeauna în Dumineca prima după întâia lună plină a ecuinocțiului de primăvară, adică întâia după 8 Martie. Dacă cade Învieria Domnului într-o Duminecă cu Pasha jidovească atunci să serbează cu o săptămână mai târziu.
 Învieria lui Lazar totdeauna Sâmbătă înaintea Floriilor.
 Ioan ajunătorul și Mamant mart. 2 Sept.
 Ioan Botezătorul, vezi Aflarea capului 24 Februarie, 25 Maiu.
 I. Botez. Nașterea lui Sânzi-Iana 24 Iunie.
 Ioan Botez. Soborul lui 7 Ianuarie.
 Ioan Botez. Taerea capului 29 August.
 Ioan Botez. Zămislirea 23 Septembrie.
 Ioan Chrisostomul, gură de aur arhiepiscopul Constantinopolei 13 Nov.
 Ioan Chrisost. vezi Aduc. moașt. 27 Ian.
 Ioan Crisost., vezi Ierarhi 30 Ianuarie.
 Ioan Colibașul și Pavel Tebeul cuv. 15 Ian.
 Ioan Damaschin 4 Decembrie.
 Ioan dela peșterea cea veche 19 Aprilie.
 „ milostivul 12 Novembre.
 „ vezi Alexandru 30 August.
 „ Scărarul cuvios 30 Martie.

Ioan vezi Chir 31 Ianuarie.

" " Aducerea moaștelor 28 Iunie

" " Grigorie 28 Aprilie.

" " Iezechil 21 Iulie.

Ioan vezi Arsenie 8 Maiu.

" Teolog., Evang. și Apost. 26 Sept.

Ioachim. vezi Ana 9 Septembrie.

Ioanichie, vezi Ermeu 4 Novembre.

Ioli prof. și Var mart. 19 Octombrie.

Iona, vezi Foca 22 Septembrie.

Iosif, vezi Akepsima, 3 Novembre.

Iosif scriitor de cânt și Toma apost. 4 Apr.

Iov s. și dreptul 6 Maiu.

Ipatie episcopul Gangrenelor făcătoriu de minuni 31 Martie.

Ipolit papa Romei și s.s. Trei ierarhi 30 Ian.

Irina, vezi Agapia 16 Aprilie.

Irina mare martiră 5 Maiu.

Irinarh martir din Sevasta și Stefan cel nou martir 28 Novembre.

Irodion, vezi Agap 8 Aprilie.

Isaia profetul 9 Maiu.

Is. Hs. Ni. Ka era mai nainte cu slove

IC. XC. HI. KA. și însemnează: Iisus Hristos a biruit.

Isachie marturisitorul 30 Maiu.

Isachie, vezi Dalmat 3 August.

Isidor Pelusiotul mărturisitor 4 Februarie.

Isidor martirul 14 Maiu.

Ismail, vezi Emanuel 17 Iunie.

Ispasul, vezi Înălțarea Domnului.

Iuda fratele Domnului apostol 19 Iunie.

Iulian din Tarsie martir 21 Iunie.

Iuliana din Nicomidia martiră 21 Dec.

Iulie, Cuptoriu, a șeptea lună în an are zile 31.

Iulita, vezi Chirie, 15 Iulie.

Iunie, Cireșar, a șasa luna în an are zile 30.

Iustin martir, marele filozof 1 Iunie.

Iustina, vezi Chiprian 2 Octombrie.

J.

Joi, vezi săptămâna.

Joi mare, vezi săptămâna patimilor.

L.

Lăsatul de brânza (Zăpostitul) e mutabil, septe săptămâni năntea Paștilor, dela Dumineca aceasta începe Postul mare sau Postul Paștilor.

Lăsatul de carne (Zăpostitul) sunt patru adeca pentru :

— Paști, Dumineca opt săptămâni înainte Paștilor.

— Sân-Petru sau s. s. Apostoli, Dumineca după Rusalii sau Dumineca Turor Sântilor, e mutabil.

— Sânta Maria mare 31 Iulie.

— Crăciun 14 Novembre.

Laurentie arhidiaconul martir 10 August.

Lavru, vezi Flor 18 August.

Lazar, vezi Învierea lui Lazar.

Leon episcopul Cataniei 20 Februarie.

Leon papa Romei 18 Februarie.

Leontie cuviosul martir 18 Iunie.

Lifchie, vezi Apolonic 14 Decembre.

Litera Dumineci arată în calendariul bisericesc Duminicile de peste an și sunt șapte : În calendariul Iulian începe dela 1 Ianuarie cu A, B, C, D, E, F și G. În anul bisect Duminicile după 29 Februarie au două litere. Calendariul Gregorian schimbă Litera Dumineci dela anul 1583 până la 1700, dela 1701 până la 1800, dela 1801 până 1900 și dela 1901 până la 2100 așa de când e în calendariul iulian A e în ca endariul gregoria G.

După calendariul ortodox să iau slovele

înderept

adeca :

3, 5, e, g, z

b. și a. și începe dela 1

Mart. cu slova

Litera (Slova) Păscăliei e cheia cu carea se află Paștile și toate serbătorile mutabile și sunt 35 pentru că atâte zile sunt în care poate cădea Paștile.

Loghin sutașul martir, 16 Octombrie.

Luca apostol și evangelist 18 Oct.

Luca cuviosul și Partenie episcop. Lamps. 7 Februarie.

Lucia, vezi Axentie 13 Decembre.

Luchian martirul 15 Octombrie.

Luchilian al Constantinopolei 3 Iunie.

Lucinul, vezi Luca evang. 18 Oct.

Luna. Anul are 12 luni : Ianuarie, Februarie, Martie, Aprilie, Maiu, Iunie, Iulie, August, Septembrie, Octombrie, Novembre și Decembre.

Luna de zile 30 e numai pentru socoată

Luna de patru săptămâni are 28 zile și sunt în an 13 pentru ca aceste luni sunt cu 2—3 zile mai mici.

Luna nouă să vede după apunerea soarelui la apus (vest) în forma unei seceri.

Luna plină la 14 zile dela Luna nouă să vede după apunerea soarelui la resărit (est) ca un fond rotund).

Luni, vezi Săptămâna.

Lunia curată după Dumineca Lăsatului de brânză.

Lunia morților după Dumineca Tomei (Mătcălu). În Lunia aceasta să pre-

noește suprafața mormânturilor, să fac rugăciuni pentru morți și să dă de pomană Lup martirul 23 August.

M.

Macarie al Alexandriei, Arsenie arhiepiscop. 19 Ianuarie.

Macavei șapte martiri și Scoaterei cins. Cruci 1 August.

Macra (Maura) și Timoteiu mart. 3 Maiu. Macrina, vezi Dia cuvioasele 19 Iulie.

Măhrama Domn. și Diomid martir. 16 Aug. Maiu, Florariu a 5 lună în an are zile 31.

Malahie prof. și Gordie capitanul 3 Ian. Mamant, vezi Ioan ajunătorul 2 Sept.

Măna anului în calendariul românesc o Slova Duminecei a calendariului ortodox adevărat :

Mancarea de carne, vezi Carn. val.

Manuil, Emanuil, vezi Ismail 17 Iunie.

Marcu apostol și evangelist 25 Aprilie.

Marcu episcopul Aretuselor 29 Martie.

Marchian, Martirie Notarul martiri 25 Oct.

Mardare, vezi Acentie, 13 Decembrie.

Maria cea din Miasme, Soborul ei, 1 Sept.

Maria Eghipteana 1 Aprilie.

Maria Magdalena purt. de mir 22 Iulie.

Maria Născ., vezi Adormirea 15 August.

Maria Născ., vezi Într. în biserică 21 Nov.

Maria Născ., vezi Bunavestire 25 Martie.

Maria Născ., vezi Nașterea ei 8 Sept.

Maria Născ., punerea cinstului brâu 31 August.

Maria Născ. Soborul a două zi de Crăciun 26 Decembrie.

Marina (Să Margita) mare martiră 17 Iulie.

Martiri vezi Săptămâna.

Marta vezi Atanasie 5 Iulie.

Martie, — Mărtisor — Germănar luna a treia, în an are zile 31.

Martin papa Romei martirul 14 Aprilie.

Martinian pusnic la Atena martir 13 Febr.

Martinii de iarnă dela 1 până la 3 Febr.

Martirii de toamnă dela 12 până la 14 Nov.

Martirele femei, vezi Amun 1 Septembrie.

Martiri și Martirii să tipăreau în cărțile veche Mucenic și Muceniții.

Martirii din Hersova, vezi Efrem, 7 Martie. Martirii din Nicomidia vezi Doauăzeci de mil 28 Decembre.

Mart. noave d. Ch'zica și Memnon 29 Apr. Martirii patruzeci 9 Martie.

Martirii 40 și cinci din Nicopoli 10 Iulie.

Martirii și doi din Amoreea 6 Martie.

Martirii șapte, vezi Macavei 1 August.

Martirii treizeci și trei d. Melintina 7 Nov.

Martirie, vezi Marchinian 25 Octombrie.

Măsăliari, luna lui August.

Mătcălu, vezi luna morților.

Mateiu apostol și evangelist 9 August, 16 Novembre.

Matrona din Salonic 27 Martie.

Matrona și martirul Onifor și Porfirie 9 Novembre.

Maxim mărturisitorul 13 August.

Maxim mărturisitorul și martirul Neofit 21 Ianuarie.

Melania Romana cuvioasa 31 Decembre.

Meletie arhiepiscopul Antiohiei 12 Febr.

Memnon, vezi Martiri nouă 29 Aprilie.

Mercuri, vezi Săptămână.

Mercuria Todorusalelor cade totdeauna la 24 zile înainte de Rusalii și 24 zile d. Paști.

Mercurie și Ecaterina mare martiri 25 Nov.

Metăniile încep totdeauna în primă Joie din Părăsini.

Metodie episcopul Patarilor mart. 20 Iunie

Metodie patriarhul Co. stantinopolei și profet. Elisei 14 Iunie

Mezul Păresemilor, vezi Injumătățirea praznicului.

Mihea profetul 14 August

Mihail Arhistratigul minunea lui 1 Colose 6 Septembrie.

Mihail, vezi Ilarie 12 Iulie.

Mihail și Gabriel, vezi Gabriel 8 Nov.

Mihail Sinadon marturisitor 23 Maiu.

Mina, vezi Ermogen 10 Decembre.

Mina, Victor și Vichentie martiri 11 Nov.

Minodora, Mitrodora și Nimfodora surori mare martire 10 Septembrie.

Minunea din Colase, vezi Mihail 6 Sept.

Mioiu (S. Mioiu) vezi Chirac 29 Sept.

Miron preotul martir 17 August.

Miron și Maria Magdalena, 22 Iulie.

Misael unul din cei trei coconi cu Daniel 17 Decembre.

Mitrodora, vezi Minodora 10 Septembrie.

Mitrofan patriarh. Constantinopolei 4 Ian.

Moăștele s. Atanasie, vezi Aducer. 2 Maiu.

Moăștele s. Chir și Ioan vezi Aduc. 28 Ian.

Moăștele s. Ignatie, vezi Aducerea 29 Ian.

Moăștele s. Ioan Chrisostomul. vezi Aducerea 27 Ianuarie.

Moaştele s. s. celor din Eugenia 22 Feb.
Moaştele s. Stefan, vezi Aducerea 2 Aug.
Mochie preotul martir 11 Maiu.

Moise Arapul 28 August.

Moisie şi Vavila martiri 4 Septembrie.

Moşii sunt pomenile date morţilor şi sunt preste an mai mulţi adevătaţi:

Moşii de iarnă, Sâmbătă înaintea Lăsatului de carne pentru Paşti.

Moşii de Rus. Sâmbătă înaintea Rusa ilor.

Moşii de Să Medru Sâmbătă înainte de Să Medru.

Apoi mai sunt:

Moşii de Crăciun 25 Decembre.

Moşii de Părăsimi 9 Martie.

Moşii de Joi mare să fac „Focurile”.

Moşii de Paşti în ziua de Paşti.

Moşii de Săn Georgiu 23 Aprilie.

Moşii de Ispas, în ziua Înălţării Domn.

Moşii de Sânzi-lane 24 Iunie.

Moşii de Săn-Petru 29 Iunie.

Moşii de Săn-Ilie, 20 Iulie.

Moşii de Schimbarea la faţă 6 August.

Moşii de Sânta-Maria-mare 15 August.

Mucenicii, vezi Martirii.

Mutarea s. Ioan evanghelistul 26 Sept.

N.

Narcis, vezi Ample, 31 Octombre.

Născătoare de Dumnezeu, vezi Maria.

Naşterea Domnului, vezi Crăciunul 25 Dec.

Naşterea s. Ioan Botez. vezi Ioan 24 Iun.

Naşterea Născătoarei de D-zeu 8 Sept.

Natalia, vezi Adrian 26 August.

Naun, vezi Filaret 1 Decembre.

Neofit, vezi Maxim 21 Ianuarie.

Neomila şi Terentie martiri 28 Octomb.

Nestor martirul 27 Octombre.

Nicandru, vezi Ermen 4 Novembre.

Nicanor, Prohor, Timon şi Parmena diaconi 28 Iulie.

Nichifor martirul 9 Februarie.

Nichifor patriarhul Constantinopol. 2 Iun.

Nichita, vezi Aducerea moaştelor 13 Mart.

Nichita episcopul Halcedonului 28 Maiu.

Nichita egumenul Michidichiei martir 3 Ap.

Nichita şi Visarion martiri 15 Septembrie

Nicolae arhiepiscopul dela Mira Lichie. 6 Decembre.

Nicon Metanoite, vezi Alipie 26 Nov.

Nicon şi învăţecii lui martiri 23 Martie.

Nifon, vezi Euplu 11 August

Nil izvoritoriu de mir 12 Novembre.

Nimfodora, vezi Minodora 10 Septembrie.

Nouă martiri, vezi Memnon 29 Aprilie.

Numărul de aur e numărul, carele arată

al câţalea an e fiecare an în Crugul

lunei, şi era în Calindarul roman ti-

părit cu litere aurite. Să află, dacă

adaugem anului 1 şi suma împărţim cu

19. Restul e numărul de aur. Exemplu:

Numărul de aur pe anul 1904 e 5, pentru

că $1904 + 1 = 1905 : 19 = 100$ şi rest 5

Numărul în cărţile bisericeşti să înseamnă cu slova şi anume:

Ă, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
12 13 20 21 23 30 40 50 60

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
70 80 90 100 200 300 400 500 600

Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț, Ț,
700 800 900 1000 2000 10.000 50.000

Exemplu
Anul 1908 să
scrie.

7 5 4 3 2 1

Numirea Domnului, vezi Anul nou, 1 Ian

O.

Octombrie—Brumărel e a zecea lună în an, are zile 31.
Olimpa, vezi Erast 10 Novembre.
Olimpiada e cuvânt grecesc și înseamnă 4 ani.
Olimpie, vezi Adormirea Anei 25 Iulie.
Onesim apostolul 15 Februarie.
Onisifor, vezi Matrona 9 Novembre.
Onufrie cnv. și Petru martirul 12 Iunie.
Orest, vezi Erast 10 Novembre.
Orest, vezi Axentie 13 Decembre.
Osie, vezi Andrei 17 Octombrie,

P.

Pahomie cel mare 15 Maiu.
Pamfilie martirul 16 Februarie.
Pancratie episcopul Tavromeniei 9 Iulie.
Panteleimon (Pantilie) Marele martir și tămăduitor 27 Iulie.
Papie și Savin martiri 16 Martie.
Papil, vezi Carp 13 Octombrie.
Paramon, vezi Filumen 29 Novembre
Parascheva-Vinerea mare 14 Octombrie.
Părăsimele, vezi Postul Paștilor.
Părinții cei ucis în monas. s. Sava 20 Mar.
Părinții cei ucis în Sinaia și Rait 14 Ian.
Parmena, vezi Nicanor 28 Iulie.
Paștile, vezi Învierea Domnului.
Pascalia e Crugul lunci, Măna anului, Temelia, Numărul de aur, Slova Pas caliei și Slova Dumineceli.
Partenie, vezi Luca 7 Februarie.
Patapie cuviosul 8 Decembre.
Patrichie episcopul Prusiei 19 Maiu.
Patrusprezece mii de prunci uciși de Irod 29 Decembre.
Patruzeci femei, vezi Amun 1 Septembrie.
Patruzeci martiri, Sămții 9 Martie.
Patruzeci și 5 martiri din Nicopoli 10 Iul.
Patruzeci și doi martiri din Amorea 6 Mart.
Pavel, vezi Alexandru 30 August.
Pavel, vezi Elefterie 15 Decembre.
Pavel mărturisitorul 6 Novembre.
Pavel Tebeul, vezi Ioan Colibașul 15 Ian.
Pavel și Petru-Sân Petru 29 Iunie.
Pelaghia cuvioasă 8 Octombrie.
Pelaghia din Tars martiră 4 Maiu.
Pârilele, 20, 21 și 22 Iulie.
Petru, vezi Onufrie 12 Iunie.
Petru apostolul, vezi Închinarea lanțului

16 Ianuarie.

Petru, vezi Climent 24 Novembre.
Petru și Pavel, vezi Pavel și Petru 29 Iunie.
Pigasie, vezi Akindin 2 Novembre.
Pimen profetul 27 August.
Pistis vezi Agapi 17 Septembrie.

Planetele sunt corpuri cerești, încungiuări soarele în diferite îndepărtări, primesc lumina dela soare, unele au una, altele mai multe luni care să numesc și tra-banș sau satiliț. Calindariul cunoaște șapte planete: 1 Soarele, 2 Venus, 3 Mercur, 4 Luna, 5 Saturn, 6 Jupiter și 7 Martie. În tot anul să numără că-tră una din aceste planete ca Regin-tele anului și să afliă pentru ori care an dacă împărțim numărul anului cu 7 apoi restul e numărul planetei. Exem-plu: Regintele anului 1908 e Luna, pentru că 1908: 7=272 și rămâne rest 4.

Platon și Roman 18 Novembre.

Pogorârea Duhului Sânt-Rusaliele e săr-bătoare mutabilă și cade totdeauna la 50 zile după Paști sau la 10 zile după Înălțarea Domnului.

Policarp, vezi Ieronim 23 Februarie.

Poliect martirul 9 Ianuarie.

Pomana morților, vezi Mosii.

Pompie, Terentie și cei cu dănșii 10 Apr.

Porfirie episcopul Gaziei 26 Februarie.

Porfirie, vezi Matrona 9 Novembre.

Postul—secul. După legea bisericeii no-astre avem aceste posturi:

— Postul Paștilor, (paresimilor, postul mare) durcăz șapte săptămâni fără săptămâna albă, e mutabil.

— Postul s. s. apostoli Petru și Pavel începe totdeauna Luni după Dumineca Tuturor Sântilor (8 zile după Rusalie și durează mai mult 42 și mai puțin 8 zile. E mutabil.

— Postul s. Mariei-mare 14 zile dela 1 până la 15 August.

— Postul Crăciunului 6 săptămâni dela 15 Novembre până la 25 Decembre.

— Mercurile și Vinerele preste tot anul afară de săptămâna între Paști și Du-mineca Tomei, între Rusalie și Dumi-neca Tuturor Sântilor și între Crăciun și Anul nou.

— Postul înaintea Botezului 5 Ianuarie.

— Postul Tăerei Capului s. Ioan Bote-zătorul 29 August.

— Postul de untdelemn în timpul pre-gătirei spre cuminecătura și în săptă-măna patimilor, afară de Joi Sămb.

Dum. Vezi deslegarea Postului.

Praznic, vezi Sărbătoare.
 Prier luna lui Aprilie.
 Primăvara anutimpul durează 92 zile
 20 $\frac{1}{2}$ oare, dela 8 Martie până la 9 Iun.
 Priveghiu, vezi Denia.
 Prob, vezi Andronic 12 Octombro.
 Probajia, vezi Schimbarea la față 6 Aug.
 Proclu, vezi Grigorie Decapolit 20 Noemb.
 Proclu, vezi Ilarie 12 Iulie.
 Procopie Decapolitul, mărturisitor 27 Feb.
 Procopie-Precupul-martir 8 Iulie.
 Prohor, vezi Nicanor 28 Iulie.
 Pruncii 40.000, v. Martirii 40.000, 29 Dec.
 Pud, vezi Aristarh 15 Aprilie.
 Punerea cinstiului brău, vezi Brăul Născătoarei 31 August.
 Punerea cinstit. veșmânt al Născ. 2 Iul.

R.

Răpciune, luna lui Septembrie,
 Reintoarcerea moaștelor s. apostol Vartolomeu 25 August.
 Roman, vezi Amania 1 Octombro.
 Roman, vezi Platon 18 Novembro.
 Roman și Xenie-cuviosul 24 Ianuarie.
 Ruf, vezi Agap 8 April.
 Rusaliile, vezi Pogorârea ș. Duh.

S.

Să-Margita, vezi Marina 17 Iulie.
 Să-Micoara, vezi Nicolae 6 Decembre.
 Să-Mioiu, vezi Chiriac 29 Septembrie.
 Sabin (Savin), vezi Papie 16 Mart.
 Salmona, vezi Aviv 15 Novembr.
 Sămbătă a șasea zi după Duminecă să serba mai înainte și să serbează și azi la Jidovi ca la noi Dumineca. Dela Învierea Domnului părăsiră creștinii serbarea Sămbetei și primiră serbarea Duminecei.
 Sămbăta lui Lazar, vezi Învi. lui Lazar.
 Sămbăta mare e Sămbăta Paștilor.
 Samson primitor de străini 27 Iunie.
 Samuil profetul 20 August.
 Săn-George, vezi George 23 Aprilie.
 Săn-Medru, vezi Dimitrie 26 Octombro.
 Săn-Petru de iarnă 16 Ianuarie.
 Săn-Petru de vară 29 Iunie.
 Săn-Toaderii încep totdeauna în prima Marț după Duminecă lăsatul de brânză și țin 7—8 zile.
 Sânta-Maria mare, vezi Adormirea Născătoarei 15 August.
 Sânta-Maria mică, vezi Nașterea Născătoarei 8 Septembrie.
 Sântii-Sântii, vezi 40 martiri 9 Martie.

Sântu-Arangel de vară, vezi Soboru Arhanghel. 13 Iulie.
 Sănzilana, vezi Nașter. s. Ioan 24 Iun.
 Sava cel sântit 5 Decembre.
 Sava, vezi Elisaveta 24 Aprilie.
 Savatie, vezi Dorimedon 19 Septembrie.
 Schimbarea la față a Domnului nostru Isus Chr., vezi Preobrajenia. 6 Aug.
 Savol, vezi Emanuel, 17 Iun.
 Savin, vezi Papie, 16 Mart.
 Scoaterea cinstitei Cruci și Maca. 1 Aug.
 Secul, vezi Postul.
 Seculul — Veacul un period de 100 ani, începe dela Isus Christos.

Săptămâna are șapte zile, pe carele le numeau păgânii după cele șapte Planete; la Romani era: Dumineca — dies Solis, Luni — dies Lunae, Marț dies Martis, Mercuri — dies Mercuri, Joi — dies Jovis, Vineri — dies Veneris, Sămbătă — dies Saturni.

La franzezi: Dimanche, Lundi, Mardi, Mercredi, Jendi, Vendredi, Samdi.
 La Italiani: Domineca, Lunedi, Martedi, Mercoledì, Jovedi, Venerdi, Sabatto.
 — La Scanioli: Domingo, Lunes, Martes, Miércoles, Jueves, Viernes, Sabatto.

Săptămâna e cea mai veche socoată a timpului, pentru că singur Dumnezeu a pus măsura aceasta făcând lumea în șase zile și a șaptea se odihni.

Săptămâna-albă — a brânzei — dela Lăsatul de carne până la Lăsatul de brânză.

Săptămâna mare, — Săptămâna Patimilor — între Florii și Paști.

Săptămâna mistreața înaintea săpt. albe.
 Septembrie — numit Răpciune e a nouă lună în an, are 30 zile.

Sărbători avem: imobile, mutabile, mari sau împărătești și mici bisericesti.

Sărbătorile imobile sau nemutabile nu schimbă nici când ziua lunei ci numai ziua săptămânei și sunt 21 adevă: 1. Tăerea împrejur, 2. Botezul, 3. SS. Trei Ierarhi, 4. Întâmpinarea Domnului, 5. Bunavestire, 6. S. George, 9. SS. Petru și Pavel, 10. Profetul Ilie, 11. Schimbarea la față, 12. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 13. Tăerea capului s. Ioan, 14. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 15. Înălțarea cinstitei Cruci, 16. Cuvioasa Parascheva, 17. Marele Martir Dimitrie, 18. Arhang. Mihail și Gavril, 19. Întrarea în biserică. 20. S. Nicolae și Nașterea Domnului.

Sărbătorile mutabile schimbă ziua unei însă cad tot pe una și aceeași ziua a săptămânii; așa cade Dumineca: Florile, cad tot pe una și aceeași ziua a Joi: Înălțarea Domnului.

Sărbătorile mari sunt toate sărbătorile Domnului nostru Iisus Christos și ale Născătoarei de Dumnezeu, toate celelalte sunt sărbători mici, iar sărbătorile bisericești sunt însemnate în Calendariul anual cu ȳ neagră.

Serghie și Vach martiri 7 Octombrie.
Sevastian și Zoe martiri 18 Decembrie.
Sila și Silvan apostoli 30 Iulie.
Silvan, vezi Sila 30 Iulie.
Silvestru, Papa Romei 2 Ianuarie.
Simeon dreptul și sântitul 3 Februarie.
Simeon fratele Domnului 27 Aprilie.
Simeon, vezi Iezechil 21 Iulie.
Simeon Persianul cuviosul 17 Aprilie.
Simeon Stălpnicul 1 Septembrie.
Simeon Stilit 24 Maiu.
Simeon Zilotul apostol 10 Maiu.
Sinodul, vezi Conciliul și Adunarea.
Sisoe cel mare 6 Iulie.
Slova Duminecei, vezi Litera Duminecei și Măna anului.

Slova Pascăliei, vezi Litera Pascăliei).
Soborul Arhanghel. Gavril, vezi Adunarea 26 Martie, 13 Iulie.

Soborul Apostolilor, vezi Adunarea 4 Ianuarie, 30 Iunie.

Soborul mai marilor Voevozi, vezi Arangelul 8 Novembre.

Soborul Născătoarei de Dumnezeu, cea din Miasine 1 Septembrie.

Soborul Născăt. de Dumn. 26 Decembrie.

Soborul s. Ioan Botezătorul 7 Ianuarie.

Sofia, vezi Agapi 17 Septembrie.

Sofronie patriarhul Ierusalimului 11 Martie

Sofronie profetul 3 Decembrie.

Sosipatru, vezi Iason 28 Aprilie.

Sozont martirul 7 Septembrie.

Spiridon făcător de minuni 12 Decembrie

Stachie, vezi Ample 31 Octobrie.

Staulele, vezi Floriile.

Stefan arhidiacon, vezi Aducerea moaștelor 2 August.

Stefan arhidiacon și apostol 27 Dec.

Stefan cel nou. vezi Irinarh 28 Nov.

Stefan, vezi Ilarion, 28 Martie.

Stilian, vezi Alipie 26 Novembre.

Stratonic, vezi Ermil 13 Ianuarie.

Ș.

Șeate Macave 1 August.
„tiner din Efes 4 August.

Șeaptezeci și doi apostoli 4 Ian.

T.

Tadeu apostolul și Vassa mart. 21 Aug.
Tăerea cinstului Cap a lui s. Ioan Botezătorul, vezi Ioan Botez. 29 Aug.

Tăerea împrejur, vezi Anul nou 1 Ian.

Talaleu martirul 20 Maiu.

Tarah, vezi Andronic, 12 Octombrie.

Tarasie arhiepiscopul Const. 25 Febr.

Tațiana martira, 12 Ianuarie.

Tecla întâia martiră 24 Septembrie.

Temelia Lunei după Calendariul ortodox. e Epacta Calendariului Iulian.

Teoctist, vezi Antim 3 Septembrie.

Teoctist și Soborul celor 70 apost. 4 Ian.

Teodor Sântitul martir 16 Maiu.

Teodor și Ianuarie martiri 21 April.

Teodor Sicheutul, episc. Anastasiapolei 22 April.

Teodor Stratilatul mare martir 8 Febr.

Teodor Stratilatul, vezi Aduc. moaștelor 8 Iunie.

Teodor Tiron mare martir 17 Februarie

Teodor Trihina (Trihina) prea cuv. 21 Apr.

Teodor prea cuvioasa 11 Septemb.

Teodosia prea cuv. martira și Visarion 29 Maiu.

Teodosie cel mare, încep. obștei 11 Ian.

Teodot episcopul Anehirei mart. 7 Iun.

Teodot episcopul Chirinei mart. 2 Martie.

Teodot martirul 18 Maiu.

Teodota, vezi Calinic 29 Iulie.

Teodul, vezi Agatopod 5 Aprilie.

Teofan, vezi Filip 11 Octombrie.

Teofan mărturisitorul 12 Martie.

Teofania, vezi Botezul 6 Ian.

Teofil, vezi Foca 23 Iul.

Teofilact mărturisitorul 8 Mart.

Teona și Teopemt martiri 5 Ian.

Teopemt, vezi Teona 5 Ian.

Teropont martirul 27 Maiu.

Terentie, vezi Pompei 10 Apr.

Terentie, vezi Neomila 28 Oct.

Tihon episc. Amat. făcăt. de min. 16 Iun.

Timon, vezi Nicanor 28 Iulie.

Timoteiu, vezi Alexandru 10 Iunie.

Timoteiu, vezi Anastasie 22 Ian.

Timotei, vezi Eustatie 21 Febr.

Timoteiu, vezi Macra 3 Maiu.

Tinerii șeazte din Efes, 4 August.

Tirs, vezi Apolonie, 14 Decembrie.

Tit apostol și Reîntoarcerea moaștelor ale s. Vartolomei, 25 August.

Tit Romanul făcător de minuni, 2 Apr.

Toaderii cad totdeauna Sâmbătă în săptămâna întâia din părăsini.

Toamna anotimp, începe dela 10 Sept. și durează până la 9 Decembre adecă 89 zile.

Todorusele — Todorusalile cad totdeauna Mercuri la 24 zile înainte de Rusalii, sau 24 zile după Paști.

Toma, vezi Acachie, 7 Iulie.

Toma apostolul, 6 Octombre.

Toma, vezi Iosif, 4 Aprilie.

Trei Ierarhi: Marele Vasile, Grigorie Teologul și Ioan Chrisostomul (gură de aur), 30 Ianuarie.

Trifilie, vezi Aquilina, 13 Iunie.

Trifon martirul, 1 Februarie.

Triodul e a zece Duminecă înaintea Paștilor, începe în Ianuarie ori în Februarie în Dumineca Vameșului și a Fariseului și durează până în Dumineca Paștilor.

Treizeci și trei de martiri dela Melitina, 7 Novembre.

Trofim, vezi Aristarh, 15 Aprilie.

Trofim, vezi Foca, 23 Iulie.

Trofim, vezi Dorimedont, 19 Sept.

V.

Vach, vezi Sergie, 7 Octombre.

Var, vezi Ioil, 19 Octombre.

Vara anotimp durează 93 zile, dela 9 Iunie până la 10 Sept.

Varlaam, vezi Avdie, 19 Novembre.

Varnava și Vartolomeiu apost. 11 Iun.

Vartolomeiu, vezi Tit, 25 August.

Vartolomeiu, vezi Varnava, 11 Iun.

Varvara mare martiră, 4 Dec.

Vasileu, vezi Capiton, 7 Martie.

Vasilie arhiep. Cesariei și Capadochiei 1 Ianuarie.

Vasilie, vezi Basileu, 26 Aprilie.

" Trei Ierarhi, 30 Ian.

" mărturisitorul, 28 Febr.

" mărturisitorul și episcopul Parisului, 12 Apr.

Vasilie preotul martir, 22 Mart.

Vasilisc, vezi Basilisc, 3 Mart.

Vasilisc martirul, 22 Maiu.

Vassa, vezi Tadeu, 21 Aug.

Vavila, vezi Moisi, 4 Sept.

Veacul, vezi Seculul.

Veșmântul Născ. de Dumn., 2 Iul.

Vichentie, vezi Mina, 11 Nov.

Victor, vezi Mina, 11 Nov.

Vineri a cincia zi după Duminică.

Vinerea mare — Vinerea neagră — din săptămâna patimilor.

Vinerea mare, vezi Parascheva, 14 Oct.

Vinerea tineră, după luna nouă.

Visarion, vezi Ilarion, 6 Iun.

Visarion, vezi Nichita, 15 Sept.

Visarion, vezi Teodosia, 29 Maiu.

Vlasie vezi Blasiu, 11 Febr.

Vovedenia, vezi Întrarea în bis. 21 Nov.

Vucol episcopul Smirnei, 6 Febr.

X.

Xenia Romana, 24 Ian.

Xenofont cu cesta sa, 26 Ian.

Z.

Zaharie cuviosul, 24 Mart.

Zaharie profetul, 5 Sept.

Zămislirea s. Ane, vezi Ioachim și Ana 9 Dec.

Zămlislirea s. Ioan Botez. 23 Sept.

Zăpostitul, vezi lăsatul de carne.

Zece martiri din Crit, 23 Dec.

Zenovie și Zenovia sora sa martiri, 30 Oct.

Ziua are oare 24 și începe dela miezul nopții și durează până mâinezi la miezul nopții.

Ziua dela răsăritul până la apusul soarelui are în 8 Dec. oare 8 și 16 minute și e cea mai scurtă în an, iar 8 Iunie are oare 15 și 30 min. și e cea mai lungă. La 8 Mart. și la 9 Dec. e ziua și noaptea asemenea.

Ziua cea luminată e ziua Paștilor.

Ziua Crucii de iarnă, 5 Ian.

Ziua Crucii de vară — Înălțarea s. Cruci, 14 Sept.

Ziua ursului, 2 Febr.

Zilele babelor, vezi Babele 1—9 Mart.

Zodiile sunt grupe de stele, care se află în o depărtare mare în jurul soarelui și fac biăul cerului. Zodii sunt 12 și în toată luna întră soarele într'un semn al acestor zodii, așa întră în Ianuarie în semnul Udătorului, în Febr. în al Peștilor, în Mart. în al Berbecului, în Apr. în al Taurului, în Maiu în al Gemenilor, în Iun. în al Racului, în Iulie în al Leului, în Aug. în al Fecioarei, în Sept. în al Cumpenii, în Oct. în al Scorpiei, în Nov. în al Săgetătorului și în Dec. în semnul Căpriorului.

Zoe, vezi Sevastian, 18 Dec.

Zotie, vezi Anisie, 30 Dec.

Nicolae Balnojan-Iliuță.

CONSEMNAREA TÂRGURILOR

din Bănat și Transilvania.

Notă. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Români. Zilele sunt însemnate după calendariul nou. — Să mai observă că în urma războiului și a organizației administrative nouă termenele s'au putut ici-colo schimba.

Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octombrie.

Aradul-vechiu, de Vineri înainte de Dumineca cea premergătoare Duminecei Floriilor apusene; Duminecă după s. Petru și Pavel și din Duminecă înainte de 5 Novembre n. cu durată de patru zile.

Alibunariu, în ziua de Rusalii și în ziua de sânta Măria-mare.

Batania, cu 2 săptămâni înainte de Florii, Duminecă înainte de Petru și Pavel, cu 2 săptămâni înainte de Dimitrie.

Beba-vechie, 14 Martie, 13 Iunie și 12 Septembrie. Dacă aceste zile nu cad în zi de Duminecă, atunci târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Béga-Szt.-György, 15 Aprilie, 20 Iunie și 30 Septembrie.
Berzava, Duminecă înainte de 21 Martie, 6 Iunie și 24 Octombrie.

Banloc, 11 Septembrie.

Berzovia (Jidovini jud. Caraș) 29 Martie, 31 Maiu, 26 Iulie și 25 Octombrie.

Becicherechul-mare, Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 1 Martie, 25 Maiu, 17 August, 12 Oct. și 23 Novembre.

Bichiș, 24 Mart., 20 Iun. și 29 Sept. cari zile de nu cad pe Duminecă atunci Duminecă înainte de aceste zile (2 zile înainte târg de vite).

Bichiș-Ciaba, 3 Martie, 1 Iulie, 26 Octombrie și 10 Dec. (Dumineca a 2-a de advent) nou, și dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dumineca premergătoare. (Vineri și Sâmbătă de vite).

Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie și 26 Iunie.

Biserica-albă, 5, 6, 7 Martie, 20—23 Iunie, 15—18 Oct.

Biled, Duminecă înainte de 26 Martie, 15 Iunie, 8 Octomvrie.

- Balinț, Joia primă din Martie, Iunie, Sept. și Decemvrie.
 Bocșa română, Marția primă din Octomvrie și Marția primă după Dumineca Tomii.
- Bogșa-montană, Sâmbătă în săptămâna înainte de Dumineca neagră, a apusenilor, Sâmbătă înainte de Sân. Petru și Pavel și Sâmbătă după 1 Septembrie.
- Buziaș, 23 Ianuarie, Vineri după 24 Aprile, 25 Iulie și 1 Octombrie, ziua precedentă târg de vite.
- Boroșineu, 6 Ianuarie, 21 Iulie și 1 Noemvrie.
- Boroșsebeș, în Mercurile din săpt. în care cad s. Georgie, s. Mihail și Mercuri în săpt. s. Nicolae.
- Bozovici, 15 Ianuarie, 15 Aprile, 4 Iunie și 1 Oct.
- Brad, Joia a treia din Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie; în zilele cele 2 dinainte, târg de vite.
- Buteni, 2 Februarie, 15 Iunie, 24 August și 21 Decemvrie.
- Cacova**, Joi înainte de Sf. Gheorghe, Joi după Rusalii, Joi înainte de Sf. Maria Mare.
- Canija-mare, 1 Februarie, Luni înainte de Paști, Luni înainte de Rusalii, de 15 August, de 15 Octombrie; dacă 15 cade pe Luni, atunci în aceasta ziua și Luni înainte de 8 Decembrie.
- Canija-turcească, 29 Apr., 15 Iulie, 19 Oct.; dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dum. premergătoare.
- Caransebeș: Joi înainte de 31 Ianuarie, Joi înainte de 30 Aprilie, Joia primă din August, 30, 31 Octomvrie, 1 Noemvrie.
- Capolnaș, 14 Ian., 22 Martie, 6 Mai, 20 Iunie, 7 Iulie 29 Septembrie, 21 Nov.
- Cărpeneș, (Gerteamos), 5 Aprilie, 17 Iunie, 19 Septembrie.
 Dacă zilele numite cad în zi de lucru, atunci târgul să țină în Dumineca premergătoare.
- Ceffa, în prima Joie din Aprilie, August și Dec.
- Cermeiu, în 26 Martie, 1 Iulie și 28 Octomvrie. Joia târg de săptămână.
- Chichinda-mare, 24 Aprilie, 24 Iunie, 20 Sept. și 1 Dec.

Chişineu, Duminecă înainte de SS. 5 Trei Erarhi şi Duminecă înainte de s. George, [Sâmbătă înainte de 2 Iulie şi 19 Septemvrie.

Chizătău, 10 Ianuarie, 28 Aprilie, 18 Iunie şi 15 Oct. şi în fiecare săptămână Luniă târg de porci şi legume.

Ciacova, La mijlocul Postului Mare, Sărbătoarea ss. app. Petru şi Pavel, Joi din săpt. cu 27 August, Joi din săpt. cu 10 Octomvrie, Joi din săpt. cu 11 Novemvrie.

Cianadul-sêrb. şi nemţ. Duminecă înainte de 16 Martie, 20 Iunie, 16 Octomvrie şi 10 Decemvrie.

Cianadul-mag. 14 Februarie, 7 Maiu, 25 Oct. şi 7 Nov.

Comloş (Bănat) Duminecă înainte de 5 Martie, 15 Iunie, 1 Septemvrie.

Cornea, târg săptămânal de vite în fiecare Luni şi 2 bâlciuri anuale: Luni după Dumineca a 5-a din postul Paştilor, 9 Septemvrie şi Luni înainte de ss. Arhangheli Mihail şi Gavril.

Craşova, în 23—24 Aprilie, 28—29 Iunie, 14 August şi 10—11 Novembre.

Cubin, 17 Martie, 5 Maiu, 7 Novembre.

Curtea, în 2 Iunie, 26 Septembre.

Dalboşet, 10 Martie, 23 Octombre.

Deliblata 6 Aprile, 10 Septembre.

Denta, 20 Mai, 2 Novembre.

Deta, (Timiş), Sâmbătă înainte de 24 Martie, 15 Iunie, 12 Septemvrie, 30 Noemvrie.

Dăzna, Luni înainte de 19 Martie, 3 Mai, 10 Noemvrie.

Dobriţa 2—5 Maiu, 23—25 Septembre.

Dognecea, 8 Septembre.

Doloave, 21 Martie, 11 Octombre.

Domaşnea, Dumineca Floriilor, Duminecă după Sf. Petru, 6 Iulie, Duminecă naintea Crăciunului.

Făget, 1 Februarie, 5 Martie, 9 Aprilie, 25 Mai, 25 Iunie, 11 August, 22 Octomvrie şi 2 Decemvrie.

Feketeteu, în Lunile din săptămâna înainte de 25 Ianuarie şi după 5 Aprilie, 15 Iulie şi 16 Octombre.

- Gyarmata**, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 29 Octombrie.
- Gataia, 20 Ianuarie, 20 Aprilie, 20 Iulie, 20 Octombrie.
- Goruia, în 19 Mai și în 8 Septembrie.
- Gurahonț, 9 Febr., Miercuri înainte de 11 Mai, 7 August, 9 Noemvrie. Târg de săptămână în fiecare Luni.
- Gioma, 10—11 Martie, 1—2 Iunie, 15—16 August și 15—16 Novembre; dacă aceste zile nu cad pe Sâmbătă și Duminecă atunci să țină înainte de aceste zile Sâmbătă și Duminecă.
- Gioroc, 15 Martie și 29 Septemvrie.
- Giula, înainte de 25 Ianuarie și în săptămânile dinainte de 22 Iulie și 8 Septembrie, totdeauna de Mercuri până Duminecă inclusive.
- Guttenbrun, 16 Ianuarie, 16 Mai și 14 Septembrie.
- Idvor**, 3 Mai, 23 Septembrie.
- Iassenova, 21 Mai și 11 Octombrie.
- Lipova**, la 1 Mai, 20 Iulie, 29 Sept. și 25 Noemvrie.
- Liebling, 10 Martie, 7 Septemvrie.
- Logoj, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 10 Februarie, 10 Mai, 2 Iulie și 21 Octombrie.
- Mehadia, 22 Ianuarie, 6 Aprilie, 16 Iulie și 26 Octomvrie.
- Mehadica, Miercuri înainte de întimpinarea D-lui, Miercuri înainte de Sf. Gheorghe, Miercuri înainte de Sf. Ilie și Miercuri înainte de Arh. Mihail și Gavril. Târg de săptămână: în fiecare Miercuri.
- Mertișoara (Merczidorf), 20 Aprile și 10 August.
- Moldova-veche, 21 Aprile și 27 August.
- Moldova-noauă, 5 Mai și 24 Iunie.
- Mocrin, 14 Februarie, 20 Mai și 12 August.
- Moritzfeld, Dumineca a 2-a din Martie, a doua din Mai, a treia din August și întâia din Noemvrie.
- Modoș, 25 Martie, 29 Iunie, 10 August, 26 Octombrie.
- Nădlac**, 2 Ianuarie, 28 Marte, 2 Iulie și 24 Septemvrie.
- Omolița**, 18 August.
- Oradea-mare, 16 Martie, 23 Iunie, 10 Septemvrie și 8 Decemvrie.

Oravița, 25 Martie, 25 Iulie.

Orțișoara, (Orczidorf) 24 Aprilie și 8 Septembre.

Orșova, 1—3 Maiu, 17—19 Septembre.

Pecica-maghiară, Vineri înainte de 9 Maiu și Sâmbătă înainte de 17 Septemvrie.

Pancota, 3 Maiu, 1 August, și 15 Octomvrie.

Panciova, Joi în 22 Aprilie, în 9 Iulie, în 18 Septembre, și dacă aceste zile nu cad pe Joi, atunci în Joia următoare acestor zile, durează patru zile.

Pauliș, 6 Maiu și 1 Octombrie.

Periamoș, totdeauna Dumineca ce urmează după 15 a lunii 24 Aprilie, 15 Iunie și 24 Sept.

Perlas, 27 Iunie, 9 Novembre.

Petriș, 2 Ianuarie, 9 Martie, 24 Iunie, 2 August și 14 Octomvrie.

Piscolt, 1 Martie, 1 Septembre.

Radna, Întâia zi după Înălțarea Domnului și 6 Oct.

Recaș, 24 Februarie, 24 Iunie, 1 Noemvrie.

Recița-montană, 1-a Vineri din Martie, Vineri înainte de 25 April, de 5 August și înainte de 27 Septemvrie.

Rittberg, 17 Apr., 15 Iunie, 13-14 Sept., 15 Nov., dacă însă pe aceste zile cade vr'o sărbătoare împărătească rom. cat. sau ort. rom., atunci cu o săptămână mai târziu.

Rudna, Dumineca înainte de 21 Aprilie, Duminecă înainte de 21 Mai, 20 Septembrie.

Sacul, Luni înainte de Joia verde și Luni după 1 Novembre.

Sânmiclăușul Mare, 15 Aprilie, 5 Iunie și 25 Octomvrie.

Sasca Montană, 11 Ianuarie, 5 Mai, 20 Septemvrie.

Șilindia, Duminecă după 15 Maiu, 3 Octomvrie și 19 Dec.

Sigetul Marmației, întâia Luni și Marți din postul mare,

Lunia și Marția Ros., Luni și Marți în săpt. sănt. Ilie, dată însă St. Ilie cade Duminecă atunci aceleași zile ale săptămânei următoare; Luni și Marți în săptămâna în carea cade 13 Octombrie; dacă 13 Octombrie cade pe Duminecă, atunci aceleași zile ale săptămânei următoare și 20 Decemvrie. Luni și Marți e târg de vite, celalalt durează întreaga săptămână.

Soborșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 Aug. și 3 Decem.
 Șimand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb.;
 13 Maiu și 13 Sept.

Șiria, Prima zi a postului mare, Sâmbătă după 29 Mai,
 Sâmbătă după 15 August și Sâmbătă înainte de 1
 Decemvrie.

Timișoara, 19—22 Martie, 4—7 Iunie, 20—23 August,
 24—27 Septemvrie, 17—20 Decemvrie.

Teregova, 19 Ianuarie, Vineri după Paști, 6 Iulie, și
 Vineri înainte de s. Dimitrie.

Tinca, 25 Martie, 17 Iunie, 18 Septemvrie și 18 Decemvrie.

Valea-mare, Joi înainte de Paști, și 14 Octombrie.

Varadia, 22 Aprile, 2 Septembrie.

Vêrșet, Duminecă înainte de 2 Februarie; Dumineca în-
 ante de Dumineca Floriilor, ort., prima Duminecă
 în Aug., ultima Duminecă în Oct.

Vinga, Vineri după Joia verde, Duminecă după Adormirea
 Născătoarei și 29 Septemvrie și Vineri înainte de
 Crăciun.

Voiteg, 1 Maiu, 1 Septembrie.

Vermeș, 8 Mai, 11 Octobrie.

Zarand, 21 Febr., Dumineca înainte de 17 Iunie și Dumine-
 necile înainte de Sf. Maria mare și după 6 Decembrie,
 Sâmbătă înainte de aceste zile târg de vite.

Zerindul-mare, 14 Ianuarie și 1 Sept.; în caz de sêrbă-
 toare târgul se ține în ziua următoare.

Zorlențul-mare, Dumineca Floriilor, 11 Sept. 24 Octomvrie.

Jombolia, 19 Martie, 29 Iunie, 8 Sept. și 11 Novem.;
 dacă nu cade pe Duminecă, atunci se ține în Du-
 mineca premergătoare.

Abrud, Ajunul S. Teodor, 5 Maiu, 22 Septemvrie și 22
 Decemvrie.

Aleșd, 4 Martie, 20 Iunie, 19 Septemvrie și 14 Decemvrie.

Aiud, 22 Ianuarie, 5 Maiu, 16 Aug. 16 Oct.

Alamor, 4 Martie, 3 Sept., câte o zi înainte târg de vite.

Aletea, 15 Martie, 15 Iunie și 15 Octombrie.

Almașul-mare, 23 Martie, 1 Mai, 22 Iulie și 17 Sept.

- Baia de Criș**, Miercurea 3-a din Martie, Miercurea 3-a din Iunie, 20 Nov. și Miercurea treia din Decembrie.
 Baia-mare, 14—15 Ian., 24—25 Martie, 23—24 Iunie, 4—5 Aug., 17—18 Novembre.
- Beiuș**, 14—15 Februarie, 9 Mai, 31 Iulie, 3 August, 9 Noembrie.
- Beliu**, Marți târg de vite și Mercuri de mărfuri, în primele săptămâni din lunile: Aprilie, Iunie și Sept., precum și în Marția și Miercuria săptămânii a 3-a a lunii Octombrie.
- Belgrad**, (Alba-Iulia) Marți înainte de Paștile apusene. 26 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.
- Bistrița**, 17—18 Maiu, 27 Aug., 19 Novembre Mercuri după Bartolomeiu târg de vite 6 zile, și Mercuri înainte de s. Ecat.
- Blaj**, Miercurea Floriilor r.-cat., 2 Iulie, 6 Decembrie.
- Brașov**, 6 Aprilie, 3 Iunie și 21 Octombrie.
- Câmpeni**, Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rusaliile noastre, 9 Iulie, 28 Aug. și 5 Nov.
- Cetatea de baltă**, 6 Ianuarie, 3 Martie 14 April, 16 Iunie, 21 August, 22 Decembrie.
- Cic-Sân-Georgiu**, 14 Aprilie 22 Decembrie.
- Cic-Sereda**, 12 zile înainte de Miercurea lăs. de post, sau Vineri după Miercurea septuagesimă, Vineri după Joia mare, 13 Iulie, 29 Sept., în trei zile premergătoare târg de vite.
- Cincu-mare**, 11—14 Martie, 17—20 Iunie, Luni, Marța și Miercurea după 20 Sept.
- Cincu-mic**, Vinerea și Sâm. înaintea Duminecei „Lastare“, târg de vite, Luni după Dumineca „Lastare“ târg de marfă, 15 Iulie târg de vite, 16 Iulie târg de marfă, 20 Oct. târg de vite, la 21 Oct. târg de marfă.
- Cluj**, 7 Ianuarie, 9 Martie, 10 Iunie, 29 August și 29 Octombrie.
- Cluj-Manaștur**, 5 Maiu.
- Cohalm**, Luni după Botez, Luni după Florii, iară în Vinerile și Sâmbetele precedente târg de vite; 25 Iul. iară în zilele precedente 22 și 23 târg de vite; 1 Oct., iară în 7, 8 și 9 târg de vite.

Dej, 27 Februarie, 28 Maiu, 17 Decemvrie.

Deva, în 11 Ianuarie, 10 Mai, 31 Iulie și 17 Octomvrie.

Dobra, 6 Mai, Joia doua după Rusalii, 8 Septemvrie Joi 26 Octomvrie, 6 Mai (vite și marfă), a doua Joie după Rusalii (vite și marfă) 8 Septemvrie (vite și marfă), 26 Octomvrie (vite și marfă), Marța Crăc. (vite și marfă).

Făgăraș, 12 Iunie, 9 Septemvrie, 4 Decemvrie, 2 zile premergătoare târg de vite.

Gherla, 3 Februarie, 24 Aprile, 1 Mai, 23 24, 25 Iulie, 29 Octomvrie. Târg de oi 24—28 April.

Grădiște, prima Sâmbătă după Paștile noastre, 26 Oct.

Halmagiu, Sâmbătă după Florii, 29 Iunie, Sâmbătă din săptămâna cu Sf. Maria mică, 17 Noemvrie și 1 Decemvrie.

Halmagiu-mare, Sâmbătă din mijlocul Postului Mare, 16 Aprilie. 2 Iulie, 17 Septemvrie, 17 Decemvrie.

Hațeg, 12 Februarie, 9 Aprilie, 22 August, 8 Septembrie. în două zile premergătoare târg de vite.

Hunedoara, Sâmb. în a patra săpt. a postului Paștelor, în ziua care precede Înălțarea Domnului, la sf. Apostoli Petru și Pavel și 10 Noemvrie.

Ibașfalău, 27 Ianuarie, ziua după Bunavestire rom.-cat. Joia după înălțarea Domnului, 5 Iulie, 29 Sept., 17 Nov.

Ilia, 19 Ianuarie, 6 Apr. ziua a doaua după Rusaliiile noastre, 6 Iulie, 27 Aug., 11 Oct.

Lăpușul-românesc, Sâmbetele dintâi din Februarie, Apr., Iunie, August și Octombre și Sâmbătă după 1 Dec., târg de vite.

Lăpușul-ung., 17—19 Ian., 12—14 Mai, și 5—7 Iulie, 25—27 Sept.

Mediaș, 23 Martie, 28—30 Mai, 9—13 Iulie, Joi înainte de 29 Septemvrie, Marți din săptămâna cu 5 Noemvrie, și 27 Noemvrie.

Mercurea, în 22 și 23 Februarie, în 25 și 26 Iunie, în 9 și 10 Nov. Târguri de marfă în 24 Febr., 27 Iunie și 11 Novembre.

Merghideal, 25—27 August.

Micasasa, 20 Ianuarie, 20 Mai, 13 Octombrie.

Mureș-Oșorheiu, 17 Ianuarie, Joi înaintea Floriilor catolice,
Luni după ziua Domnului, 4 Sept., 11 Nov., în trei
zile precedente târg de vite.

Năsăud, 27 Mai, 5—6 Sept., 8 Nov., târg de vite cu
2 zile înainte.

Nocrichiu, 3 Februarie, ziua după Înălțarea Domnului,
Luni înainte de 16 Octombrie.

Odorheiu, Dumineca primă după jumătatea postului mare;
Luni după Joia verde; 4 Oct., 21 Dec., 3 zile înainte
târg de vite; dacă ziua primă a târgului de vite, sau
a celui alt târg cade pe sărbătoare, atunci târgul să
începe în ziua următoare.

Orăștie, 11 Martie, 4 Iunie, 1 Octombrie, 3 Dec.; în trei
zile premergătoare târg de vite.

Ormeniș, 18 Ianuarie, 5 Mai, 6 Iulie, 19 Decembrie;
câte 2 zile înainte târg de vite; apoi începând cu
15 Aprilie în trei zile târg de oi, iară începând cu
10 Decembrie în trei zile târg de porci.

Paraid, 16 Martie, 26 Iulie, 15 Oct. și 17 Decembrie;
câte 2 zile înainte târg de vite.

Prundul-Burgăului, 22 Ianuarie, 14 Aprilie, 2 Iulie, târgul
de vite începe cu 2 zile înainte; 30 Oct.; târgul de
vite cu 3 zile înainte.

Racoșul de jos, 24 Aprilie, 24 Iunie și 21 Sept. o zi
mai înainte de vite.

Reghinul-săsesc, 11—19 Februarie, 4—12 Mai, 30 Iulie,
10 August, 15—23 Octombrie.

Reșinari, 1 Martie târg de vite; 16 Novembre.

Reteag, 7 Maiu, 11 Iulie, 28 Septembrie, câte o zi
înainte târg de vite.

Sașciori, 30 Martie, 26 Oct. 2 zile precedente târg de vite.

Sebeșul-săsesc, 26 Ianuarie, 24 Aprilie, 8 August, 21
August câte trei zile precedente târg de vite. 6—8
April și 10—12 August târg de oi.

Șeica-mare, 1 Iunie, 13 Decembrie.

Șeica-mică, 12 Iunie, 11 Novembre.

- Sepsi-Sân-Giorgiu, 16—17 Martie, 27—28 Aprilie, 5—6 Octombrie, 21—22 Dec., 29—30 Iunie târg de cai.
- Sereda, (Mureșului) 21—24 Febr, 1, 2, 3, 4 August, 7 10 Dec.
- Sibiiu, 5 Ianuarie, 5 Mai, 7 Septemvrie, înainte de aceste zile câte 4 zile târg de vite, dacă aceste zile cad pe sărbătoare sau Duminecă, atunci târgul să țină în ziua următoare. 26—28 Apr. 7—9 Sept. târg de oi.
- Sighișoara, 13 Martie, 26 Iunie, 1 Nov. târg de vite.
- Somcută-mare, Miercuri înainte de Dumineca Orbului, 18—19 Iunie, 13—14 August și 5—6 Noemvrie.
- Somărtin, 14, 15 și 17 Aprile; 3, 4 și 6 Nov.
- Șimleul-Silvaniei, 19 Martie, 23—24 Mai, 25 Septemvrie, 18 Decembre.
- Teuș, 20 Februarie, 24 August, 8 Novembre, câte 3 zile precedente târg de vite.
- Turda, 24 Apr., 24 Iunie, 9 Sept., 6 Dec., câte 3 zile înainte târg de vite.
- Vaidahaza, 22 Martie, 21 Septembrie, ziua precedentă târg de vite.
- Vințul de sus, Vineri înainte de Dumineca Orbului, 8 Iunie, 23 August și 19 Noemvrie.
- Zam, 28 Ianuarie, 10 Martie, 2 Iunie, 21 Iulie, 26 Septemvrie și 3 Decemvrie.
- Zernești, 31 Maiu și 20 Novembrie.
- Zalău, 6—7 Martie, 6—7 Iunie, 5—6 Septemvrie și 5—6 Decemvrie.
- Zlatna, 1 Martie, 16 Iunie și 30 August.

Fabrica (atelier) de lumini

a eparhiei Caransebeșului.

În fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și cultul bisericeii noastre dreptmăritoare.

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la Fabrică cu grosul sau la

Librăria Diecezană

cu grosul și cu bucata.

Legătoria de cărți Diecezană

Caransebeș.

Este o legătorie din cele mai moderne din Banat.

Se recomandă On. oficii, precum
și On. public spre a efectui lucrări de legătorie ca: cărți școlare, registre comerciale, scoarțe pentru fascicule de galanterie, cartonagiu și lucrări în piele.

Comenzi externe se efectuează după cerere cu prețuri moderate. — Biblioteci se leagă eftin.

„Magii dela Răsărit“

de

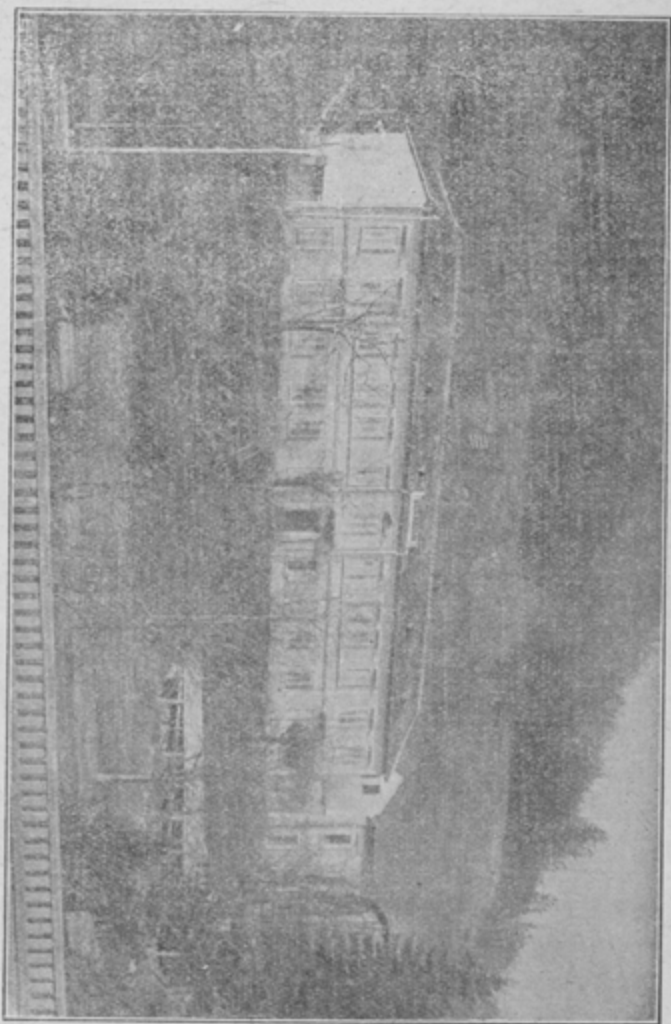
Dr. Petru Barbu

cuprinzând frumoasele cântece și cuvinte ce le rostesc
copiii cari umblă cu steaua la sărbătorile

Nașterii Domnului

Se pot căpăta la „Librăria Diecezană“.

Vila Doboșan din Băile-Erculane,
proprietatea eparhiei ort. române a Caransebeșului

Otel cu bun renume aproape de centru. Apaduct,
lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate.
Regiunea romantică de o frumusețe rară.

Tipografia

și

Librăria Diecezană

Caransebeș

■ **Librăria** are un mare depozit stabil de cărți literare, religioase și poate câștiga, prin legăturile ei directe cu editurile, ori și ce carte. Mare și bogat asortiment în cărți didactice, reviste, ziare și papetărie. — Secția ornatelor și recvisitelor este înzestrată cu diferite stoffe și obiecte bisericești.

La expoziția etnografică și istorică culturală în Sibiu din anul 1905 distins cu diploma de recunoștință și la expoziția agricolă industrială în Logoj din anul 1911, premiată cu medalia de **bronz**. Este unul din cele mai bine aranjate stabilimente grafice din întreg Banatul.

TIPOGRAFIA

execută cu exactitate ori și ce soi de tipărituri cu PREȚURI MODERATE.

